Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Brøndsted, Karl Gustav.; K. G. Brøndsted.
Titel | Title:	En Æstetiker : Roman
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Nationale Forfatteres Forlag, 1914
Fysiske størrelse | Physical extent:	283 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.- 102

Det Kgl. Bibliotek
130024831028

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

K. G. BRØNDSTED

EN ÆSTHETIKER

ROMAN

Lyr. A 963

KØBENHAVN
NATIONALE FORFATTERES FORLAG
1914

EN ÆSTHETIKER

K. G. BRØNDSTED

EN ÆSTHETIKER

ROMAN

Motto: TOHU VABOHU
1ste Mosebog 1, 2.

KØBENHAVN
NATIONALE FORFATTERES FORLAG
1914

AARHUS STIFTSBOGTRYKKERI.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

INDLEDNING: KLØFTEN.

To Mennesker fulgtes ad, en Mand og en Kvinde; de var unge og elskende, vilde samme Vej og til samme Maal; deres Vej gik over sollys Eng og gennem skyggende Skov, og der var maleriske Klipper og dejlige Udsyn og idel Fuglesang og Blomsterflor, alt var saare skønt og deres Hjerter fulde af Sommer.

Som de saaledes gaar, da ser de, at der op af den grønne blomstrende Jord ved deres Fødder er vældet et rindende Vand frem, ligesom en Sølv-Arm: den bliver borte, vælder frem paany og da altid stærkere, og er nu en hel lille Bæk, som flyder imellem dem, sølvglinsende, blomsterkranset og ikke bredere end at de to jævnligt kan række hinanden Haanden tværsover den; de ler da og spøger og vexler Kærligheds Ord og plukker Blomster til hinanden, deres Hjærter er fremdeles fulde af Sommerdagens Lykke, og de vandrer jævnsides mod samme Maal.

Og over Bækken lægger sig en bugnende Vækstmasse af Ranker og skønne blomstrende Urter; da glemte de ofte det rindende Vand derunder og vilde træde over til hinanden, men den lille Bæk var dem fjendskere end man skulde tro og hindrede dem og sprudede heftigt op om deres Fødder, saa de begyndte at blive fortrydelige og give hinanden Skyld og tale uvenlige Ord. Men endda vilde de samme Vej og samme Maal, og de længtes mod hinanden og kyssede de Blomster de før havde faaet af hin-

anden, dog kun naar den anden ikke saa' det — og stadigt var de i den Tanke, at de, naarsomhelst det skulde være, med Lethed vilde komme over til hinanden.

— Det led ud paa Dagen. Da paa én Gang holdt den dækkende Vœxtmasse op, og se, de stod hver paa sin Side af en afgrundsdyb Klippespalte, og den lille Bœk var blevet et larmende Vandfald, som styrtede ned i Dybet mellem dem. Da svimlede de og blev bange og raabte til hinanden, men den ene kunde ikke længere forstaa den andens Røst. Heller ikke kunde de vinde tilbage til hvor deres Veje var forenede ved Vandringens Begyndelse, thi Dagen var leden og Skumringen faldt paa, og det skete var sket, men de maatte videre frem hver til sin Vejende.

Og de saa' til hinanden tværsover den afgrundsdybe Kløft, indtil deres Skikkelser blev borte for hinanden i Skumringen. Da gik de videre med tunge Hjærter, hver ad sin Vej og til sit Sted.

Thi det skete er sket.

KAPITEL I.

Det var ved Rusgildet i Studenterforeningen, endnu i den gamle Foreningsbygning ved Holmens Kanal. Man var naaet til Hovedtalen, som dette Aar blev holdt af en bekendt Kunst-Æsthetiker og Ungdomselsker; han talte om Kunstens Skønhed og opdragende Magt:

»..... Derfor, mine unge Venner« — fortsatte Taleren, og hans artistiske Træk belystes paa en interessant Maade af Flammerne, der slog op fra den mægtige Bolle Brûlot, som den ledende Senior ved hans Side just øste op af — »ja kære unge Venner, jeg gentager det, for jeg har selv erfaret det: der er kun et Ideal fuldt værdigt for et Menneskeliv, nemlig Skønhedens Ideal, der er kun en Glæde der bærer gennem hele Livet, det er Kunstens Nydelse — fyld derfor eders Sjæle med Skønhed og Kunst!«

Han gjorde Ophold her — maaske havde det ogsaa været hans Hensigt at slutte Talen med dette gode *Clou*, men Puncheduften stod ham just op i Næsen — han kunde ikke udstaa Punch —, saa det var muligvis denne Omstændighed, der ubevidst bragte den rutinerede Taler ind paa en ny Tankerække:

»Og naar Realiteternes afskrækkende Prosa, som Ingen kan undgaa, engang kommer for at afsvide Deres Ungdomsdrømmes zarte Blomsterflor; naar Livets Skuffelser indfinder sig, og de vil visselig ikke udeblive; ja naar selve Sorgen og Smerten engang« (han vilde have tilføjet: »og Døden«, men opgav det), »naar selve Sorgen og Smerten engang — gid det ske sent, men det vil ske — holder sit triste Indtog i Deres Liv; da, jeg beder og besværger Dem, i selve Skønhedens Navn, ved Mindet om denne Aften og dens rige Stemning besværger jeg Dem« — han havde løftet sit Glas og stirrede med et beaandet og ligesom fjernsynt Blik ind i den brunrøde Drik, som om han talte ud af et hemmeligt Fortrolighedsforhold til selve de paakaldte Idealer, og disse boede dér hvor han stirrede hen; men saa paa én Gang svang han Glasset med en festlig Gestus og udraabte med denne landskendte klingende Røst, der gav Genklang rundt om i Salen og i de unge Studenters Hjærter:

»— da værer rustede, siger jeg Dem; eders Aand være omgjordet med Skønhed, eders Sjæle fyldte med Kultur, eders Sanser mættede med Kunstens hellige Nydelse!« Taleren sluttede og berørte Glasset med sine Læber, men medens Bifaldet bragede, undslap der ham uvilkaarligt et »Føj!« (dette »Føj« hørtes kun af den ledende Senior, der smilede og hemmeligt sendte Bud efter den separate Flaske Champagne).

— Blandt denne Aftens Studenter var ogsaa den unge smukke Henning Jacobsen, der lige havde taget Filosofikum og nu studerede Kunst. Han var lige-

som de fleste andre henrykt over Talen; dog følte han ved selve dens Slutningssentens ligesom en Berøring af — Uvilje er for stærkt, dog var det en ret ubehagelig sjælelig Uro; den var strax forbi, og han gjorde sig ikke selv Rede for den, men saa' dog om paa de andre Ansigter, om nogen maaske havde følt noget lignende.....

— Langt ud paa Natten gik Jacobsen hjem. Sammen med en af Russerne gik han ned over det øde Kongens Nytorv, der allerede laa i Halvlys. De unge Menneskers Stemmer lød højt og ivrigt, de talte om Kunstens Væsen og var meget opstemte og begejstrede. Jacobsen pegede med Stokken paa Husfaçaderne og udbredte sig over, hvor han fandt noget kønt og hvor noget grimt, og hvorfor han fandt det saadan; udfor »Hesten« brød han ud i rasende Deklamationer af krænket Kunstnersind; og foran det kongelige Theater stod han stille og beviste med Eftertryk, at Bygningen vel var god i sine Enkeltheder, men slet i sin Helhed. Saa at Kammeraten tilsidst var blevet helt tavs og tænkte, at Henning Jacobsen engang vilde gøre Epoke i Kunstens og Aandslivets Historie.

Saa skiltes de, for Jacobsen vilde ikke følges hjem; han holdt aldrig af, at nogen af Kammeraterne skulde se hvor han boede.

Saasnart han altsaa var blevet alene og drejede ned ad det triste Vingaardsstræde, afløstes hans begejstrede Stemning af den sædvanlige ærgerlige Sindstilstand, naar han nærmede sig sit Hjem. Han mærkede ogsaa først nu en vis Paavirkning af Punchen,

men mandede sig hurtigt op. Han kom til det store graa stilløse Hus hvor han boede, saa sukkede han ærgerligt og gik nogle Huse forbi det, som om han nødigt vilde derind, vendte saa om, lukkede Porten op med den store Nøgle, fandt op til 2den Sal, lukkede sig ogsaa ind dér og gik med en vis diskret og statelig Sikkerhed (hvortil han meget lykønskede sig) igennem Stuerne, kastede aandsfraværende Blikke paa de mange Kunstværker, der ligesom sammendyngede dækkede Væggene, nu laa de i aandeagtigt Halvlys; indtil han kom til »Gangen« og sit eget Værelse.

Udenfor sin Dør standsede han lidt og overvejede, uden at han vidste hvorfor han overvejede. Indtil han opdagede, at han stod med sine Sko i Haanden; saa lo han lidt ad sig selv. Men greben af en aldeles irrationel Tilskyndelse gik han pludseligt med Skoene i Haanden tilbage gennem Gangen til den Stue han lige havde passeret og som kaldtes »Kabinettet«. »Hvad vil jeg dog her?« sagde han halvhøjt til sig selv. To Billeder — hver for sig meget smukke — hang paa Væggen overfor Vinduet, de hang saadan til hinanden, at de udtrykkeligt dannede Pendanter, det ene var en Radering, der forestillede Kristus i Gethsemane, det andet var en god Gengivelse af en Tiziansk liggende Venus. Nu stod han, ganske tankeløst, eller dog ubevidst, og saa' paa de to Billeder; da paakom der ham igen ved at se dem sammen hin underlige disharmoniske Følelse fra før, den fra Rustalens Slutning, den lignede endog en Smerte i Sjælen; hvad

kan det dog være, tænkte han, det er ligesom det var syndigt, at de to Stykker hang sammen ..... »syndigt?«, »Sludder,« skyndte han sig at svare sig selv, for han vidste jo at det moraliserende ikke vedkommer det kunstneriske. »Næ, men det er stilløst at sætte Radering som Pendant til Fotogravure — det er daarlig Smag, er det ....«

Saa fnyste han haanligt og listede ind i sin Seng.

KAPITEL II.

Faderen, gamle Justus Jacobsen, Particulier, ejede det store graamalede Hus i Vingaardsstræde, hvor han boede. De kaldte ham gamle Justus, skønt han ikke var saa farlig gammel, men han saa' saadan ud. »Particulier« betitlede han sig, fordi han ikke havde nogen Stilling eller egentlig borgerligt Erhverv, men han drev alligevel, for sin Fornøjelses Skyld, det kunde ingen forbyde ham, en udstrakt Handel med Malerier, Kobberstik o. desl., og var en i Kunstnerkredse og mellem Kunstliebhavere meget kendt Mand. Nogen egentlig personlig Kunstkærlighed røbede han ikke, men besad alligevel et sikkert Blik for hvad der var »godt«, og de yderst forskelligartede og hyppigt skiftende Ting, der bedækkede alle Værelsernes Vægge, var alle »gode« hver i sin Slags; og i sin Kælderlejlighed, hvor mange Mennesker kom, havde han store Lagere af Kunstværker.

Sin Hustru havde han mistet for mange Aar siden, et Par Børn var ogsaa døde; nu levede kun den ældste Datter Justa, en lidt afbleget Pige højt op i Tyverne, hun var født med en Legemsskavank og haltede, — og saa den smukke flinke Henning, nu cand. phil.

— Det var Dagen efter Gildet i Studenterforeningen; Henning kommer ind til Frokostbordet, hvor Søsteren allerede sidder; han er i Humør fra igaar, men bliver strax sat ned:

»Det er nydeligt,« siger Justa og ser op paa Uhret,« nu er det Frokosttid, og ikke The.«

»Saa meget des bedre,« svarer Henning i en Tone af halvt Krigsberedskab.

»Far har spist. — Han er i Lageret nu.«

»Nede i Kælderen, ja,« mumler Henning.

»Du kom hjem Klokken halvfem, jeg hørte dig godt.«

»Hørte? Du kan jo sove, saa »hører« du ikke. Hvorfor sover du ikke?»

»Hvor kan jeg sove, naar du kommer hjem. — Du havde nok moret dig godt?«

»Det kunde du vist ikke mærke, om jeg havde moret mig. Det er du vist ikke begavet med Divination til at vide, om jeg morer mig, naar jeg er ude.«

»Saa lidt begavet jeg er, saa gik du dog tilbage igen, gennem Gangen og tilbage til Kabinettet.«

»Ja for jeg ærgrede mig over, at I har hængt den Tizian ved Siden af Kristus. — Der er heller ikke Spor af Stil over Jer, ikke Spor i hele Hjemmet.« Han saa' sig ærgerligt om.

Hun tav lidt, saa sagde hun alvorligt:

»Saadan noget maa du ikke sige til Far, det gør ham ondt.«

»Det var vel ikke til Far, jeg sagde det?« mumlede Henning.

Saa var der Vaabenstilstand lidt.

»Dér er din Kaffe,« siger hun.

»Hvorfor skal jeg altid have den Kop, du véd jeg hader den smagløse Tingest.«

»Det er din Mundkop, Far har givet dig den.«

Pavse igen.

»Du Justa,« siger Henning ligesom henne i Tanker. »Jeg kan aldrig blive klog paa, om Far er meget rig eller meget fattig. Kan du?«

»Det véd jeg ikke, Henning.«

Noget efter siger han igen, og lidt vel udtænkt:

»Du Justa. Naar jeg saadan ser paa dig, paa dine Øjenbryn og din Næse, saa tænker jeg paa, om der ikke alligevel skulde være noget om det med den jødiske Herkomst, vi skal have lidt af — paa Fars Side.«

Hun faar lidt Farve i de blege Kinder:

»Det véd jeg ikke, Henning.« Og lidt efter, endnu mere stille: »Jeg synes du er ond idag.«

Henning føler sig skyldig, derfor forvandler han, paa drengeagtig Vis, sin Skyld til Fornærmethed, farer op og skyder Stolen larmende tilbage:

»Ja hvorfor modtager du mig ogsaa saadan? Her kommer jeg, glad og løftet fra Festen igaar, den dejlige Fest igaar, glad og parat til at fortælle, og

saa . . . . . og saa« — hans Øjne dugges — »aa denne evige . . . . . Tørhed og . . . . . Mangel paa Forstaaelse . . . . . kan du da aldrig blive begejstret over noget . . . . . naa naa naa« (dæmper han sig selv, da han ser dette lidende, som undertiden kom i hendes Udtryk), jeg mente det ikke saadan, men . . . . . du er virkelig saa underlig hvad skal jeg kalde det, saa . . . . . ukunstnerisk af dig, ja ukunstnerisk, det er du.«

»Der ligger ellers nogle Breve til dig,« siger hun afledende. Han, ligeledes afledende, griber ivrigt efter dem:

». . . . . udbeder sig Æren af . . . . .« — du Justa, ung Middag med paafølgende Dans hos Direktør Blom's . . . . . og hvad er det her . . . . . den 10de, Aften hos . . . . . naa ja . . . . . og her, den 13de, i Anledning af Sønnernes Studenterexamen, hos Grosserer . . . . .«

»Du er søgt!« siger Søsteren fornøjet paa hans Vegne. Selv kan hun jo ikke danse eller komme ud til noget.

»Naa ja — det er Fars Kunder.«

Hun retter: »Det er Fars Venner.«

— Man hører Trin paa Trappen, lidt slæbende, som af Morgensko, ogsaa lidt trætte og tunge, saa en Famlen ved Døren som af En der vil trække det lidt ud inden han gaar ind — Faderen træder langsomt ind, en svær noget bøjet Skikkelse, Ansigtet rynket og haarrigt, tungt i Udtrykket, Øjnene smaa og brune, Haaret graat og svært. Han kaster et hastigt og noget dulgt Blik omkring sig, gaar saa, næsten lidt kejtet, forbi langs Bordet, vender om igen og siger:

»Morede du dig godt igaar, Henning?» — dette siger han uden at se paa Sønnen, Stemmen er tør i Klangen.

»Tak, udmærket. — Godmorgen Far.« Henning har rejst sig, lidt forlegen; han er altid forlegen i Faderens Selskab.

»Var der Breve, Justa?«

»Til dig var der fire« — hun skænker Kaffe og skubber Koppen hen til hans Plads, og gør det med en vis Ømhed.

Han slubrer distrait nogen Kaffe i sig med Skeen og læser Brevene; han har nu dette Udtryk i Øjnene, »Handelsudtrykket«, som Henning ikke kan lide.

»De vil ha min Botticelli,« siger Faderen.

»Den i Dagligstuen?« udbryder Sønnen, »den vil du da ikke sælge?«

»De byder hinanden over,« fortsætter Faderen for sig selv med et ganske lille Smil der dog ikke kommer videre end i Øjnene. »Justa, gaa ind og skriv til Godsejeren her« — han skubber et Brev over til hende — »at jeg er til hans Tjeneste imorgen Klokken 2 paa Lageret.«

Justa rejser sig strax og gaar ind i Dagligstuen. Henning rejser sig ogsaa og gaar efter.

»Du Justa, det er underligt at Far ikke spurgte mig om mere fra igaar Aftes. Far interesserer sig i det hele taget ikke meget for mig.«

»Jo han gør, mer end du tror, Henning.«

»Og saa det med Far, at han aldrig ser paa os, naar han taler med os.«

»Det er nu Fars Maade.«

Men Henning staar foran det lille Botticellibillede og er ærgerlig over at det skal sælges. Han henkaster et uoverlagt Ord:

»For den er da vel ægte, den Botticelli?«

»Fy skam dig! » udbryder Justa, hun sidder allerede og skriver, og har Ryggen mod Henning. — Men samtidig hører han tæt bag sig ligesom et Suk eller Pust eller ogsaa blot et Aandedrag: Faderen er kommet ind uden at nogen har hørt det. Henning skynder sig:

»Undskyld Far. Men her er jo fuldt af Kopier og Originaler mellem hinanden. Andet mente jeg naturligvis ikke.«

»Næ,« siger Faderen — og Sønnen kan ikke tyde Udtrykket i hans Stemme, og heller ikke Udtrykket i hans Ansigt, der ikke er vendt mod ham — »næ, andet mente du jo ikke.« Det er ligesom han vil sige mere, men der kommer ingenting.

Søsteren derimod, med svag Dirren i Stemmen: »Du véd jo godt, Henning, at vores Agent i Lucca garanterede for det.«

Og nu gaar det Henning som før: i Bevidstheden om sin Uret gør han sig til Angriber:

»Det hænger ogsaa altsammen hulter til bulter, Kopier og Originaler mellem hinanden, der er ingen Stil eller Smag nogensteder, og . . . . . der er ogsaa saa meget andet galt herhjemme . . . . . «

Faderen vender Ryggen til og gaar langsomt ud. Og i det samme siger Henning til Justa, dæmpet, men med et halvt Ønske om at Faderen skal høre det:

»Hvor længe skal jeg holde det u d her?«

Justa vender sig hurtigt, om Faderen muligt har hørt dette; ser saa paa Henning med et Blik fuldt af Smerte og Bebrejdelse.

KAPITEL III.

Det er en Timestid efter; Henning sidder i sit Værelse og læser Kunsthistorie. Det banker paa Døren, Faderen træder ind.

Henning rejser sig. »Far behøver da ikke at banke paa Døren, naar du vil ind til m i g!«

Faderen ser paa Døren, underligt meningsløst.

Sønnen trækker en Lænestol frem: »Værsgod!« — Den gamle gaar først et Slag hen ad Vinduet til, sætter sig saa. Henning staar op, venter, det varer længe, saa siger den gamle, idet hans Øjne flakker om mellem Skilderierne paa Væggene:

»Hvor har du dine e g n e Tegninger?«

Henning tager en Tegnemappe ud af en Skuffe, rækker Faderen den og siger med et lille Smil, idet han sætter sig:

»Jeg kan forresten godt selv se, de ikke er gode.«

Faderen kaster et flygtigt og tilsyneladende uinteresseret Blik i Mappen, siger saa:

»Tror du ikke — tror du ikke — du saadan mere egner dig til Kunsthistoriker eller Kritiker. Jeg har i Sinde at . . . . . Sinde at . . . . .«

Henning flytter sig paa sin Stol. Alle hans Bevægelser er forlegne, den gamles ogsaa.

»Altsaa, min Søn . . . . . altsaa Henning. Nu du har taget Filosofikum, saa tænkte jeg . . . . . ja for jeg har selv aldrig rejst . . . . .«

Han stopper op, trækker Vejret og ser til Siden.

»Vilde gerne forære dig . . . . . saadan . . . . . en Rejse i Evropa, jeg har tænkt til Museerne . . . . . uddanne dit Blik ogsaavidere . . . . . et Aar eller mere . . . . . bedst alene, paa egne Ben og med egne Øjne som det hedder . . . . . Naa naa . . . . .«

Henning var sprunget op —

». . . . . Hvad siger du for Exempel om Dresden — München — Florenz — Rom — tilbage over Paris og Haag . . . . . eller London . . . . . bedst i Ungdommen, friske Øjne ogsaavidere . . . . .«

Ogsaa Faderen havde rejst sig. De saa' alle andre Steder hen end paa hinanden —

». . . . . Du kunde rejse, du kunde rejse, lad mig se . . . . . ja, egentlig talt . . . . . du kunde rejse naarsomhelst. — Altsaa, i Anledning af din smukke Examen vilde jeg gerne forære dig fem tusind Kroner. Til den Rejse altsaa.«

«Far!!« raabte Henning overvældet. Han følte, at han burde kaste sig i Faderens Arme, nu stod han ubehjælpsom og sagde blot: »Far!!« — Og lidt efter: »Det er alt for meget.« — Og igen lidt efter, halvt hviskende: »Om Forladelse fra før.«

Men Faderen havde vendt Ryggen til og gik langsomt ud af Værelset.

— Henning søgte sin Søster:

»Justa, véd du det?«

»Der kan du nu se, hvordan Far er,« svarede hun.

»Bare du kunde tage med. — Du trænger til det!« føjede han til, fordi han nu paa én Gang lagde Mærke til, hvor blegt hendes Ansigt var, og hvor daarlig hun saa' ud.

Hun lo smaat: »Jeg, med mit Ben? Og hvem skulde saa være hos Far?«

»Dresden — München — Rom og Italien — Paris! — Hurra!« jublede Henning.

KAPITEL IV.

Et Kvarter efter er Henning ude paa Langelinie, han havde bare snuppet sin Kasket og ilet ud hvor der var mest frisk Luft. Naar han troede ingen saa' ham, saa stak han i Løb. Men dér mødte han en Studenterkammerat, saa slog han med et Ryk om i Pasgang. Men den anden havde jo mærket det: »Hvad er der i Vejen, er du blød?«

»Jeg skal ud at rejse, jeg har faaet Penge af Far til en stor Rejse . . . . .«

»Du — af din Far? — hvor gør det mest ondt?«

»Det er virkelig sandt du, jeg skal ud at rejse . . . . .«

»Enfin! — og jeg skal ind og gi' Informationer . . . . .«

»Rom og Italien — München og Paris!«

»Knabrostræde — Nørrebrogade og Kristianshavn — Farvel!«

— Dér kom to Damer, det var Fruen og Datteren i det Hus hvor han skulde til ung Middag og Bal.

»Er det Dem Jacobsen, De ser saa fornøjet ud — — saa nu blæste Deres ny Kasket af Dem . . . . .«

»Det er fordi jeg skal ud at rejse — Rom og Italien og — —«

»Naada! — men foreløbig saa kommer De da til os paa Blegdamsvejen imorgen otte Dage.«

»Nej mange Tak — »Blegdamsvejen« — han gav sig pludseligt til at le højt ved det Ord, følte saa det uhøflige i Latteren og vilde glatte efter: »Undskyld, men det er fordi . . . . . imorgen otte Dage . . . . . jamen saa er jeg allerede langt væk, Dresden, München, Rom og hele Italien og hjem over Paris!« — —

Damerne saa' efter ham, den yngre var fornærmet og sagde at han igrunden var en uopdragen En. »Han er Justus Jacobsens Søn,« sagde den ældre Dame og trak paa Skuldrene.

— Henning gik hjemad igen, han var vild og planløs af Glæde. Men udenfor Huset i Vingaardsstræde stod han stille, han gik over paa den anden Side af Gaden og saa' op og ned ad det. »Hvor langt fra at være Dogepaladset,« tænkte han og lo. — Han kunde ikke bekvemme sig til at gaa ind. »Det er ikke d e t« — tænkte han — »at Huset er skummelt og gammelt og snavset, nej det er ikke d e t. Men det er saa — ja saa interesseløst, saa — ja saa k u n s t f o r l a d t« — han glædede sig over Ordet — »saa kunstforladt og vingaardsstrædesk. »Vingaardsstrædestil«, hu ha«

— og saa tænkte han paa Venedig og lo. — I 2den Sals Vindue fik han Øje paa Søsterens Skikkelse, der kom Medlidenhed op i ham: »Nu skal jeg af Fængslet og ud i den fri Verden, mens hun Stakkel . . . . .« — Saa gik han op i Huset.

»Henning«, siger Justa idetsamme han kommer ind, hun er meget alarmeret: »Far har været daarlig mens du var borte, det er det gamle Tilfælde, jeg tror han besvimede, nu er det bedre, han ligger derinde paa Sofaen.« Men da de kom, stod Faderen ved Telefonen. Han drejede Ansigtet om efter Børnene, men saa' alligevel ikke paa dem, han smilede (eller gjorde noget der lignede et Smil): »Jeg ringer Doktoren af igen, Justa, jeg fejler ingenting.« — Lidt efter ringede Hustelefonen nede fra Lageret, der var kommet en Kunstner og vilde sælge. Faderen gik strax ned, der var ingenting at mærke paa ham.

»Du Justa, jeg har set Togplanen, jeg kan rejse paa Onsdag over Gjedser-Warnemünde.«

»Er du nu ikke lidt bange for at rejse alene?«

»Du Justa, jeg maa hen til Boghandleren og se hvad der er af Rejsebøger, jeg maa ogsaa strax ha et italiensk Lexikon og Grammatik og saadan noget, og en Mængde Tysk og Fransk og Engelsk og Hollandsk; ikke for det, Tysk og Fransk er jeg ikke bange for« — han snappede sin Kasket: »Justa, vil du med ned ad Gaden, du sidder og bliver saa indeklemt her, du har godt af en rask Tur . . . . .«

»Rask Tur — jeg med mit Ben!«

»Det er sandt, det glemte jeg, men du skal se du bliver nok rask engang« . . . . .

— »Martha!« (han er ude i Køkkenet hos deres gamle Tjenestepige): »Martha, har De hørt det?«

»Næ. Jæ har hørt saa majet siden Fruen døde. Hvikket?«

»At Far har givet mig fem tusind Kroner til en Rejse.«

»Han? Næ. Det li'ner ikke Partikylæren.«

»Jo, til München og Dresden og Rom og . . . . .«

»Næ. Hva' ska' De dér etter?«

»Jo, se noget kønt.«

»Sê noget kønt, he.« Hun skævede til ham, fortsatte sin Skuring (paa en egen indædt Maade) og mumlede mange Ting ved sig selv.

KAPITEL V.

. . . . . »Nogen maa jeg ha og tale ud med. Hvem? hvem?« — Han kom ud paa Gaden fra Boghandleren, hvor han havde gjort omfattende Bestillinger, men ellers ingenlunde fundet Personalet tilstrækkeligt begejstret for hans Evroparejse. Saa faar han en pludselig Idé. Jo! ham maa det være, ham, Kunstæsthetikeren og Ungdomselskeren, ham den begejstrede Taler fra inat. Men kan det gaa an? Saadan en Mand? — Jo netop saadan en Mand! Han vil forstaa ham, dele hans Begejstring, give gode Raad — —

— Den store Mand sidder i sit Arbejdsværelse omgiven af Bøger og Aviser og Manuskripter. Han

har en Del Morgenspleen fra inat, men er ellers i Lag med Udarbejdelsen af en straalende Artikel. Den er til det ny pædagogiske Tidsskrift »Vejlederen«, og han forlanger i de mest energiske Udtryk, at samtlige Ungdomslærere i Danmark (uden Undtagelse, og i alle Fag, Universitetsprofessorer saa vel som Gymnastiklærere) skal være fagdannede ogsaa i Kunst, fordi Kunsten er Personlighedens sande Adelsmærke, som navnlig Lærere bør præges af, forat de kan række en vejledende Haand til de søgende og spørgende Unge i dette Livets betydningsfuldeste Forhold . . . . .«

»De vil . . . . .?« siger han til den ængsteligt indtrædende unge Student, og holder den dyppede Pen svævende i Luften som for at tilkendegive, at Audiensen kun kan vare, indtil Pennen bliver sænket til Papiret.

»Jeg er Student Jacobsen, jeg vilde gerne . . . . .«

»Jacobsen, Jacobsen, hvilken Jacobsen?«

Henning svarer noget nedslaaet (for han havde troet, at saadanne Mænd saa' begejstrede ud ogsaa til daglig Brug):

»Jo, jeg er Søn af Particulier Jacobsen i Vingaardsstræde; og . . . . .«

»Gamle Justus — Justus Jacobsen, naa. — Næ hils Deres Far, jeg har denne Gang hverken noget at anbefale eller nogen at anvise.«

Henning rødmer en Smule, Kunstelskeren betragter utaalmodigt Spidsen af sin løftede Pen.

»Det var heller ikke saadan noget, men jeg hørte Deres Tale igaar i Studenterforeningen, den var saa udmærket . . . . .«

»Hm. Man sagde mig det.« Han sætter Pennen fra sig og faar et svagt Udtryk af Velvilje.

»..... og saa var det, jeg tog Mod til mig. De er saa kyndig og berejst, jeg skal nemlig ogsaa rejse, jeg har nemlig ingen at tale med, det vil sige saadan ....., om De maaske vilde give mig nogle gode Raad .....«

»Hm?« (Velviljen blev noget mindre synlig).

»Jo jeg skal ud og rejse — Dresden, München, Rom og Italien, hjem over Paris og Haag, overalt hvor der er Kunst, et helt Aar!« — han holdt op og saa' paa den store Mand, som om han nu ventede sig noget overordentligt af hans Mund.

»Hm« ytrede denne omsider, ikke uden en vis Forlegenhed overfor saa megen ung Tillid. »De begærer gode Raad hos mig. Selvfølgelig, det skal være mig magtpaaliggende. Sagen er imidlertid ..... Hør min kære unge Ven!« — her kendte Henning lidt af Tonen fra igaar — »kære unge Ven .....«

Han betænkte sig, antog saa pludseligt et opmuntrende Smil: »Det maa vi sandelig tale indgaaende om — mere indgaaende om — en anden Gang. — For Øjeblikket, som De ser, Student — e — Jacobsen .....« — Han rejste sig og trykkede Hennings Haand — »jeg beder Dem hilse Deres Far .....«

Og i Døren: »God Fornøjelse paa Rejsen — Berlin og Wien og Venedig og Rom sagde De? Jah — rejse — rejse! det er Manna for Ungdommen! ..... Luft under Vingerne ..... Solskin over Sjælen ..... og saa Kunsten, den hellige Kunst!«

Nu kendte Henning ham helt fra igaar, følte sig virkeligt ogsaa ligesom løftet —

»Fandens Forstyrrelse!« mumlede Ungdomselskeren og skrev videre paa sin straalende Artikel: . . . . . »vejledende Haand til de søgende og spørgende Unge . . . . .«

KAPITEL VI.

»Skulde jeg virkelig gaa op til Grandtante Louise?« — Han stod paa Gaden og grublede, egentlig havde han nok Lyst til det. Men, paa den anden Side, det at »gaa op til Grandtante Louise«, det var ligesom at gøre Oprør mod dem derhjemme, for der var Krigstilstand mellem de to Huse. Det havde der været saa længe han kunde huske. Det vil sige, ved enkelte Lejligheder havde den gamle Dame gjort nogle meget tydelige Undtagelsestilfælde til Fordel for ham, Henning, det tænkte han paa nu, og saa ogsaa, at der, trods alt, var noget ved hende, hvad skulde man kalde det, noget ligesom Kunstnersind, noget frit og liberalt; det var ikke udelukket at man kunde finde Forstaaelse dér, hun havde jo ogsaa selv rejst meget i sin Ungdom . . . . .

Saa satte han sig i Sporvognen til Kristianshavn.

— Grandtante Louise, eller som hendes officielle Navn lød, Frøken de Breton, var Faster til afdøde Fru Jacobsen. I sin ulasteligt holdte lille Person, samt i en vis Zirlighed i Bohave og Livsvaner hævdede

hun under temmelig smaa Kaar en vis Fornemhed, som var de Breton'ers Familitradition. I Livsanskuelse var hun vidtgaaende fordomsfri, ogsaa en Arv fra det gamle letlevende Grossererhjem, der havde været et flot gæstfrit Tilholdssted for muntre Forfattere og Kunstnere, og dette Frisind nærede hun nu videre ved stadig Læsning, fortrinsvis fransk Litteratur, ogsaa den mest moderne. Naar hun saadan sad paa sin Forhøjning under Vinduet, kunde man ofte høre hende smaale over sin Bog, sommetider spottende, sommetider næsten frivolt, og da udbrød gerne hendes Selskabsfrøken nede fra Klaveret: »Gud Frøken.« Men Frøken Breton hørte ikke disse Udbrud, saa lidt som hun hørte Klaverspillet, for hun var tunghør. Skønt denne Tunghørhed nu i mange Aar havde udelukket hende fra det man kalder Selskabelighed, gjorde hun sig dog til af at besidde megen Menneskekundskab, den hun til Tider gav Udtryk men en Hensynsløshed, der ligefrem kunde forbløffe.

Henning havde ikke været hos Grandtante Louise i Aar og Dag. Selskabsfrøkenen der lukkede op, sagde: »Gud Hr. Jacobsen.«

Grandtante Louise sad og drak Kaffe. Hun stirrede tavs paa ham og bød ham ikke tage Plads. Hun havde kloge blankblaa Øjne, de stirrede paa ham uden mindste Nuance af Venlighed eller anden Følelse.

»Hvad siger han, Francisca?« spurgte hun omsider uden at tage Øjnene fra ham.

Selskabsfrøkenen raabte i hendes Øre: »Han siger: Goddag Tante Louise.«

»Jeg er ikke hans Tante, men hans Grandtante, sig ham det!«

Frøkenen siger ham det.

Henning smiler og laver sin Mund til et meget tydeligt: »Grandtante Louise«, hvilket Frøken Francisca tilkendegiver sit Herskab i hendes Øre, men den gamle Dame vrisser ærgerligt: »Det kan jeg da nok forstaa uden at De behøver at raave det.«

Efter et Øjeblik endnu udbryder hun, og nu viser der sig et Skær af Blidhed i hendes Blik:

»Det er lille Annettes smukke Mund og Haar.«

»De har arvet Deres Mors Mund og Haar,« forklarer Frøken Francisca til Overflod.

»Men ellers er det hans altsammen, *vraiment*, Øjnene, Ansigtet, Skikkelsen, det franske Ensemble;« og i Grandtante Louises Øjne kommer der, til Velviljen, et Tillæg ligesom af snigende Humor.

Henning ryster paa Hovedet og ler: »Synes Grandtante virkeligt jeg ligner Far? Jeg?«

»Hvad siger han? — Tag Røret, Francisca!«

Francisca henter Hørerøret fra Vindueskarmen, men er rød i Hovedet og tøver med at tale deri:

»Hr. Jacobsen siger, om Frøkenen synes at han ligner sin Far.«

»Far — hvad for en Far?« — — Der er den Mærkelighed ved Frøken Bretons Konversation, at hun siger alting lige højt, ogsaa naar hun maaske ønsker ikke at blive hørt. »Far — hvad for en Far?«

Francisca er meget rød i Hovedet, og ilde ved at skulle repetere:

»Hr. Jacobsen siger, om Frøkenen synes han ligner Frøkenens Nièces Mand.«

Grandtante Louise river Høreværet fra sit Øre og sætter det paa Bordpladen med et Smæk, idet hun udbryder med forbitret Haan: »Ho ho. Næ. — Den Skurk.« Men det kommer saadan, at Smækket paa Bordpladen falder sammen med Lyden af dette sidste Ord: Skurk, saa Henning har vel ikke opfattet det. Hun tilføjer, idet hun ser paa Francisca med et halvt trodsigt, halvt frivolt Blik: »Naturligvis ligner han den, han skal ligne, Gaas!« og Francisca siger øjeblikkeligt: »Gud Frøken;« hvortil Grandtante Louise, som ogsaa uden Hørerør omtrent véd, ved hvilke Lejligheder dette Udbrud kan ventes, farer løs med Vrede: »Der er ikke noget at sige »Gud« til.«

Alt dette opfatter Henning naturligvis kun som en bizar Spøge-Manér af den originale gamle Dame, og for at være med i Spøgen siger han med Latter:

»Hvem er det saa, jeg »skal« ligne, Grandtante?« — hvorpaa hun blot udbryder i et højlydt: »Ha ha ha ha.«

— Og nu er hun god og venlig og lader Francisca skænke Kaffe for Henning og ser paa ham med rare gamle Tante-Blikke, og én Gang siger hun halvhøjt: »Du er smuk, du er majet smuk.« Saa rødmer Henning glad og mener nu, at Tidspunktet endelig maa være kommet for den store Meddelelse, han længes efter at gøre.

KAPITEL VII.

»Grandtante, jeg er kommet for at . . . . .«

»Hvad siger han, Francisca?«

»Hr. Jacobsen siger han er kommet . . . . .« — hun ser hjælpeløst over til Henning for at trygle om øjeblikkelig Fortsættelse. Grandtante Louise rusker utaalmodigt i Hørerøret: »Gaa Deres Vej, Tosse, og bild mig ikke ind at han bare siger »han er kommet«; det behøver han da ikke at fortælle.«

»Jamen Frøken . . . . .«

»Gaa Deres Vej og lad ham selv komme til istedenfor« — — saa gaar Henning over paa den anden Side af Bordet og raaber efter Evne i Røret, mens den gamle Dame klapper ham venligt paa Ryggen.

»Jeg — skal — rejse — Grandtante —«

»Du behøver ikke at brøle saa højt, min Dreng, det gør ondt.«

»Jeg har faaet Penge af Far til en —«

»Jeg véd det nok, du har faaet Examen, skønt man ikke har meddelt mig det.«

»Om Forladelse Grandtante, men nu har Far givet mig —«

»Jeg vil ikke høre om din — Far; men om Jer andre. Hvordan gaar det saa dit sølle Pjok af Søster?«

»Jo Tak, Justa har det —«

»Jeg vil ikke høre det Navn, ingen Under at hun bli'r touelig og sentimental og kommer til at halte, naar man hedder »Justa« efter den — — Francisca, han forstaar slet ikke at tale, kom De!«

Saa maatte Henning igen over paa sin forrige

Plads; derfra berettede han til Frøken Francisca, men seende paa Grandtanten, alt det han havde paa Hjærtet, det om de femtusind Kroner, om »Dresden, Venedig, Rom og hele Italien« — alt omhyggeligt gengivet i Røret af Francisca.

Ved de femtusind Kroner udstødte Grandtanten i samme Aandedræt to Sætninger, der syntes at stride mod hinanden, nemlig: »Det er minsandten Løgn!«, og: »Det er for at blive af med ham.« — Men ved Nævnelsen af Paris blev den gamle Dame varm og interesseret, Paris havde jo flere Gange været hendes Hjem; hun fortalte og beskrev med fængslende Liv; gamle Lithografier og andre Rejseminder blev taget frem af Chatolskuffen, saa Henning fortrød ikke, at han var »kommet op til Grandtante Louise.«

».... Vi er jo ogsaa franske fra Begyndelsen af, vi Breton'er, saa vi føler os altid hjemme i Paris. — Men saa kom jo Sorgen, da Papa mistede sin Formue og vi maatte tilbage til København, men min Broder Louis — din Mors Far — var Gud være lovet ikke noget Hæld-Øre, og da han havde begravet Papa og Mama, og hans Kone ogsaa var død i Barselseng med lille Annette — din Mor —, saa besluttede vi tilsidst at tage til Paris igen, for at retablere vort Humør og forny de gamle Forbindelser. Vi levede som Folk *de qualité*, kan jeg sige dig min Dreng, vi omgikkes de første Kunstnere og Skribenter, ak ja, det var at leve dengang. Det var under det andet Kejserdømme, jeg har set Kejseren mange Gange, min Dreng. Vi beværtede saamæn engang *Alexandre Dumas*, det vil sige den rigtige Alexandre Dumas,

du véd; jeg sad ved Siden af ham ved Bordet, og da man førte lille Annette ind til Desserten, spurgte han om det var min Søster: »*mais elle est ravissante, la petite! Sans doute votre soeur, mademoiselle Louise?*« — »*sans doute votre soeur?*« sagde den store Digter. Ja det var at leve! — Hélas! — Det manglede mig saamæn heller ikke paa gode Tilbud dér i Paris, det skulde du ikke se paa mig nu! *Mais que dire?* Jeg styrede jo Huset for Louis og var lille Annette i Moders Sted — — Hun voxede til og blev en Skønhed, og jeg havde hende saa kær, *mon Dieu*, hvor jeg elskede hende!«

Hun tav lidt og saa' ud for sig, mens Fingrene legede med Hørerøret i hendes Skød.

»Det var i 66, Aaret før Louis ruinerede sig anden Gang, og vi maatte tilbage til København, da var hun knap nitten Aar og jeg en gammel Pige paa fyrre; men det var altsaa Foraaret 66, at vi gjorde det første Bekendtskab med Tourville —«

»Gud« udbryder Francisca fra en Krog.

»— han var saa smuk, han var saa ung og saa god, han havde lige udgivet sin første Digtsamling og var naiv som en Engel. — — Naa i 73 var det vi saa' ham igen, det var jo i København. Men da var din Mor jo altsaa imens blevet — gift.« Grandtante Louise smækkede Hørerøret mod Bordpladen ved Ordet: gift, og tav pludseligt.

Henning kendte ingen Digter Tourville og havde ingen Interesse af at spørge om ham. Han sad og gennembladede et Album med gamle Billeder fra Paris. Men da han ved Grandtantens pludselige Tavshed saa'

op, saa sad den gamle og stirrede — ikke paa ham men ud i Luften —, og det med et saadant Udtryk af Had, at Henning blev helt forbavset, men endnu mere forbavsedes han, da hun pludseligt udskyder nogle underlige Ord — hun har knyttet de spinkle Hænder:

»Ingen Under, at man faar Blodspytning og dør ..... naar man er koblet til en Morder ..... som prygler En ihjel!«

Henning vendte sig temmelig forskrækket om til Francisca for at søge Forklaring; hun var ganske bleg og svarede med dirrende Stemme:

»Det er — det er bare noget Frøkenen — det er de franske Romaner hun tænker paa.«

»Francisca, mine Pebermynter!« raabte den gamle Dame pludseligt, og Francisca styrtede hen til hende med en lille rund Æske; deraf plukkede hun i alt to Pebermyntekager, og syntes nu efterhaanden at komme til Hægterne igen. Hun saa kærligt paa Henning:

»Saa du skal altsaa ud og rejse. Ja ja. Nyd din Ungdom min Ven, man har kun Ungdommen én Gang. En Smule Letsindighed klæder ikke ilde for en køn ung Mand, hvad saa end Præsterne præker. Men .....« — hun rankede sig i Stolen og begyndte at tale paa en højtidelig Maade, der lød helt uhyggelig med hendes gammelagtige tynde Stemme — »men skulde den virkelige Kærlighed komme, den virkelige, den eneste, oh *le grand amour*, du kan kende den paa, om hendes Besiddelse er dig mere end Livet! — og hvis hun saa elsker dig igen, *de tout son coeur;* saa maa du vide at det er Naturens og Himlens Vilje

at I forener Jer, *malgré tous les obstacles;* for saadan en Forening er hellig, min Dreng, og det enten med Præst eller uden Præst — ja næsten bedst uden« (hun ruskede vredt i Hørerøret) — »ti stille med Deres »Gud«, Francisca — — Og selv om det skulde komme saa forkert, min stakkels Dreng, at hun maaske iforvejen af Taabelighed eller Tvang var blevet bundet til en anden hun ikke elsker, det man kalder »gift« altsaa« — hun udtalte Ordet med den bitreste Foragt — »saa bryd I kun det Baand, bryd det, siger jeg dig! Og skulde hun endogsaa gaa i Døden derefter, saa vil hun hellere det, tusind Gange hellere det! hvis hun da er en sand Kvinde og elsker — elsker!«

Hun havde store blanke Taarer i Øjnene, hun rystede paa Hænderne, endog Trækkene i det hvide gamle Ansigt syntes at dirre. Træt efter Spændingen sank hun tilbage i Lænestolen, og efter den stærke ophidsede Tale fulgte et mat Suk.

Henning bukkede sig og tog Hørerøret op, som var faldet paa Gulvet. Hun tog hans Haand og sagde: »Nu maa du gaa min Ven, jeg er noget træt nu.« Alligevel vedblev hun at holde fast paa hans Haand, mens han forlegent søgte at undgaa hendes Blik.

»Bi lidt« — hun slap Haanden og rejste sig med Besvær — »jeg vilde dog gerne give dig en lille Foræring.« Hun lukkede med en lille Nøgle op for en af Chatolskufferne. »Her er din Mors Sager, jeg tog dem naturligvis, dengang . . . . . naa.« Hun fandt frem en lille trykt Bog i Saffian og Guldsnit: »Her er hans første . . . . . her er . . . . .« — hun holdt den

dvælende i Haanden, mumlede: »*Pardi!* han er da nær nok« — men saa, højere: »Aa — han læser den vel alligevel ikke — — men han kan jo faa Ringen —«

Hun tog en Guld-Fingerring med to blodrøde Stene, ogsaa den holdt hun dvælende i Haanden, hviskede: »*Annette, ma pauvre petite,*« og førte den flygtigt til sine Læber. Derpaa, højere: »Den har været din Mors! Hun bar den jo ikke, men hun brugte at kysse den. *Hélas!* — Men du kan vel ikke engang ha' den, paa dine store Mandfolkefingre. Lad mig se! Aa dine Hænder er jo fine, næsten som en Franskmands! *Cela me plaît.* — Sæt den saa paa din Lillefinger — nej bær den hellere i en Snor om Halsen, den kan være din Amulet paa Rejsen — saa kan du gi' den til hende, du engang kommer til at elske — den har været din Mors —«

Saadan mumlede hun i smaa brudte Sætninger. Men saa pludseligt, højt og skarpt: »Bi lidt!« — hun begyndte at rode ivrigt i Skuffen, Fingrene krummede sig, Ansigtet fik det Udtryk af vildt Had fra før:

»Bi lidt — han skal ogsaa have noget, han din ..... din ..... Far — — og det skal komme gennem dig, ha ha, just gennem dig ja« — — hun havde fundet frem et lille Stykke Karton — »det blev tegnet i Paris af en Ven — af Maleren Benoît — det har Kunstværdi — din ..... Far ..... er jo Kunstkender —«

Men Francisca, den frygtsomme Francisca, hun havde ilsomt grebet om sin Frøkens Arm, afværgende — Henning fik kun set at Tegningen forestillede en

ung Mand —; Grandtante rystede vredt Franciscas Haand af sig: »Jeg véd nok hvad jeg gør — Gaas!« — saa stak hun selv Karton'en i Konvolut, satte Oblat paa og rakte til Henning: »Du skal selv give ham det, ha ha!«

Henning lagde Konvoluten i sin Tegnebog; Ringen havde han puttet i sin Portemonnaie.

»Og nu — *Le Ciel te conduise!*« hun rakte ham sin Kind til Kys.

»Farvel Grandtante — og tak for alting —«

— Allerede ude paa Gaden fik han Ringen frem, han havde aldrig ejet noget af Guld. Han opdagede, at der inden i Ringen stod ridset:

A mon coeur

— det syntes han var smukt; hans Tanker flagrede let ind i en vag fjern lykkelig Fremtid . . . . .

Konvoluten huskede han derimod ikke paa.

München — Rom — Italien . . . . .

KAPITEL VIII.

Der er gaaet et halvt Aars Tid.

Henning er i Rom, her faar han følgende Brev:

Kjøbenhavn, den . . . . .

Kjære Broder!

Med stor Glæde modtoge vi Dit sidste Brev med de mange interessante Oplevelser og Fremgangen i

Dine kunsthistoriske Studier og Du klarer Dig saa godt med Sprogene og Alting, Fader takker for de fremsendte Tegninger af Dig selv, som jeg finder nydelige, ihvorvel Du selv ikke tillægger dem stort Kunstværd, men ligesom Fader mener, at Kunsthistorie og Kritik vel nok vil blive Dit egentlige Fag. Men jeg griber nu Pennen, min kjære Henning, til en vigtig Meddelelse, hvilken jeg for ej at vække Uro i dine Studier og Glæder har tilbageholdt, indtil Begivenheden lykkeligvis er afsluttet. Fader har nemlig haft en Proces og har udholdt megen uretfærdig Krænkelse, og vi har gjennemgaaet en frygtelig Tid, men er nu denne Proces Gud være lovet omsider endt med en glimrende Frifindelse, idet Godsejer Lundborg ikke præsterede Beviis for, at Fader havde optraadt mod bedre Vidende, hvad Lundborg selvfølgeligt heller ikke kunde, eftersom Fader jo er uskyldig deri. Men saaledes udtrykke Domstolene sig altid, siger vor Procurator, naar Ens Uskyld er aldeles klar, omendskjøndt jeg synes, at Domstolene kunde vælge et bedre Udtryk, men dette er nu altsaa juridisk. Du erindrer sikkert den lille Botticelli, som Fader erhvervede ved Agenten i Lucca og plejede at være anbragt i Dagligstuen under Spejlet, den blev kjøbt af denne Godsejer Lundborg ved Odense omtrent da Du rejste, lidt før eller lidt efter. L., thi jeg vil for Fremtiden betegne Lundborg med denne Afkortning, dels for at spare Plads og Tid, og dels fordi han er et slet Menneske, som jeg ikke kan bekvemme mig til at skrive helt ud, L. altsaa betalte

30,000 Kroner derfor, som jo ikke var formeget for en ægte Botticelli. Men saa opstod der altsaa Tvivl, det begyndte nok ved en Musæumsmand ovre i Odense, hvilken fra gammel Tid ikke kan lide Fader, og Hr. L. lod Billedet undersøge i Kjøbenhavn af Faders Fjender ved Academiet, og saa begyndte de frygtelige Breve, Fader veed endnu ikke, at jeg læste dem, naar han var nede i Lageret, jeg laae og græd om Nætterne, alle de Beskyldninger og Trudsler han vovede at skrive til Fader! Vi kunde sikkert have faaet ham dømt, omendskjøndt Procuratoren raadede derfra, thi selv om Billedet virkeligt er uægte og lavet nede i Lucca, hvad ingen af os troer, saa har Fader dog været uskyldig i god Tro og forlod sig paa sin store Erfaring og paa Agenten nede i Lucca, men denne var ikke til at finde, og heller ikke hvor han havde kjøbt Maleriet. Imidlertid anlagde denne hadefulde L. Sag mod Fader, og er nu Dommen falden saaledes, at vel skal Salget gaa tilbage, men L. har ikke kunnet præstere Beviis for at det var mod bedre Vidende, hvilket altsaa efter Procuratoren er en glimrende Frifindelse i det Væsentlige. Nu er Botticelli altsaa hjemme igjen, og en Stemme i mit Indre siger, at den er aldeles ægte, som Fader da ogsaa fremdeles er overtydet om, og jeg stoler mere paa Faders Erfaring end paa de Herrer af Academiet som jo ere forud indtagne. Dette altsaa angaaende Processen, som Fader af Godhed ikke har ønsket Du skulde kjende, forat Du ikke skulde lide i Dine Studier, men jeg har dog herved fortalt Dig det

Hele, fordi Du er min Broder og Eneste, og vil jeg bede Dig, at Du i Dit næste Brev vil udtale Dig, men kun til mig, om Du ikke ogsaa holder Billedet for ægte, Du kan jo erindre det og har et godt Blik trods din Ungdom og bedre end mig, som godt indrømmer, at jeg ikke har megen Begavelse i dette som i Mere. Fader er i Sandhed beundringsværdig, under hele Processen syntes han at være den Sædvanlige, og viste ikke, at han jo leed forfærdeligt, kun da Dommen var falden, skjøndt den jo blev en Sejr, saa laae han til min store Skræk under for et Besvimelsesanfald, foranlediget ved den lange Tids Spænding, maatte ogsaa holde Sengen i nogle Dage, men er nu Gud være lovet den Gamle, kun at han i sit Væsen er endnu mere indesluttet. Dine Breve og Din Fremgang berede ham sikkert megen Glæde, skriv derfor snart igjen! men omtal paa ingen Maade disse Begivenheder. Om hans kjærlige Hilsener til Dig være Du forvisset!

Din hengivne Søster Justa.

KAPITEL IX.

Et Par Maaneder efter modtog Henning, som stadig var i Rom, følgende:

Kjøbenhavn den . . . . .

Kjæreste Broder!

Dine Breve om alt det Du seer og lærer, have meget glædet os, men nu skal Du høre, hvad her

er passeret, Gid det maa blive til det Bedste, hele vort Liv har pludseligt forandret sig, og det har Fader gjort af ubeskrivelig Godhed mod mig! Ja Verden kjender ikke den Mand! Dog er jeg saa ængstelig, ja veed ikke ret, om jeg tør glæde mig, men det er vel fordi jeg er saadan en tosset frygtsom En, men for mit stakkels Been er det unægtelig en Velsignelse!

Men nu begynder jeg. Du husker nok af mine forrige Breve, hvormeget jeg forundrede mig over, hvad det kunde være for Mænd, Fader var begyndt at forhandle med, de lignede slet ikke vore sædvanlige Kunder, men talte muntert inde paa Kontoret og brøde sig ikke om Lageret, somme Tider kjørte Fader selv ud i sine Forretninger, hvad han jo ikke før plejede. Nu er Opløsningen kommen! Deel min Forbauselse! Iforgaars siger Fader pludseligt til mig om at holde mig rede til at kjøre ud med ham, jeg kom til at ryste i Benene, og Kl. 11 holdt en Kareth for Døren! Fader sagde Ingenting, og vi kom langt ud paa Strandvejen, hvor Skoven begynder, og jeg har ikke været saa langt ude, siden Moder døde, og Haverne vare begyndte at blive grønne, og til den anden Side laae Sundet, saa jeg begyndte at græde. Fader lader Vognen holde, og vi stige ud. Fader gaar hen mod Indgangen til en smuk Villahave, og bagved skinner den hvide Bygning gjennem Træerne. Nu først ser jeg, at der staar over Indgangen med Guldbogstaver: Villa Justa, og nedad Gangen kommer en Dame hentil os, en midaldrende En med roligt Væsen og forstan-

dige milde Øjne. Det er Fru Franzén, siger Fader og vender sig og gaar hen til nogle Arbejdsfolk, som gik og reve i Gangene. Jeg er Deres Husholderske, siger Fru Franzén og nejer lidt. Da var det, at det satte sig i Benene, og jeg maatte holde mig i Rækværket. Det skal Frøken Jacobsen ikke bryde sig om, siger hun, det har Particulieren altsammen gjort for at overraske Dem, og dette her er altsammen Deres, men nu skal De bare tage min Arm, og saa gik vi op og saae alle Værelserne. Hvordan jeg kom op af Trapperne, veed jeg ikke, men jeg sad da i en Sofa og drak Kaffe og saae ud over Sundet, men hun sagde jeg maatte holde op at græde, naar min Fader kom, for han havde da gjort Alt i bedste Mening, sagde hun med Rette og var saa rolig og forstandig. Ja kjære Broder! Vi ere altsaa Herskabsfolk og Ejere af en dejlig moderne Villa, Gud vende Alting til det Bedste! Jeg anede rigtignok ikke, at vi vare saa rige, Alting er nyt og elegant og i lyse glade Farver, vi kunne flytte rigtigt ind om en Uge, og hele Livet er forandret. Men hvordan faa takket den kjære ædle Fader, som han bør! Han er blevet meget indesluttet, og undgaaer helst alt Saadant, dog tror jeg sikkert, han er glad ved det, han har gjort. Han har faaet solgt det gamle Hus, det er saa underligt at tænke paa, og Lageret og Stuernes Samlinger kommer paa Auction, og kun de bedste Ting kommer ud paa Villaens Vægge. Fader vil nu faae sin Ro paa de gamle Dage, og for mit Been bliver det unægtelig en stor Gevinst, eftersom Fru Franzén

forestaar det Hele, vi har ogsaa en Tjenestepige og en fast Karl, jeg har bare at sidde i en magelig Lænestol og befale, tænk Dig mig befale! Mit eget Værelse trodser enhver Beskrivelse, især da jeg faaer Lov at meublere det med de gamle Meubler, som stammer fra Moder. Ellers er Alting Fornyelse, lige indtil Martha, hun er da endeligt blevet sagt op, hun blev ogsaa stedse uudholdeligere, især kunde jeg mærke for Fader, han skyede hende ligefrem! Ubegribeligt den Magt hun havde, Du husker nok, hun plejede at lægge paa sin Løn hvert Halvaar, nu var hun oppe paa ligesaameget som tre Piger tilsammen, det gjorde Fader fordi hun jo var fra Moders Tid. Men du skal ikke tro, hun gik saadan! Jeg er sagt op, sagde hun til mig. Ja Martha, sagde jeg, Du er bleven for gammel i Gaarde, men jeg vil dog savne Dig, for Du er fra Moders Tid. Jamen jeg gaar ikke, svarer hun. Ikke det, siger saa jeg. Ikke før jeg faar 2000 Kroner contant af Particylæren, siger hun. Du er nok ikke rigtig klog, siger jeg. Det skal De faa at se! og sandeligt! gaar hun lige indtil Fader, og nogen Tid efter kommer hun ud igjen og viser mig 4 Femhundredsedler!! Ubegribeligt med Faders Godhed! Jeg vil slutte med Dit Værelse, det overgaaer Alting i Pragt, jeg glæder mig usigeligt til at see Dig og Din Forbavselse, dog bør Du ikke forkorte Din saa lærerige Rejse. Dine længselsfuldt ventede Breve vil Du adressere til »Villa Justa«, tænk! Strandvejen, Kjøbenhavn. Jeg var forleden ude ved Moders Grav og Marias og lille Daniels og

lagde Krandse fra Dig og mig og Fader. Lev hundrede Gange vel.

Modtag ogsaa Faders kjærligste Hilsener gjennem mig, Din trofaste Søster Justa.

Efterskrift. Du glemmer stadigt at tilskrive mig Din Mening om Botticelli.

KAPITEL X.

Hennings Rejseaar nærmede sig sin Slutning; han var nu i Paris, dér modtog han en Morgen to Breve, begge fra København. Den ene Konvoluts Udskrift var med Søsterens kendte Haand, de lange vagt henskraanende Bogstaver. Men den anden Konvolut, ja sandelig, den bar Faderens Haand, den forretningsmæssige neutrale Kontorhaand. Dette Brev greb Henning først efter, men efter at have staaet lidt og set paa det uden at aabne det, byttede han det om med Søsterens, og læste dette:

Villa Justa, den .....

Kjære Broder!

Nu nærmer sig Gjensynets store Stund, hvor glæder jeg mig til at hente Dig paa Stationen i mit eget lækre lille Kjøretøj! Ja for Fader har nemlig atter overvældet mig med ny Godhed paa sin pludselige Maade. Men først bør jeg dog fortælle Dig, Fader har paany haft store Ærgrelser af sine Fjender, omendskjøndt Fader forbød mig at

skrive til Dig derom, for ej at volde Dig Uro, dog nu er det overstaaet, og Faders Ære selvfølgeligt renset for al Skyld. Men efter Fru Franzéns forestaaende Afrejse vil jeg føle mig meget ensom og trænge til Fortrolighed og dobbelt saa dum, som du i Spøg kaldte mig, og som jeg ogsaa gjerne skal erkjende, men nu vrøvler jeg nok, min Mening er blot, at du skal forstaae, at jeg overfor Dig maa lette mit Hjerte. Dog kan jeg ligesom Fader, Gud være lovet, hæve mig over disse hadefulde Skriverier, men Gud vil straffe disse Smudsblade!

. . . . . .

Jeg maatte afbryde dette Brev igaar, thi jeg følte mig saa tosset tilmode og skammede mig over at komme til at græde, men idag er jeg meget roligere, dog har jeg jo den Sorg med den gode Fru Franzén, at hun desværre af private Grunde seer sig nødsaget til at sige os op, hun var min Veninde og Trøst, naar Tingene gik Fader imod. Dog nok herom, thi Du skal ikke bebyrdes i Din glædelige Udvikling ved hvad der skeer herhjemme, men jeg glemmer ikke den Morgen, da Fader rejste sig fra Thebordet med Aviserne og Brevene i Haanden og gik ovenpaa og kom ikke ned til Frokosten, og vi tænkte det var denne Sovemixtur, som Fader er nødt til at bruge, men Tiden gik og vi bankede paa og kaldte, men han svarede ikke, saa tog vi Mod til os og fandt ham siddende paa en Stol helt aandsfraværende, med aabne stirrende Øjne. Fru Franzén var den, som rørte ved ham, og da kom

han til sin Bevidsthed og saae paa os, men helt underligt, rejste sig saa og gik ind i sit indre Værelse, og da vi fulgte efter, gik han nedaf den lille Trappe og helt ud i Baghaven, det var ligesom han flygtede for os! Lad os see hvad der staar i den Avis, siger Fru Franzén, for der laa en Avis gledet ned paa Gulvet. Fru Franzén kom først, for jeg kan jo ikke, med mit Been, Er der noget, sagde jeg, Ikke videre, sagde Fru Franzén og vilde hindre mig, men jeg havde allerede seet Faders Navn med store Bogstaver over en Artikel, og ved Siden af Faders Navn stod der med lige saa store Bogstaver et frygteligt Ord, en Beskyldning, som jeg aldrig kan fortælle Dig i dette Brev, for saa vilde Du miste den nødvendige Ro til Dine Studier, men jeg sank baglænds ned i Faders Stol og begyndte som sædvanligt at ryste, indtil Fru Franzén fik mig beroliget med sine forstandige Forestillinger, som ogsaa Du bør høre, nemlig at det Hele i Virkeligheden Ingenting betyder, for Hvem bryder sig om hvad der staar i Smudspressen, og det var meget forstaaeligt, sagde hun, om en Mand som Fader, der i mange Aar udelukkende er gaaet op i Kunstinteresser, i den Tid har vænnet sig af med praktiske Ting som sine Indkomstberegninger, og desuden stod der i Avisen, at han personligt i Retten selv havde afgjort Sagen i Mindelighed med 100,000 Kroner. Da jeg læste det, saa kom jeg saa voldsomt til at hulke, det var slet ikke for Pengenes Skyld, men fordi de Ord I Mindelighed synes jeg altid staar

om Forbrydere, men saa begyndte Fru Franzén at lee af mig paa sin rolige Maade og sagde, om jeg ikke vidste, at I Mindelighed betyder i Retssproget netop, naar Sagen er forløben til Dommernes fulde Tilfredshed, vil Du ogsaa lægge Mærke dertil, kjære Henning, skjønt Du, som har læst saa meget, vel ikke behøver denne Beroligelse. Men at jeg ikke strax ogsaa tænkte paa Dig og Din Fremtid, det var meget tosset og egenkjærligt af mig, for de tabte Penge var jo Din Fremtid, kan Du tilgive mig? Dog varede det ikke længe, saa stod Du for mig og jeg begyndte igjen til Fru Franzén, Vi er fattige nu, og hvad skal der blive af min Broder. De er aldeles ikke fattige, svarede hun, og saa beviste hun, at man jo ikke sætter en Mand i Skat paa 100,000 Kroner paa eengang, uden han er meget velstaaende. Dette forekommer mig indlysende, og jeg ønsker, at det ogsaa skal være indlysende for Dig, da det er af største Vigtighed, at Du fremdeles ikke sparer paa Penge, naar det gjælder Din Udvikling. Derfor frisk Mod! Der stod ogsaa andre onde Ting om Fader i den Avis, og naturligvis ogsaa rippet op i den Historie med Botticelli og meget Andet, som jeg ikke forstod, men Fru Franzén formoder med Rette, at det er sat i af Faders Uvenner, og Ingen bryder sig om, hvad der staaer i Smudspressen. Du kan ikke tænke Dig, hvor forstandigt et Menneske hun er! Det er blot meget trist for mig, at hun pludselig vil bort, det er af private Grunde, hendes Søster paa Laaland kan ikke undvære hende længer. Fader har det som sagt godt nu, det tør

jeg da haabe, for han taler næsten aldrig til os, uden det, at han altsaa igaar overvældede mig med et helt Ponykjøretøj! Saa kan han da heller ikke være fattig! Den ædle gode Fader! Den saa uretfærdigt forfulgte Mand! Hvordan skal vi vise ham Taknemmelighed, men Vor Herre kjender hans Hjerte. Det er godt for mit Been, at jeg snart skal faa lært at kjøre, jeg skal nok selv hente Dig ved Stationen, den længselsfulde Stund nærmer sig, skriv ogsaa kjærligt til Fader. Nu vil jeg slutte dette lange To Dages Brev, som jeg ved Gjennemlæsningen frygter, at Du vil finde ufuldkomment paa mange Maader, men om min og Faders Kjærlighed maa Du ikke tvivle.

Din inderligt hengivne Søster.

. . . . . .

Nærværende kom alligevel heller ikke afsted igaar, fordi jeg iaftes fik en stor, stor Glæde, jeg kan næsten ikke skrive hvor glædeligt, tænk min kjære Fru Franzén, da jeg igaar havde smaagrædt en Del, saa kom hun til mig paa mit Værelse da jeg var ved at gaa i Seng og sagde paa den kjærligste Maade, at Søsteren paa Laaland efter den sidste Efterretning ikke behøvede hende mere, men altsaa godt vilde blive hos mig som før.

Efterskrift i Hast. Vil Du alligevel ikke i Dit næste Brev skrive, hvad I Mindelighed betyder, og bestyrke mig deri. Omendskjøndt det sandsynligvis ej behøves.

Da Henning havde læst dette Brev, sad han længe og grublede, hans Ansigtsudtryk var meget mørkt. Faderens Brev laa uaabnet foran ham, han skubbede det tilside.

Naar noget gik ham imod, saa plejede han at følge den Leveregel, han havde faaet af hin æsthetiske Foredragsholder ved Rusgildet: han trøstede sig ved Kunstnydelse. Allerede havde han taget sin Hat for at begive sig til Louvresamlingen, men Pligten til dog at læse Faderens Brev holdt ham tilbage. Han lukkede det da op. Det indeholdt: en Anvisning paa en Bank i Athen lydende paa 6000 francs! — Der var ogsaa et Brev paa nogle faa Linier: en kort Hilsen, med Tilladelse til at forlænge Rejsen et Aar endnu, og en Bemærkning om at han for sin Udviklings Skyld vist havde godt af særligt at besøge Grækenland!

I Hennings Sind blev der en voldsom Bølgen af to samtidige men modsatte Følelser. Den ene var stormende Glæde og Tak for Velgerningen. Men bagved virkede Dønningerne efter Indtrykket fra Søsterens Brev: en mørk, tung, angstfuld, kvalmende Uvilje. Med Møje fik han sig til at skrive en Taksigelse til Faderen, saa hjærtelig han kunde. Saa gik han til Louvre.

— I Louvre hændte ham den Dag en besynderlig lille Oplevelse. En fransk Bekendt — for han erhvervede sig Venner og Bekendte overalt hvor han opholdt sig — kom hen til ham og sagde, halvt leende: »Min kære *monsieur le Danois*, er De allerede saa berømt? Man har malet Dem, Deres Portræt hænger jo i Salen her ved Siden af!« Det var sagt i Spøg,

men — der hang virkeligt et lille Brystbillede af en ung Mand af en forbavsende Lighed med ham selv. Katalogen meddelte, at Billedet forestillede en i 70'erne afdød Digter Tourville, malet af Benoît.....

Begge Navnene gik ham forbi med en ligegyldig Klang og vakte den Gang ingen Erindring.

KAPITEL XI.

Der gik en Maanedstid; Henning var da i Neapel paa Vejen til Grækenland. I Neapel fik han følgende Brev:

Villa Justa, den.....

Kjære Henning!

Jeg følger Din Route paa Kortet med Iver og faaer derved en kjærkommen Lejlighed til at fornye min Geographie, og vær atter forvisset om, at jeg skal bære det nye Adskillelsens Aar med Glæde, især da Du jo herved har faaet et nyt og stort Beviis paa Faders Godhed, det er ingen Bebrejdelse mod Dig, langtfra, eftersom Du jo strax takkede Fader paa det kjærligste, om end efter min Mening noget kortere end naar Du skriver til mig. Du spørger altid saa venligt til mit Been, men jeg behøver slet ikke Been mere, saalænge jeg har Fru Franzén. Men nu Nok om mig. Igaar var det jo vor stakkels kjære forklarede Moders Fødselsdag, og jeg var min sædvanlige, Ak, Fødselsdagsvandring til Gravene. Du

kan jo ikke erindre hende, men for mig, som var over 7 Aar dengang, staar hun i forklaret Glands som den kjærligste Sjæl, ung og saa vidunderlig smuk. Som jeg endnu troer at høre for mig hendes høje klingende Latter! Moder loe meget, ja mere end hun kunde taale for sit Bryst, thi det var jo i et Latteranfald, som medførte en frygtelig Blodspytning, at hun gik bort. Saaledes har Martha altid fortalt mig det, og Martha var, har jeg forstaaet, den Eneste, som var tilstede, da det skete. For Dig er dette vel nyt? hvorfor skulde man fortælle Sligt til et Barn, men nu har Du Ret til at kjende Alt, selv om det ogsaa gjør ondt. Gud være lovet, jeg ikke saae det, og da jeg kom hjem, jeg var lige begyndt at gaa i Skole, saa gav de mig heller ikke Lov at see den Døde, jeg kunde vist heller ikke have holdt det ud. Men jeg husker, at jeg stod i Sovekammeret og rørte ved Moders Lagen, som de havde lagt op over Ansigtet, og der var ikke andre i Stuen end Martha, som bar Dig paa Armen, men Du var jo kun en lille En paa 1 Aar, Fader var ikke i Stuen, eller ogsaa husker jeg ham ikke. Men for mig lille Pige var det ligesom en Taage, og jeg kunde ikke forstaa det Hele, men jeg maa dog have forstaaet Noget, for ligesom jeg rørte ved Moders Lagen, det erindrer jeg tydeligt, der gik ligesom en Klarhed igjennem mig, og jeg tænkte paa een Gang baade paa Søster Maria og Broder Daniel, som vare døde, og paa Dig lille Purk især, fordi Du nu ingen Moder havde, og jeg husker godt, at jeg sagde i Tankerne til Vor Herre, at siden Moder nu var

borte, om saa jeg hurtigt maatte blive stor og fornuftig og i Moders Sted for Dig lille Henning! Ak tilgiv mig, min eneste Broder! det har jeg jo hverken haft Forstand eller Kræfter til, men Villien har jeg haft, det maa Du troe! Men dette Brev skulde jo ikke være sørgeligt for Dig nede i det saa skjønne Neapel, derfor vil jeg nu slutte med Noget, Du kan lee over. Jeg selv vilde ogsaa lee derover, for det er i sig selv den største Latterlighed, hvis det ikke var saa skammeligt oprørende. I Eftermiddags nemlig har Martha igjen været herude, først inde hos Fader, men saa kom hun ogsaa til mig og tiggede om noget Tøj, skjøndt jeg troer, hun er meget velstaaende. Ved denne Lejlighed spurgte jeg hende igjen om det med Blodspytningen, men nu sagde hun, at hun kunde Ingenting huske. Idethele troer jeg, hun har faaet en Skrue løs, for da jeg foreholdt hende at lade være med de Besøg, da det virkede paa Fader, saa sagde hun, at naar hun fik 10,000 Kroner paa een Gang, vilde hun lade være, ellers ikke. Saa loe hun og gik. Bare hun nu vil blive borte, jeg er ligefrem bange for hende.

. . . . . .

Nu var jeg oppe for at faa en Hilsen fra Fader til Dig, inden jeg lukker Brevet, men jeg mødte Fru Franzén, som sagde, at han sov. Og Brevet skal afsted, Fader hilser gjennem mig,

Din altid hengivne Søster Justa.

Da Henning havde gennemlæst dette Brev én Gang, uden anden eller stærkere Følelse end den naturlige: en kærlig Medynk, naar Tanken dvælede ved Søsteren; en fjern Vemod, naar den dvælede ved den ukendte Moder, — saa dreves han af en ganske dunkel Tilskyndelse til at læse det endnu en Gang, Tilskyndelsen udgik maaske fra noget i Slutningen om Martha; men under denne anden Læsning paakom der ham en Uro, den blev til Spænding og Pine med Hjærtebanken, Spændingen voxede, dens Aarsag var ham endnu uklar, men det var som om der hviskedes til ham: Læs, læs endnu en Gang! — Og da han tredje Gang begyndte, og kom til Ordene: »..... som medførte en frygtelig Blodspytning«, da fo'r han op af Stolen og han syntes selv han havde skreget .....

»Hvad er dog dette her, hvad er det?« han gik med hurtige Skridt op og ned ad Gulvet. Mens han saadan gaar, synes han med et at se Grandtante Louise for sig — Stuen, Møblerne, ogsaa Frøken Francisca; og Grandtantes Ansigt er fuldt af Had og Hævn, og hendes Stemme lyder:

»Ingen Under, at man faar Blodspytning og dør —«

»Ingen Under, ingen Under .....« — og videre lyder Stemmen:

»Gift med en Morder — en Morder — Morder! ....« — Stemmen hæver sig til det unaturlige, bliver som brølende Storm eller Torden; eller den sænker sig og bliver til Slangers Hvislen, til dumpe Lyd af en brutal Mands Slag, til Kvindeskrig der dæmpes i Blod og Rallen .....

»Pryglet ihjel — pryglet ihjel — gift med en Morder — Blodspytning og dør . . . . .«

Henning føler kold Sved paa sig; han maa sætte sig, Tøjet strammer ham, han løsner det i Halsen, Haanden føres omkring Snoren der bærer Mors Ring: »Mors Ring, stakkels stakkels Mors Ring« — — han kysser den atter og atter — »A mon coeur, à mon coeur« — mens det dæmpet lyder for ham, med Grandtantes Stemme:

»Hun brugte at kysse den . . . . .«

Og Grandtante vedbliver: »Hun brugte at kysse den, men bar den jo ikke . . . . .« — og hun hæver den spinkle Stemme stærkere og uhyggeligere:

». . . . . men bar den jo ikke —«

Se! pludseligt er han i Louvregalleriet, han staar foran et lille Maleri, Brystbilledet af den unge Digter der ligner ham selv saa paafaldende, og hans franske Ven peger og ler og slaar efter i Katalogen, han slaar selv efter i Katalogen og leder og leder, mens Vennens Latter bliver underlig og krampagtig og gør ondt i hans Hoved, og han bliver ved at lede, som om det gjaldt Livet . . . . . — men nu er det som om han vaagner, han farer med Haand over Panden, noget er der jo som skal huskes, noget der skal findes — jo — d e t — Tegnebogen med den Karton i, den han skulde aflevere, men glemte . . . . .

Han finder den tilsidst paa Bunden af en Koffert. Og med dirrende Hænder, ivrige og nølende paa samme Tid, fremtager han: et fint udført Blyantsportræt af en ung Mand —; og med Øjne, der forvirres og blændes

og dugges, læser han Signaturen: »Digteren Tourville, tegnet af Benoît, Paris 18.....«

[Uden Stedsangivelse,
men skrevet i Neapel Dagen efter.]

Kære Søster!

Der er hændet mig noget, om en stor Ulykke eller en stor Lykke, er uvist, medmindre det altid er en Lykke at møde Sandheden. Spørg ikke og skriv ikke, dine Breve vil ikke finde mig i Neapel eller nogensteds, for jeg kan aldrig indvie dig i det som er hændet, heller ikke kommer jeg hjem, og ikke heller faar du nogensinde mine Adresser at vide, hvor jeg flakker om i Verden, skønt det gør mig meget ondt, da jeg véd hvor højt du elsker mig, og jeg ligesaa dig. Men Sandheden har mødt mig og brudt alle Fortidens Baand og kuldkastet mig og tilintetgjort mig, men til Gengæld har den oprejst af mig et andet Menneske, en ny og fri Mand. Ja jeg føler mig for første Gang som en Mand, og saa er vel det, der er hændt mig, en Lykke.

Maaske har han fortalt dig, og maaske ikke, at jeg har tilbagesendt ham de Penge du véd. Jeg har ikke Brug for dem, jeg slaar mig nok igennem, vær ikke bekymret, jeg har Chancer, jeg føler Kræfter i mig. Og nu er det Øjeblik kommet, kæreste Søster, hvor jeg i Tankerne omfavner dig og siger

dig det sidste Levvel og den sidste Tak for al din Kærlighed mod mig fra lille af. Gaa saa til Mors Grav og læg Kranse fra mig, Kranse fra os to til Mor, fra os to hører du, ikke fra andre. Og hvis du føler Trang til at bede for din Broder i det fjerne, saa bed ikke til Gud, for jeg har ikke længer Tiltro til Gud, men bed til Sandheden; og vil du bede om noget for mig, saa bed ikke om at jeg maa fatte Tiltro til Mennesker heller, men kun til Sandheden. Og hvis det skulde bedrøve dig meget, at jeg ikke længer har Tro hverken til Gud eller Mennesker, saa glæd dig over at jeg har Tro til Sandheden, som vel er en kold Guddom, men en stærk. Dog maa du ikke tænke om mig, at fordi jeg ikke elsker Gud og ikke elsker Mennesker, at jeg saa slet ikke skulde have noget at elske; jo jeg elsker den hellige Kunst, det er en Guddom, som baade kan begejstre og bære gennem hele Livet; hende være da mit Liv og min Fremtid viet, hende og den kolde Sandhed, og ellers intet andet i Himlen eller paa Jorden.

Din Broder.

— Den unge Mand som lagde dette Brev i Postkassen, havde løftet Hoved og saa' stolt ud, stolt som selve den rhetoriske Attitude i det ungdommelige Brev; stolt og mandig skred han gennem Gaderne til Museo Nazionale, og frejdig ilede han op ad Trapperne og nikkede til de Bekendte han traf. Men da senere, ved Lukketid, Opsynsmanden gik gennem Salene, fandt han den samme unge Mand siddende paa en Stol i en tom

Sal med en Holdning af fuldkommen Forladthed og Fortvivlelse — og det endda ligeoverfor den berømte dansende Satyr og de andre Broncer fra det glade Pompeji.

KAPITEL XII.

[Uden Stedsangivelse, men ligeledes skrevet i Neapel, og Dagen efter det forrige.]

Kære Grandtante Louise!

Jeg véd alt. Og takker dig fordi du har givet mig Nøglen til mit Livs Gaade. Han sendte mig Penge igen, jeg sendte ham dem strax tilbage og vil aldrig nogensinde mere tage imod noget af ham, heller ikke kommer jeg til Danmark, for jeg er nu en hjemløs og forældreløs fattig Mand og vil flakke om som saadan. Heller ikke vil jeg længere bære hans Navn. Tak ogsaa for dine kloge Leveregler, jeg har nu grundigt lært at foragte alt det som Samfundet bygger paa og kalder Moral. Min egen Herkomst, selve Blodet i mig raaber jo til mig om noget andet. Hvor er dog det saakaldte Ægteskab en nedværdigende Løgn, hvilken Grusomhed har det ikke ført min ulykkelige Moder ind i, og nu ogsaa mig. Ja! hendes Forhold til min Fader, Digteren Tourville, det var hendes egentlige sande Ægteskab, thi det var Kærlighed. Men nu vil jeg bryde ethvert Baand der binder mig til det forhadte Sam-

fund og dets foragtelige Love, og stole paa min egen Kraft og paa den herlige frie Kunst.

Men dig beundrer jeg, du pragtfulde gamle frisindede Kvinde! Dog vil hverken du eller de andre faa den hjemløse Flygtning at se mere; men maaske vil den Stund komme, da I vil høre hans Navn nævnet med Hæder!

Justa bør selvfølgelig aldrig indvies i disse Ting. Og jeg beder dig, kære Grandtante, at være god imod hende.

Din omflakkende Slægtning Henning.

— Grandtante Louise sad paa sin Forhøjning ved Vinduet og skar med pertentlig Zirlighed Konvoluten op, idet hun undrede sig over det udenlandske Frimærke:

»Hvem skriver til mig fra Udlandet, hvad Francisca?«

Francisca, der sad ved Klaveret, rystede paa Hovedet.

»Aa De véd aldrig nogenting.« — Hun læste Underskriften først: »din omflakkende Slægtning Henning«, og repeterede med Misbilligelse: »»omflakkende Slægtning« — det er fra Drengen, hvad skal det sige. Hold op med det utaalelige Klimpreri, Francisca, der er dog ingen som kan høre hvad De spiller.« Francisca lod som hun holdt op, det skete ved at hun lagde Ryggen tilbage mod Stolen, og i Resten af Musikstykket oversprang alle Partier med stærkere Armbevægelser.

Grandtante begyndte Brevet forfra. Da hun var

kommet saa meget som fire Linier frem, sank Brevet ned i Skødet:

»Francisca, mine Pebermynter!«

Francisca styrtede til med den lille Æske, men forinden skingrede det fra den gamle Dame:

»*Mon Dieu!* han véd alting!! — Og det er Deres Skyld, Francisca!!«

Francisca alarmeredes heftigt og søgte ved Hændervriden og andre Gestus at tilkendegive sin fuldkomne Uforstaaen og Uskyld.

»Skave-Trold!« snærrede den gamle lidenskabeligt ad hende. »Men nu ligger De som De har redt. — »Nøglen!« — haa — Jeg skulde have givet ham »Nøglen til hans Livs Gaade!« — han véd altsaa alting — det med Morderen — ogsaavidere — hvem har fortalt ham det, hvis ikke De har? — Gaas!«

Francisca greb Hørerøret til fortvivlet Selvforsvar, men den gamle slog det ud af Haanden paa hende. Saa raabte Francisca, eller snarere skreg, thi Bevidstheden om hendes gode Ret gav hende Heltemod:

»Det har De selv, Frøken, for det var Dem selv der sagde »Blodspytning« til ham dengang, og »pryglet ihjel«, Frøken!«

»Snak!« svarede den gamle, der enten virkeligt havde hørt hende eller formodede hvad hun havde raabt, »Snak! det var ikke til ham jeg talte, det var til mig selv. Men det var Dem der gav ham Dessein'erne med Deres »Gudder« og Fagter og Taabeligheder — hvad er'et De siger, tag Røret op af Gulvet!»

»Jeg siger,« skreg Francisca ind i Røret med

samme Kraft som før, »jeg siger at det var Frøkenen selv som gav ham Tegningen af denne —«

»Au, det gør ondt,« sagde den gamle og tog Røret fra Øret. Saa sad hun lidt og rokkede med Hovedet, hun var blevet helt bleg.

»Hvis De nu havde været fornuftig,« sagde hun derefter med mærkværdig stille Ro, »havde De nu været et fornuftigt Menneske, hvad De ikke er, saa havde De ladt mig læse Brevet roligt til Ende før De begyndte paa Deres hysteriske Anfald, saa havde vi nu vidst hvad der virkeligt staar.« — Hun plukkede to Pebermyntekager, og saaledes styrket iværksatte hun Brevets Læsning, idet hun af og til brummede eller vrissede eller kommenterede. Da hun kom til Navnet »Tourville«, udbrød hun:

»Det er som jeg sagde, Francisca, for her staar Navnet« — hun syntes at blive mat, Brevet laa en Stund i hendes Skød. — Og atter, lidt efter, med klagende Vrængen:

»»Herlige — frie — Kunst« — Han gaar i Hundene, gør han!« — Men snart efter:

»Ja saa. »Pragtfulde, gamle, frisindede Kvinde«, har man hørt Mage! . . . . . Og »Justa«, »Justa« haa — det er saamæn ingen Under, med det Navn — — Francisca, vil De strax tage Tøjet paa, De skal hen til Morderen —

»Gud Frøken«

»— Morderen; jeg vil se min Grandnièce, det stakkels ulykkelige Pjok — — hvad skal vi dog gøre, Francisca, han har slet ingen Penge, Drengen — og jeg med min lille Livrente — — tag Tøjet af igen

Francisca, sæt Dem ved Skrivebordet, De skal skrive hvad jeg dikterer, for mine Hænder er kommet til at ryst —«

Francisca misbilligede, tøvede, men adlød.

Grandtante tog een Pebermyntekage.

»Skriv:

Min gode Grandneveu [Francisca skrev: »Min kære Grandneveu«] — Dit Brev indeholder lige saa mange Bêtiser — Bêtiser, har De det [Francisca tøvede ved Ordet og saa ulykkelig ud] lige saa mange Bêtiser som der er Sætninger. Det er topmaalt Vanvid, har De det, topmaalt Vanvid at sende Morderen hans Penge tilbage [Francisca skrev, efter en pinlig Betænkning, »Particulieren« istedenfor], idet en Skurk og Morder tværtimod bør plyndres — plyndres har De det — for sin sidste Hvid. Forlang derfor strax disse Penge igen. Maa man dernæst bede sig fritaget for at tituleres Pragtfuld og Kvinde af sin Grandneveu, det er højst upassende — upassende, har De det. Hvem gav dig desuden Lov til at beholde den Tegning? Vil du værsgod, har De det, »værsgod« staves i ét Ord naar man er vred — værsgod skrive Du og Din med Stort, naar man skriver Brev, især til sin Grandtante. Jeg skal se at sende dig hvad jeg kan af Penge — — Francisca kom herhen jeg vil se hvad De har skrevet —«

Grandtante læste det skrevne langsomt igennem, betænkte sig, rev det derpaa langsomt i Stykker, og sagde sørgmodigt:

»Hvad skal vi gøre, lille Francisca. Vi véd jo ikke engang hvor Drengen er.«

»Konvoluten har Posstempel Napoli,« sagde Francisca ind i Hørerøret.

»Gud, det ringer, Frøken.«

— — I Døren viste sig Justa, hun saa' lidende og medtaget ud.

»Tante« — sagde hun og blev frygtsomt staaende paa Tærskelen.

Et Sekund eller to var den gamles Træk stive. Saa aabnede hun sine Arme, saa at Brev, Lommetørklæde, Pebermynte-Æske og Hørerør faldt paa Gulvet:

»Min lille Annettes Barn!« — og i næste Nu laa Annettes Barn foran den gamle, og havde Hovedet i hendes Skød.

»Barnlille, saa har du ogsaa faaet saadan et Galmands Brev?«

Justa hulkede vildt.

Grandtante var ikke vant til den Slags Situationer. Og medens hendes egne Taarer banede sig en uvant Vej ned ad de fintrynkede Kinder, udbrød hun barsk:

»Francisca, hvad staar De og tuder efter?«

»Det er saa yndigt at se Dem forsonede,« mumlede Francisca med Lommetørklædet for Øjnene.

»Hvad skal jeg dog gøre,« jamrede Justa og trak et Brev op af Lommen.

»Jeg vil ikke læse det Faddersladder, det er vel ligesom det til mig; rejs dig op Barn, du krøller min Kjole.«

»Og jeg véd ikke engang, hvor han er i Verden!«

»Hvad siger hun?« Francisca gentog i Hørerøret.

»Vær nu ikke saa dumme begge to. Konvolutten

har Poststemplet Napoli,« sagde Grandtante. »Tag selv Røret, ingen kan udholde den Gaas.«

»Jamen dér er han ikke mere,« talte Justa fortvivlet i Røret, »se hvad han skriver: hverken dér eller nogensteds. Og hvad er det som er sket med ham? Tante, hvad — er — der — sket?«

Grandtante saa' bekymret ud. »Francisca, gør Dem et Ærinde ud i Køkkenet, lav Kaffe eller hvad De vil.« Da de var blevet ene, sagde hun med stor Alvor:

»Barn — vi har været meget dumme, har Francisca og jeg. Meget — meget — dumme. Det er alt hvad jeg kan sige dig. Alt, forstaar du.« Og da Justa stod raadvild med et spørgende, næsten krævende Udtryk, sagde den gamle igen, og Stemmen havde bedende Klang:

»Min lille Annettes Barn!«

Og da Francisca kom med Kaffen, fandt hun dem, som før, i hinandens Arme.

— Senere, ved Sengetid, da Francisca som sædvanligt havde hjulpet sin Frøken i Seng — hun var mattere og sværere at tumle med end ellers —, sagde den gamle, pludseligt forbitret:

»Francisca, nu vover De ikke ogsaa at ødelægge hende, ved Deres usalige Plapren ud om Familiehemmeligheder!«

Francisca greb, til Selvforsvar, efter Hørerøret. Men det havde den gamle klogelig gemt under Hovedpuden.

KAPITEL XIII.

Henning var imidlertid stadigt i Neapel. Det laa i, at han ikke kunde komme derfra, han havde nemlig ikke flere Penge tilbage.

I den første Tid efter at have faaet »Nøglen til sit Livs Gaade« udsatte han at spekulere paa Pengespørgsmaalet og hvordan han skulde faa sit Ophold; saadan noget var for smaat at tænke paa nu; saadan noget vilde nok ordne sig, det havde altid ordnet sig før. Derimod tumlede han med en Del forskellige større Forestillinger, mere værdige det særlige og i Grunden imponerende Unicum af Tilfælde, hvori Skæbnen havde sat ham. En af disse Forestillinger var at han vilde drage til Frankrig, opsøge sin fædrene Slægt og optages med Glans og aabne Arme i de *Tourvillers* sikkert højbaarne Stamme. En anden Forestilling — naar Harmen og Bitterheden havde Overhaand — var den, at han burde rejse hjem og tage Hævn over sin Moders Morder. Men ofte kunde Følelsen af hans komplette Forladthed hensætte ham i en saadan Fortvivlelse, at han endog tænkte paa at tage Livet af sig. Da tilmed disse saa forskellige Stemninger styrtede sig over ham i vexlende Pludselighed, og alt saaledes var ubehersket Bølgen og Omskiften, saa kunde han ligne et Menneske der sejler med en Baad der er altfor lille for Stormen og de høje Søer.

Imidlertid, efterhaanden som Pengebestanden mindskedes, nødtes han til at samle sin Opmærksomhed om mere smaatskaarne Ting. Den Dag det gik op for

ham, at han maatte vælge mellem at forny sin Garderobe og at betale sin Logisvært (og han valgte det sidste), da var det forbi med de store theatralske Planer. Og meget snart derefter kom en Dag, da han indsaa, at han ikke engang vilde kunne betale sin Logisvært ret længe endnu; og nok en Dag, da han maatte overveje, hvilket af de tre daglige Maaltider han fra nu af maatte undvære; og igen en Dag, da det stod ham klart, at Maaltidsspørgsmaalet overhovedet maatte ophøre af sig selv i en nær Fremtid, hvis han ikke kunde tjene noget. Og det var der ingen Udsigt til.

Paa saadanne »Dage«, naar han havde gjort en særlig pinlig Opdagelse, søgte han — efter sit Princip, der var blevet Livsvane — at dulme eller forglemme alle Sorger ved forøget Indtagelse af Kunst. Intet Menneske i Neapel var flittigere studerende i Kirker og Samlinger og da især i *Museo Nazionale;* dér saa' man ham altid, snart læsende i Kataloger og Specialskrifter, snart nedskrivende Noter, snart tagende Maal af Statuernes Enkeltheder eller nydende fortabe sig i Kunstværkernes Helhed. Ingen anden fremmed Besøgende havde et saadant Ry for at vide Besked i disse uendelige Samlinger som den unge *Signor Danese.*

Saadan en Dag — han havde lige om Morgenen frasagt sig sit Logis paa kort Frist og gik desuden paa afknappet Frokostration — men han stod foran en dejlig Antik, selve Skønhedsgudinden, og noterede ivrigt —, saa kommer der en sværtbygget yngre Mand

hen til ham — Henning havde tidt truffet ham paa Museet men ikke egentlig talt med ham, syntes heller ikke videre om hans Væsen, men havde hørt at han var Formand for en Slags international Kunstnerkreds af unge Mænd og Kvinder; deres Fællesskab var — foruden Kunsten — Ungdom, Galskab og Fattigdom; de kaldte sig »Foreningen Internationale for den nye Kunst«; adskillige af dem havde Henning tidt snakket med.

Den sværtbyggede kommer slentrende hen — noget dovent og selvsikkert — og begynder strax, uden Introduktion, paa tysk, idet han peger paa Afrodite: »Hun er sød, hvad?« — Tonen var ikke fri for Kynisme, men han tilføjer paa en godmodig aaben Maade:

»Unge Hr. Dansker, vi gaar lige til Værks her, vi er en Kreds af unge Mennesker som har iagttaget Dem i nogen Tid, vi vil gerne i Lav med Dem og ha Dem til Kammerat.«

»Mange Tak.«

»Vi mener om Dem, at De arbejder dygtigt i Deres Speciale hvad det nu er for et, endvidere at De er flink at snakke med, og for det tredje at De er en køn ung Fyr, det sidste har især virket paa vore Damer. Kort sagt: vi synes om Dem.«

»Ja jeg har nok mærket det,« siger Henning ligefrem, »jeg synes ogsaa om Dem, om nogle af Dem da.«

»»Nogle af Dem da« — ganske flinkt sagt,« svarer Tyskeren, og der er noget i hans Tone og Mine, som Henning ikke véd om han skal henføre til Godmodighed eller Ironi.

»Dog vil De komme til at indse, unge Mand,« tilføjer Tyskeren med Alvor, »naar De lærer os nøjere at kende, at vi allesammen uden Undtagelse er værd at synes om. Vi er allesammen meget fattige og meget dydige.«

»Fattige og dydige?« Da har jeg dog ikke faaet Indtryk af nogen af Delene,« siger Henning med et Smil.

»Aa — en dobbelt Kompliment; De har Levemaade; hvorfor har De ikke indmeldt Dem i Internationale?«

»Hvorfor? Hja—h«

»De siger ja? Godt, De er optaget. Og for at gøre en Begyndelse — kan De se den lille Fyr henne ved Døren, ham der kigger efter os, ham med det umanerlige Haar, det er Russeren Sobrikof, han hedder egentlig noget helt andet, men vi kalder ham Sobrikof, fordi han næsten aldrig er sober; vi er nemlig ogsaa vittige hos os. — Skulde De tro det, han har faaet et Maleri solgt?»

»Ja hvorfor ikke?«

»»Hvorfor ikke«, igen en Kompliment. — Næ hvad jeg vilde sige: i Anledning altsaa af det Salg er det at han har inviteret hele Internatinale til Sold inat, Maccaroni og Caprivin i et Osterí vi kender, det vil koste mer end han faar for hele Lærredet og meget mer end det er værd. Men det hører til Sjældenhederne at vi faar noget solgt, saa det er jo ganske logisk at holde Fest, det plejer vi da. — Saa var det altsaa om De vilde med.«

Henning saa' hurtigt ned ad sine Klæder, og tav.

»Maaske De mener, at Sobrikof selv burde overbringe Invitationen, men han overdrog det til mig som det ældste Medlem af Internationale, og desuden nærer han maaske den Anskuelse, at han ikke lige for Øjeblikket egner sig til Præsentation — han er det mest fintfølende Menneske; jo mere han nyder, des mere fintfølende bliver han —«

»Nej det er ikke det —«

»Maaske tænker De, at det bliver et af disse almindelige Sold med de gængse Kunstner-Raaheder — jeg selv finder ingen Smag i Raahed uden som Intermezzo i en altfor langt udspunden god Opførsel, men da forlanger jeg den rigtignok ogsaa kraftig — dette her er imidlertid en »festlig Lejlighed«, hvor vi efter stiltiende Overenskomst betragter os som Gentlemen and Ladies og tager ordentligt Tøj paa, saavidt vi da ejer ordentligt Tøj.« — Saa møder De altsaa iaften Klokken 7 ved *porta Capuana.*«

Henning tav lidt, endeligt sagde han med Overvindelse:

»Jeg maa hellere sige Dem det rent ud . . . . . jeg ejer ikke noget ordentligt Tøj . . . . . saa jeg vil helst ikke møde til Deres Fest.«

»Ja saa,« sagde Tyskeren efter en lille Pavse. »Er det saadan fat med Dem.« Der kom Interesse i hans Blik og Ord:

»Hør kom De bare som De er. De vil altid se ud som en Gentleman, hvad De saa har paa . . . . . Næ det gaar nok alligevel ikke,« tilføjede han aabenhjærtigt efter en nøjere Prøvelse af Hennings Ydre, »jeg er bange for »Alpehønen« vil gøre Kvalm, jeg

skal sige Dem vi har en lille Schweizerpige; De skulde ikke tro det naar De kendte hende, men ved festlige Lejligheder holder hun skam paa Anstanden. — Naa, ja, saa . . . . .«

Han tog Henning i Haanden til Afsked og trykkede den længe.

»Frisk Mod, vi har allesammen været paa Knæerne, og nogle af os er det altid.« — Der gik et kort Smil over hans Ansigt, ligesom et Solstrejf paa en Graavejrsdag. »Farvel du.«

Henning saa' efter ham, derpaa sænkede han Blikket mod Gulvet.

Lidt efter mærkede han En der pikkede ham paa Skulderen, det var Tyskeren igen.

»Hør du,« hviskede han, »Sobrikof derhenne, saa vidt han kan gøre sig forstaaelig paa denne Tid af Dagen, synes at mene, at »Va bene« — det er En af os — besidder to Jakker, begge temmelig pæne, du laaner den ene.«

Henning var ikke i Humør til at anke over dette gentagne »du«. Han rystede blot paa Hovedet ad Forslaget.

»Naa. Jeg respekterer dine Følelser — som jeg ogsaa sagde til Sobrikof —, skønt . . . . . ja ja da, farvel du.«

— Da han var gaaet, løftede Henning pludseligt begge sine Arme i Vejret og udbrød fortvivlet:

»Hvad skal jeg dog gribe til?«

Men den store Guddom, ved hvis Fødder han sukkede, hørte ikke dette Raab. Hun, der smiler til den feststemte, den skønhedshigende og den sanse-

opvakte, hun kan ikke forstaa den der er sulten og fattig og bedrøvet.

KAPITEL XIV.

Næste Morgen, temmelig tidligt, bankede det paa Døren til Hennings Værelse, han sad allerede over sit Arbejde: han mente at have fundet adskillige Fejl i Angivelserne i Neapelmuseets officielle Katalog, det sad han nu og skrev Notitser om, idet han anførte Analogier og mangehaande kunstneriske Iagttagelser; Bordet flød med Fotografier og Kataloger fra Rom, Louvre, Florenz og andre Steder.

Ind træder Tyskeren fra igaar, efter ham den lille Russer med Haaret, og tilsidst en ung Italienerinde af et temmelig forpjusket Udseende, men med funklende Øjne og Tænder.

»Naa du er oppe?« begyndte Tyskeren, »vi havde tænkt at tage dig paa Sengen, men saa meget des bedre. — Naa saadan bor du, ja Udsigt over Golfen har du da, den faar man jo gratis. — Som du ser, fik vi altsaa opspurgt dit Logis — — og som du hører, siger jeg »du« til hvem jeg synes om, Folk kan sige til mig hvad de vil.«

»Men hvem er de andre her?« spurgte Henning.

»Stop, alt til sin Tid. Forinden vi begynder paa Samtalen, er det nyttigt at vide, at det tyske Sprog vil blive forstaaet af alle her tilstedeværende, undtagen

af Sobrikof, der ikke kan andet end russisk; og Damen, der kun forstaar sit italiensk, medmindre det er mig der taler til hende. — Altsaa Præsentationen: Det dér er Sobrikof, ham kender du fra igaar, han er mest præsentabel om Morgenen lige efter et Sold, op ad Dagen bliver han det efterhaanden mindre, som du husker fra igaar. — Og hun dér, det er »Jordloppen«, Model og Kammerat og forskelligt andet paa samme Tid, forresten en Datter af Opsynsmand Beppo ved Museet, men vi kalder hende Jordloppen efter nogle Ejendommeligheder ved hendes Benbygning — du behøver ikke at blive flov min Pige, jeg har kendt de Ben der var grimmere end dine . . . . .«

Henning skyndte sig at sige: »Naa hvordan forløb saa Festen igaar?«

»Forløb? — Egentlig talt er den ikke forløbet endnu, for nogle af os sidder stadig derude og drikker Vin, men lad os nu komme til Sagen. Vi talte nemlig noget om dig inat, og saa blev vi tre udvalgte — som de efter Omstændighederne mest egnede — til at være Delegerede her. Altsaa: Tegner du ikke, Kammerat? der var nogle som mente, at Figurtegning var dit egentlige Fag?«

»Nej jeg studerer kun Kunst, udøvende er jeg ikke,« svarede Henning noget forundret. »Det vil sige — i Fritider — saa har jeg vel ogsaa tegnet et og andet, ligesom andre, — saadan for Fornøjelses Skyld.«

»Faar du noget solgt?«

»Sælge de Smaating? det har jeg saamæn aldrig tænkt paa . . . . .«

»Lad os se dine Ting.«

Efter nogen Tøven fremtog Henning de Mapper hvori hans Tegninger laa. Det var ganske rigtigt mest Figurtegninger: lokale Mennesketyper, eller Portræter, men ogsaa Bygninger og Landskaber, alt imellem hinanden.

Tyskeren saa' paa det, Blad for Blad, imens sagde han ingenting. Henning saa' til uden større Forfatter-Spænding, for han tillagde ikke selv sine Tegninger videre Værd. Derimod vaktes en anden Følelse hos ham og blev meget levende, den, om det var muligt at dette kunde blive til lidt Mad og lidt Klæder for ham. »Tror De, det kan sælges?« spurgte han, men Tyskeren svarede ikke, før han var færdig med hele Bunken. Saa kom Dommen:

»Dette her er ikke stor Kunst, men helt daarligt er det heller ikke. Hvad siger du, Sobrikof?«

Sobrikof sagde det samme paa russisk, som den anden havde sagt paa tysk.

»Og du, Jordloppe?« vedblev Tyskeren.

Den lille Italienerinde, som ikke havde set meget paa Tegningerne, men des mere paa Henning, udtalte sig derimod i italienske Superlativer for hans Kunst.

Tyskeren saa' paa hende og lo lidt, saa begyndte han til Hennings Forbavselse ganske roligt at fordele hans Tegninger imellem sig selv og de to andre Besøgende, og lægge dem i tre Mapper.

»Jamen hvad skal dog alt det betyde?« sagde Henning og vilde tage sine Ejendele tilhage.

Tyskeren lagde sin tunge Haand standsende paa Hennings Arm.

»Ruhig Junge — det er bare en Forholdsregel vi tager for en Kammerat der er kommet paa Knæerne.« Og til de andre, med hævet Røst, beordrende:

»Saa deler vi Napoli imellem os i tre Regioner« — her fulgte en Angivelse af begrænsende Gader og Pladser — »og naar saa Arbejdet er besørget, mødes vi her igen, skal vi sige Klokken 8 iaften.«

»Er det altsaa Meningen at . . . . .« Henning kunde for Bevægelse ikke sige mere.

»Ja det er. Vi kender Kunsthandlerne, det gør du jo ikke. Men selve Resultatet vil jeg ikke svare for. Sobrikof, og du, Jordloppe, giv saa Pote til Kammeraten og sig Farvel.«

»Prastjaitje!« lød det blødt og melankolsk fra Russeren.

»Addío!« sang det indsmigrende fra Italienerinden, med et Smil der syntes at funkle og lyne, og det paa én Gang baade fra Tænder og Øjne.

»Lebe wohl,« sluttede Tyskeren med sin rolige Stemme.

KAPITEL XV.

Da den unge *Signor Danese* var saa kendt i Nationalmuseet og havde faaet saadant et Ry dér, og da han tillige nogenlunde kunde gøre sig forstaaelig i flere af Hovedsprogene, saa skete det tidt, at de be-

søgende henvendte sig til ham fremfor til Opsynsmændene med saglige Spørgsmaal.

Der var en ældre Opsynsmand ved Navn *Beppo*, han havde undertiden benyttet sig af denne Omstændighed til at tage sig Fristunder og imens saa at sige lade Henning fungere i sit Sted; dette Forhold ønskede Signor Beppo at sætte noget fastere System i, men havde hidtil ikke vidst hvordan han skulde gribe Sagen an. En Dag — det var samme Dag som Internationales Deputation havde været hos Henning om Morgenen — kommer denne Beppo skridende hen til ham med den høflige Værdighed (med Anstrøg af Superioritet), hvormed denne polerede Funktionær plejede at optræde overfor det unge Menneske med den slidte Dragt, — selv naar han bad ham gøre sig Tjenester.

»*Signor Danese, scusa*« — han berørte sin Hat let.

»Trænger De maaske til en lille Spadseretur, Signor Beppo?«

»Maaske, Signor. I min Alder er Solskin og lidt Hvile en Helbredssag, men Museumsdirektionen er kortsynet, den tager ikke Hensyn til sine Funktionærers Sundhed . . . . .«

»De kan godt gaa, jeg bliver i disse tre Sale et Par Timer.«

»Mange Tak. — Hm. — Imidlertid, *scusa*, maa jeg tillade mig en Bemærkning?«

»Hvilken?«

»Gennem min Familie — hm — hører jeg til min Glæde, at De er optaget som et udmærket Medlem af

et Selskab af fremragende Kunstnere, hvor min Datter Annina — hm — spiller en vis ledende Rolle?«

»De mener Internationale? — aah — jah —«

»Jeg har den Ære at lykønske Internationale ikke mindre end Dem. I den Anledning har jeg naturligt fattet Interesse — forøget Interesse — for Dem; og min Familie, hm, som dybt deler denne Interesse, gør mig opmærksom paa, til min grænseløse Sorg, at *Signor mio* synes at befinde sig i en Forlegenhed — midlertidig naturligvis — af økonomisk Natur . . . . .«

»Hvoraf kan . . . . .,« begyndte Henning med Vrede, men standsede ydmyget, da han saa' Beppos Blik glide udtryksfuldt op og ned ad hans Dragt.

Den snu Neapolitaner vedblev: »Min Familie, der ligesom jeg føler os nedbøjede ved denne Omstændighed, overvejer, hvorledes vi med Guds og Sant Gennáros Bistand kan bidrage til at afhjælpe den.«

»De mener, hvad De skal give mig, om jeg vil gøre daglig Vikartjeneste for Dem paa Museet? — Sig mig, Signor Beppo, er De ikke bange for Direktionen?«

»Signor Falconi er den eneste, som inspicerer, men Signor Falconi kommer meget sjældent, og naar han kommer, er det altid Klokken $11^1/_4$, naar han tager sin Spadseretur før Frokosten. Saa naar jeg blot viser mig daglig Klokken $11^1/_4$, saa behøver jeg indtil videre ikke at nære Samvittighedsskrupler.«

»Jeg skulde altsaa gøre hele Deres Tjeneste, saa at sige?«

»*Signor Danese* er en meget flittig ung Mand: De er her alligevel for at studere Museet. Og i Tilfælde af at De skulde ønske Orlov paa en eller

anden Dag . . . . .« — han gjorde en velvillig imødekommende Gestus.

»Og hvad tilbyder De saa?« sagde Henning, der baade lo og var vred.

»Hm. — Vi tilbyder Dem Logis — et godt Værelse med Udsigt over Golfen, og . . . . . og« — her nølede han, og efter et skjult lille Blik paa Hennings Ansigt stoppede han op: . . . , . og Golfen.«

Men Henning fortsatte: . . . . . »Golfen, og . . . . . hvad saa mere?«

»Hvad saa mere?« sagde Signor Beppo med mild Bebrejdelse. »Hvad saa mere? Napolis Golf er den skønneste i Verden, Signor mio. — — Nu vel, min Familie vilde være lykkelig, hvis De vilde deltage i vort daglige Aftensmaaltid.«

Henning overvejede, men ikke længe. Selve Lyden »Aftensmaaltid« bragte ham til at slaa til. Signor Beppo var nu lutter Smil og Opmærksomhed.

Og Hr. candidatus philosophiæ, Kunsthistoriker og -Kritiker Henning Jacobsen, var konstitueret som ulovlig midlertidig privat Underordnet hos Opsynsmanden Beppo i Neapel.

KAPITEL XVI.

»Havde jeg nu lidt Penge til ordentlige Klæder!« sukkede Henning, da han samme Aften hjemme hos sig selv havde talt Resten af sine Penge, en Tælling

der ikke stod længe paa. Alligevel havde hans Suk en mættere Klang end hans sædvanlige Sukke i denne Tid. For han havde just, mod Sædvane, spenderet et godt rundeligt Maaltid Mad paa sig. Det var Klangen af Beppos Ord »Aftensmaaltid«, der havde runget saadan i hans Hoved, da han gik hjem fra Museet, at han omsider var faldet ind i et billigt Osteri. »Havde jeg bare lidt ordentlige Klæder!« sukkede han og tænkte paa, om der vilde ske noget godt Klokken 8, naar hans nye Venner vilde indfinde sig.

Klokken blev 8. Først indfandt sig Tyskeren. Han havde to Mapper under Armen og saa' ikke opmuntrende ud, da han lagde dem paa Bordet.

»Den anden Mappe er Sobrikofs. Han bad mig tage sin med til dig, for han selv befinder sig for Øjeblikket i en upræsentabel Tilstand; jeg har jo sagt dig at han er fintfølende.«

»Fik De noget solgt?« spurgte Henning lavmælt.

»Sobrikof har arbejdet som en Piemonteser den hele Dag, og det har jeg forresten med, men Kunsthandlerne var kloge nok, de sagde det var middelmaadige Ting uden Effekt — hvad det i Grunden ogsaa er,« tilføjede han. — »Men der har vi Jordloppen.«

Hun kom ind og funklede over hele Ansigtet »Jeg har solgt det altsammen, og her er 60 Lire til Dem!« Der gik Lyn ud fra hendes Øjne, idet hun saa' paa Henning.

Tyskeren gav sig til at le: »Det forudsagde jeg nok, derfor tog vi Jordloppen med, hun har en egen energisk Maade at arbejde paa — — det er ikke

noget at blive flov for, min Pige, man kan faa værre Kys end disse . . . . .«

Henning afbrød: »Hvordan skal jeg dog takke Dem allesammen, og Dem Signorina. — — Men nu skal De høre, kære Venner, jeg har idag paa Museet faaet aftalt fast Logis og Aftensmad hos . . . . .«

»Det er altsaa afgjort med Far!!« fo'r Annina op med et Hvin af Glæde, hun gjorde Mine til at kaste sig om Hennings Hals.

Tyskeren begyndte igen at le, saa med et var det som han studsede en Smule, og der gik ligesom en Sky over hans Ansigt; Skyen varede dog ikke længe, men endte i et Smil, hvori der baade var Ringeagt og Overbærenhed:

»Ja ja da, du skal ha' hende, Kammerat; der er ikke andet for, ser jeg nok. Heute mir, morgen dir, og der er Piger nok i Neapel. — Farvel Jordloppe, gi' Pote, Venskabet er uforandret. — Og nu kan du gaa, for jeg har noget at snakke om med vores nye Kammerat.«

Annina forlod dem, idet Øjne og Tænder sprudede et helt lille Fyrværkeri paa Henning.

— Henning, der nu var alene med Tyskeren, begyndte med lige saa stor Iver som Forlegenhed paa nogle Forsikringer, men blev afbrudt:

»Godt Kammerat, jeg ærer dine Følelser, men du staar overfor en Umulighed; hvad Jordloppen vil, det vil hun — og nu ikke et Ord mer om den Sag. Vi har noget vigtigere at tale om. At dit Fag ikke var den udøvende Kunst, det er noget jeg har set for

længe siden. Men jeg formoder af den Maade du arbejder paa, naar du er paa Museet, at du stiler mod det kunstkritiske eller ogsaa det kunsthistoriske; jeg lagde imorges Mærke til du skrev paa noget, lad mig se det.«

»Det er kun spredte Notitser —«

»Snak, der ligger jo flere Ark sammenhængende Manuskript.«

»Jamen det er paa dansk.«

»Saa læs det op for mig paa tysk. — Men hør, her er slemt uhyggeligt, jeg kender et Have-Osteri i Nærheden, hvor man sidder i Roser og Vinløv og er fri for den ublufærdige Golf der skær En i Øjnene, og den brutale tørre Vesuv — *har* du spist til Aften?«

»Jeg har spist til Middag,« svarede Henning med en vis Stolthed.

»Des bedre smager Aftensmaden, det er min Erfaring efter de faa Gange jeg har prøvet begge Dele paa samme Dag.«

Han tog uden videre Hennings Manuskript. »Ja saa gaar vi.« Og — efter en kort Pavse, hvorunder han havde forvisset sig om, at der ingen Penge var i hans Portemonnaie — tog han, som noget der faldt af sig selv, i Tavshed nogle Penge ud af den Bunke Annina havde lagt paa Bordet, og stak til sig.«

»Tag flere,« sagde Henning gæstfrit.

»Nej. Du er min Gæst, og saa længe du er det, maa du lade *mig* raade for Udgifterne. Jeg tog af dette Uretfærdighedens Mammon fem Lire. Fem Lire finder jeg tilstrækkeligt for Folk som os.«

— Der var Roser og tykke Vinranker og et yndigt Halvmørke af Løv ude i *Trattoria dell' ombra*, og der var Oliven og en god Kødret og Maccaroni og store Foglietter. Henning oversatte højt af sit Manuskript. Da han var færdig, kom Dommen, den blev udtalt med vægtfuld Ro:

»Det er god Kritik, indlysende og uimodsigelig, med Iagttagelser af videregående Betydning,« sagde Tyskeren. »Og den vil ærgre gamle Falconi mørkegrøn.«

Han talte i en saadan Tone, at Henning følte det som noget stort der var overgaaet ham, noget som en virkelig Indvielse og Optagelse i Videnskaben.

»Hvem skulde tro det,« vedblev Tyskeren mere for sig selv, idet han betragtede ham. »Med det Barneansigt. Hvem skulde ane det, andre end jeg.«

Henning udbrød: »Hvem er De egentlig?«

»Jeg? en luddoven fattig Djævel og middelmaadig Billedhugger. Men — hvad jeg skriver om Kunst, vil næppe blive underkendt nogensteds. Jeg skal oversætte din Afhandling paa italiensk. Nej jeg vil skaffe den oversat, og saa vil jeg selv anmelde den. Du er af dem der kan reddes fra Barnligheden og Moralen og vindes for Videnskaben.«

»Men Gudbevares — hvad hedder De da, hvad er Deres Navn?«

»Aa — i vores Forening bryder vi os ikke meget om hvad vi er døbt udenfor den. Har jeg spurgt om dit Navn? Kald mig BUK, eller Førerhunden, efter den du véd, i Jack Londons Fortælling — det kalder

de andre mig, jeg formoder paa Grund af visse Ejendommeligheder ved mig.«

Henning rejste sig øjeblikkeligt. »De er den berømte Pseudonym BUK, frygtet baade i Tyskland og Italien?«

»Sæt dig rolig ned igen min Dreng, for nu skal du døbes ind i vor Forening« — han fyldte et Glas med rød Vin — »dit Navn er — — du skal hedde Innocens den Første, for du er den første Uskyldige blandt os — skønt« — tilføjede han med kynisk Betænkelighed, kender jeg Jordloppen ret, saa — —«

»Kald mig *de Breton* — nej« (afbrød han sig, greben af en pludselig Bevægelse) »kald mig *Tourville* —«

»Tourville? et intetsigende Navn; hos os har alting Betydning.«

»For mig har det Betydning, kald mig Tourville!«

»Vel, vi respekterer de hemmelige Betydninger. — Saa kalder vi dig — med lidt Klang af dette Land — vi kalder dig: »*Torrevilla*. — Han løftede Glasset:

»Torrevilla, hidtil Innocens Den i Jordlopper og Alpehøns og andet Kryb alene Uerfarne!« Vil du være en ret Mand?«

»Ja,« svarede Henning.

»En Kunstens rette Mand og Elsker og Kender?«

»Ja!« svarede Henning.

»Forsager Du da Barnligheden og Moralen og alle dens Gerninger og alt dens Væsen, hvilket er Kunstens Væsen imod og en Lænke for den rette Mand?«

Henning kom med besynderlig Pludselighed til at mindes hin Følelse fra Rusgilde-Aftenen, under Æsthe-

tikerens Tale; han mærkede igen det lille ligesom Smerte-Stik i Sjælen.

»Forsager du Moralen og alle dens Gerninger og alt dens Væsen?« spurgte Førerhunden igen med hævet Røst; og Aftensolen, brudt gennem den røde Vin, spillede dæmonisk paa hans Ansigt.

Og Henning svarede »Ja« — — det var jo Løjer det hele, den lille Smertefornemmelse var strax ovre, tværtimod kom der noget som en Befrielsesfølelse — — noget tungt i ham der nu var forbi for bestandigt — — og saa, altsaa, det var jo kun Løjer det hele.....

»Saa døber jeg dig i Navnet Gud den hellige Kunst, som været haver fra første Begyndelse og er og altid bliver — —«

Dermed hældte han Vinen over Hennings Hoved og udbrød i en Latter, der lød uhyggeligt i Havens indelukkede Stilhed, hvor Løvhanget nu stod som tætte sorte Mure, og Roserne laa tunge og trætte hen ad den sorte Muld.

KAPITEL XVII.

Saaledes indviet traadte Henning ind i en Kreds af Mennesker, hvis Livsvaner og Livsførelse ganske vist var forskellig fra de Menneskers, han hidtil var kommet i Berøring med, men dog var en ret logisk Konsekvens af den Livsanskuelse, til hvilken han paa en Maade var forberedt og trænet allerede hjemme-

fra, nemlig ved selve den moralske Luft i Samtidens Danmark: Massen af den moderne Litteratur og Kunst og Journalistik, ansete offentlige Mænds og Kvinders flagrante Exempler, jævnaldrende Kammeraters Samtaler, Læreres neutrale eller vigende Holdning, den almindelige Slappelse af al Autoritet; dertil kom for hans Vedkommende: Hjemmets Intethed, Udeblivelsen af al kirkelig Indflydelse, maaske ogsaa indirekte Impulser i hans Fagstudium, ja endog selve hans Herkomst og Blod.

Og da han tillige, under meget pinlige Kaar, havde mødt godmodig Hjælpsomhed hos disse Mennesker, saa var det intet Under, at han lod sig glide ind som deres Kammerat. Hvad der i deres Livsvaner maatte støde hans mere forfinede Naturel, det glattede Vanen saa nogenlunde over; og da saa hans eget Sanseliv kom med i Spillet, saa bukkede hans Æsthetik hurtigt under: Æsthetik er et Tømmer af meget usolid Kvalitet, og som moralsk Skranke ganske ubrugelig, uden maaske ved første og anden Lejlighed —

— Det var en Morgen, at han vaagnede ved at der blev sunget eller hylet noget forskrækkeligt lige ved hans Seng. Da han faar gnedet sine Øjne, ser han Førerhunden og Jordloppen og Alpehønen og Sobrikof og »Va bene« og en Franskmand de kaldte »Chevalier'en« og hende der hed Mimosen og hende der hed Lilien og flere andre; hele Internationale syntes at have forsamlet sig i Hennings Værelse, og de afhylede i Chor en Slags Hyldingssang til Ære for Henning, thi der var hændet noget .....

Da Hyldingssangen var forbi, traadte, paa et Vink af Førerhunden, Jordloppen frem, hun havde i Haanden et Nummer af det ansete Kunst-Tidsskrift *Arte e Critica;* først nejede hun dybt og viftede sig ivrigt med Hæftet, idet hun opførte sig efter sine Forestillinger om fornem Dame, derpaa lagde hun Hæftet paa Sengen foran Henning, saa at denne med Overraskelse og Glæde genkendte sin egen kritiske Artikel i Anledning af Museets Katalog, med Navn »Torrevilla« underskrevet. Efter Planen skulde Jordloppen derpaa have trukket sig tilbage under Nejen og Attituder, men istedenfor kastede hun sig om Hennings Hals, indtil Førerhunden lempeligt trak hende væk med de Ord: »Nej, Jordloppe, nu maa du nøjes med at gi Pote denne Gang.«

Derpaa traadte Russeren frem, efter en faderlig Paamindelse af Førerhunden: »Husk paa Sobrikof, at du for Øjeblikket er præsentabel, og hold fremfor alt fast paa hvad du har i Næven.« Sobrikof overrakte Henning i en Konvolut en lille Pengesum, det var Forfatterhonoraret til Torrevilla — et efter Omstændighederne endog ualmindelig stort Honorar —, og Redaktionen havde ledsaget Pengene med en smigrende Skrivelse. Efter heldigt at have udført sit Hverv trak Sobrikof sig tilbage med upaaklagelig Anstand.

Førerhunden selv traadte nu frem. Han havde to store Aviser i Haanden, det var Numre henholdsvis af Roms største Dagblad og af et højt anset Wienerorgan. »Jeg har sørget for at du kunde faa min Anmeldelse samtidigt paa de to Sprog; dér!« han smed den tyske Avis hen paa Sengen — »du kan selv læse

den i Tavshed, jeg faar altid Kvalme ved at læse op af mit eget.«

Imens Henning læste, opførte de tilstedeværende Damer en improviseret balletagtig Dans.

Henning læste, og under Læsningen sendte han Førerhunden taknemlige Blikke, mens hans Kinder farvedes glædesrøde.

»Saa!« afsluttede Førerhunden baade Ballét og Læsning. »Nu du, Chevalier.« Chevalieren havde en fransk Avis, han oplæste en Artikel af en fransk Kunstkender, som uformodet hurtigt havde faaet Kundskab om Torrevillas Artikel og ydede denne sin ubetingede Tilslutning.

»Artiklen er ikke af mig,« forsikrede den ærlige Chevalier.

»Bei Gott,» sagde Førerhunden, »en overflødig Bemærkning. — Men« (tilføjede han med ændret Tonefald) »hermed er vi ogsaa færdige med den fornøjelige Del af Festen. Tilbage staar den alvorlige Del, og den er det nok bedst at jeg selv paatager mig at sætte i Scene. — Jordloppe, tag dit Lommetørklæde frem, hvis du har ét, og belav dig paa Taarer. Gamle Falconi har allerede opsnust Forfatteren og strax taget Hævn paa sin Maade. Din Far er afskediget, Jordloppe.«

Annina udstødte et Hvin. »*Dio mio*! Han flytter da vel ikke fra os?«

»Hvem? Din Far?«

»Ak nej, ham den anden, Vennen!!«

»Naa saadan — Førerhunden lo godmodigt. — »Ja

det er jo ikke godt at vide, hvad der skal blive af vores Torrevilla nu, for —e—. Men nu skal du holde op med den tossede Skrigen, for jeg har noget vigtigt at fortælle.«

Henning afbrød heftigt: »Er Beppo afskediget for min Skyld?«

»Aa ham skal du ikke beklage saa meget. Erkebiskoppen Monsignore Budolphi, som hader Falconi, har allerede lovet at tage sig af ham. Signor Beppo er fra en ydmyg Plads som Opsynsmand ved Museet avanceret op i en historisk Position, han er blevet et Stridens Tegn mellem Videnskaben og Gejstligheden, et Mærkepunkt i den evropæiske Kulturkamp, Beppo existerer nu som et kirkepolitisk Spørgsmaal. I skal vide — Jordloppe hold Mund! — Gamle Falconi ændrede i Gaar Livsvaner og Frokosttid, han indfandt sig paa Museet allerede Klokken 11 og traf jo, som beregnet, vor Ven her, men ingen Beppo —«

»Han kender mig jo ikke engang! afbrød Henning igen, »og jeg saa' ham slet ikke.«

»— Torrevilla skal ogsaa holde Mund — og lurede altsaa i Krogene til $11^1/_4$. Saa kom jo Beppo, og Falconi gik strax løs paa ham, det var bag den Farnesiske Tyr han ramte ham. Han ramte stakkels Beppo, men mente dig, du stod den Gang langt borte ved Venus Kallipygos. Men vær sikker paa han skal nok finde dig; dit Forhold i Beppo-Sagen er angribeligt min Ven, han lukker Museet af for dig.«

Henning raabte: »Jeg maa op af Sengen, I maa allesammen gaa, jeg — — hvad skal jeg gøre?«

»Buxer er det mindste en Mand maa have paa,

naar han skal deltage i alvorlige Forhandlinger,« sagde Førerhunden, »derfor Kammerater, vend jer allesammen om til Vinduet, ogsaa du Alpehøne, I kan fordrive Tiden imens med at forbande Golfen og Vesuv.«

»Ja hvad skal jeg egentlig gøre?« gentog Henning, han havde faaet noget Tøj paa og stod nu imellem dem.

»Torrevilla, forhen kaldet Innocens!« sagde Førerhunden med højtidelig Stemme, »du maa indfly under Korset og vende hjem til Moderkirken og give dig Monsignore Budolphi i Vold. Han skal gøre dig til Kirkebetjent ved San Filippo, ligesom han har gjort ved Beppo.«

»Aa ja!« udraabte Annina henrykt og begyndte at funkle, »bliv Kirkebetjent ved San Filippo ligesom Far.«

Henning saa' sig om i Kredsen: »Jeg trænger virkelig ikke til Løjer nu, men til et godt Raad.«

Kammeraterne kom nu frem med forskellige Raad og Planer, alt efter hvers Individualitet. Men det var altsammen vildt og hen i Vejret, mens Annina blev ved at raabe, at han skulde blive Kirkebetjent ved San Filippo.

»Hør nu,« sagde Førerhunden, og der var noget i hans Stemme, som bragte dem til at lytte. »Jeg brugte mig en Del igaar, baade for Beppo og for Torrevilla her. Jeg mener virkeligt at have fundet noget for ham baade til Mættelse og til nye Buxer og til alt andet som vi andre ikke har.«

»Er det noget ved Videnskaben?« spurgte Henning ivrigt. »En fast Stilling ved Videnskaben?«

Førerhunden tav lidt, og der gik ligesom en Skygge over hans Pande. »Dreng. Se paa mig. Har jeg ikke s e l v et forsultent Ansigt og daarlige Klæder?«

Henning tænkte paa BUK's videnskabelige Anseelse og totale Armod og tav skamfuld.

»Kammerater!« Førerhunden hævede Røsten og talte nu i det sædvanlige godmodige Tonefald. »Kammerater, gaa hjem og ifør jer Sørgedragt, om I har nogen, thi det bæres mig for, at vi om kort Tid vil miste vor Torrevilla for bestandigt. Det var det, jeg vilde meddele jer, inden vi skilles. — Stille, stille, spørg mig ikke nu, Taalmodighed, det kommer naar Tid er. — Hermed erklærer jeg Festen for sluttet. Gi' Pote til Kammeraten hver efter Tur, og forføj jer saa væk, undtagen Jordloppen. Vi tre har noget at forhandle om.«

KAPITEL XVIII.

»Vask dig, Torrevilla — stort Toilette med Sæbe. Børst hans Tøj imens, Jordloppe,« befalede Førerhunden. Han skal ud med mig. Er din Far oppe?«

»Far sover endnu.«

»Jeg tænkte det. Kan du tage en af din Fars nystrøgede Flipper uden at han mærker det?«

»Aa saa let, saa let.«

»Bi lidt. Er din Mor oppe?«

»Mor er gaaet til Messen.«

»Kan du saa bringe nogen Frokost op til Torrevilla, han maa ikke gaa fastende ud med mig.«

»Med allerstørste Lethed, Mor vil ikke opdage noget.«

»Hør nu,« sagde Henning, »tror I jeg vil stjæle. Jeg plejer at tage min Morgenmad henne i Gaden.«

»Naa — ja,« sagde Førerhunden betænkende sig. »Det er maaske ogsaa bedst at jeg bliver lidt alene med Jordloppen. Kom saa igen naar du har spist, Torrevilla.«

— »Nu min Pige, sæt dig. Lad mig se dine Hænder. Dine Negle er for lange, jeg er bange de kan kradse.«

»Hvem skulde de kradse? Jeg har da aldrig kradset Dem eller de andre eller nu ham.«

»De kunde kradse en engelsk Lady, er jeg bange for.«

»Engelsk Lady!! Hvem?? Hvor??« hun begyndte at funkle paa en ny Maade.

»I neapolitanske Piger opfatter utrolig hurtigt, og jeg ser min Frygt er ikke ugrundet.«

»Hvem er hun — hvor er hun — aa!!«

»Annina, Annina, klip dine Negle helt ned til det sorte, ellers er jeg bange for, du imorgen kradser Øjnene ud paa en højtstaaende Udlænding, og saa faar vi den Sorg at du kommer i Tugthuset. — Men nu skal du holde op med den afskyelige Tuden. Sig mig ganske roligt, og tænk dig først om: Kan du være fornuftig?«

»Nej! nej!« hvinede Annina.

»Hm. Sig mig, lille Annina, kan du elske?«

»Og det spørger De? De?«

»Tjah — undskyld, det er jo nogen Tid siden; man kan jo glemme den enes Færdighed for den andens. Jeg mente egentlig, om du kan holde af

nogen. Annina skal være rolig og sige, om hun kan holde af et Menneske.

»»Holde af,« og »elske« er et og det samme.«

»Hm. — Ja saa maa jeg begynde paa en anden Maade. Hør: du vil jo gerne ha' at Torrevilla skal være lykkelig?«

»Aa saa lykkelig, saa lykkelig!«

»Men hvis Torrevilla kun kan blive lykkelig, naar han rejser fra dig?«

»Rejse fra mig? Aldrig! Aldrig!!«

»Din Logik er beundringsværdig, alligevel forsikrer jeg dig, han kan ikke blive lykkelig hos dig.«

»Ikke blive lykkelig hos mig? Blive lykkelig, er det da ikke det samme som at blive elsket?«

»I neapolitanske Piger har mange Gloser for den samme Ting. — Jeg mener, han kan ikke blive lykkelig her i Napoli.«

»Han kan blive Kirkebetjent ved San Filippo! det har De selv sagt!!«

»Men hvis der nu gives større Lykke end at blive Kirkebetjent ved San Filippo? Torrevilla studerer Kunst, det gør Kirkebetjente ikke . . . . .«

»Jamen Kirkebetjente kan godt elske, det véd jeg . . . . .«

»Du er svær at tale med, Jordloppe. — Torrevillas Lykke, det er Kunsten, kan du ikke forstaa det?«

»Hvorfor kan han da ikke baade studere Kunst og med det samme elske mig, det har han da gjort hele Tiden.«

»Jamen nu kan han det ikke længer. Han maa

til Athen, der bliver Lejlighed for ham til at komme til Athen.«

»Athen? Athen?«, stormede Annina op. »Er det den engelske Lady, De før talte om? Er det? Er det?«

»Stop, stop. Du kan ikke kradse Øjnene ud paa Athen. Athen er en By. For at du kan forstaa det: Torrevilla elsker ikke dig saa højt som han elsker Athen.«

»Man kan ikke elske en hel By.«

»Jordloppe, jeg holder dig ikke ud længer. — Nu skal jeg sige dig noget: Torrevilla dør, hvis han ikke kommer til Athen.«

»Dør han?« Annina blegnede.

»Ja. Han dør kunstnerisk. Vilde du være Skyld i hans Død?«

Annina saa' paa Førerhunden, og da hun ikke saa' andet end Alvor og Bestemthed, sad hun en Tid maalløs og stiv og bleg, saa drog hun et langt Suk og sagde:

»Saa maa han heller rejse.«

»Jordloppe,« sagde Førerhunden efter en Pavse. »Det er et Fandens Arbejde at moralisere. Men du har belønnet mig med de Ord.«

Hun hulkede og vred Hænderne og saa' sig hjælpeløst om, saa satte hun sig op paa hans Skød og hulkede videre dér. »Vilde De holde af mig som før, naar han er rejst?«

»Pris være dig, elskelige lille Hun-Dyr,« sagde han med en Grimace og satte hende fra sig. »Af dig kunne alle Jordens Kvinder lære Naturlighed. Men skynd

dig nu ned til dine Forældre, for der har vi vores Ven igen. Tal ikke til ham, for hvis du taler til ham, kommer han ikke til Athen, og saa dør han.«

— »Hvorfor var Annina saa løjerlig bøs, da hun gik forbi mig paa Trappen?«, sagde Henning, han og Førerhunden fulgtes ned ad Gaden. »Hun saa' ikke til mig og havde rynket Panden.«

»Joh, ser du« — svarede Førerhunden i en ligegyldig Tone — »den gamle Amor er maaske pludselig vaagnet igen ved Synet af mig. Saadan kan det gaa.«

»Sikke Snak.«

»Hvorfor det? Gamle Erindringer har megen Magt over det bløde Sind. Sammenligningen paa nært Hold mellem os to er maaske ikke faldet ud til din Fordel. Smagen forandrer sig forbavsende hurtigt her i Neapel. Hvad skal man sige? Kvindekønnet elsker Variation.«

»Aa hold nu op med den Harcelleren.«

»Torrevilla min Dreng, du gør bedst i ikke mere at tale til hende om Kærlighed, eller om nogenting. Hun har lige erklæret mig, at hun i Grunden er ked af dig.«

»Efter Deres Tone maa jeg tro det er Deres Alvor. — Men saa maa jeg tilstaa . . . . .«

»Hvad maa du tilstaa?«

». . . . . at De har . . . . . De har . . . . . mildest talt benyttet Dem godt af Øjeblikket!!«

»Ruhig Junge. — Opfattede du hende som andet end L a a n? Heute mir, morgen dir, og der er Kvinder nok baade i Neapel i A — — og andetsteds.«

De gik tavse ved Siden af hinanden en lang Tid, inden Henning udbrød:

»Det ligner Dem alligevel ikke rigtigt, dette her!«

»Du maa vænne dig til at se mig under forskellige Facer,« svarede Førerhunden.

Saa var der igen Tavshed imellem dem.

»Annina er en daarlig Pige,« sagde Henning efter en Stund.

»Enhver Ting bør bedømmes efter sit Formaal,« svarede Førerhunden kort.

Atter efter en Pavse udbrød Henning: »Det er ikke for Anninas Skyld — — men jeg forstaar ikke Deres Opførsel mod mig, og — og nu vil jeg ikke gaa længer med Dem!« kom det med pludselig Uvilje.

»Vent dog lidt,« sagde Førerhunden. De var drejet ind i en Port og stod nu i en pragtfuld Vestibule. Det var i Neapels største og eleganteste Hotel.

»Portier!« sagde Førerhunden. »Vil De telefonere op til Lady Northborns Lejlighed og melde, at Signor BUK og den anden Herre er rede til at hilse paa Hendes Naade.«

»Jeg er underrettet af Hendes Naade om Deres Komme,« sagde den glimrende Funktionær og saa' paa de to lidet velklædte Personer, men bukkede dog galant. »Behag at træde ind i Elevatoren. — Giovanni! Bel-Etagen Numer 2.«

De gled lydløst et lille Stykke i Vejret. Paa lyddæmpende Tæpper kom de til en høj Fløjdør, som Hoteltjeneren tavst aabnede for dem. De stod i en pragtfuldt udsmykket Sal, Luft fra Hav og fjerne Bjærge strømmede dem imøde gennem Vinduer og den aabent-

staaende Altandør, Gardinerne viftede let, idet de traadte ind.

KAPITEL XIX.

»Tak at De kom, Mr. BUK, lød paa engelsk en velklingende lidt fornem-lad Damestemme ude fra Altanen, og strax efter: »Har De ham med? — ja det er ham;« og Henning følte sig blændet ikke blot af Lysglansen derude fra Hav og Himmel og den hvide By, men ogsaa af Ladyskikkelsen selv. Slank og lys og skøn, skødesløst tilbagelænet i en Gyngestol, betragtede hun ham ufravendt. Han genkendte i hende den engelske Dame, som i den sidste Tid oftere havde vist sig i Nationalmuseet og tidt betragtet ham flygtigt og tidt vexlet Ord med Førerhunden.

»Bed Deres Protegé tale,« sagde Lady Northborn.

»Min Ven her« — svarede Førerhunden paa engelsk, med lidt Eftertryk paa Ordet »Ven« — »min danske Ven taler ikke engelsk med Lethed. Han er kun lidt over en Snes Aar gammel, og desuden« — tilføjede han med en verdensmandig Lethed, som Henning ikke kendte hos ham — »desuden staar han første Gang for Deres Naade.«

»Jeg er glad ved at Deres Ven ikke forstaar engelsk — endnu. Jeg kan da uden Fare erklære, at Deres Ven er et af de smukkeste unge Mennesker, jeg har set. — Ah!«, tilføjede hun, »Deres Ven rødmer, han maa dog altsaa forstaa noget af mit Sprog, og jeg

vil være forsigtigere for Fremtiden. — Men tal dog, min Ven!« henvendte hun sig til Henning, »jeg ønsker at høre Deres Stemme.«

»Du kan jo tiltale Mylady paa tysk,« sagde Førerhunden.

»Was soll ich antworten,« sagde Henning forlegen, »wenn ich nicht weiss, was die Dame begehrt?«

»En smuk Stemme,« sagde Lady Northborn, »men hvad mon han siger?«

»Prøv heller fransk, Torrevilla.«

»Que voulez-vous, puisque je ne sais pas même ce que me veut cette dame?«

»Hvor det klinger skønt.«

»Maaske Mylady vil forstaa dig paa italiensk.«

»Che devo dire? Giacchè non so neppure che mi vuole la signora?

»Aldeles henrivende. — Men jeg beder Dem, lad mig høre Deres eget danske Tungemaal.«

Lidt irriteret, men ligesom hypnotisk modstandsløs gentog Henning paa dansk:

»Hvad skal jeg sige, naar jeg ikke véd hvad Damen vil mig?«

»Jamen det er jo den smukkeste Klang af alle! — Min kære Mr. BUK, jeg er fuldkommen tilfreds, vil De strax engagere ham som min Tjener, efter vor Aftale.«

»Mein Bube,« sagde Førerhunden. »Lady Northborn, der rejser Verden rundt for sin Fornøjelse og overalt ønsker at se smukke Folk om sig, foreslaar dig at blive Tjener hos hende til personlig Opvartning.«

»Tjener?« — det fo'r igennem Henning. Men han tænkte paa sin Hjælpeløshed og saa' bedrøvet og tvivlraadig ned for sig.

»Beautifull,« hviskede Ladyen, betragtende ham gennem de missende Øjnes lange Vipper.

»— for en Løn af . . . . . ?«, fortsatte Førerhunden uforstyrret og saa' spørgende paa Lady Northborn.

»Ubegrænset,« svarede denne med en Haandbevægelse.

»— hundrede Lire om Ugen og alt frit,« erklærede Førerhunden, og der var et Udtryk af let Spot om hans Mund.

Henning stod forvirret, i en Hvirvel af stridende Følelser. Omsider løftede han Hovedet og saa' Lady Northborn fast i Øjnene:

»Mylady — nej. Saa tror jeg heller, jeg vil . . . . . jeg vil . . . . . ja sulte,« — han drejede Ansigtet til Siden for at skjule sin Bevægelse. Derpaa rettede han sig, gjorde et stift Buk for hende og vendte sig for at gaa.

»Stands ham!« udbrød Lady Northborn.

Førerhunden greb Hennings Haand og sagde: »Mylady! Det er maaske Titelen »Tjener«, der saarer min Ven.«

»Kald ham Ledsager, kald ham Ven, kald ham — alt.«

»Hør Torrevilla. Lady Northborn beder om din Rejseledsagelse og dit Venskab etcetera, for et Honorar som ovenfor nævnt.«

»Slip mig Hr. BUK eller hvad De hedder. De tror jeg er en Dreng, De har mig til Spot, De har hele

Tiden haft mig til Spot, jeg véd ikke af hvad Grund, men jeg vil ikke længer finde mig deri, og jeg renoncerer fra nu af paa Deres saakaldte Venskab, for De har aldrig villet mit sande Vel . . . . .«

»Det skal vi snart faa at vide,« sagde Førerhunden roligt og holdt med sin stærke Haand fast paa Henning. »Mylady, De har nu set min Ven i forskellige Facer, og den sidste vil De maaske finde ikke mindst klædelig. — Ja Deres Naade, det gik jo som jeg forudsagde Dem; De kommer enten til at opgive ham eller ændre Deres Rejserute. — Min unge Ven studerer Kunst, som De véd. Det er gavnligt for hans Udvikling at han besøger Grækenland og Athen, som jeg ogsaa har sagt Dem.«

»Jeg tror forlængst at have tilkendegivet Dem,« svarede Ladyen hovmodigt, »at jeg denne Gang agter mig til Norden, og intet Menneske har hidtil grebet ændrende ind i mine Planer.«

»Farvel Torrevilla,« sagde Førerhunden og slap Hennings Haand.

Da Lady Northborn saa' Henning gaa gennem Salen henimod Døren, rejste hun sig angst og ilsomt:

»Men saa stands ham dog, Menneske — hvorfor afslaar han — hvad binder ham — har han en Elskerinde — én eller flere — lader de sig købe . . . . . Stands ham, hører De Mr. BUK!«

»Nævn Athen for ham, Deres Naade.«

»Athen altsaa!« raabte Ladyen i næsten komisk Skynding. »Vil De ledsage mig til Athen? Vil De?«

Ved Nævnelsen af dette magiske Ord standsede

Henning, Blodet strømmede ham til Hjærtet, han ledte efter Tanke og efter Udtryk:

»Er det virkelig Deres Mening at . . . . . tage mig med . . . . . til Athen?«

»Ja! — ja! — ja! — baade Athen og hvorhen De vil — og Kunst og Studeringer saa meget De vil — — aa De har gjort mig ganske forpustet med Deres besynderlige Opførsel« — hun berørte sine Kinder let med et Tørklæde. Og *De* forskrækkelige Menneske« — hun vendte sig til Førerhunden; jeg véd ikke om jeg skal være Dem taknemlig eller vredes paa Dem . . . . .«

»Deres Naade har fuldstændig frit Valg mellem Deres Følelser,« svarede han koldt. »Og da nu Sagen er afgjort, saa ansér jeg ogsaa vort Mellemværende for afsluttet — nej Mylady, fuldstændig afsluttet,« tilføjede han som Svar paa et Blik eller en Gestus, eller ogsaa blot en Tanke som han gættede, »De og jeg har blot været hinandens Redskab.«

»De vil dog idetmindste tage min Tak . . . . .« — Ladyen udstrakte sin Haand til Afsked, men Førerhunden vendte sig til Henning og greb hans Haand:

»Levvel min Dreng, Hendes Naade ønsker sagtens at give Dig nogle foreløbige fortrolige Instruxer — vi to ses nok et Par Gange endnu . . . . .«

»Aa Førerhund,« udbrød Henning ligesom vaagnende af en Drøm, hvor har jeg dog gjort Dem Uret . . . . . Men kan jeg nu ogsaa virkelig være bekendt . . . . jeg forstaar jo ikke engang rigtig engelsk . . . . .«

»Aa,« svarede Førerhunden. »Ladyen vil nok lære

dig saa meget af sit Sprog, som hun anser for nødvendigt.«

— »Deres Mr. BUK er en Tølper, trods sit berømte Navn,« mumlede Lady Northborn, da Døren havde lukket sig efter Førerhunden; hun stod knejsende midt i Salen og lod først nu sin mod Førerhunden fremstrakte Haand synke. Men strax forandredes hendes Væsen:

»Jeg beder Dem, sæt Dem — »Torrevilla« synes jeg han sagde, hvilket velklingende Navn, men italiensk; han sagde De var en Dansk?«

»Ja jeg er dansk, men mit Navn er Torrevilla.«

»Jeg mærker til min Glæde, at De dog forstaar mit Sprog, og ogsaa tilstrækkeligt kan udtrykke Dem deri.«

Hun betragtede ham en Stund og sagde saa — men i en Tone der mildnede det stødende i Ordene:

»Mr. Torrevilla, De er sikkert meget fattig? De lider Nød?«

»Mylady, jeg..... kan desværre ikke nægte det.....«

»Min Gud!« hun rejste sig hurtigt og nærmede sig et Chatol.

Han rejste sig ligeledes, afværgende: »Mylady, hav den Godhed at sige mig, hvori min Tjeneste skal bestaa, og .....«

Hun havde skrevet noget henne ved Chatollet, nu lagde hun et Papir foran ham paa Bordet: »Jeg beder Dem, tag dette forud!«

Det var en Bankanvisning paa 500 Lire.

»Mylady — Mylady« — han bøjede sit Hoved over

Stoleryggen og skjulte ydmyget sit Ansigt — »dette kan jeg ikke . . . . .«

Hun stod tæt bag ham, han hørte hende sige, nej hviske, nej aande:

»Because, you know, I love you.«

Det kom saa pludseligt, og dog — det mærkede han nu med en endnu dybere Ydmygelse — dog kom det ham ikke saa fuldt uventet endda. Han pressede sit Ansigt mod sine Hænder, Taarer piplede frem mellem Fingrene.

Hendes Øjenbryn rynkedes let. »Athen!« hviskede hun omsider.

Endnu stod han lidt som før. Saa løftede han langsomt sit Hoved, Blikket faldt paa Papiret. Papiret flimrede for hans taareblændede Øjne, dets Hvidhed syntes ham at antage Lighed med Marmor, med Parthenons Marmor . . . . .

KAPITEL XX.

Der var Nattefest ude i *Trattoria dell' ombre,* Foreningen Internationale gjorde Afskedsgilde for den bortdragende Kammerat. Om Morgenen tidligt skulde Torrevilla køre bort med den engelske Lady i hendes Automobil, hun vilde tværsover Italien til Østkysten, ad bugtede Veje, udenfor de evropæiske Rejseruter; det almindelige huede hende ikke.

I Trattoriets Have hang kulørte Lamper i den tætte Løvmasse rundt om Bordet, deres Skin stribede

Mørket med rødt, grønt og gult, Foglietterne udsendte smaa mangefarvede Glimt — et sært dæmonisk Spil af vibrerende Funklen og dødtung Sorthed.

Foreningen var mødt fuldtallig, kun Annina var der ikke. »Nu synger vi Afskedssangen!« befalede Førerhunden. »Jeg tror jeg har et Lommetørklæde, det kan gaa rundt, hvis nogen bliver rørt.«

Saa sang de. Og der var Taler, og megen Vin, og Rørelse, hvoraf en hel Del var ægte.

»Mine kære Venner — mine fattige Venner — fattige ligesom jeg« — begyndte Henning sin Afskedstale, men saa huskede han paa, at han jo nu ikke var saa fattig endda; saa holdt han op, og Talen blev ikke længer —

— Nu var han kommet et Stykke bort fra hvor de andre sad; han stod og tænkte; midt ind i et Rosenbuskads var han kommet, bælgmørkt var der; og mens han stod og tænkte, trykkede han de dugvaade tunge kølige Rosenblomster mod sine ophedede Kinder .....

Han hørte en Stemme der talte til ham, lige tæt ved: »Det er bedst du kommer hjem, Torrevilla, du har kun et Par Timer at sove ud i, inden du skal afsted« — »Førerhund,« svarede Henning og ledte efter hans Haand, som han fandt og trykkede, »Hr. BUK, De har gjort uendelig meget for mig i denne Tid, hvordan skal jeg takke Dem?« — »Ved at lade være at blive sentimental,« svarede Førerhunden. Henning var dybt henne i sine Tanker; pludselig slipper han den andens Haand, ja kaster den fra sig med Uvilje: »De har bragt mig i en uværdig Stilling, hvad er det for

en skammelig Rolle jeg skal spille hos denne Lady!« — »Herre, tænk paa Athen,« svarer Førerhunden med et kendt Citat. — Henning aander op: »Athen, ja det er sandt«. Men lidt efter er han trist: »De har gjort et umoralsk Menneske af mig, det er mit Alvor«; og skønt det altsaa »er hans Alvor«, udtaler han dog Ordet »umoralsk« kun med frygtagtigt og vigende Tonefald; da lér Førerhunden: »Hvad lovede du mig paa dette selvsamme Sted? At forsage Moralen og alle dens Gerninger og alt dens Væsen«, og Førerhunden ler højt, det klinger sært brudt mod Løvhangets tætte sorte Vægge; men Henning fremturer: »Jeg er blevet ond«; — »Nej du er blevet fuld,« svarer Førerhunden.

— »Nu bærer vi ham hjem,« siger Førerhunden. Henning ligger paa Jorden midt inde i Rosenbuskadset, dér er han faldet i Søvn, han har faaet et Sjal under sig, de har ogsaa lavet en Pude af Roser under hans Hoved, og over ham har de bredet Roser tæt som et Tæppe. Fire Mand løfter ham i Sjalet, to ved Hovedet, to ved Fodenden, saa bærer de ham afsted ligesom Faiakerne bar den slumrende Odysseus; Kammeraterne tager de kulørte Lamper af Grenene og gaar med dem ved Siderne af Baaren, foran og bagefter, saadan gaar Optoget gennem Neapels Gader, Nattepolitiet i Neapel er vant til lidt af hvert, det ler og lader passere; saadan kommer man til Hotellet, hvor Henning nu bor; Førerhunden taler til Portieren, denne smiler og forstaar og lader passere.

»Denne Herre skal vækkes imorgen tidlig — han hører til Lady Northborns Følge.«

»Jeg véd det,« siger den glimrende Funktionær og smiler dobbelt.

»Han skal lige have Tid til at vaske sig og klæde sig paa og — hvordan er det med hans Bagage og Rejsetøj og —«

»Ak Signor, alting er besørget. Alle Collierne til Hendes Naade og Følge staar her i Række lige til at sættes ud, Tjenerskabets Automobil er bestilt til Klokken 6, naar saa blot denne Herre . . . . .«

»Denne Herre hører til Herskabsautomobilet.«

»Ja saa — men det gør ingen Forskel — Hendes Naade har befalet sit eget Automobil til samme Tid.«

»Vil De lade ham vække Klokken 5,« siger Førerhunden.

Saa bærer de Henning op paa hans Værelse, langsomt og højtideligt gennem de tæppebelagte Gange, med Roser og kulørte Lamper og alting. En forsinket Hotelgæst, som lige er kommet til Italien, tror det er en Slags katholsk Procession, og blotter velopdragen sit Hoved.

— »Ja saa møder vi vel allesammen herudenfor Klokken 6?« aftaler Kammeraterne.

»Nej,« siger Førerhunden, »ingen af os møder, kan I ikke begribe det, I smaa Tossehoveder.«

»Det vilde maaske heller ikke være Hendes Naade behageligt,« siger Portieren med et smilende Blik paa Kammeraternes Følge.

»Hold De Deres Mund,« siger Førerhunden til den glimrende Funktionær.

— Klokken er 6, det er blevet raakoldt og regnstænkende til Morgen, det ene Automobil er lige kørt væk med Tjeneren og alle de store Collier, det andet holder hvæsende foran Porten.

Elevatoren glider ned, Lady Northborn kommer ud derfra i elegant Rejsedragt, morgenfrisk, med livlige Bevægelser; bagefter hende Kammerjomfruen, bærende nogle Smaaæsker og Tasker.

»Deres Naade kan lide paa, det bliver herligt Vejr op ad Dagen,« siger Portieren. »Ja saa,« svarer Hendes Naade ligegyldigt, hendes Blik flakker utaalmodigt rundt. Blikket lysner paa én Gang: »Ah! endelig! Godmorgen Mr. Torrevilla.« Henning staar der, i nobel Gentlemansdress: »Godmorgen Lady Northborn.« »Og nu Mary,« siger hun til Kammerjomfruen, »nu tilvogns med Dem — nej stop, hvor vil De hen — De skal køre med den forreste.«

»Mylady,« afbryder Portieren, »den forreste er allerede kørt.«

»Men jeg vil det saa,« siger Lady Northborn.

»Saa skal det ogsaa forsøges,« bukker Portieren.

En Piccolo farer afsted paa en Cycle.

— I Mellemtiden kommer adskillige af Hotellets Folk til, Tjenere, Kellnere, Bude og Stuepiger og andre Piger, et helt lille Hierarki, vel afgradet, de befinder sig i trinvis Ekstase af Ærbødighed og pekuniær Taknemlighed. Selve Etablissementets Ejer kommer til, værdig, venlig, faderligt fjernstaaende fra alle pekuniære Anliggender, med et spøgende Udtryk af Morgen-Utidighed, som en Slotsherre der ofrer af sin Morgenro for kære Venners Skyld der skal rejse. Han

lader sig af Portieren underrette om det forefaldne med det ene Automobil, antager et bekymret-deltagende Udtryk og vender sig til Lady Northborn, beroligende, som om det skete vel var en Ulykke, men dog ikke en uoprettelig Ulykke.

»Til alt Held kørte Automobilet meget langsomt, hører jeg. Med Guds Hjælp skal det nok lykkes os, Lady Northborn.«

Og med Guds Hjælp lykkedes det. Automobilet kommer tilbage, Mary sætter sig ind til Tjeneren, de kører væk igen. Lady Northborn og Henning tager Plads i Herskabsautomobilet. »Afsted!« befaler hun og ler fornøjet; de kører væk.

Tilbage staar Hotellets Personale. Portierens Afskedssmil forvandler sig til et Smil af tvetydig Karakter, dette Smil forplanter sig til Personalet med aftagende Diskretion nedefter, lige til en Støvlepudser som begynder at grine højt. Saa ser Portieren paa Etablissementets Ejer, men da dennes Ansigt viser ophøjet Fjernhed fra alle aktuelle Anliggender, saa lader Portieren Smilet dø paa sine og det øvrige Personales Læber, og langer istedenfor Støvlepudseren en Ørefigen ud.

KAPITEL XXI.

Solen straaler over Nolas og Avellinos Frugthaver, lune Vinde kaster Acacieduft ind i den hurtigt flyvende

Vogn, allerede ses i det fjerne Basilicatas blaanende Bjærge —

»Er De ikke glad, er De ikke lykkelig, min Ven?« spørger Lady Northborn.

Han forsøger at smile, han forsøger at spøge. For alt saadant er han jo betalt.

Og nogen Tid efter:

»I hvad Retning ligger egentlig Deres Athen, Torrevilla?«

Da begynder han at smile ret af Hjærtet, og peger forud. »Dér omtrent er Retningen, Deres Naade.«

»Hør Torrevilla, lov mig en Ting. De maa aldrig sige »Deres Naade«, naar vi er alene. — Fortæl mig nu hvad De véd om dette Athen, jeg har nok været der, men véd i Grunden ikke noget videre derom.«

Henning fortæller, saa godt han kan paa engelsk, først forlegent og ledende og magert, efterhaanden med større Fart og altid med Kundskab; Ladyen lytter og ser paa hans smukke Ansigt; denne Yngling (tænker hun) med sin henrivende Naivitet har altsaa et Felt, hvor han er fuldt ud en Mand; hun finder denne Blanding yderst pikant, og lytter og ser. Pludseligt afbryder hun:

»Den unge Pige, som imorges stod udenfor Hotellets Port og græd, kendte De hende?«

»Jeg saa' ingen ung Pige. Jeg syntes ikke der var et Menneske da vi kørte, Gaden var ganske tom.«

»Hun stod i Regnvejret og græd. Da vi kørte, gemte hun sig ind i en Port.«

»Jeg saa' ingen.« — Men han kom til at tænke: sæt det nu alligevel har været Annina; han rynkede

Panden og tav. Saa lo Lady Northborn lystigt. Men nogen Tid efter siger hun:

»Mr. Torrevilla, jeg har et Forslag at gøre Dem. Vor Rejseplan er jo egentlig kun Athen; det var Deres Ønske — og er nu ogsaa blevet mit — mon De forstaar mine Ord?«

»Fuldkomment, jeg er glad over at det ogsaa er blevet Deres Ønske.«

»Men ved siden flere Gange at høre Dem tale om Deres smukke Kunstinteresser — saa fængslende, saa smukt — forstaar De mig?«

»Jeg beder Dem, Lady Northborn.«

»..... Jeg mener flere Gange at have hørt Dem nævne et Navn — — jeg maa sige, min Interesse er vakt ved Deres — men nævnte De ikke nogle Udgravninger og et meget interessant Museum et eller andet Sted i Grækenland, foruden Athen?«

»Olympia, Lady Northborn.«

»Rigtigt! Olympia. Jeg vilde nu gerne gøre Dem en Glæde, Mr. Torrevilla; mit Forslag er, at vi ikke nøjes med Athen, men tager Olympia med og hvor De ellers vil hen.«

Henning blev overvættes glad og ytrede det.

»Se paa Kortet, Torrevilla. Hvordan kunde det ordnes?«

»Jo,« sagde han ivrigt. »Ser De, fra Patras her, hvor vi lander med Damperen, gaar der nu Jærnbane til Olympia .....«

»Jærnbane, Automobil, Vogn, Hesteryg — alt er lige godt. Var der flere Steder, som kunde have Interesse for Dem? bidrage til Deres Udvikling?«

»..... Man kunde saa« — han viste, helt optaget, paa Kortet — »man kunde derefter tage Sparta — Argos — Korinth — Eleusis — og altsaa ende i Athen — — men, Mylady, alt dette er meget dyrt.....«

»Dyrt, Mr. Torrevilla?«

»..... Jeg mener, Lady Northborn, alle disse Afstikkere er langt, langt mere end Deres Løfte.«

»Well, vi gør alle disse Afstikkere. Er De tilfreds, Torrevilla?«

— I Dagens Løb gjorde de Holdt ved Trattorier eller hvorsomhelst det lystede Lady Northborn at hvile eller indtage Forfriskninger, og jo uslere Kro og jo daarligere Mad, des mere syntes hun at more sig. Hver Sidevej eller Omvej, som tiltalte hendes Lune, lod hun Chaufføren dreje ind paa, om den blot lod sig befare; snart lod hun sit Automobil køre frem forbi det andet, for selv at føre an ind i Eventyrets Land. Henning blev henrevet af dette frie og hensynsløse, denne Flugt uden Baand og Maal, af Landskabernes uberørte Vildhed, af den susende Luft og den Eventyrglæde som bor i hver Ynglings Sjæl.

Solen straaler paa det normanniske Melfis Domkirke og over Venusia Digterens By, men hen ad Vulturbjærgets mægtige Side begynder Skygger at lejre sig. Mildere Straaler træffer Øjet fra Landevejens blændende Hvidhed, svalere Vinde berører Kinden, sødere dufter Acaciens Blomst og Engens slagne Græs, dunklere bliver Olivenlundene og Kløften hvorigennem Vejen slynger sig —

»Chauffør, hvorfor mindsker De dog Fart?« siger Ladyen og bøjer sig frem.

»Frue, der staar en Hoben Mennesker dér langt fremme i Hulvejen.«

»Ja — og hvad saa?«

»Frue, vi er i Basilicata.«

»Er det noget at fortælle mig?«

»Værten, hvor vi sidst holdt, advarede os mod Passerne her, men Deres Naade vilde ikke høre paa ham.«

»De mener det er Røvere?«

»Der er beredne Folk imellem dem — de kommer nærmere — jeg synes de gør Tegn — de har ogsaa Bøsser — skal jeg standse?«

Hun rejste sig i Vognen, Kinderne luede og Øjnene lyste: »Virkeligt! Røvere! — Fuld Fart paa, Chauffør, vi farer igennem dem, vi splitter dem!«

»Well«, mumlede Chaufføren og satte Farten pludseligt op, saa Ladyen faldt tilbage paa Sædet. Hun lo og sagde til Henning: »Lad mig se dig i Øjnene, om du er bange . . .«

Enten han nu var bange eller ikke, saa gjorde denne Tiltale med »du«, at en mandig Vredesbølge gennem hans Sjæl skyllede al Frygt bort; han tilkastede hende et forbitret Blik . . .«

Saadan holder jeg af dig,« hviskede hun — — men i det samme hørtes en skarp hvislende Lyd tæt forbi dem, og derpaa Knaldet af en Bøsse. — »For Guds Skyld, kast Dem tilbage i Vognen!« raabte Ladyen, og han saa' i forbifarende Billede en Hoben vilde Mands-Ansigter, og hørte Skraal og nye Geværskud, — men nu var Vejen fri, de fo'r frem i rasende Fart.

Henning rejste sig: »Chauffør! — den anden Vogn — vi maa hjælpe dem — stands! — stands!«

»Aa,« sagde Lady Northborn, »min Tjener William og jeg har før været ude for Landevejsrøvere, han har desuden Vaaben, han klarer sig nok.« I det samme knaldede atter Geværskud bag dem, der blev skraalet og skreget. Henning saa' sig tilbage: det var gaaet det andet Automobil, som det var gaaet dem selv: Røverne var langt bagud.

Begge Vognene fo'r nu afsted med uformindsket Hurtighed paa jævn, lige Landevej. Da de saa' Huse og Beboelser, sagtnede Ladyens Chauffør Farten: det andet Automobil naaede dem, man vexlede Ord. Den anden Chauffør var let saaret i Skulderen, og Kammerpigen Mary var besvimet, det var alt hvad der var sket.

Det var Aftentid, da man kørte ind i den lille Flække. Der var et usselt Albergo. Beretningen om Eventyret med Røverne syntes ikke at gøre andet Indtryk, end at Værten trak paa Skuldrene. — Man sov paa Straa med lasede Tæpper over, Ladyen og Kammerpigen i det eneste Rum der kunde kaldes Værelse, de andre omkring i Skure. Om Morgenen viste det sig, at det ene Automobil — Herskabsautomobilet — var blevet stjaalet i Løbet af Natten, stjaalet og kørt væk.

KAPITEL XXII.

Kroværten var ude i Køkkenet og pustede Gløder op til at varme Morgenkaffen, da man underrettede

ham om Nattens Uheld. Han laa paa alle fire og pustede ind i Ildstedet, omsider rejste han sig, men kun for at trække paa Skuldrene og sige: »Hellige Jomfru! Er det muligt?« Han havde Aske i Ansigtet og Sod paa Fingrene, med dem tog han i Kopperne og om nogle store graalige Brød; han forespurgte, hvad Herskaberne ønskede sig til *pranzo?* Atter mindet om den uheldige Begivenhed, fornyede han sine Skuldertræk, men fraraadede Henvendelse til Politi som unyttig, ja endog skadelig, Signor. — Derimod, Signor ....

Det var til Henning, Værten sagde »Derimod, Signor«; men det blev Kammertjeneren William — en smart-udseende Mand, der syntes at være alle Situationer og Sprog voxen — det blev ham som fortsatte Samtalen. Den førtes mellem ham og Værten i Gestus og dunkle Udtryk. Da den var afsluttet, saa's en Karl ride ud af Albergoets Port i fuldt Firspring.

— Lady Northborn kom frem fra sit Straaleje i munter morgenfrisk Elegance, med et straalende Blik hilste hun Henning Godmorgen, der udgik Glæde og Eventyr fra hende, med stærk Kvindemagt virkede hun paa Henning .....

Om Automobilhistorien viste hun sig fuldkomment underrettet, men syntes ikke at tage sig den synderlig nær. Da man nu dog maatte opholde sig en Stund paa dette besynderlige Sted, saa maatte man gøre det bedst mulige ud deraf, sagde hun. Der blev lejet Fører og Rideæsler til en lille munter Formiddagsudflugt op i Bjærgene; om Mr. Torrevilla kunde ride paa Æsel? Tjeneren og Chaufførerne maatte sikrest blive mandstærke hjemme til Vagt for Automobil og Bagage;

Mary skulde forbinde den saarede, og befandt sig desuden i en Tilstand af Dødsens Angst over alting i dette Land.

— »Hør Torrevilla,« sagde Lady Northborn og tvang sit Æsel hen paa Siden af Hennings, hun talte dæmpet og blødt, »hør, De synes mig at leve i en Misforstaaelse.«

»Misforstaaelse, Lady Northborn?«

»Ja min Ven. Deres Væsen overfor mig røber det. De staar i den Formening, at De her hos mig er under Tvang ..... mener at jeg ligesom skulde have tilkøbt mig ..... skulde ønske ligesom at tiltvinge mig Deres ..... Deres Venskab altsaa. Det er sandt nok, at denne Deres ..... Hengivenhed vilde være mig kær, ja mere end kær ..... dog det véd De jo« — fortsatte hun og halvt hviskede Ordene.

»Det jeg vilde sige Dem« — hun hævede igen Stemmen —« det var, at naar jeg fra Begyndelsen af vort Bekendtskab, maaske forledet af denne Mister BUK, saa' noget mindre i Dem, noget mindre af en Mand, saa indrømmer jeg nu, at jeg har taget fejl af Deres sande Karakter — nu saa' hun ham ind i Ansigtet og nød den aabenlyse Virkning af de sidste Ord —, »og jeg forsikrer Dem, at jeg nu kun ønsker Deres ..... altsaa ..... Hengivenhed, saafremt De kan give den fuldstændigt frivilligt og af Hjærtet« — — hun drejede brat sit Dyr bort fra hans, og der blev næppe vexlet flere Ord mellem dem paa denne Morgenudflugt.

Men fra ham var der taget en tung Ydmygelsens

Byrde — — og — og — ja hvor godt var han ikke allerede i Stand til at forstaa hendes Engelsk!

— Kort efter at de var kommet tilbage til Albergoet, skete der det mærkværdige, at det forsvundne Automobil indfandt sig. Der sad fem vildt udseende Mænd i det; en af dem haandterede Mekanismen. William rakte dem et beskrevet Papir, som de fem og Kroværten i Forening undersøgte paa det omhyggeligste i temmelig lang Tid. Saa steg de fem ud af Vognen og gik deres Vej tilfods, tavse som de var kommet.

»*Camorra*,« smilede Lady Northborn, da hun og Henning satte sig til Rette i det genvundne Køretøj; og saa forstod han. — Kammerjomfruen fik Befaling til denne Gang at sætte sig ind hos dem, Mylady kastede i den Anledning et hurtigt Sideblik paa Henning, og smaalo derefter.

— Atter susende Fart.

»Mr. Torrevilla, er De øvet i at skyde med Pistol?«

»Det kan da ikke være saa svært, Lady Northborn.«

»Øv Dem nu. William har købt et Par Pistoler imorges, de stikker her i Væggeposerne, her er ogsaa Ammunition — skyd saa ud af Vognen efter Træer, Gærder, Stene, alting, det er flyvende Maal — — hvordan bærer De Dem dog ad — — nej saadan lader man . . . . .«

Hun og Henning skød nu lystigt ud hver fra sin Vognside, Kammerjomfruen skreg hver Gang. »De maa tage roligere Sigte, min Ven; saadan — hold op Mary

med den Skrigen, eller, *by God*, jeg skyder Vaadeskud lige i Ansigtet paa Dem — — hvorfor skyder De ikke, Torrevilla?«

»Der gik jo Folk forbi!«

»Gjorde der? — — Nuvel, skyd paa Gederne dér; rammer De, saa betaler jeg Dyret, naa, skynd Dem.....«

»Nej, Lady Northborn, det gør jeg ikke« — sagde Henning og begyndte at aflade sin Pistol, »og hvis De vil følge mit Raad, saa holder vi begge op med den Leg.«

»Mener De?« svarede hun — og efter en kort Nølen stak ogsaa hun sin Pistol tilbage i Posen; han betragtede hende, glad forundret, og lagde ikke Mærke til det lille Smil, hvormed hun saa' til den anden Side.

Noget efter siger hun: »Mary, hvordan er det med Wilsons Saar, Chaufførens?«

»Det er næsten ganske lægt, Deres Naade.«

»Tjen mig saa i at sætte et gladere Ansigt op, naar det gaar Deres Medtjener godt. De trætter mig virkeligt med det Ansigt. Finder De maaske ikke det er dejligt at være i Italien? Hvad, finder De ikke?«

Mary ligesom sank noget, saa svarede hun: »Jo, Deres Naade.«

»Man skulde ikke tro det. — Ræk mig Rejsehaandbogen, for at jeg kan se, hvad denne henrivende lille By hedder.«

Men Mary kan ikke finde Rejsehaandbogen, hun roder alle sine Tasker igennem og begynder at græde.

»Jeg maa sige, De er en meget upraktisk Person. Man kan ikke være en god Rejsefælle, naar man er upraktisk, naar man skriger uden Grund, besvimer i

Utide, hele Dagen græder, ingen Sans har for Naturen og intet Hjærte for en saaret Kammerat. Naar vi kommer til Brindisi, Mary, saa faar De Deres Afsked, jeg betaler Deres Løn og Rejsen hjem til London.«

Mary kastede et fortvivlet Blik paa Henning. Denne udbrød: »Tillad mig, Mylady, De gør Miss Mary den største Uret. Rejsebogen er her, det var mig som tog den ..... og forøvrigt ..... og forøvrigt .....«

Mary hulkede: »Jeg har kun det eneste Levebrød, aa Gud.«

»Ti stille Mary! — Sig ikke mere, Mr. Torrevilla, det er jo let at se, at jeg har Uret. Mary« — (han kendte næsten ikke hendes Stemme nu) — »Mary, kan De tilgive min urimelige Opførsel; jeg var nervøs, jeg sov jo saa slet i Nat, véd De. Giv mig Deres Haand, kære Pige, hvordan skulde jeg kunne undvære Dem, De som er saa god og sød, hvilken smuk lille Haand, jeg skylder Dem Oprejsning, hvordan tror De denne Ring vil klæde Deres Finger, De har saa tidt glædet Dem over den paa min.«

»Aa Deres Naade,« sagde Mary forvirret.

Lady Northborn lænede sig tilbage og lukkede Øjnene. Henning betragtede hende; han vidste nok før, hun var smuk, men først nu, at hun var den dejligste Kvinde han havde set.

— De holdt ved et lille Trattori. Mary steg først ud af Vognen; Lady Northborn holdt Henning et Øjeblik tilbage og sagde hurtigt og bevæget:

»Mr. Torrevilla, det er mig magtpaaliggende at De faar den sande Forklaring paa min Opførsel. Jo, nægt ikke at høre mig, det var i k k e den daarlige Nat,

men Deres Vrede, jo, Deres retfærdige Vrede, den over min Taabelighed med Pistolskydningen, det var den som gjorde mig nervøs mod den stakkels Pige; jeg kan ..... ikke godt ..... bære Deres ..... Uvilje, Torrevilla, det er Sandhed — — men lad os nu komme ned.«

Det var den næste Formiddag, at de fra Vognen øjnede forude i Horizonten en lysende Stribe der glitrede i Solen. »Adriaterhavet!«

De susede hen ad Landevejen med Havet tilvenstre, gennem By og By, de kørte omkaps med et Jærnbanetog — indhentede det — kørte forbi. De sagtnede Farten, de kørte adstadigt ind i den gamle Overfartsby. »Brindisi!«

KAPITEL XXIII.

Maanen hyller By og Havn og Kyster og hele Naturen i sin rene Sølvmors Kaabe, den lægger et bredt Bælte af Lys om Adriaterhavets Midje; selv de mørke Folder i dets bølgende Kjortel smykkes af smaa flimrende Striber, Genskær af Stjerner. Henning gaar nede ved Brindisis Havnekaj, der er ikke mange Mennesker nu. Her ligger de store Dampere, den til Venedig, den til Triest, den gaar imorgen, og dér er Patrasdamperen, som de skal med den følgende Dag. Patras — det

betyder Olympia og hele Hellas, og navnlig betyder det Athen.

Men Henning tænker ikke paa Hellas og Athen, han tænker paa Lady Northborn og er et Bytte for tumlende Tanker og gærende Længsel. Han staar under den antike Søjle, der knejser nede ved Kajen, og mumler: »hvornaar dog? hvornaar?«, men dette »hvornaar« gælder ikke, som forhen, Akropolis og Parthenon og Athen.

»Jeg saa' Dem gaa hernedad, min Ven,« lyder pludselig den kendte Stemme tæt ved ham, og han mærker det kendte Sansebrus gennemfare sig.

»Her er smukt i Aften,« siger Lady Northborn og løfter Ansigtet mod Maanens Lys, »jeg tænker paa, hvor trist det er, naar Venner saa sjældent kan faa Lov at være ene sammen i Fortrolighed.«

»Ja,« tænker han og ser i Vrede op mod Bysiden og mod Hotellet, hvor de har installeret sig med samt de to Chauffører og den smarte Tjener og Pigen Mary, Mennesker hvis Tilværelse er ham imod.

Som om hun fulgte hans Tanker, siger hun: »Men det er en af Rigdommens Straffe, tror jeg, at man jo ikke kan undvære alle disse Menneskers Tjeneste.«

»Hvorfor kan De ikke?« vover han. Hun fortsætter, som om hans Bemærkning var altfor urimelig til at svare paa:

»Selv dette lille Møde her er som stjaalet fra disse Menneskers Iagttagelse. Saadan vil det blive gennem hele Grækenland, i gunstigste Fald altid en Chauffør eller idetmindste en Mary — — Nej se dog Maanestriben ude i Havet.....«

Men Henning saa' ikke Maanens Lys andetsteds end i hendes Øjne.

»Min Ven. Samværen — Fortrolighed — derom bliver der ikke Tale, ialtfald ikke før vi kommer lidt til Ro i Athen ..... Aa Torrevilla, hvormange Dage, hvormange Uger — eller Maaneder —«

Og Henning begyndte at hade disse Maaneder, disse Uger, disse Dage —

»Ja min Ven, hvor lang Tid tror De at burde tage bort fra os begge — ja ogsaa fra mig, Torrevilla! ..... Disse Udgravninger eller hvad det er, betyder de da saa meget for Deres Udvikling, ja De véd det jo bedre end jeg, tænk Dem om, jeg vil jo rette mig efter Svaret .....«

Henning tænkte sig om, eller troede at gøre det. Og se — da blegnede baade Olympia og Sparta og Argos, al denne gamle Herlighed blegnede og sank for Kvindens Skønhed, de blev til Hindringer, de blev til Had:

»Lady Northborn ..... om De vil ..... vi rejser lige til Athen .....«

Hun vendte Hovedet lidt, saa at han ikke saa' hendes Ansigt. »Men er det Deres Alvor? Kan De forsvare det for Dem selv? — Aa Torrevilla, hvor er jeg Dem taknemlig, jeg har nu første Gang set, og nu véd jeg det, at ogsaa De har ..... har Godhed for mig .....«

Der kom Folk forbi; uvilkaarligt flyttede de sig begge om paa den anden Side af Søjlen, dér hvor dens Skygge faldt; og under denne korte Bevægelse —

flygtigt og som tilfældigt, mødtes deres Hænder, deres Kinder og deres Mund, i et eneste Øjeblik —

Det var det første Kærtegn, hun havde givet ham; hun hviskede:

»Min dyrebare Ven — men nu er vi næsten endnu mere afskaarne fra hinanden, indtil ..... Og De maa nu øve Dem i igen at sige Lady Northborn og Deres Naade — hun lo — og jeg i at sige Mister Torrevilla, Mister Torrevilla; indtil ..... — — Hør jeg vil fortælle mine Tanker. Førend jeg saa' Dem, var det min Hensigt at tage til Wien, jeg holder af den By, jeg plejer at bo dér halve Aar ad Gangen, jeg har en Villa dér — — saa var det jeg saa' Dem. Og da jeg begyndte at drømme: mon han vil forstaa mig, mon han vil se paa mig anderledes end man ser paa Ens Herskab — aa ja min Ven, jeg véd det nu, jeg er lykkelig nu — saa kom jo Deres ..... Ven som han kalder sig, det gjaldt jo Deres Udvikling sagde han ..... Athen kort sagt — — Men hvor her dog er smukt ved Kajen — den store Damper dér, er det den vi skal med?

»Nej den gaar til Triest.«

»Triest, ja saa.« — Hun tav lidt:

»Men hvor slap jeg mine Tanker? Nu husker jeg det, Deres Ven altsaa. Well, tænkte jeg, det gjælder altsaa hans Udvikling, jeg forstaar mig jo ikke derpaa, Athen altsaa, Uger, Maaneder, maaske et halvt Aar; men vi ser dog hinanden, vi taler dog sammen, vi sidder dog ikke altid selvtredje eller -fjerde i en Vogn, Athen er dog bedre end Landevejen, meget bedre ..... omtrent som Brindisi her — man kan dog

mødes paa Gader og ved Seværdighederne, De kan dog besøge mig paa Hotellet, med William i Forstuen og Mary i Kammeret og begge Ch.....«

»Aa, fordømt med de..... Lady Northbon, hvorfor kan De da ikke skille Dem af med alle de.....«

»Mr. Torrevilla, Mister Torrevilla, selv i Athen er vi dog kun paa Rejse, saadan m a a Lady Northborn rejse. Men hør hvad jeg drømte før under denne smukke Søjle, i det Øjeblik da De..... Jeg drømte: Dette Athen. Disse Ruiner, denne Udvikling. Disse mange Uger, disse Maaneder, drømte jeg. Dog engang vil hans Udvikling dér være afsluttet, han vil ikke altid behøve disse Ruiner. Og er saa til den Tid hans Kærlighed, som den er nu — —«

»Aa Lady — Lady Northborn —«

».....Elskede! — drømte jeg — og jeg saa' i Drømme mit Wien, min smukke Villa gemt i Lunden »*Behind the leaves*«, m i n? nej v o r Villa, vor Lykke, Lykken alene for os to, og ingen af disse Menneskers iagttagende Blikke, vi sendte dem bort, vi behøvede dem ikke.....«

— Ak, da blegnede for denne Kvindes Magt Athen med samt Akropolis og Parthenon og hele Hellas og al Oldtidens gamle Skønhed og Glans, blegnede og sank og døde og blev til Hindring og Had.

»Lady Northborn..... vilde De..... til Wien.... og have mig med..... saa rejser vi..... naar De vil.....«

Hun vendte Ansigtet til Siden, ligesom før:

»My God! — — men Deres Udvikling?«

Og han undsaa sig ikke ved at svare: »Der er jo desuden Museer i Wien.....«

Da lo Lady Northborn.

— De fulgtes til Hotellet i det lyse Maaneskin. Men ingen Armgivning, Mister, ingen fortrolig Nærhed — for kan man ikke risikere, hvad Øjeblik det skal være, at møde William — eller en af Chaufførerne — eller Mary?

Lady Northborn sagde et flygtigt og yndefuldt Godnat og gik op til sine Værelser; her ringede hun paa William og gav en Mængde hurtige Ordrer.

Henning gik til sit, hans Sjæl var som i Rus eller uren Taage.

Der laa paa Bordet en Billet med hans Navn udenpaa, ingen Frimærke. I taagede Tanker brød han Konvoluten, Skriften var med Kvindehaand, men fordrejet, Sproget engelsk med Fejl i, ingen Navn under. Taage var om hans Sjæl da han læste, og Taage da han havde læst, og i taageagtig Vrede rev han derpaa Brevet itu, og saa var Vrede og Brev glemt, for der var kun ét Billede og én Forestilling hos ham, og Sjælens urene Taage svøbt derom.

Saa magtesløst, saa taabeligt, saa fattigt et Brev! Knap værd at citere, men der stod, at Mr. T. var altfor god for en tredje Person, som benævnedes »hende«, ja sandelig altfor god; at »hun« blot brugte ham som Legetøj og siden vilde kassere ham, for »hun var en Djævel«, og han skulde »se at komme væk«, og ikke forske efter hvem der havde skrevet dette, for det vilde han aldrig faa at vide, men han maatte strax tilintetgøre dette, for ellers »bliver jeg gjort ulykkelig«,

for »jeg har kun det eneste Levebrød« — stod der, saa fattigt, saa magtesløst — itu og glemt med det samme, — ligesom stundom et lille stakkels Menneskehjærte kan gaa itu og blive smidt væk, og siden aldrig et Ord mere om den Ting.....

Han kastede sig paa sin Sofa og tænkte af al Magt paa Lady Northborn og Wienervillaen og paa intet andet i Verden, saa sprang han op fra Sofaen og kølede sine Kinder i Vandfadet, og han staar ved Vinduet og ser paa Ildfluernes Leg i Haven nedenunder, han ringer og bestiller Aftensmad og lader Aftensmaden staa, han gaar ned ad Trapperne igen og er ude i Maaneskinnet igen og nede ved Havet og Kajen, og han staar ved Søjlen igen, det ser ud som om han favner og kysser Søjlen — — og der kommer Folk forbi, og siden kommer der et Automobil forbi, langsomt kørende, og nok et med Kufferter og Bagage, Tjeneren William sidder i et af dem — og de kører forbi Patrasdamperen og hen til den, der skal til Triest imorgen, og der bliver kævlet og snakket derhenne og lagt Landgang og maset og tumlet, saa forsvinder begge Automobilerne ombord til Triest — men Triest betyder Wien og den bortgemte Villa og Kvinden *behind the leaves*.....

— Og alt det, han her staar og ser paa og hører og fornemmer, det ser og fornemmer han gennem sin Sjæls urene Taage. Og det skønt hele Naturen om ham er hyllet i saa usigelig skær Renhed af Maanens kyske Lys, og de smaa Stjernestriber ude paa Havet zitrer saa englelig sødt og rent og klart.

KAPITEL XXIV.

Efter næsten et Aars Ophold i Wien er Lady Northborn omsider blevet fundet og overrumplet af sit sædvanlige Tilfælde, dette uundgaaelige Fatum, dette sporedygtige Uhyre, udtrykkeligt sat ud paa hende og jagende hende gennem alle Lande hvorhen hun saa flygter paa denne Klode: nu er det omsider over hende: Kedsomheden har fundet hende. Skønt hendes muntre Wien stadigt er smykket for hende og rigt paa Glæder for Aand og Sans, og skønt hendes dejlige Villa »Behind the leaves« efter Herskerindens Behag enten straaler i Festglans som Mødested for paaskønnende Kunstnere og Litterater, eller henligger »gemt i Lunden« i en henrivende Tilstand af Idyl og raffineret Ermitage, — ikke des mindre er Ladyens Tilfælde nu over hende: hun keder sig. Og dog har Villaen netop i denne Sæson forøget Tillokkelse for hende ved at huse en skøn ung Mand, der forstaar paa én Gang at være Page og Elsker og Tolk og Sekretær, — men Ladyen keder sig dødeligt.

Hun forsøger da den under saadanne Omstændigheder ikke ualmindelige Vej til Lindring. Efter en Stund at have potenseret de vanlige Nydelser, men forgæves, og derpaa varieret dem med nyopfundne, ligeledes uden varig Nytte, saa prøver hun nu paa, istedenfor at variere Nydelserne indbyrdes med hinanden, at variere dem med Lidelse. Det vil sige ikke med Lidelse for egen Person, nej, men med den Lidelse at beskue andres.

Altsaa lader hun en Dag spænde for og befaler

Kusken at køre hende rundt i Wiens værste Fattigkvarterer. Hun har Henning med som Tolk og Pungbærer. Flere Timer varer denne Lidelsesvej, de kører Fod for Fod og uddeler fra Kareten talrige Almisser; somme Steder, naar Gyden er for smal for Vognen, staar de endog af og gaar tilfods gennem Snavset og er i korporlig Berøring med udsultede Mødre og skrofuløse Børn og drukne Mænd, ja de er endog oppe i nogle af disse Væseners Boliger og oplever i Løbet af faa Timer mere Lidelse end de har set hele deres øvrige Liv. Saa at Ladyen er i lidelsesfuld Spænding og Gysen og siger at dette er højst interessant og særdeles nyt og lærerigt, og at de vil fortsætte disse Oplevelser den næste Dag.

Men den næste Dag røber Ladyen Trang til atter at variere Lidelse med Nydelse: man gaar da i Belvederegalleriet og nyder, kunstnerisk, Correggios vellystige Io og Dürers De Kristnes Martyrrædsler og Rubens Venusfest paa Cythera.

Men saa den følgende Dag, den maa atter helliges til Lidelse: Ladyen lader spænde for og kører til Hospitalet. Det er et lille og fint Hospital hun har valgt, og der foregaar chirurgiske Operationer, saa man kommer ialtfald Lidelsen paa nært Hold; desuden har hun iforvejen sendt en betydelig Pengegave til denne Institution, hvorfor Institutionens Myndigheder næppe kan vægre sig ved at lade en saa forstaaende Velgører træde i nært Forhold til Lidelsen, saa nært som hun selv maatte attraa.

Altsaa faar Ladyen og hendes Tolk og Ledsager Lov til en Vandring gennem smertefyldte Sygeværel-

ser, til at besé Kammeret med de anatomiske Præparater, og det andet med de chirurgiske Instrumenter, og til i Salen med Ovenlyset at skue Operationsbordet og Remmene og Kniven under dens Arbejde og de blodige Tampon'er og det hvide Ansigt af et udspændt Menneske hvem man ikke har turdet bedøve; de hører ogsaa nok af kvalt Stønnen og Rallen, og disse Skrig med Sordine ..... Og da Lady Nortborn atter kom ud fra Operationsstuen, da var hun i interessant Opspændthed og let Zitren og sagde at dette endelig var en Oplevelse.

Derefter var de inde hos Oldfruen og fik Vin for Nerverne. Der lød Orgel og Salmesang fra Kapellet ved Siden af, for Stiftelsen var kristelig og katholsk; disse Toner behagede Lady Northborn i den Stemning hun nu var i, hun sagde: »Aa kære Frue, kunde jeg nu, ovenpaa alt dette gyselige ..... jeg trænger til at se noget smukt!«

»Smukt?« gentog Oldfruen. »Se noget smukt?« — hun tænkte sig om.

Der gik en yngre Kvinde gennem Stuen. »Søster Laura,« sagde Oldfruen, »hvordan er det med lille Beatrice idag? kan hun modtage Besøg?«

»Hendes Far er inde hos hende. De beder sammen,« svarede Søster Laura.

»Beder sammen?« sagde Lady Northborn, og Henning maatte forklare Udtrykket saa godt han kunde.

Oldfruen fortalte nu, at Beatrice Weiss var en lille Patient de havde, kun 14 Aar, hun havde haft en langvarig Lidelse og led endnu, en farlig Blindtarmsoperation og saa Ilius bagefter, De forstaar, og meget

mere, nu laa hun saadan hen — »men siden De ønsker at se noget smukt og fromt,« fortsatte Oldfruen og fik et kærligt Udtryk, »saa véd jeg ikke bedre end at De faar vor lille Beatrice at se.«

Lady Northborn havde nu ikke sagt »smukt og fromt«, men kun »smukt«, men Oldfruen, som tænkte at denne fremmede godgørende Dame var en god Katholik, havde nu forstaaet det saadan.

— De gik saa med Søster Laura ad forskellige Korridorer; en ældre statelig Mand med et smukt og bevæget Ansigt kom forbi dem, han hilste venligt paa Søster Laura. »Det var Oberst Weiss, Beatrices Far,« sagde hun; saa gjorde hun Tegn til dem om at gaa stille, for nu var de ved Beatrices Værelse. »Hør!« sagde hun, og de standsede alle.

For indefra lød der Sang, en svag smertefuld Barnestemme, en rørende lille Melodi, Sangen afbrødes jævnligt af smaa Suk, men ind imellem disse Smertesuk kom Sangen altid igen, klarere og renere, og efter hvert Vers var der et lille Ophold, og den smertefulde Stemme sagde: »Aa du kære Jesus, hjælp mig!«, det var ligesom et Omkvæd.

»Hvad er det Barnet synger?« spurgte Lady Northborn, og Søster Laura hviskede, med Tolken Hennings Hjælp, at det var Trøstesangen af den salige Crescentia von Kaufbeuren, »den synger hun saa tidt, naar hun er ene — — hør!« — og Søster Laura havde Taarer i Øjnene, mens Barnets Sang dirrede svagt derinde:

Ich achte kein Leiden, so gross es auch sei.
Wenn nur die Hand Gottes arbeitet dabei,

Er schlägt mich, Er stickt mich, doch fällt's nicht schwer
— Ak —
doch fällt's nicht schwer,
Willst wissen, warum wohl? Ich halte dafür:
Gott schnitzte so gern einen Engel aus mir —
Aa kære Jesus, Hjælp mig!«

— og da det sidste Udraab kom saa særligt skærende, saa tænkte Søster Laura ikke paa de fremmede, men aabnede Døren og ilede hen til Sengen, lagde Barnets Hoved i sine Arme, strøg de smukke brune Lokker tilside og kyssede hendes Pande og Mund; da gik der en svag Rødme over Beatrices Kinder, og et lykkeligt lille Smil over hendes Øjne og Mund; hun hviskede: »Ser du, Søster Laura, det hjalp? Smerten blev forbi for denne Gang, ligesom du kom; det var Jesus der hjalp mig, gennem dig Søster Laura!« — saa fik Beatrice Øje paa de fremmede der stod i Døren, hun saa' paa dem med store brune Øjne, Smilet var endnu deri, et Smil af lykkelig Forundring over at hendes Smerte var ovre. Og Hovedet laa i Søster Lauras Arm, og der var Blomster paa hendes Bord, og lidt Frugter og Billeder og et lille Sølv-Crucifix, og overalt i Stuen Renhed og Mildhed og Fred —

Men Lady Northborn, saasnart hun havde set Søster Laura gaa hen og kysse Beatrice, saa fik hun Lyst til ogsaa at gøre det — for hun havde en udviklet Sans for hvad der var smukt, og havde aldrig set skønnere Barneansigt —, men lige som hun begyndte at nærme sig Sengen, saa følte hun sig holdt temmelig haardt tilbage af en Haand, og Haanden var Hennings — — han var sig knap bevidst at han

gjorde det; idetmindste ikke hvorfor . . . . . men ligesaasnart han hørte hendes Silkekjoles Raslen henimod Sengen, saa holdt han hende tilbage.

— De kørte hjem til Villaen. Ladyen var træt, hun lænede sig tilbage i Kareten og mælede ikke et Ord.

KAPITEL XXV.

Den Nat drømte Henning noget løjerligt. Han var Dreng igen og gik i Skole, stod ret op paa sin Plads i Klassen, blev examineret, det var i Religion, han kunde ikke Budene, de andre Drenge hviskede til ham, men under Forvirring og Larm; Lærerens Øje hvilede paa ham, koldt og fjernt, saadan som hans gamle Religionslærer havde plejet at se paa En. »Det sjette Bud?« spørger Læreren — Henning kan huske det, men vil ikke sige det; Læreren repeterer, koldt og automatisk: »Det sjette Bud?« »Sjette Bud?« bliver han ved og bliver ved, hans Pegefinger gaar docerende op og ned, og der er Larm og Susen rundt om . . . . . men nu er man ude i en Have, en Trattori-Have, Førerhunden staar for Enden af Bordet, klædt paa som Præst, og messer, og de andre skal svare, de svarer hele Tiden med Ordene: »Nonsens! Nonsens!«, det er ligesom et kirkeligt Responsorium, det er umaadelig grinagtigt, Henning vil jo være med i Khoret, men Stemmen slaar hele Tiden Klik og bliver til grimme hikkende Lyde . . . . . grimme hikkende

Lyde ..... men nu er der ogsaa et Orgel der toner, og mange Mennesker der sidder og synger, er han i Kirke? I Kirke? Han, der saa godt som ikke har været i Kirke siden sin Konfirmation, og heller ikke meget som Barn, men sommetider var han der dog, og nu sidder Søster Justa dér ved Siden af ham og ser i sin Salmebog, aa den Justas Salmebog! saa gammelagtig og tør og kedelig, men alligevel noget moderligt og ligesom omsorgsfuldt ved den, og Orgelet bruser og Menigheden synger, er det ikke Salmen fra gamle Dage, fra meget gamle Dage for ham, Julesalmen, aa dog, aa dog, hvor det er underligt og længe siden og sødt og meget underligt for ham, Ju—len har bragt velsig—net Bud, Nu glædes Gamle og Unge; Henning vil jo synge med, dog Stemmen slaar Klik hele Tiden og bliver de grimme hikkende Lyde, han hulker og det er af Sorg over at han ikke kan synge med, han kan ikke, han kan ikke .....

Henning vaagner, Ansigtet er vaadt af Taarer — — han undrer sig, han tørrer Taarerne — hvor taabelig en Drøm!

Henning er i daarligt Humør til Morgen. Han synes han trænger til særlig fin Kunst den Dag; og da Lady Northborn ikke viser sig til Morgenmaaltidet, saa gaar han lidt hen i det Arthaberske Galleri, og siden nedskriver han træffende Bemærkninger derom.

Han sidder i sit henrivende Arbejdsværelse i Lady Northborns Villa og læser Kunst og beskuer og sammenligner Kunst og tænker Kunst og skriver træffende Ting om Kunst. Hele Værelset er behængt med Kunst, der er Marmorbuster af berømte Kunstnere, og Bog-

reoler fulde af de bedste kunstvidenskabelige Værker. Og for at heller ikke Naturens Skønhed skal mangle i det Sammenspil af Impulser der giver en Forfattersjæl Sving, saa har hans Værelse tre høje Vinduer, hvoraf det ene giver en romantisk Udsigt ind i Wienerwald, det andet et idyllisk Blik over Villaens pyntelige Have, mens det tredje Vindue imponerer med et stolt Panorama af Kæmpestaden Wien i passende Afstand; ja saa omsorgsfuldt er alt indrettet for ham, at han ved Hjælp af Tæpper, der kan drages til og fra Vinduerne, kan udelukke de Arter af Naturnydelse han i Øjeblikket ikke ønsker at bruge, for des mere at koncentrere den aandelige Befrugtning fra den Kant han ønsker.

Under saadanne Kaar foregaar hans daglige Arbejde. Det følger af sig selv, at der ogsaa for den mere materielle Del af hans Behov er sørget paa det mest epikuræiske: alle et Highlife's Nydelser og Behageligheder tilflyder ham vanemæssigt og med rolig Selvfølgelighed i dette Hus. Naar dertil saa kommer et uforstyrret erotisk Forhold, samt det at hans Herskerinde desuden er meget liberal med at tilstaa ham Tid til hans egen Raadighed, saa syntes Henning i denne Periode af sit Liv næsten at have virkeliggjort Idealet af menneskelig Livsførelse — saadan som en fuldtudviklet Æsthetiker kunde tænke sig, og altsaa ogsaa forlange, at have det i denne Verden. Henning fandt sig altsaa paa én Gang bænket ved Livets allerfestligste Bord-Ende; og naar det Spørgsmaal en Gang imellem maatte paatrænge sig ham, hvormed han egentlig vilde betale Kuverten, — saa maa det siges, at han forbavsende hurtigt lærte sig

til at overhøre dette og en Mængde andre ubehagelige Spørgsmaal.

Eller han mente det afgjort med, at han jo arbejdede. Han dovnede jo ikke i Wien. Han skrev meget. Hans Felt var den lille kunstkritiske Afhandling, afgrænset og faglig, mest om et enkelt Hovedværk, i den senere Tid især om moderne Maleri; hans Force var Sammenligningen og Blik for Methoden og Stilen og dens Forhold til det individuelle. Disse smaa Afhandlinger, der gerne indeholdt Berigtigelser af gængse Opfattelser, begyndte at blive skattede i Fagblade. Strax han kom til Wien, havde han sat sig i Forbindelse med det ansete Presseorgan, hvori BUK havde anmeldt hans første Forsøg i Neapel, det huskede man godt i Redaktionen; dette var en god Introduktion, saa gik det strax glat for ham, ualmindeligt for saa ung en Mand; ogsaa imellem de Kunstnere og Litterater, han traf ved Lady Northborns Fester, fandt han interesserede Hjælpere. Han havde nu en Slags fast Stilling ved Wienerorganet, og desuden Adgang baade til tyske og italienske og franske Fagblade. Man bad ham om Anmeldelser. Man sendte ham Honorarer større end Forventning. Han havde endog engang krydset Klinge med BUK selv, og den Maade, hvorpaa han tilsidst havde erkendt BUK's Overlegenhed uden dog at opgive sine egne Principer, havde skaffet ham nye Venner.

KAPITEL XXVI.

Nu sidder han altsaa i sit dejlige Arbejdsværelse og skriver om Kunst, men just idag vil det ikke gaa glat for ham, og det skønt Emnet, han skriver om, ligger godt nok for ham, og skønt han véd, at hvad han skriver derom, vil blive anerkendt som træffende og honoreret derefter. Og det skønt, hvergang han ser op fra Papiret, saa aabner sig for Blikket dejlige Fjernsyner ind i det romantiske Wienerwald, thi hans Forfatterstil kræver for Øjeblikket Paavirkning af Skovromantik, der er altsaa blindet for de andre Vinduer saa længe. Men alligevel er Henning i daarligt Humør, og det vil ikke gaa for ham. Han blinder da for Romantiken og trækker Tæppet fra Have-Idyllen, ligemeget hjælper det, Dagen er som forhexet for ham.

Han ringer paa en Tjener og lader spørge til Lady Northborns Befindende. — Hendes Naade er taget til Byen.

Han blinder for Idyllen og giver Adgang for det imponerende. Men ikke engang alle Kæmpestadens Taarne i Eftermiddags Solbelysning hjælper det mindste paa Humøret.

Han gaar Tur, han tager Bad, han klæder sig om til Middag. Tjeneren meddeler, at Hendes Naade har telefoneret fra Byen, at hun ikke kommer hjem til Middag. — Om Herr Torrevilla vil tillade at Diner'en bliver serveret for ham alene?

Torrevilla spiser til Middag alene, og er egentlig ganske glad over at Lady Northborn ikke er der idag. Efter Middag gaar han til sit Arbejdsværelse, tænder

en elektrisk Lampe, finder Skæret for svagt, tænder en til, finder Skæret for skarpt, kan ikke arbejde, smider sig i en Lænestol, tænker paa det han mindst vil tænke paa, tænker paa Fortiden, tænker paa Vingaardsstræde ..... stamper i Gulvet og springer op fra Stolen, for det er forbudt at tænke paa Fortiden og hvad der skal være forbi i al Evighed, han tænder nok en Lampe, nu er der saa lyst at man ikke kan tænke ..... sætter sig paa en anden Stol og holder Haanden for Øjnene, for Skæret gør ondt ..... Tankerne vil til Vingaardsstræde, vil til Søster Justa; han kæmper for at faa dem bort fra hende, nu vil han se hvem der er stærkest, han eller Tankerne; det lykkes at faa dem bort fra hende selv, men ikke helt, nej de hæfter sig ved Smaatterier ved hendes Person, hendes ærgerlige graa Kjoleliv, hendes rimpede Frisure, de store Haarnaale der stak ud ..... men hvorfor bliver han nu blød og bevæget, det er jo forbudt, aa den stakkels haltende Justa med de gode Øjne, bebrejdende Øjne ..... forbudt, forbudt, bort I bløde unyttige Tanker ..... men de klamrer sig til de urimeligste Smaating, til hendes Salmebog, aa den Justas Salmebog, saa gammelagtig den var og tør, og kedelig at kigge i sammen med hende i Kirken .....

Han ringer pludseligt paa Tjeneren; han vil vide hvem det er som spiller Salmer paa Orgelharmoniet nede i Musiksalen? — Der er ingen som spiller, Herr Torrevilla, Musiksalen er ganske tom. — Ja saa spillede da for et Øjeblik siden, jeg hørte jo Salmer. — Der har ingen været i Musiksalen, Herr Torrevilla .....

Atter prøver han paa at arbejde. Men nu synes

han at der er en Barnestemme etsteds, et Barn som synger med en svag og rørende og smertefuld Stemme. Mon jeg er syg, tænker han ..... Men lidt efter hører han en Kjole rasle, en Dames Silkekjole, der farer Uvilje gennem ham; Kjolens Raslen kommer nærmere, den er ved Døren, er det ogsaa Hallucination? Nej for Døren aabnes, og Lady Northborn staar midt i hans Værelse, i det blændende Lys, selv blændende ved Dragt og Holdning og Skønhed.

Han rejser sig hurtigt, de staar ligeoverfor hinanden, de ser paa hinanden uden at tale, hun er bleg. Saa, mens hun stadigt ser ham i Øjnene, tager hun langsomt af sin Finger en Ring, en Guld-Fingerring med blodrøde Stene — han kender den godt, for han havde selv engang givet hende den, i den første Elskovsstund; inde i Ringen stod der: *A mon coeur* — den Ring tager hun langsomt af, og hun ser ham lige i Øjnene, og pludseligt, med et heftigt Kast, slynger hun ham Ringen i Ansigtet. —

Lady Northborn vendte sig og gik langsomt ud af Stuen.

— Forbavset staar Henning og ser efter Ringen, der ligger paa Gulvtæppet og blinker gylden-rødt. »Stakkels Mors Ring,« siger han og tager den op. Saa løfter han begge Armene i Vejret og drager et langt Suk, saadan som En sukker, der pludseligt føler sig befriet fra lang Tids Trældom.

Saa lader han sit Blik glide rundt i Værelset, paa Væggenes Kunstværker og Marmorbusterne og de guldglitrende Bøger i Reolerne og den øvrige Luxus; det

ser han altsammen paa, saadan som En ser paa Ting, han siger Farvel til for bestandigt.

Resten af Aftenen er han beskæftiget med at pakke sine faa Ejendele sammen. Og i Løbet af Natten hører han urolige Lyde langt inde fra de andre Stuer: Folk der gaar, og Ting der flyttes; ogsaa nede i Villaens Udbygninger er der Uro: de store Rejse-Automobiler bliver eftersete og prøvede . . . . .

— Og allerede næste Aften vil den dejlige Villa »*Behind the leaves*« henligge i forladt Idyl; dens Herskab vil være borte hver ad sin Kant, og den ene véd ikke hvorhen den anden er rejst, og de vil aldrig i Verden mødes mere.

ANDEN DEL.

KAPITEL I.

Der var gaaet en sex Aars Tid.

Henning er ikke længer nogen saadan grøn Yngling. Aarene og Rejserne og de skiftende Steder og de mange Slags Mennesker har gjort ham en hel Del klogere; han vil ikke tiere lade sig bruge som Page af nogen egoistisk Lady eller aandeligt knægte under nogen kraftig Førerhund, og en Anninas Sanselighed vil lade ham kold. I sit Forhold til Kvinder vil han efterligne Goethe og lade flygtige Forbindelser tjene som flygtige Led af sin Udvikling.

Han har gjort sig til Regel saa vidt muligt at lade det forgangne være forgangent, han erkender ikke at Fortiden har nogen Ret over ham, og holder ikke af at binde sig til Mennesker eller Steder eller Forhold, heller ikke til Erindringer. Han skriver ikke gerne Breve uden praktiske og faglige, han drømmer ikke mere ærgerlige Drømme om Vingaardsstræde, eller sentimentale Drømme om Barndomstid og Søster Justas Salmebog, og har i mange Aar ikke mærket noget til dette umotiverede Stik af Smerte i Sjælen, som tidligere kunde komme over ham ved visse Lejligheder.

I sit Fag er han nu blevet en hel Karl. Han er saa temmelig hjemme i Evropas berømteste Kunstsamlinger, Torrevillas Afhandlinger er mellem evropæiske Kunstkritikere og Kunsthistorikere næsten lige saa ansete som BUK's, og da han er flittig, tjener han tilstrækkeligt til sit ikke store Behov og til at være tilfreds. Naar han beskuer Kunstværker, saa gør han det ikke som da han var en grøn Yngling: han gribes ikke let længer, men han erkender; fra Emnet vender hans modnere Aand sig som fra det ligegyldigere til det vigtigere, som er Tekniken og Stilen og Methoden, Linier, Former, Farver, Schatteringer, heri aabenbarer sig Kunstens sande Væsen for ham; Begejstringens Tid er forbi, til Gengæld er den artistiske »Forstaaelse« traadt istedet, — og Henning er tilfreds saaledes.

Hvorfor skulde denne begavede unge Mand ikke ogsaa være tilfreds? Hvorsomhelst han kommer mellem Menneskene, møder han Elskværdighed, for han er selv elskværdig og smuk og opfører sig som en Gentleman.

— Men saa ramte der ham noget, som gjorde et fatalt Skaar i hans Tilfredshed. Det var i Athen, det ramte ham. Han var over Constantinopel kommet til Athen, det var anden Gang han var der; og nu sad han en Dag paa en Café og lod Blikket ligegyldigt glide hen over Spalterne i en af de franske Aviser der udkommer i Athen — indtil han studsede ved at se sit eget Navn dér, vel at mærke ikke Navnet »Torrevilla«, men »cand. phil. Henning Jacobsen«, stod der, midt i en lang Liste paa Personnavne fra forskellige Nationer — — I For-

tegnelsens Begyndelse underrettedes Publikum om at det var lutter Poste-restante-Adressater: ved Oprydningen i en forsømmelig Postembedsmands Sager var der nemlig fundet et Utal af ikke-afhentede og ikke-expederede Post-restante-Breve fra en længere Aarrække; man havde saa bl. a. offentliggjort disse Adresser.

Baade forundret og ubehagelig til Mode gik Henning til Posthuset og fik uden Vanskelighed sit Brev udleveret. Udskriften var en Damehaand: »A Monsieur Henning Jacobsen cand. phil., Danois, probablement arrivé à Athènes de Naples, poste restante Athènes, Grèce«. Indeni stod paa dansk: »Paa Deres Søsters Vegne afsender jeg dette. Deres Fader er pludselig død, og det er ogsaa af andre Grunde, som vedrøre Deres Søster, nødvendigt at De kommer strax. Deres sidste Brev hertil var afsendt fra Neapel, men jeg fandt nogen Grund til at formode, at De derfra muligt var taget til Athen. Maatte nu enten dette Brev eller andre Breve og Telegrammer, som jeg afsender til forskellige Steder, træffe Dem. Ærbødigst Elisabeth Franzén, Villa Justa, Strandvejen, København.« — Dateringen viste, at Brevet var omtrent 7 Aar gammelt.

— Henning læste Brevet paa selve Posthuset. Ja saa, tænkte han. Denne Mand som døde, var ikke min Far, tænkte han.

Han læste det igen ude paa Gaden: Dette Brev er meget gammelt, syv Aar gammelt, Gud véd hvordan Justa har det nu.

Han læste det nok en Gang da han var kommet hjem paa sit Værelse. Hvad kan Grunden være til at Justa ikke selv skrev. — Han læste det en Gang

til og repeterede højt det Sted: . . . . . »Grunde som vedrøre Deres Søster . . . . . nødvendigt at De kommer strax.« Ja (sagde han til det han læste), maaske nødvendigt dengang, men ikke nu længer, det kan jo ikke gælde nu. Og han vedblev at svare: Jeg maatte jo løsrive mig dengang. Det gjaldt min Udvikling at løsrive mig. Jeg har løsrevet mig, og dermed basta.

Saa sprang han op fra Stolen og tog sin Hat og gik hen til Lysikratesmonumentet (for han var i de Dage beskæftiget med at finde en fornuftigere Forklaring paa denne Frise, end Kunsthistorikerne hidtil havde gjort), og han griber sig i at tale til de smaa Satyrer og Delfiner og sige Ting der ikke passer til dem. Hun er dog min Søster, siger han. — Siden er han henne ved Dipylon (for ogsaa dér var der noget, en Gravstele, om hvis Tydning han var uenig med de lærde), og det er ved Aftentid, og Solen kaster en fin vemodig Rødme over de marmorne Gravbilleder; han taler til de blide Kvindeansigter og siger: Hun har altid været den kærligste Søster imod mig. — Urolig i Sind og Blod gaar han derpaa til Akropolis og bestiger Højen, Maanen er allerede oppe paa Himlen, Byen dernede hviler ligesom under et hvidt Slør af Taage, da siger han: Hvad maa hun have gennemgaaet, og jeg har ikke været hos hende i snart 9 Aar, og sæt hun er død.

Han gaar ilsomt gennem Gaderne og siger: Jeg vil skrive hjem og faa at vide hvordan hun har det. Han gaar hurtigere til, og siger: Nej jeg vil skrive og sige at jeg kommer naar jeg er færdig med min Afhandling her. Og da han er i sit Logis, siger han:

Nej jeg vil telegrafere, og spørge om det er nødvendigt at jeg kommer.

Men da han er kommet i Seng og har lukket sine Øjne, saa farer han op og siger: Nej jeg vil selv rejse. Og han tænder Lys og tager sin Rejseliste og finder den hurtigste Maade at komme til Danmark paa; saa begynder han at pakke sine Afhandlinger og sine faa andre Sager i en Haandkuffert — — det er Tirsdag Aften, og Onsdag Morgen sidder han i Iltoget til Patras.

KAPITEL II.

Den elektriske Sporvogn standser, det er ved et Stoppested langt ude paa Strandvejen, Københavns Strandvej; en ung Mand træder ud af Vognen i Snesjappet, en ualmindelig smuk Mand, lidt udenlandsk eller ogsaa forrejst at se paa, Snesjappet er derimod det almindeligt danske. Manden knapper sin Overfrakke — altfor tynd Overfrakke for dansk Ruskregn i Marts — faar fat i sin Haandkuffert fra Forperronen, spørger Konduktøren om noget; denne peger lidt frem ad Vejen — ringer — kører væk.

Dette Stoppested er den sidste Station paa en halvfemte Dags Ilfart gennem Evropa, mod et Maal der skulde naas saa hurtigt en Passager kunde naa det; nu er han ved Maalet — og alligevel gaar han dér saa langsomt og ubestemt og søgende langs Villahaverne; og da han kom til den Indgang som over

Jærngitteret bar Navnet »Villa Justa«, saa standsede han helt og betænkte sig og satte Kofferten fra sig i Snesjappet. Han baade sætter den og tager den igen og sætter den igen, griber i Gitterdørens Haandtag og tager Haanden bort igen, ser paa det graahvide Hus, de triste Popler, Flagstangen uden Flag eller Vimpel, Sneen der er skovlet i snavsede Bunker om Indkørselen ..... Han tørrer Sveden af sin Pande, skønt han egentlig fryser .....

Der var en Café et Par Huse før, dér hvor han lige var kommet forbi; Enden paa hans Betænkning blev at han gik op i Caféen; de maa vide noget dér, tænkte han.

Han fik Kaffe, saa bad han om at maatte tale med Værten. Værten saa' noget snusket ud, ligesom hans Lokale.

»Jeg er fremmed her«, begyndte Henning, »jeg vilde gerne vide lidt Besked ..... For Exempel om den Familie som ..... den Villa her ved Siden af ..... den som ejedes af ..... en Particulier Justus Jacobsen .....«

»Der er ingen Particulier Justus Jacobsen som ejer nogen Villa her«, sagde Værten og saa' paa Henning, Overfrakken forekom ham noget tynd, og Haandkofferten noget for stor, og Tonefaldet noget for udenlandsk.

»Jeg sagde ogsaa »ejedes«; men hans Datter, bor hun her endnu?«

»Hvorfor spørger De saa efter Particulier Jacobsen, naar De véd han en død?«

»Datteren, spørger jeg, hvordan har hun det?«

»Ludvig!« kaldte Værten, og en ældre fedtplettet Opvarter viste sig, »Ludvig, den Herre spørger, hvordan hun har det, Frøkenen herinde i »Justa«.

»Frøken Jacobsen?« sagde den fedtplettede, og viste, efter at have betragtet Hennings Ansigt, en Art Belevenhed, »jo tak, Frøken Jacobsen har det, saa vidt jeg véd, ved det sædvanlige.«

Henning saa' ikke det Ansigtsudtryk, hvormed han sagde det, og trak Vejret lettet. Han rejste sig ogsaa, som for at gaa, men betænkte sig og sagde, saadan henkastet:

»Men nu Hr. Jacobsen selv — hvad var det egentlig han døde af?«

»Hvad han døde af?« gentager Værten. »Hvorfor vil De egentlig vide, hvad Jacobsen døde af?«

»Jeg er ..... jeg er ..... paarørende«, svarer Henning.

»Paarørende? Før sagde De, De var fremmed. Men naar De er paarørende, hvorfor gaar De saa ikke ind til dem selv, istedenfor at udspørge os, hvad gamle Jacobsen døde af for syv Aar siden?« — Ludvig! vil De vexle for den Herre« — saa trak Værten sig temmelig brat tilbage bag Skænken.

»Hvad er der i Vejen?« spurgte Henning Opvarteren. Denne forholdt sig tavs, mens han gav Penge tilbage paa Vexlingen.

»Nej behold dem,« sagde Henning hurtigt. Han tørrede sig over Panden. Men hvad er der i Vejen, noget lader der til at være.«

»Jeg siger saa mange Tak. — Joh, ser De« (Lud-

vig dæmpede Stemmen), »Hr. Nielsen tror altsaa, De er en Panser.«

»En Panser?«

»Ja — altsaa en forklædt Panser, eller en Opdagelsespoliti, eller lignende Branche. Det er jo noget jeg strax saa' med et halvt Øje paa Dem, at det ikke passede. Han har ikke Politi-Øjne, sagde jeg, han er kommen hjem, han er paarørende, sagde jeg strax.«

»Hvad er der da passeret her?« sagde Henning.

»De maa holde Hr. Nielsen undskyldt, hvert Menneske har sit, og Hr. Nielsen er jo bleven noget nervøs lige siden den Historie for syv Aar siden, hvor det gik med Politi og Forhør og Vidne her i Nabolavet den ene Dag efter den anden, meget generende for respektable Folk; om man havde hørt nogen komme, om man havde hørt nogen gaa, om man havde hørt nogen skrige, og hvor man selv havde været, og hvor de andre havde været — meget trættende naar man ingenting véd.«

Henning tog nervøst en Slurk Kaffe.

»Saa Hr. Nielsen har svoren, altsaa, at han aldrig mer vil lade sig vidne, om det da staar til ham. Forresten kan der umuligt komme noget nyt for en Dag mere, eftersom Kvindemennesket jo er død, det skulde hun jo, he, og han ogsaa er død, hvordan han saa døde, og flere var der ikke om det . . . . ., og nu er der jo gaaet syv Aar, som sagt, hvad er i Grunden Livet.«

Der laa endnu en Krone paa Bordet, den skubbede Henning hen til Ludvig, som stak den til sig med et Sideblik hen efter Skænken.

»Fortæl mig alting«, mumlede Henning.

»Ja — hvad er dér at fortælle, mer end som alle véd. Var De borte dengang? Læste De ikke Aviserne dengang?«

»Jeg har været borte i over ni Aar.«

»Ni Aar?« Opvarteren fløjtede. »Og kommer hjem? og aner ingenting? og paarørende og saa videre? Det sagde jeg strax. — Ja saa er det jo blot at De faar Aviserne fra dengang, det kan De faa her, vi gemmer dem endnu som Kuriosen, de er svært aktuelle for den Tid.«

»Lad mig faa de Aviser.«

»Hør,« sagde Ludvig og gav sig til at halvhviske. »De er da vel aldrig Sønnen? — der skulde jo være en Søn, stod der dengang, og han var borte?«

»Nej jeg er ikke hans Søn.«

»Omferladelse«, sagde Ludvig og gik ind bag Skænken. »Det er spilleme Sønnen!« hviskede han til Værten. Denne saa' hen efter Henning og brummede: »Da ligner han ham sgu ikke« — men noget efter kom han frem med en Bunke meget snavsede gamle Aviser og nærmede sig med et kunstlet Smil og kunstlet Buk: om den Herre ikke hellere vilde benytte Bagstuen, den var maaske hyggeligere?

Men Henning havde allerede fat i Aviserne, mens de andre betragtede ham henne fra Skænken.

KAPITEL III.

Rædselsdrama paa Strandvejen

stod der i en mægtig Overskrift, og i en anden:

Myrdet sin gamle Tjenestepige og derpaa sig selv

og fremdeles:

Overklasse-Forbrydelser

og:

Skurken Justus Jacobsen

o. s. v. — I de mere rolige blandt Texterne stod t. Ex.: ..... Forhørerne fortsættes. Hidtil er intet nyt fremkommet. Datteren, Frøken Justa Jacobsen, synes stadig aandeligt lamslaaet og er som Vidne ubrugelig. Husbestyrerinden, Fru Franzén, aflægger sin Beretning paa en særdeles klar Maade, men har lidet at meddele ud over hvad der ligger for Dagen; gamle Jacobsen synes at have været snedig nok i at isolere Forbrydelsen og skjule dens Spor. Vi resumere, hvad der hidtil foreligger:

Lørdag den ..... vil Fru Franzén have bemærket, overensstemmende med Udsagn af Karlen Niels Jensen, at Pigen Martha Cornelia Rasmussen (altsaa den Myrdede) omtrent ved Sex-Tiden om Eftermiddagen sneg sig op ad den lille Trappe, som fra Baghaven fører op til Particulier Jacobsens særlige Værelse i 2det Stokværk. Denne Martha Rasmussen, forklarer Fru Franzén, var et gammelt forhenværende Tyende, som undertiden ad denne Vej plejede at besøge Hr. J., mod de andre Husfællers Ønske, fordi hun formentes at udøve en uforklarlig Magt over J., hvilken Magt hun vistnok (mente Fru Fr.) misbrugte til grove Pengeudpresninger. Adspurgt om dette Punkt,

denne Marthas »uforklarlige Magt« over J., erklærede saavel Fru Fr. som alle hidtil Afhørte sig blottede for enhver Formodning, og dog ligger aabenbart her Nøglen til Forbrydelsens Motiv, og sandsynligvis Sporene til tidligere Forbrydelser af denne Mand, hvis Rygte iøvrigt i forskellige Retninger var slet. Men tilbage til det foreliggende:

Fru F. havde da ogsaa ved denne Lejlighed søgt at hindre Marthas Besøg hos J., men forgæves. J. plejede ved saadanne Lejligheder at aflukke Adgangene til sine Værelser ovenpaa; men Fru F. havde undret sig over, at Dørene denne Gang vedblev at være aflukkede, saa ofte hun eller nogen anden i Løbet af Eftermiddagen og Aftenen prøvede dem, og at ingen svarede indefra. Alligevel tænkte hun sig Muligheden af, at J. maaske ubemærket havde lukket Martha ud igen, men derpaa vedblevet at holde sig selv indespærret, saaledes kunde han undertiden bære sig ad.

Adspurgt, om hun ikke i al den Tid havde hørt nogen Lyd fra de afspærrede Værelser, svarede Fru F., at hverken hun eller nogen havde hørt noget, men J.'s Værelser laa ogsaa ret afsides.

Dog, vedblev Fru F., da denne Tingenes Tilstand forblev uforandret hele Natten, saa havde hun næste Morgen Kl. 9½ (altsaa Søndag d . . . . .), efter først at have oppebiet at Datteren, Frk. Justa Jacobsen, var gaaet i Kirke, befalet Karlen Niels Jensen at tage en Øxe og bryde Døren op til Particulierens Lejlighed, men da nævnte N. J. vægrede sig, havde hun telefoneret til Østerbros Politistation.

Resten er vore Læsere bekendt: det frygtelige Syn af den myrdede Martha liggende paa Gulvet i det første Værelse, med Mærker af Slag og Knivstik, og i det indre Værelse Jacobsen selv død paa sin Sofa, med en tømt Flaske Kloral-Morfin paa Bordet . . . . .

— Henne ved Skænken staar de to og betragter Henning under hans Læsning.

»Han trænger til en Bittersnaps,« siger Ludvig medlidende og gaar hen efter en Flaske. »Undskyld, Herre, men hvert Menneske kan komme i Situationer, taler han, idet han med Belevenhed skænker op. Henning tager mekanisk efter Glasset, men fejer det istedenfor ned paa Gulvet med sin rystende Haand.

KAPITEL IV.

Henning gaar op ad Indkørselen. Han ringer paa, og staar nu overfor en midaldrende Kvinde med værdigt og mildt Ydre.

»De er da ikke —?« begynder hun efter et Øjebliks Tavshed fra begge Sider, og der kommer i det samme noget køligt fjernt over hendes Væsen.

»Jo, jeg er hendes Broder — De er vel Fru Franzén? — fik De ikke mit Telegram — men hvordan har hun det?«

»Jo vi fik Deres Telegram,« siger hun roligt, kun besvarende det ene Spørgsmaal, »og træd ind Hr. Jacobsen, alt er færdigt til Dem.«

Hun tager hans Haandkoffert og gaar foran gennem flere smukke Værelser. »Aa Tak, Fru Franzén«, siger han omsider med en lidt kunstlet Henkasten, »men det var ikke min Hensigt at ville bo i dette Hus ..... jeg har allerede sørget for Værelse paa Hotel.«

»Ja saa,« siger hun og sætter Kofferten. Deres Blikke mødes, og i dette korte Møde ligger der fra begges Side baade en Røben og en Afværgen. Hun tilføjer: »De ønsker dog vel et Maaltid nu, De maa jo være forrejst?«

»Tak, jeg har lige nydt noget ..... men De har endnu ikke sagt mig, hvordan min Søster har det, er hun ikke hjemme?«

»Deres Søster er kørt i Kirke, jeg venter hende hvert Øjeblik.«

»Saa er hun altsaa rask?«

»Men vær dog saa god at sidde ned!« — de sætter sig begge, og begge synes at lede efter Ord.

»Jo Deres Telegram,« siger hun endelig, »det fik vi. Men« — tilføjer hun med lidt Eftertryk — »men vi har rigtignok ventet paa det — i syv Aar, Hr. Jacobsen — mens De studerede Kunst« — og nu ser hun fast paa ham, og hendes Kinder rødmer svagt.

Han tager en Tegnebog frem, og ud af den et gammelt Brev: »Det er Deres Brev, som De ganske rigtigt skrev for syv Aar siden, kender De det, men jeg

fik det først i Onsdags i Athen — nej det var i Tirsdags — jeg har jo været Evropa rundt . . . . .«

Efter en Stund siger hun: »Ja Hr. Jacobsen . . . . . men . . . . . De havde dog en Søster . . . . .«

»Jeg beder Dem nu om en Ting, Fru Franzén. Kald mig ikke med det Navn, jeg har antaget et andet i Italien . . . . . Torrevilla . . . . . «

»Ja saa,« siger hun; deres Blikke mødes uvilkaarligt igen. Og lidt efter:

»Og De tænker ikke paa, om ogsaa det vil gøre Deres Søster ondt?«

Han sænker Hovedet lidt: »Joh — joh — men . . . . .«, saa standser han brat.

Hun siger, saadan hen for sig selv: »Aa — maaske vil hun heller ikke . . . . . ,« saa standser ogsaa hun brat, og Henning kan ikke forstaa, hvad hendes Mening er, andet end at han føler noget uhyggeligt, ligesom Skyggen af noget ondt der nærmer sig.

Igen en Pavse. Det er ham, der bryder den:

»Blev hun glad, da hun fik mit Telegram?«

Fru Franzén tier, og mens hun tier, synes Skyggen af det onde at voxe og komme ham meget nær.

»Blev hun glad ved mit Telegram?« gentager han.

Og Svaret kommer nu, meget langsomt: »Jeg tror ikke engang, at Deres Søster rigtigt kunde . . . . . rigtigt forstod det.«

»Forstod? — forstod? — Er hun . . . . . Er min Søster . . . . . Er min stakkels . . . . . ?«

»Ja,« nikker Fru Franzén alvorsfuld.

Og Henning sænker sit Hoved ned paa Bordet.

Fru Franzén ser lidt paa ham, saa gaar hun

ind i de andre Stuer og er beskæftiget med Husvæsen. Men snart kommer hun tilbage og siger hurtigt:

»De maa nødvendigt fatte Dem, jeg hører Vognen. — Bliv her,« og hun gik ud i Forstuen.

KAPITEL V.

Han saa' fra Vinduet en let lille Ponyvogn køre op for Huset, Kusk bagpaa og to Damer indeni. Jo, den ene var Justa. Den anden, hendes Pige, sprang af og hjalp hende ned . . . . . Saa hørtes Puslen i Forstuen, jo det var Justas gamle Maade at pusle paa, og Fru Franzén talte frejdigt til hende — — maaske var det ikke saa slemt . . . . .

De kom ind i Stuen, hun haltede ikke værre end i gamle Dage, hendes Kinder var røde efter Kørselen og snarere fyldigere end før, men Haaret var blevet tyndt og graanende; og det isnede i Hennings Hjærte, da han saa' hvordan Øjnene var indsunkne og kiggede frem uden bestemt Udtryk og syntes at gøre Ansigtets Sundhed meningsløs og uhyggelig.

»Hvem er det?« sagde hun, og atter maatte det isne i Hennings Hjærte ved denne Stemme, der lignede Justas forrige Stemme, ligesom et Automatklavér ligner et der spilles af et Menneske.

»Kender du ikke din Bror Henning?« han gik hen

for at omfavne hende, men standsedes ved at hun vendte sig til Fru Franzén og gentog:

»Hvem er det?«

Fru Franzén sagde muntert: »Det er Deres Bror Henning!«

»Ja saa er det vel min Bror Henning. Goddag Henning« — hun gav ham Haanden. Men derpaa vendte hun sig til Fru Franzén:

»Vi kom saa sent, for fra Kirken kørte vi til Kirkegaarden og lagde Kranse paa alle Gravene, Mors Grav, og Marias og lille Daniels, og Fars Grav og Hennings Grav . . . . .«

»Jamen Justa dog, jeg er jo ikke død, her er jeg jo . . . . .« — Og Fru Franzén samtidig, med munter Stemme: »Deres Bror staar jo dér, han er kommet hjem igen!«

»Ja naar De siger det, Lise, saa er det vel sandt. — Henning, kom her hen, der er noget af Vigtighed, se paa den Botticelli dér hænger, er den ikke ægte?«

»Jo,« sagde Henning.

»Dér ser I allesammen!« triumferede hun: »Henning studerer Kunst, han har et klart Blik, og nu har han selv sagt den er ægte! Naar skal vi spise, kære Lise?«

— De spiste saa til Middag sammen. Henning syntes at Justa spiste mere og med større Appetit end i gamle Dage. Hun talte ogsaa mere, men mest sladrende; dog var der sommetider ogsaa Fornuft i; det var ligesom med Ansigtet: en uhyggelig Forening af det uforenelige.

»Er det ikke en smuk Spisestue? Og hele Villaen, er den ikke smuk, den bærer mit Navn, den hedder »Villa Justa«, véd De hvem der har foræret mig den?«

»Man siger ikke »De« til sin Bror, Justa.«

Hun saa' strax hen til Fru Franzén, der gentog med Smil: »Nej det gør man rigtignok ikke!«

»Ja ja da, kendte du Far? Aa du véd ikke hvor han var god mod Henning og mig! Men Verden kendte ham ikke, aa hvor Folk var onde mod ham, men man skal ikke bryde sig om disse Smudsblade, vel Lise?« — og Fru Franzén rystede paa Hovedet til hende.

»Saa' De ikke mit Ponykøretøj, véd De hvad jeg snart skal med det?«

Ak hvad skal jeg dog svare hende, tænkte Henning fuld af Smerte, mens han smilede med Læberne og nikkede med Hovedet og sagde: »Hvad du skal med Køretøjet? Ih, køre i Skoven med det — køre ned ad Strandvejen — køre i Butiker!«

»Nej, nej. Jeg kører aldrig i Skoven, aldrig mere. Jeg kører til Kirkegaarden og lægger Krans paa Gravene. Men naar Henning engang kommer hjem, saa kører jeg til Stationen og henter ham. Kendte du ikke Henning, han rejste til Udlandet for at studere Kunst, han var saa smuk og saa dygtig ..... og saa god, tænk han vilde have mig med, mig med mit Ben!« — — og saa lo hun, saadan at det isnede i Hjærtet paa Henning.

— Kaffen blev drukket i Dagligstuen, der var halvmørkt, Fru Franzén lod dem være alene; Henning gik med hende frem og tilbage, lidt skulde hun gaa

hver Dag, han støttede hende og havde hende tilsidst om Livet og forsikrede han var Henning hendes Bror.

»Det siger de jo allesammen, og jeg er glad ved du er her, og du ligner ham jo ogsaa, men ikke helt ..... Far gav ham Penge til at rejse for, aa hvor var han glad, du skulde hørt ham, han gik og raabte: Dresden, München, Rom og Italien og Paris!! Dresden, München, Rom og Italien og Paris!!« — og saa lo han af Glæde, aa hvor han lo .....«

»Jamen det er jo mig!« forsikrede Henning, »og hør nu bare igen: »Dresden, München, Rom og Italien og Paris!!« — det raabte Henning og gav sig saa til at le højt »af Glæde«.

»Det ligner slet ikke,« sagde Justa og tog sin Haand fra Hennings Skulder. »Det var ikke af Glæde, den Latter. — Jeg véd ikke hvorfor, men ingen Mennesker kan mer le af Glæde. Jeg kender ialtfald ingen der kan. Lise kan heller ikke. Ingen kan. — Aa Gud!«

»Du er træt Justa, kom du skal sidde her i Sofaen.«

»Ja hvis du vil sidde lidt hos mig. Du maa gerne sige, du er Henning, det kan jo ogsaa nok være, men du maa ikke le eller prøve paa at være munter, ligesom Lise prøver paa, jeg har godt gennemskuet Jer — — men I gør det jo af Godhed, det véd jeg ogsaa nok.«

Han havde Armen om hende og mærkede, hvordan hun sad og rystede.

Han trøstede og talte blidt og spurgte hvad hun græd for.

»Jeg græder fordi jeg lovede ved Mors Dødsleje at jeg skulde være som en Mor for lille Henning, og det har jeg ikke været — — nej nej, for havde jeg altid været kærlig mod ham som en Mor, saa havde han ogsaa været kærlig mod mig — — og ikke glemt mig — — i alle de Aar — — de frygtelige Aar — — og Far og alt det — —«

Men inde i hans Hjerne, eller et andet Sted, var der noget som hamrede, eller repeterede Navne, Navne som ikke kom Sagen ved, Navne paa Evropas Kunststæder:

Dresden, München, Florenz — —

»— og nu er jeg blevet saadan — og hvis han nu kommer hjem engang, hvad kan jeg saa være for ham?«

— Rom og Neapel og Wien, hamrede det og slog haardt og gjorde ondt —

»Hør,« vedblev hun og dæmpede Stemmen til Hvisken, »der er noget som er af Vigtighed. Du kan nok huske Martha, nu skal jeg fortælle dig noget, og Lise er enig med mig: naar man gaar op ad en Trappe, og man er en temmelig gammel Pige og ikke ser sig for, kan man saa ikke snuble? og naar man snubler, kan man saa ikke falde saadan, at man slaar sig i Hovedet og dør? behøves der saa Forhør og Vidner og Artikler i Bladene, naar man er faldet saadan at man slaar sig i Hovedet og dør, eller kan man ikke falde saadan, hvorfor svarer De ikke?«

Henning tørrede sig over Panden: Jo vist Justa, og saadan som du siger, saadan er det gaaet til.«

»Der ser I allesammen, saadan er det gaaet til!«

raabte Justa triumferende ud i den mørke Stue, hvor der ingen Mennesker var.

»Og saa er der endnu noget, inden jeg skal i Seng« — fortsatte hun med den hviskende Stemme — »det er ogsaa om stakkels Far, og Lise er ganske enig med mig ..... men nu er jeg saa træt af at tale ..... Hør: naar man er uskyldig og ikke har gjort nogen Forbrydelse, saa vil man da aldrig begaa den Synd at tage Livet af sig selv — vel? Jeg mener altsaa den Sovemixtur, den Kloralmorfin ..... men naar det bare er, at man ikke kan falde i Søvn ..... i bedste Hensigt ..... saa kan Gud jo ikke straffe ham i det andet Liv, vel? Kan Gud det? hvad, kan han?«

»Nej Justa. Og det er sikkert gaaet til saadan som du siger.«

Saa udbrød hun: »Aa jeg tror jeg har aldrig været saa glad som nu« — og i det samme brast hun i en vild fortvivlet Graad og lagde Hovedet paa Hennings Bryst.

KAPITEL VI.

Justa var kommet i Seng, Henning og Fru Franzén stod ude i Forstuen, han var ved at tage Tøjet paa.

»De vil altsaa ikke sove her i Nat?«

»Tak, nej — nu har jeg jo lige telefoneret og sikret mig Hotel.«

»Naa — ja.« — Hun stod lidt, som om hun vilde sige noget, men daarligt kunde faa det frem.

»Ja Hr — Torrevilla altsaa. Der er jo noget De bør vide. Der har ikke været rigtig Lejlighed før, synes jeg, men Deres — altsaa Particulieren — jeg mener angaaende Deres og Frøken Justas Arv ..... hvordan det forholder sig ..... det vil jo overraske Dem .....«

Men her blev hun afbrudt ved en Ringning paa Gadedøren. Hun lukkede op for en fin lille Herre i Pels, der rapt begyndte at trække Galoscher og Handsker af. Fru Franzén, hvis Ansigt strax fik et venligt og muntert Udtryk, forestillede ham som Doctor medicinæ Bryde, deres Huslæge og tillige Frøken Justas Formynder — »og Ven,« tilføjede hun med elskværdigt Eftertryk.

»Begges Ven,« svarede Doktoren med en lille douce Stemme, og kastede derpaa et kort Blik paa Henning.

»Ja,« fortsatte hun, »og her ser De Frøken Justas Bror De véd; han kom idag.«

»Slyngelagtigt Vejr,« sagde Doktoren med samme blide Stemme, »ah, saa De er Frøken Justas Bror, som — kom — idag« — han masede med sin Pels i smaa Ryk, derfor fik han heller ikke Haanden fri til at møde Hennings Haand. »Saa det er Hr. Jacobsen, Frøken Justas Bror, meget interessant.« Han vendte sig til Fru Franzén, alle hans Bevægelser var rappe: »Naa, og denne Tilsynekomst efter — ni Aars — ah dér gled Pelsen — hvad Indtryk gjorde den nu paa Søsteren?«

»Ja lad os nu først komme ind i Varmen,« sagde Fru Franzén, »begge Herrerne, haaber jeg.«

»Jeg var rigtignok ved at gaa,« sagde Henning.

»Hr. Jacobsen var rigtignok ved at gaa, hører De,« sagde Doktoren, som om han mildt bebrejdede Fru Franzén, at hun vilde øve Pres. — Men nu gik Henning med ind.

»Allerførst maa Doktoren vide,« sagde Fru Franzén, mens hun tændte et Par elektriske Lamper, »at Frøken Justas Bror har antaget et andet Navn i Italien: Torrevilla.«

»Hvadbehager?«

»Torrevilla.«

Doktoren tog sine Briller af og gned paa dem. Han gned temmelig stærkt, som om han straffede dem.

»Joh« — sagde Fru Franzén, nu først svarende paa det tidligere Spørgsmaal — »hun kom jo til at græde.«

»Hm. — Kendte hun ham?«

»Kendte? — egentlig ikke — vel Hr. Torrevilla?«

»Desværre nej,« svarede Henning, »det kan man ikke kalde at kende.«

»Netop,« sagde Doktoren med sin blideste Stemme, »hun kender Dem vist ikke — ah dér knækkede det forbandede Glas. Og pludselig vendt til Fru Franzén:

»Hun kom til at græde. Hvordan var Karakteren af den Graad? Mild? Konvulsivisk?

Henning svarede: »Desværre, i høj Grad det sidste.«

Men Doktoren vedblev at tale til Fru Franzén: »Hun har ikke grædt i lang Tid? Hvor lang Tid ikke, omtrent?«

»Ja det er baade Aar og Dag siden — mange Aar synes jeg.«

»Ja dengang græd hun. — Frue, vil De nu gaa ind og sige mig om hun sover, for i saa Fald vil jeg vente.«

»Hun sov før, da jeg forlod hende,« sagde Fru Franzén og gik.

— Doktoren lænede sig tilbage i Stolen og slog det ene Ben over det andet, alle hans Bevægelser var hastige, men hans Ansigtstræk var rolige og fine, kun de graablaa Øjne var i livligt Spil.

»Hr. Torrevilla« — begyndte han i mildt konverserende Tone — »Deres Pseudonym er ikke ubekendt herhjemme heller. Jeg (som sysler en Smule med Kunst) har set dette Navn omtalt, fordelagtig omtalt, ogsaa i danske Blade, som en ung men allerede anset Kender af Kunst. »Torrevilla«, Forfatter af kunstkritiske og kunsthistoriske Afhandlinger . . . . .«

Henning gjorde en passende Gestus. Han fandt at Doktoren alt i alt var en behagelig Mand.

». . . . . men jeg anede rigtignok ikke, at Torrevilla tillige var Frøken Justas Bror. Det er ikke altid let at forene to saa højst forskellige Funktioner.«

Henning fandt hans Udtryksmaade ejendommelig, men Bemærkningen rigtig nok.

»Det maa ikke have været behageligt for Dem at afbryde aandfulde og udviklende Studier for et Gensyn som — dette.«

Henning rømmede sig. »Doktoren undskylder at jeg leder Samlalen hen paa det vigtigere. Mener

Doktoren at min stakkels Søster ..... han standsede et Øjeblik, Doktoren faldt mildt ind:

»Vigtigere, sagde De. Vigtigere? Hvorfor det. Ens egen — Udvikling — maa dog være det vigtigste af alt — men jeg afbrød Dem, De vilde bemærket?«

Henning var blevet rød i Hovedet. »Jeg spørger Dem som hendes Bror .....«

»Ah, som hendes Bror — undskyld.«

»Tror De paa Ære og Samvittighed, at min Søsters Tilstand ..... kan ændre sig til det bedre?«

Doktoren skiftede Ben, hans Fingre spillede paa Bordpladen, de fik fat paa en Sax og borede den energisk ned i et Nøgle Garn der laa. Men hans Stemme lød med uforandret Sagtmodighed:

»Ændre sig til det bedre? Det er der ingen Tvivl om. Deres Søsters Tilstand vil ændre sig til det bedre. Engang vil den ændre sig. Men rigtignok først — ved Døden, Hr. Torrevilla.«

Henning rejste sig brat og gik hen i den anden Ende af Stuen; Doktorens smaa graablaa Øjne fulgte ham, men snart rettede de sig utaalmodigt mod den Dør, Fru Franzén var gaaet ud ad.

En temmelig lang Pavse. Doktoren saa' flere Gange paa sit Uhr.

Endelig kom Fru Franzén. Hun saa' forskrækket ud:

»Doktor Bryde, jeg forstaar mig ikke paa det ..... hun sov ikke da jeg kom, hun laa og ..... og .....«

»Og hvad?«

»..... og lo højt!

Han rejste sig øjeblikkeligt.

»Nej Hr. Doktor, for nu sover hun igen — —

men det var meget uhyggeligt, jeg tror ikke nogensinde jeg har hørt hende le . . .!. .« Fru Franzen' bestræbte sig med Møje for at være rolig.

»Krisen,« mumlede Doktor Bryde. Og højt: »Hvordan var Karakteren af den Latter?«

»Jeg kunde slet ikke kende hende igen. Hun lo meget højt og ramsede Byer op i Evropa . . . . . Hvad skal vi gøre, Doktor Bryde?«

»Vil De lade rede til mig paa Sofaen i Værelset ved Siden af, jeg bliver her inat.«

Henning sagde: »Jeg vil ogsaa blive her,« og Doktoren henkastede: »Hvorfor dog det?« — — men saa i det samme hørte de en Lyd, en fjern Lyd som gennem tre fire Værelser, en Kvindestemme som skingrede op i Latter og Ord paa en Gang . . . . .«

Doktoren og Fru Franzén gik øjeblikkeligt derind, Henning vilde efter, men Doktoren sagde (yderst blidt): »Nej Vor Herre bevares,« og lukkede Døren i for ham.

— Henning lyttede angst, overvejede, kom til det Resultat, at han jo alligevel ingen Nytte kunde gøre her, at Lægen ikke brød sig om at han blev, at hun jo var i de bedste Hænder . . . . .

Saa tog han sin Haandkoffert og Tøj og forlod ubemærket Huset.

Udenfor trak han Vejret dybt og længe, Luften og Ruskregnen føltes som mægtigt befriende . . . . .

KAPITEL VII.

Da Henning vaagnede næste Morgen paa sit Hotelværelse efter en lang og sund Søvn, var det med det Velbefindende, som nu i mange Aar havde været hans normale Morgenfølelse. Han havde drømt om interessante og kunstneriske Ting, og, skønt han jo nok vidste, at han vaagnede op til alskens trist Virkelighed, saa havde han det i sin Magt (som nogle har, lige efter at være vaagnet) at bortskyde Virkeligheden fra sig i nogle faa søde Minutter endnu, og give sig alskens blød Sangvinitet i Vold:

Aa med Justa vil alt nok ordne sig paa det bedste. Og ligesaasnart det nu har ordnet sig, saa afsted igen til Syden, her er ikke til at holde ud, her bliver jeg hæmmet, jeg har Pligt mod min Udvikling. Den Villa »Justa« vil jeg ikke se mere. Hvis der ellers er Arv, jeg synes hun sagde noget om det, saa vil jeg frasige mig den, jeg er jo heller ikke hans Søn; Justa skal have det altsammen. (Her havde han en behagelig Følelse af Ædelhed). Dumt jeg tog herop, hvad Nytte var det til, snarere Skade — — men her mindedes han denne fjerne gruelige Latter, og nu var de søde Minutter forbi med et smerteligt Ryk, et rigtig ondt Tag af Virkelighed.

Og med en Følelse af at lide Uret af en uæsthetisk Virkelighed klædte han sig paa, saa' bittert-vemodigt til sine Afhandlinger som henlaa paa Koffertens Bund, spiste i Restaurationen en lille Frokost — som han trak ud; for det han nu skulde til, det var ikke rart . . . . . allehaande Ubehageligheder kunde vente En

derude i den Villa . . . . . og ingen Nytte var man til alligevel . . . . . men gøres maatte det jo . . . . .

Imidlertid var det rigtigt at telefonere derud først. Naturligvis var det rigtigt. Man maa jo dog have at vide hvordan det er med hende idag. Men det er saa pludseligt at faa det at vide, sæt det er slemt. Havde de nu bare ikke haft Telefon derude. Men nu havde de den. Altsaa: Modet op, lingelingeling.

Men de svarede ikke derude. — Nok en Gang. — Nej de svarede ikke. — Det var nok gode Tegn. Helt daarlig kunde hun ikke være, for saa havde der jo været nogen i Huset hos hende. Formodentlig var hun oppe og ude med de andre. Saa var det jo bedst at vente med at tage derud til op ad Dagen, indsaa han. Og da han saa havde indset det, følte han sig ikke lidet lettet.

Og med det samme følte han sig meget oplagt til ædel Nydelse. Kunst altsaa. Der var en Del at vælge imellem her i København. Han valgte Glyptotheket.

Glyptotheket fængslede ham overmaade. Hvilken Udvikling og Forøgelse siden han sidst var i København. Time paa Time gik. Hvor er dog Kunsten helligere end Livets private Bekymringer. Kunsten lutrer Sjælen, det gør Synet af syge Mennesker ikke. Saa fik han desuden nogle Ideer her, som kunde bruges til hans Afhandling, det var altsaa hans Pligt at give sig Tid.

Henimod Lukketid kom en anselig ældre Mand hen til ham, han sagde ligefrem at han havde følt sig tiltrukket af den unge Mands Ydre og øjensynlige

Interesse; de kom i interesseret Samtale om Kunst; den ældre Herre navngav sig, det var en af Landets store Kunstmæcener, den allerstørste; Henning navngav sig beskedent, den store Mæcén blev enthusiastisk: Navnet Torrevilla var ham velbekendt, han bad ham endelig følge sig hjem til Middag, der kom just idag en Kreds af Kunstelskere . . . . .

Henning indvendte at han maatte se til en syg Slægtning. Mæcenen ytrede velopdragen Deltagelse, »men efter Bordet vilde der være Tid nok, Middagen var ansat tidlig« . . . . .

— Henning spiste altsaa til Middag hos den store Mæcén. Han havde megen Glæde af Selskabet. De fleste af Gæsterne havde hørt Navnet Torrevilla, enkelte havde endogsaa læst noget af ham. Det glædede dem at han var dansk; nu vilde han vel slaa sig ned i Fædrelandet; ikke sandt Fædrelandet skylder man jo alt hvad man kan udrette; det var en Skam Hr. Mæcén om Fædrelandet skulde berøves en saa lovende Kraft; — og den enthusiastiske Mæcén gav ham rimelig Udsigt til en Stilling ved en af de kunstneriske Institutioner, hvor han havde Indflydelse . . . . . Og der var megen og ædel Vin, og Kunstforstand og Berejsthed, og Nydelsesfilosofi og l'art pour l'art og æsthetisk Overlegenhed, og Skuldertræk over Religionen og Indignation mod Moralen . . . . .

Men da Klokken var omtrent halvni, saa kom der pludseligt ubehagelige Tanker op i Henning; han rejste sig og erklærede at han havde en syg Slægtning som han maatte se til; Gæsterne ytrede velopdragen Deltagelse . . . . .

— Henning staar paa Gaden ved et Krydsningssted for Sporvogne, han ser efter en Linie der gaar ud ad Strandvejen. Den rigtige Vogn kommer, men han er ikke hurtig nok, den fyldes af Mennesker og passerer. Nok en Gang nærmer sig en rigtig Vogn, men saa faar Henning den Tanke, om det ikke er bedst at telefonere derud først, og Vognen passerer. Dér er en Kiosk henne, han gaar ind, tager Telefonbogen, finder Nummeret. Altsaa: Modet op: lingeling.

Jo. Denne Gang svarer de derude. Det er en Mandsstemme der svarer. Henning navngiver sig og spørger til sin Søsters Tilstand. Svaret kommer, med en langsom og meget blid Betoning:

»Joh — Deres Søsters Tilstand *har* ændret sig til det bedre. Hun døde imorges.«

KAPITEL VIII.

Begravelsesdagen. — Det er den Kirke, som Justa plejede at sætte sig i om Søndagen, og den Præst hvis Stemme hun plejede at lytte til. Der er ikke mange i Kirken: i Familiestolen Henning og Fru Franzén og Doktor Bryde, som har sat sig saa langt fra Henning som muligt. En halvgammel Dame, som græder stærkt, tager Henning frygtsomt i Haanden og siger: »Gud Hr. Jacobsen,« det er Frøken Francisca, som kommer paa Grandtante Louises Vegne. Der er ogsaa nogle gamle fattige Mænd og Koner,

ogsaa nogle Børn; Henning faar at vide, at det er Mennesker som Justa har været god imod. Endelig kommer der nogle stille sørgeklædte Mennesker, de lister ubemærket ind og sætter sig og ser ned; det er hendes Venner fra Kirkegaarden, forklarer Fru Franzén, dér har hun og de nu været vante til hinandens Selskab i saa mange Aar.

Præsten, der taler, er ikke meget velunderrettet, men noget véd han dog. Han véd, at den afdøde var et saare kærligt Menneske. At tunge Byrder blev lagt paa hende fra Ungdommen af. At hun bar disse Byrder til Enden. Ikke med sit Legemes Kraft, thi Gud havde givet hende et stakkels skrøbeligt Legeme, ikke heller med Aands og Begavelses Kraft, men med sin store Kærligheds Kraft bar hun alle Byrder til Enden. Og da i hendes sidste Aar Forstandens Lys formørkedes for hende, se da voxede til Gengæld hendes Kærligheds varmende Flamme, ved hvilken saa mange af dem der er her til Stede, har kvæget sig. Saa maatte det ogsaa siges paa dette Sted, at hun søgte Guds Hus og gerne hørte Guds Ord, saa godt hun nu formaaede at fatte dem; det vigtigste i dem har hun sikkert fattet, og det er: Guds Kærlighed.

Saa vidste Præsten ogsaa noget om den trofaste Veninde, der havde mildnet den afdødes sidste Aar ..... ogsaa lidt om en kær Broder, hvem han bad bære det tunge Tab i kristelig Aand ..... Men til Slut vidste Præsten ét med fuld Sikkerhed: at Gud er Kærlighed.

— Saa kørte man til Kirkegaarden. Følget er kun lille. Men de stille sørgeklædte Mennesker, de kommer

gaaende efterhaanden og lister hen til hendes Grav og ser paa hendes Kranse; saa spreder de sig stille, hjemmevante, hver til sine Grave.

— Efter Begravelsen følger et lille Maaltid ude i Villaen. Et meget uensartet Selskab: Henning og Fru Franzén og Doktoren og nogle af de fattige gamle Mænd og Koner som Justa havde været god imod. Dette Selskab har Henning ikke kunnet undgaa, for han er jo eneste paarørende, og Vært og Villaens Ejer; Fru Franzén heller ikke, for hvem skulde være Værtinde i Justas Hjem, om ikke hun; og heller ikke Doktoren, for hvem skulde være Gæst, om ikke Husets eneste Ven. Saa forløber da Selskabet som det bedst kan, og de gamle Mænd og Koner spiser og drikker godt og finder det er Idealet af Selskabelighed.

Efter Bordet udbeder Doktoren sig en kort Samtale med Henning og underretter ham i Enkeltheder om nogle vigtige praktiske Forhold, hvoraf fremgaar, at Henning, naar visse Formaliteter er ordnede, vil komme i lovformelig Besiddelse af over en halv Million, foruden Villaen. Hvorpaa Doktoren gør et høfligt, men meget kort, Buk og søger ikke mere hans Selskab paa Tomandshaand.

Da Henning har sundet sig lidt ovenpaa disse Underretninger, beder han Fru Franzén om en Samtale, under hvilken hun bøjer Hovedet og takker meget.

Derefter har Fru Franzén korte Samtaler med hver enkelt af de gamle Mænd og Koner, som takker meget og er glade.

Henning siger Farvel til Fru Franzén, hun takker

endnu en Gang, og der er skyldig Anerkendelse i hendes Væsen, men i Blikket er der Fjernhed og Kølighed.

Henning vil ogsaa sige Farvel til Doktor Bryde, men denne tager i samme Nu en af de gamle Mænd i Knaphullet og begynder — til Mandens mageløse Forbavselse — at konversere ham paa følgende Maade:

»Som jeg siger Dem, Madsen, jeg har i min Tid været meget sammen med Æsthetikere, baade Poeter og Kunstnere og Kunstkendere; den Race har det Princip, Madsen, at Kunsten staar over Moralen, og de Herrer selv altsaa med; det vil sige, Madsen: jo større Æsthetiker man er, des større Egoist har man Lov at være« — — og han repeterede Ordet »Egoist« rigtig langsomt og blidt.

I Caféen tæt ved Villa Justa staar Ludvig, den fedtplettede Opvarter, ved Vinduet sammen med en Cafégæst og betragter filosofisk det fra Villaen bortdragende Begravelsesselskab. Han meddeler sig til Cafégæsten:

»Det er det tredje Lig i min Tid fra den Villa. Hvad er i Grunden Livet, hvad er i Grunden det hele.«

»Næ saagu,« siger Cafégæsten.

»Se der gaar nu Sønnen. Nu er han Millionær. Og dog er han skabt af de selv samme Urstoffer som pr. Exempel jeg eller De Hr. Grossér, jeg siger det uden Had: det er ikke min Sag at foregribe det sociale Spørgsmaal, men alligevel: Samfundets Nydelsesmidler maa dog én Gang finde deres Løsning.«

»Det maa de, siger Cafégæsten.

»Naar jeg pr. Exempel tænkte mig, at det var min

Far som havde slaaet en gammel Kone ihjel, foruden hvad han altsaa ellers har gjort efter Avisernes daværende Antydninger, saa vilde jeg nødig være Millionær. Vilde De?«

Cafégæsten lader Spørgsmaalet ubesvaret.

»Men man tænker ikke nok over den Slags Ting til dagligdags, Ens Branche tillader En ikke at tænke over Livet og de herskende Fænomener. Og hvad er saa det hele?«

»Ikke meget,« synes Cafégæsten.

»Ens Menneskeværd lider under det, Hr. Grossér, men Gæsterne skal serveres. Der er de Gæster der stiller sig forstaaende, og de der ikke stiller sig forstaaende. Saadan som nu Sønnen dér, Millionæren, det maa man lade ham, naar han nyder sin Frokost hos os, som han plejer, saa vil De høre ham tale med mig om Tingene, lige saa jævnt som pr. Exempel De og jeg nu gør. Vi har faaet os mangen Passiar sammen, Hr. Jacobsen og jeg, om Livet og dets forskellige Udviklingsmuligheder og det hele. Aah ja. — Ja det er lige 90 Øre, Hr. Grossér.«

KAPITEL IX.

»Er det Drengen?« sagde Grandtante Louise, da Francisca ved Tegn havde ladet hende forstaa, at det havde ringet paa Entrédøren. Hver Gang det i disse Dage ringede paa Entrédøren, spurgte Grandtante Louise, om det var Drengen.

Francisca rystede paa Hovedet, det skulde betyde at hun jo ikke kunde vide hvem det var, inden hun lukkede op.

»Hvorfor ryster De paa det Hode, istedenfor at gaa ud og lukke op?«

— Francisca gik ud, og da hun saa' Henning, udbrød hun: »Gudd — det er Drengen!« — hvorover hun geraadede i den største Bestyrtelse og Forvirring og var nær faldet paa Knæ om Tilgivelse.

»Sniksnak, Frøken Francisca,« smilede Henning og tog Overtøjet af, »men hvordan har min Tante det?«

»Aah Hr. Jacobsen,« svarede hun modfalden, »her er sket store Forandringer, Frøkenen er blevet religiøs, men nu kan De jo selv se. — Naa, nu maa jeg først melde Dem, for ellers bliver hun vred« — saa skyndte hun sig ind. Strax efter klirrede noget derinde, det var Hørerøret der faldt paa Gulvet.

»Min Dreng!« sagde Grandtante Louise og aabnede Armene. »Francisca, hvorfor sagde De saa det ikke var ham, naar det dog var ham? Jo De gjorde, De rystede paa Hodet.«

Grandtante Louise sad paa sin Forhøjning ved Vinduet, hun var i Sørgedragt, gammelkone-zirlig, hun søgte ogsaa at ranke sig op, men syntes dog at være endnu mindre end i gamle Dage, navnlig var Ansigtet skrumpet noget ind, men de blankblaa Øjne var de samme, med dem stirrede hun stift paa Henning, mens en Taare blinkede i Øjenkrogene.

»Lille Annettes Barn — og hans. *Comme il est beau,*« mumlede hun. »Ja nu ser du mig i sort;

Francisca er ogsaa i sort« — hendes Ansigtstræk vibrerede — »hun var en Helgen!«

»Frøkenen mener Deres Søster,« supplerede Frøken Francisca.

»Du skønnede ikke paa hende« — den gamles Ansigt blev strengere — »hvor kunde du nænne at forsømme hende i alle de Aar?« — Men saa, idet hun vedblev at stirre paa ham, formildedes Trækkene og Tonen:

»Men du er ung, de unge er saa egenkærlige. Jeg var ogsaa egenkærlig en Gang, nu er jeg det Gudskelov ikke, vel Francisca.«

Francisca rystede paa Hovedet til den gamle; til Henning bemærkede hun, at Frøkenens Forandring skrev sig fra den Tid da Hr. Jacobsen døde.

»Hvad snakker De om, Francisca?« Og uden at afvente Svar vedblev hun: »Gamle Folk skal være relisiøske. Francisca er ogsaa blevet relisiøsk. Hvad prækede han om i Kirken?«

Francisca forklarede, at Frøkenen mente, hvad Præsten havde sagt ved Frøken Justas Begravelse.

»Det er Dem min Tante spørger,« sagde Henning, men Francisca mente: »Nej det er Dem Hr. Jacobsen,« og saa bukkede hun sig efter Hørerøret der laa paa Gulvet, men den gamle sagde:

»Lad det ligge. Tag Salmebogen og mine Briller.« Begge Dele laa paa Bordet, Francisca rakte hende dem.

»Henning kan se med mig. Spil saa den Salme.« — Francisca forstod at hun mente en Salme fra Justas Begravelse. Saa spillede hun paa det lille forstemte Klavér, den gamle saa' i Salmebogen og mim-

rede med Læberne og lod enkelte hule Lyd høre — alle Versene igennem. Henning maatte hele Tiden se med i hendes Bog, og endda begaa mere Falsum end det, hvergang hun saa' op.

»Amen,« sluttede hun (lidt før Verset var ude) og lukkede Bogen. »Francisca, sang han med?«

Francisca nikkede, skønt hun jo havde vendt Ryggen til og ikke kunde vide det.

»Jeg haaber,« sagde den gamle og saa' alvorligt paa Henning, »jeg haaber, at du har ført et rent og dydigt Liv i Udlandet. Hvad siger han, Francisca?«

»Jo,« svarede Francisca paa Hennings Vegne og nikkede.

»Og alt det Kunstvæsen, det har du vel begi'et?«

Francisca vilde igen nikke jo, men Henning kom hende i Forkøbet med et lydeligt »Nej«, og var glad ved dog en Gang at være sand her.

»Siger han Nej, hvad Francisca?«

Francisca gjorde en Bevægelse, der baade kunde være nikke og ryste paa Hovedet.

»Hvad er det for Fagter, De gør med det Hode? — Skavetrold.«

Francisca holdt Hovedet unaturligt stille.

»Gaas,« sagde den gamle og vendte saa Blikket til Henning, Udtrykket blev efterhaanden mildt og kærligt:

»Jeg vilde ønske du kunde blive Præst; jeg kan godt lide at se smukke unge Præster paa Prækestolen, det kan Francisca ogsaa.«

»Gud.«

»Og saa vilde jeg ønske du traadte ind i den hel-

lige Ægtestand og giftede en ung kristelig Pige, køn skulde hun være, Penge behøvede hun jo ikke, for du er jo selv en rig Mand nu.

Og lidt efter:

»Ja rig Mand, det blev du da, hører jeg, skønt man ikke har underrettet mig derom. — Mig skal du nu ikke gi' noget, jeg har Gudskelov min lille Livrente. Og Francisca skal du heller ikke gi' noget, hun har sin gode magelige Tjeneste og behøver ingen Verdens Ting. Gamle Piger behøver ingen Ting. Gaa nu ud i Køkkenet Francisca og lav nogen Kaffe eller hvad De vil.«

Da hun var gaaet, fik Grandtante Louise paa én Gang et helt andet Ansigtsudtryk. Med et skarpt, hadefuldt Glimt i Øjnene hviskede hun, idet hun trak Henning tæt til sig:

»Morderen — han maatte da ogsaa dø!«

Hun sad og rokkede med Hovedet og gentog: »Ogsaa dø — ja, ja — ogsaa dø.«

»Og det vil jeg sige, dér hvor han nu er: jeg ønsker ham ikke i Svovlpølen, skønt han jo nok fortjener det; men det haaber jeg som Kristen og be'er til Gud paa mine bare Knæ, at lille Annette maa faa Lov til at knubse ham ordentlig hver evigste Dag, dér hvor han nu er — knubse ham ordentlig igennem« — — hun tav nogen Tid og gjorde langsomme Nik med Hovedet. Saa slappedes Trækkene.

Efter en Tid saa' hun op: »Er du dér endnu. Naa ja, jeg bi'er lidt træt lille Barn, du har snakket altfor længe. Skønt det jo er pent af dig. Næ jeg har det ikke saa godt mer som i gamle Dage, Fran-

cisca er be'en gammel og grim og kedelig. Og saa er hun ogsaa begyndt at blive trodsig. Havde jeg ikke min Relijon at leve for, saa maatte Vorherre gerne ta' mig.«

Saa faldt hun lidt hen igen. Henning rejste sig for at tage Afsked, det mærkede hun:

»Naa ja. Nu rejser du vel igen væk, *Ciel te conduise!* Vent lidt« — hun holdt ham mildt tilbage ved Haanden — »hvad er det de siger, at du har forandret Navn og taget det rigtige? . . . . . hm hm hm hm . . . . . lille Annette . . . . . og den kønne unge Tourville hm hm hm . . . . . Det var rigtig gjort af dig min søde Dreng, kys mig saa paa Kinden. Og giv mig nu Salmebogen.«

KAPITEL X.

Der kommer fremmede Folk ud og ser paa Villa Justa, som har været annonceret i Avisen. De standser udenfor Indkørselen og taler til hinanden og ryster paa Hovedet. Poplerne suser trist over den graahvide Bygning. Paa Flagstangen, hvor Flaget aldrig har vajet, sidder en Solsort, men den finder ingen Anledning til at synge. En Arbejdsmand skovler Snesjappet væk i Havegangen, han standser et Øjeblik fordi han opdager en Vintergæk, en eneste; han staar lidt og ser paa den og tænker maaske et og andet derved, saa skovler han videre. En Trækkevogn kører ud med nogle Møbler, det er Fru Franzéns sidste.

Over Gitterportens gyldne Bogstaver er sat et Bræt, hvorpaa der staar:

Villa til Salg

og nedenunder, med mindre Bogstaver:

Ponnykøretøj til Salg.

De fremmede Folk staar lidt og ser, de gaar ikke ind, de vexler nogle Ord, ryster paa Hovedet og gaar deres Vej.

Men der er Foraar i Luften.

Henning vil rejse, naturligvis vil han det, og det saa snart han kan. Naar først de Formaliteter er ordnede og Formuen frigjort og forskellige Dispositioner trufne med Henblik til varig Bosættelse i Udlandet, — saa vil han afsted. Der er ogsaa lovformelig Navneforandring og andet mere, som tager Tid og er kedeligt, men skal gøres.

Saa var ogsaa Folk begyndt at indbyde ham. I det Selskab hos den store Mæcén, hvor han havde moret sig saa godt, var der flere, hvem han havde lovet at besøge, det gjorde de nu gældende, helt kunde han ikke sige nej, det var jo ogsaa flinke Folk af hans Interesser, og selv var han af Naturen selskabelig.

Endelig hændte det, at den store Mæcén i et venligt Brev gjorde Alvor af sit Tilbud fra den Aften: en pæn Stilling ved en af Mæcenens Kunstinstitutioner stod ham nu aaben. Det var meget fristende, men han havde fattet Nag til København — skrev han tilbage i sit Takkebrev — og havde fast besluttet at rejse snarest muligt.

— Det er i den sidste Uge før den Dag, han havde

bestemt til Afrejsen. Han gaar Morgentur, det er ude langs Søndermarken, der er Vaar i Luften.

KAPITEL XI.

Der er Vaar i Luften, nej Vaaren har allerede sænket sig ned fra Luften og har kysset Jorden. Dens Vingeslag har suset gennem Skovens nøgne Toppe og strejfet Søens dirrende Flade, den har hvisket hen over alle Agre og Enge derude i det brede Bondeland, og dens Kærligheds Gerning virker allerede med mangfoldig Kraft i Moder Jords stille Skød.

Saa fløj Vaaren hid fra Landet og nærmede sig med lettere Vingeslag den store By og kom ogsaa til Villagaden langs Søndermarken, den kom som en lun lille Luftaand og gjorde sig smal og kneb sig gennem Tremmerne ind i Villahaverne og kærtegnede de unge Krokus'er, hver eneste en, og da det var gjort, saa lejrede den sig udenfor Søndermarkens Plankeværk og klappede med dugvaade Hænder den nøgne Jordskraaning, saa der kom et grønt Tæppe over, som næsten lignede Skovbund; og Vaaren befalede det smudsige graa Vand, der stod i Grøftens Bund, det befalede den at blinke smukt mod Solen og risle afsted med Lyd som en rigtig klar lille Bæk i Skovbrynet; men saa flagrede den graciøst over Plankeværket og var inde i Skoven og raslede det liggende Efteraarsløv bort og vinkede Violer frem og blaa Anemoner; den gjorde sig til Kunstner og lagde Grund-

farve til Skovbundens kommende Pragt, den blev kaad og vandt sig op om de unge Bøgetræers Midie og krystede deres Kviste saadan, at der svulmede Bladknopper frem paa dem, og tilsidst svang den sig med overmodigt Vingekast op over de gamle Træers Kroner og kastede Slængkys til de kolde Skyer, saa de blev fortrydelige og trak væk og lod Solen komme til: da jublede Vaaren i det gyldne Solbad og kaldte paa alle Skovens Fugle, der svarede med skingrende Sang .....

Og ikke nok med at Vaaren saaledes huserede med Naturen og Planterne og Dyrene; den gjorde sig usynlig og sneg sig ind i Menneskenes Hjærter: dér ejer den Rede og Bo fra fordum og har mange smaa Brødre inde: mange smaa Længsler og urolige Sukke og formløse Anelser, de ligne Fugleunger der strække Næbene ud efter Føde, og store Broder Vaar mader de smaa med sødt Haab, som er Længslernes bedste Føde, og de voxer og bliver store — men Menneskehjærtet, som skal rumme alt det, bliver trangt og sukker og er nær ved at sprænges .....

Saadan er det vist fat med det smukke unge Menneskepar, der gaar sammen derinde i Søndermarkens Gang, Vaaren bor i deres Hjærter, det kender man paa hans hviskende Ords Trængsel, paa hendes Kinders Farvevexlen og det hastige Aandedræt, og paa den sky Møden af begges Øjne: just saadan trænges Menneskers Ord og brydes deres Sukke og mødes deres Blikke, naar de elsker første Gang, og Vaaren har fyldt deres Hjærter ..... Men se ogsaa den adstadige ældre Herre, som spadserer alene derhenne i Sidealléen, hvordan er det da fat med h a m? hvorfor

standser han og purrer i Skovbunden med sin Stok og bukker sig og tager en Blomst op og ser paa den lille Ting og ryster paa Hovedet med et Smil, der paa én Gang er saa kærligt og saa inderligt inderligt vemodigt? Saa sér han sig om, som om han savnede eller ledte, men det han leder efter er ikke til paa Jorden, saa er det maaske et tabt kært Minde — Smilet er endnu om hans Mund, og Øjet er fugtigt: just saadan smiler Mennesker og dugges deres Øjne, naar de har elsket en Gang, og det er forbi, men Vaaren nu alligevel kommer og borer sig ind i det gamle Hjærte.

KAPITEL XII.

Henning gaar altsaa Morgentur ude langs Søndermarken. Han havde aldrig før gaaet Morgentur ad de Kanter; ham bevidst var det første Gang, han satte sine Ben i den Villagade. Han gaar langsomt, Søndermarken har han paa højre Haand, Huse og Villaer paa venstre. Han gaar meget langsomt, men har et ilsomt overfarende Blik til hvert eneste Hus og Villa, ja til hver eneste Gadedør og Port og Altan og hvert eneste Vindue. Naar man er tyve Aar eller derunder, bærer man sig saadan ad og gaar ned ad Villagader med ilsomt overfarende Blikke, uden at man tænker paa, om man gør sig til Nar derved. Men naar man, som Henning, gaar i sit 30te Aar, saa véd man, at man gør sig til Nar; man holder i den Alder ikke

af at gøre sig til Nar, men man gør det dog sommetider alligevel.

Hans ilsomt overfarende Blikke standser — ligesom med et Ryk — ved en bestemt Altan paa et bestemt Hus. Rykket forplanter sig til hele hans Person; og da det er vanskeligt at vedligeholde Udseendet af værdig Promeneren og korrekt Kavallérhilsen i det Øjeblik man ved saadan et Ryk bliver fastnaglet til Pletten og ovenikøbet føler sig greben af forvirrende Raadløshed, — saa haaber Henning stærkt, at denne unge Pige paa Altanen ikke har faaet Øje paa ham, for han har jo gjort sig til Nar . . . . . Men langt stærkere haaber han dog, at hun *har* set ham, for det var jo kun for den Tings Skyld, han var gaaet Morgentur herud.

— Saa er der altsaa kun det tilbage: ialtfald at gaa Gaden tilende med Værdighed, og derpaa med Værdighed vende sig og gaa Gaden igennem endnu en Gang paa Hjemturen . . . . . Nu var hun ikke længre paa Altanen — og heller ikke i nogen af Vinduerne paa første Sal i det Hus — det var sikkert; man kan overfare en hel Del med ét ilsomt Øjekast . . . . .

Under alt dette er Henning sig klart bevidst, at han gaar i sit 30te Aar; og han kan ikke *begribe*, at han paa én Gang — efter én Aftens Møde i et Selskab — altsaa at han paa én Gang er blevet saadan. Men saadan bliver man nu sommetider alligevel.

— Henning gaar altsaa hjem igen gennem Søndermarken og tænker paa, hvordan det gik til, at han siden igaar Aftes pludselig blev saadan. Naar man er

tyve Aar og bliver forelsket, ja saa bliver man forelsket og dermed basta og ingen Ræsonneren om den Ting. Men bliver man noget ældre, og har oplevet lidt af hvert, og navnlig Oplevelser i Forhold som kun med en skammelig Blasfemi benævnes med det sødeste af alle Navne; naar man saa gribes pludselig af en ukendt Følelse af ny Vaar i Ens Hjærte, ny Morgen over hele Verden, nyt Renhedsbad for Sjælen, nye Toneharmonier fra Himlen —; ja saa undrer man sig og ræsonnerer derover og vil ikke tro det og synes ikke det passer:

Det var pur Kunstglæde, tænker Henning, for aldrig har jeg set et saa skønt og sjælfuldt Pigeansigt. — Det var en Erindring, ræsonnerer han, et kunstnerisk Minde, ja det var Palma Vecchios unge Jomfru-Moder i Dresden, det Maleri hvor ogsaa Santa Catharina er, jeg har altid beundret dette Maria-Ansigt, hende ligner hun! Jeg følte det allerede igaar! Forbavsende! Hvilken ædel Renhed i Hovedets Oval, og den fine Tænksomhed i Brynenes Hvælving, og om den søde Mund dette Drag af Vemod, som af overstandne Lidelser, Lidelser der er blevet til Glæde, ja hellig Glæde . . . . .

At træffe en saadan Kvindeskikkelse paa et Bal! ovenikøbet paa et Bal i København! hos Museumsinspektør Smith paa Vestergade! Hvordan saa' de andre Damer dog ud i Forhold til denne ene. Kønne, gudbevares — moderne ogsaa — flotte — elegante — ogsaa virkelig søde, nogle af dem, men alligevel — overfor hende, alle: Simili — Gips ved Siden af Marmor, Hverdage ved Siden af en Højhelligdag, »Damer«

ved Siden af den eneste Kvinde, Variationer kun af Almindelighed og Uinteresse .....

..... Hun dansede ikke, sagde hun, for hun var ikke rigtig stærk endnu efter lang Tids Svaghed, men hun var saa glad ved at være her og se paa de andres Glæde og høre Musiken, hun skulde nok blive helt rask en Gang.

Han dansede heller ikke, han havde aldrig lært det, tilstod han, for han havde jo været sin meste Tid i Udlandet og studeret Kunst.

Ja det viste hun da nok, det havde hun faaet at vide for længe siden iaften, at han var Hr. Torrevilla. Man kunde ogsaa nok høre paa hans Tonefald, at han havde været længe i fremmede Lande. Det maatte være dejligt at have rejst saa meget og set saa megen Kunst.

Man kan mærke paa den Maade De siger det, Frøken Weiss, at De elsker Kunst. Forresten kan man ogsaa paa Deres Accent høre at De maa have boet i Udlandet?

Det har jeg ogsaa, men dengang var jeg næsten altid syg og fik ikke meget af alt det dejlige at se. Men jeg skal nok blive helt rask en Gang, og der er saa meget jeg glæder mig til.

— Ja det var omtrent det hele fra Selskabet igaar, for Frøken Weiss maatte tidligere hjem end de andre. Hendes Far var kommet hen — Museumsinspektøren havde selv ført Oberst Weiss hen og præsenteret ham og Henning for hinanden, og Henning havde vexlet Ord med den statelige gamle Herre — men det heldige var, at Hr. Smith var kommet til at sige de Ord til

Obersten: Naa skal De nu hjem til . . . . . og saa havde han nævnt den Villagade ved Søndermarken, det var derfra at Henning havde Kundskaben . . . . . og nu havde han altsaa gjort sig til Nar for Frøken Weiss — han, en Mand i sit 30te Aar . . . . .

Men nu altsaa hjem til det praktiske — — og om en Uge, saa afsted!

. . . . . Alle de smaa Lyde idag her ude i Søndermarken! Det smaakribler rundtomkring i Græs og Mos, det smaaknager rundtomkring i Buskene, er det Knopper der brister eller hvad er det? Og alle de Fuglestemmer!

For det var netop i dette Øjeblik, at Vaaren svang sig over alle Trækroner og kaldte paa alle Skovens Fugle, og de gav deres skingrende Svar.

KAPITEL XIII.

Henning gik hjem til det praktiske, men Vaaren blev ude i Skoven og huserede og befalede hele Dagen med Planter, Dyr og Mennesker; og hele Natten igennem traf den store Forberedelser med Skovbunden, saa at Aarets første hvide Anemoner kunde staa færdigpaaklædte i deres lyse Morgenkjoler allerede før Solgry; dér stod de nu og saa' forundrede paa hinanden, lykkelige over Søstrenes Skønhed.

Og hele denne nye udslagne Dag rasede Vaaren oppe og nede og lod intet Liv have den ringeste Fred. Men om Aftenen drog den Taage over al Naturen og

befalede Regn til Natten, mens den selv gemte sig lille ind i en svulmende Bøgeknop og tog nogle Timers Søvn. Den Nat var Naturen stille, og man hørte ingen anden Lyd end Regndraabernes Fald; og da hen ad Morgen ogsaa denne Lyd holdt op, da var der stor Stilhed og stor Forventning over al Naturen, hvad der mon nu vilde ske.

Saa var det med ét, at den Bøgeknop, hvor Vaaren havde haft sit Leje — den brast. Og se! Gud Vaar brød med Vælde frem af den svulmende Knop. Og i samme Nu aabnede Himlen sit blændende Øje, og Nattens Taager rullede bort, og der blev funklende Illumination over al Naturen af brogede Vanddraabers Millioner. Men Vaaren sad triumferende og gyngede paa Skovens første udsprungne Bøgeblad. Og, som en lille lynslyngende Zevs, holdt han i sin sejrrige Højre et Knippe blinkende Solstraaler!

Men endnu samme Morgen hændte det at Henning igen gik Morgentur ad de Kanter. Denne Gang kom han dog ikke i selve Villagaden, men holdt sig i Søndermarkens Yderallée og kastede derfra de ilsomt overfarende Blikke over Plankeværket . . . . .

To Gange gik han Yderalléen igennem, frem og tilbage. Tredje Gang skete det.

Hun stod for ham, pludseligt. Just som han spejdede ud til Villagaden, kom hun ad en Sidegang fra Havens Indre. Dér hvor de to Gange støder sammen, dér mødte hun ham.

Et Ryk der fastnagler ham til Pletten. Hilsende

Forvirring fra hans Side, rolig Venlighed fra hendes. Saa mærker han, at han befinder sig i langsom spadserende Bevægelse ved Siden af hende .....

Hun havde da troet at Hr. Torrevilla allerede var rejst.

Ja det havde han ogsaa troet ..... det vil sige ..... jo det var jo bestemt, men saa ..... jo der var kommet Forhindringer ..... det vil sige Forretninger ..... eller en ganske kort Opsættelse .....

Naa; og hvor Hr. Torrevilla nærmest agtede sig hen?

Det vidste han saamæn ikke endnu ..... det vil sige ..... men Frøken Weiss gik nok sin Morgentur her?

Ja, og hun kunde mærke at hun blev raskere og gladere ved det for hver Dag. Om det ikke var en dejlig Morgen. Om han havde set at Bøgen allerede var sprunget ud.

Det siger De saadan, Frøken Weiss, at man mærker De for Alvor elsker Naturen.

Naar man har været syg saa længe, saa elsker man dobbelt alt det der er smukt i Verden. Jeg glæder mig saadan til alting.

Hør Frøken Weiss, maa jeg sige det: Saadan som De nu talte, med den Betoning, og med det Udtryk i Ansigtet ..... det er ligesom jeg har set Dem før, kan jeg have set Dem før, engang for længe siden .....

Det tror jeg ikke, jeg har aldrig set Dem før, hvor skulde det have været?

Aah — nu véd jeg det. Det var En som lignede Dem, saadan som en lille Pige kan ligne en voxen

Dame. Det var en lille Pige jeg engang saa' i Wien et kort Øjeblik.

Wien — dér har jeg ogsaa været.

Jamen det var en lille syg Pige paa et Hospital. Lad mig fortælle det, Frøken Weiss. Jeg kom med en — med et Selskab altsaa, vi fik Lov til at se ind i nogle af Stuerne, og dér laa en lille Pige, jeg kan ikke sige Dem hvor hendes Ansigt var sødt, det maatte gaa enhver til Hjærtet, hun led meget, men hun sang i sine Lidelser en rørende lille tysk Sang — ja det er nu sex Aar siden .....

Hvad hed den lille Pige?

Det kan jeg ikke huske, men jeg kan huske Værelset og Bordet og der var Blomster paa Bordet og et lille Crucifix .....

Hed hun Beatrice?

Det kan jeg ikke — — jo, jo, hun hed Beatrice, og den Sygeplejerske som var hos hende, hun hed Søster Laura.

Jamen saa var det mig, sagde hun og saa' paa ham med store brune Øjne, der nu var blanke og duggede.

Var det Dem. Var det Dem, sagde Henning. Og efter en lille Tavshed: De led meget i den Tid.

Jamen det var den Tid hvor Gud var allerbedst mod mig.

Jeg synes snarere: allerhaardest mod Dem.

Ak — det véd De ikke. De kan ikke vide, hvad Gud gjorde med mig i den Tid.

Men ét kan jeg endnu ikke forstaa: Beatrice var' en tysk lille Pige.

Jo det kommer af at Mor var tysk og Far er dansk. Mor døde da jeg var ganske lille, og saa rejste Far med mig til Wien til Mors Slægtninge og boede dér en Tid, siden rejste vi igen tilbage til Danmark, hvor vi nu bliver, dér er Mors Grav.

Hun tilføjede med tillidsfuld Trang til Fortrolighed: ..... og deraf kommer det, at jeg taler lige saa godt tysk som dansk, men nu taler jeg dog helst dansk, der er saa yndigt her i Danmark; og ligesaadan: Mor var Katholik, og Far luthersk .....

Og De? spurgte Henning, da hun tøvede; det kom helt mekanisk, blot som Fortsættelse af: »Mor var Katholik og Far luthersk, og saa kom han til at sige: Og De?

Jeg er kristen, svarede Beatrice frimodigt og med en særegen Varme. Og Henning følte, med en besynderlig Forlegenhed, at der i det Blik, hvormed hun nu saa' paa ham, laa et dybt og varmt interesseret: Det er De da vel ogsaa?

— De var forlængst kommet Alléen til Ende.

Ja nu maatte hun da hjem. Hun vilde ønske ham en lykkelig Rejse.

Saa var det altsaa Dem, sagde Henning igen.

Ja, og det er mærkeligt, at jeg slet ikke kan huske Dem. Hun grundede lidt og rystede paa Hovedet: Nej slet ikke. Saa saa' hun op paa hans smukke Ansigt og tilføjede med en fuldkommen og henrivende Naivitet: Men det er meget underligt at jeg ikke kan.

Fra det Sted, hvor de stod, kunde de se Huset med Altanen i Villagaden. De saa' begge derhen, hun

gentog at hun maatte hjem nu og gav ham Haanden til Farvel. For at beholde den lidt i sin sagde han, og der var ikke megen Mening deri:

Synes De der var smukt i Wien?

Jeg saa' jo ikke meget i den Tid. Men det jeg saa' var dejligt. Vi har forresten et lille Maleri hjemme fra Wiens Omegn, det er meget smukt. Men dér staar Far oppe, han har set os. — Hun vinkede glad med Haanden op til Altanen, Henning hilste dybt, men (syntes han selv) noget kejtet.

Far vel Hr. Torrevilla, og endnu en Gang: lykkellg Rejse ud i den store skønne Verden!

Far vel Frøken Bea — Frøken Weiss, og bliv helt rask og helt glad — altid!

KAPITEL XIV.

Den definitivt fastsatte Dag for Hennings Afrejse var atter kommet. Men der var atter indtruffet Forhindringer.

Hovedhindringen var denne Gang en for Torrevilla meget betydende: den var nemlig af kunstnerisk Natur.

Thi Dagen efter Mødet i Søndermarken havde Henning skrevet og personligt lagt i Brevkassen en Billet af følgende Indhold:

Højvelb. Hr. Oberst P. B. Weiss,
R. af Db., Dm. p. p.

Hr. Oberst!

Da jeg ved et Tilfælde gennem Deres Frøken Datter har bragt i Erfaring, at De er i Besiddelse af et Maleri med Motiv fra Wien eller Omegn, og da jeg efter Beskrivelsen formoder at det besidder betydeligt Kunstværd, tillader jeg mig den Ubeskedenhed at benytte mig af en ganske vist kun flygtig Præsentation for Dem, til at udbede mig Tilladelse til at turde se dette Maleri i Deres Hjem paa en Tid det maatte være Hr. Obersten belejligt.

Med største Højagtelse ærbødigst
Henning Torrevilla
[Bopæl meget nøjagtigt opgivet.]

Denne Billet, saa ligefrem af Indhold den end kunde synes, var ikke des mindre et Produkt af lange Overvejelser og talrige Omskrivninger. Da han gik hen med det, kaldte han sig en Nar og mindede sig selv om at han gik i sit 30te Aar; ikke des mindre kom det i Brevkassen.

— Næste Dags Aften havde han følgende Svar:

S. T.

Til Hr. Candidat Henning Torrevilla.

Hr. Candidat!

Omendskjønt omtalte lille Maleri næppe for Deres øvede Blik vil vise sig at have synderligt Kunstværd, skal det dog selvfølgelig være mig en Ære at fremvise det for Dem, samt en Fornøjelse at see

Dem i min Bolig imorgen Kl. 1, paa hvilket Tidspunkt jeg da skal være hjemme.

Med Højagtelse ærbødigst
P. B. Weiss.

Ogsaa denne Billet var, trods sin lidet indviklede Tankegang, desuagtet en Frugt af betydelig Overvejelse. Beatrice undrede sig over, hvad det kunde være der holdt Faderen ved Skrivebordet over en Time i en saadan Spænding, at han snart rynkede Panden, snart smilede og strøg sine Moustacher, snart mumlede et vredladent »Nej« og rev det han havde skrevet i Stumper, snart atter skrev ivrigt; undertiden saa' han kærligt hen paa hende, og til Slut løftede han Øjnene mod sin afdøde Hustrus Billede, der hang over Skrivebordet, og saa' længe derpaa med et vemodigt og ligesom spørgende Udtryk.

KAPITEL XV.

»Velkommen Hr. Candidat,« sagde Obersten Kl. 1 den berammede Dag, han lukkede selv op. Tonefaldet var særdeles høfligt, men forbeholdent. (»Ja præcis er han da,« tilføjede han mumlende, i den Tro ikke at blive hørt).

»Jeg maa begynde med en Undskyldning,« sagde Henning, der nøje havde overtænkt og forberedt sin Introduktion, »det er rigtignok meget . . . . .«

»Ikke et Ord,« afbrød Obersten og kuldkastede

saaledes strax fra Begyndelsen hele Hennings forudgangne Tankearbejde. »Behag at træde ind, denne Dør.«

Lejligheden var pæn og smagfuld, ikke herskabelig, men som man kan tænke en afgaaet højere Militær kan have det i Danmark.

»Jeg har én Gang før,« tog Henning fat igen, »én Gang før haft den Ære at træffe Hr. Obersten, det var . . . . .«

»Ja forleden Aften naturligvis, hos Museumsinspektør Smith.«

»Det var ikke det, jeg mente,« sagde Henning under voxende Forlegenhed, »men . . . . .«

»Behag at tage Plads. Nej denne Stol.« — Hennings Forlegenhed vilde været betydelig mindre, om han havde vidst, at Oberstens i Virkeligheden var lige saa stor.

»Nej det er en meget ældre Erindring, Hr. Oberst. Fra Wien. Jeg véd ikke, om Frøken Weiss, Deres Datter . . . . .« (det faldt Henning meget svært at bevare Contenancen her, især da Obersten mumlede »Ah!« og trak Øjenbrynene i Vejret) . . . . . »om Frøken Weiss, Deres Datter, har fortalt Dem . . . . . tilfældigvis . . . . .«

»Jo,« afbrød Obersten, »tilfældigvis, har min Datter fortalt mig . . . . . Men jeg er mig ikke bevidst, at ogsaa v i to har truffet hinanden i Wien.«

»Det vidste j e g heller ikke . . . . . før senere ved nøjere Eftertanke, men det var paa en af Gangene i Hospitalet i Wien, De kom fra Deres Datter, man nævnede Dem for mig som . . . . . «

Obersten løftede Haanden lidt, ligesom afværgende:

»Det var en frygtelig Tid.« Han sad lidt med et mørkt Udtryk i Ansigtet.

Efter en Stund sagde Henning, Tonen var dæmpet og blød: »Men nu har Deres Datter det langt bedre? ikke sandt?«

»Langt, langt bedre.« Det var smukt at se, hvorledes i Oberstens Ansigt det mørke veg for Lys og Glæde. Det viste sig nu, at hans Træk i Grunden var venlige og milde.

Henning vedblev: »Jeg havde nemlig Fornøjelsen af en lille Samtale, tilfældig, med Frøken Weiss forleden Morgen . . . . . «

»I Søndermarken ja. Tilfældig.« Nu saa' Obersten op, der kom ligesom en Antydning af Skelmeri i Øjenkrogene, et Slags barsk Skelmeri, og han begyndte at stryge sine Moustacher.

»A propos min Datter, jeg beklager at hun — tilfældig — ikke er hjemme for Øjeblikket og kan gøre Honnør ved denne Lejlighed.« Han strøg Moustachen meget stærkt og saa' vist paa Henning.

Denne gjorde en overnaturlig Anstrengelse og svarede med stor ydre Ro, at han beklagede det lige saa meget.

(»Beherske sig kan han da,« mumlede Obersten). Og højt: »Men — e —, mon ikke nu vi skulde skride til det egentlige Formaal for denne Sammenkomst. Maleriet hænger dérinde.«

»Bevares,« skyndte Henning sig, og saa gik de ind i den anden Stue og saa' paa Maleriet.

»Det er en Villa udenfor Wien,« forklarede Obersten, »Beatrice fandt Sujettet smukt, saa lod jeg det male.

Den ligger ganske ensomt, i Dybden af en lille Lund, ubeboet for det meste . . . . . «

»*Behind the leaves*«, hviskede Henning, han stod som ramt.

»Rigtigt, De kender Stedet, Villaen skal ejes af en . . . . . Men hvad fejler De dog, Mand?«

Thi det var kommet over ham, atter efter mange Aars Forløb kom det over ham, stærkere end nogensinde, denne sælsomme Uro, en Smerte der ikke bar Navn og ikke havde rationel Grund og ikke boede i Legemet, en Skæren ind i Sjælen, som af et pinligt skarpt Lys . . . . . Jeg — her; foran dette Billede . . . . . just disse Erindringer, i Beatrices Hjem, Beatrices!

»Undskyld Hr. Oberst — det er strax forbi . . . . . «

»De er jo helt bleg, De maa skam ha' et Glas Vin — det er denne Foraarsluft . . . . . «

»Aa nej Tak. Nu er det helt ovre —«

Men Obersten gik efter Vinen. Imens arbejdede Henning paa at faa Bugt med sin pinlige Uro.

. . . . . I og for sig, naturligvis, ingenting at fortryde, saadan. Højst at kalde en ungdommelig Dumhed. Maaske endog et nødvendigt Led i min Udvikling. Ja sikkert. Et Gennemgangsled. — Blot her ikke, ikke overfor Beatrice — Beatrice! — Aa hvor afskyeligt . . . . .

Saadan arbejdede Henning i sin Sjæl. Og da han saa' den gamle Oberst komme med Vinen, saa værdig, saa mild, saa god og smuk; saa vendte han sig hurtigt mod ham og udbrød:

»Hr. Oberst. Der er noget jeg maa sige. Noget som ikke kan andet end mishage Dem.«

»De mener Maleriet duer ikke stort?«

»Det er ikke det, jeg mener. Jeg maa hellere sige det. Vil De modtage min Undskyldning . . . . . for jeg har ikke optraadt korrekt overfor Dem idag . . . . . min Introduktion her i dette Hjem . . . . . ikke ganske respektfuld mod en Mand som Dem . . . . . heller ikke ganske ærligt Spil . . . . .«

Obersten strøg sig heftigt om Moustachen, der kom mange smaa Rynker omkring Øjenkrogene, — saa pludseligt gav han sig til at le.

»Ærligt Spil — aahaahaa — aah nej, ikke just, Hr. Candidat. Forresten, hvad ærligt Spil angaar, saa har vi vist begge to spillet lidt Komedie for hinanden. Men De har maaske gjort det noget skidtere end jeg. Forstaar sig, De er ogsaa meget yngre. Hvor gammel er De?«

»Gaar i det 30te,« sagde Henning, paa én Gang meget ydmyget og meget lettet.

»Ja saa er De jo over den Alder, hvor man plejer at narre de gamle Jeronimus'er. — Men det er paa høje Tid, Hr. Leander, at vi begge holder op med Komedien. Og én Ting maa De virkeligt sige mig: hvis De, som De fortæller os, rejser væk — hyit — imorgen, iovermorgen, paa Onsdag og saa videre — hvad vil De saa her, Villagade Nr. 47 første Sal?«

Henning blinkede lidt, men saa saa' han Obersten lige i Øjnene: »Jeg rejser slet ikke, Hr. Oberst.«

(»Godt ser han ialtfald ud,« mumlede denne). Og

højt: »Ah — for at fortsætte Deres Morgenture i Søndermarkens Yderallée maaske?«

»Nej,« sagde Henning og trak Vejret dybt. »Nej — for at bede Dem ærbødigt og redeligt, om jeg ..... maa faa Lov at besøge Dem og Deres Datter, her.«

Obersten slog blidt, men fast, paa Stoleryggen, og der kom mange Rynker om hans Øjenkroge:

»Ja se det er jo en — hel — anden — Historie end den med »Kunstværdierne.«

— Han saa' længe og tavst paa Henning, hans Ansigt blev tankefuldt og alvorligt:

»Sæt Dem, denne Stol.« — Han gik frem og tilbage i Værelset, saa' ogsaa jævnligt hen til sin Hustrus Billede over Skrivebordet. Mens han gik, sagde han, saadan i Stød og med Mellemrum:

»Hr. Torrevilla. Jeg kender Dem jo slet ikke. De har skaffet Dem et anset Navn, det véd jeg. De er Kunsthistoriker, Kunstkritiker og saa videre. Jeg véd ogsaa De er rig. Deres Ydre gør et godt Indtryk og saa videre. Men med alt det, Hr. Torrevilla — jeg er ganske desorienteret angaaende for Exempel Deres Slægt — Deres Forbindelser — Deres Liv. Tillad Hr. Torrevilla, De er Æsthetiker, fortræffeligt. Men om De er en god Æsthetiker, følger saa deraf, at De tillige er en god Mand? — Et mig ubekendt Menneske kommer til mig, en Skuespiller — Musiker — Maler — Forfatter — hvad De vil; men har det Menneske Moral, spørger jeg; jeg har aldrig hørt, at der til de Livsstillinger særligt knytter sig Moral. Selv ikke en Officér ..... «

»Undskyld Hr. Oberst, blot et Spørgsmaal: har

De muligt faaet det Indtryk, at Deres Frøken Datter har en ugunstig Mening om mig? For i saa Fald vil jeg selvfølgelig strax . . . . . «

Obersten tav og vendte Ansigtet bort. (»Han er klog nok,« mumlede han). Saa gik han hen og lagde sin Haand blidt paa Hennings Skulder:

»Lever Deres Far eller Mor, Torrevilla?«

»Hr. Oberst. Jeg blev født under saa ugunstige Forhold som muligt, mine Forældre er døde, jeg har ingen Slægt, mere ønsker jeg ikke at blive spurgt om. Jeg beder jo ogsaa blot om at maatte besøge Dem. Det staar til Dem og Deres Datter at lære mig selv at kende.«

Obersten stod længe stille foran Skrivebordet. Saa sagde han: »I Guds Navn da. Besøg os saa tidt De vil, Torrevilla.«

KAPITEL XVI.

Kort efter at Henning var gaaet, kom Beatrice hjem. Her er de Prospektkort du vilde have, jeg tror det er de rigtige.«

»Jo tak, det er netop de rigtige. — Mødte du nogen?«

»Jah — — jeg mødte Hr. Torrevilla. Jeg troede han var rejst.«

»Standsede han dig?«

»Aah nej — det var knapt han hilste. Naa, nu rejser han jo.«

»Næ han gør ikke.«

»Hvad siger du Far? hvor véd du det? — har han da . . . . .«

»Ja. Han har været her nu. Naa saa det var knapt han hilste paa dig. Ja der kan man se, han gør Forskel paa Familiemedlemmer. For mig har han aabenbart Forkærlighed.«

»Han har været her? Hvad vilde han, Far?«

»Kom her hen, Beatrice, foran Mors Billede, jeg haaber hun ser paa os fra sin Himmel. Han spurgte om han maatte komme og besøge os, for at vi kunde lære ham at kende, du og jeg.«

Beatrice sagde ingenting, men efter en Stund drog hun sin Haand lempeligt ud af Faderens, og gik stille ind i sit eget Kammer. Dér havde hun fra sin Mors Tid et lille firkantet Bord, som hun holdt meget af, paa Bordet var der altid en hvid Dug, lidt Blomster eller Grønt, og saa det lille Crucifix der havde fulgt hende fra Hospitalet i Wien. — Snart listede Obersten efter hende og stillede sig uden for hendes Dør og lyttede, det var saadan en gammel Vane fra Hospitalstiden i Wien; og hvad han hørte derindefra, bragte ham til at folde Hænderne — det var ogsaa en Vane fra gammel Tid. — Og tilsidst lød en lille frimodig og glad Sang ud til ham.

Men imens gik Henning sporenstregs op og besøgte sin Velynder den store Mæcén, hvor han med nogen Forlegenhed forespurgte sig, om hin smukke Stilling ved den kunstneriske Institution endnu stod ham aaben, for han havde da besluttet at blive i København. Før

vilde De absolut rejse, sagde Velynderen. Ja, sagde Henning, men der er kommet Omstændigheder til . . . . . og han holdt i Virkeligheden saa meget af København. Før skrev De til mig, at De havde Nag til København, sagde Velynderen, hvor gammel er De egentlig? — Og det var anden Gang paa samme Dag, at ældre Folk havde spurgt om hans Alder. Men den gamle Mæcén, hvis Valgsprog var *Nil humanum*, taget i Betydning af at man skal forstaa Mennesker, han gav sig til at kluklé, og da saa ogsaa Henning lo og saa' saa glad og smuk og kunstinteresseret ud, saa blev den gamle enthusiastisk og lovede at holde Stillingen aaben for ham.

— De følgende Dage gik altsaa med praktiske Ting: gøre trufne Dispositioner om igen, finde sig en ordentlig Bolig og forskelligt andet, — saa kom ogsaa de kære Afhandlinger frem af Kofferten, og store Planer gærede i ham om at skrive en større Bog. Og ude i Villagade 47 havde han et yndigt Hvilested for mange af sine Aftener, og han mærkede at han kunde rumme baade Videnskab og Kærlighed, hvad en Mand bør kunne.

Og om sin Kærlighed vidste han nu, at den var hans første; aldrig havde han anet, at noget saadant var til. Thi intet kan lignes med den første Kærlighed, om den da er ren og i Sandhed fortjener at nævnes med det sødeste af alle Navne, intet kan lignes dermed: den er spæd og zart som en lille Stjerneblomst gemt langt inde i Skoven, men den er ogsaa mægtig og altomfattende som hele den straalende Himmel paa én Gang; den er flygtig som en Sommersky i Middags-

stunden, men ogsaa fast som Nattens Stjernehær; vexlende som Udtrykket i et kært Ansigt, men trofast blivende som en Moders Hjærte; et rindende Kildevæld for den efter Renhed tørstende; en Sfærernes Musik for den efter Skønhed lyttende; og for den der længes efter Guds Godhed: et Smil fra Himlen selv.

Men alt det i Hennings tidligere Liv, som kun ved den skammeligste Helligbrøde kaldes med Kærlighedens Navn, alt det skød han bort fra sin Bevidsthed, betragtede det som dødt og borte og til ikke at tænke paa, — det var jo kun Gennemgangsled i hans Udvikling og hørte Fortiden til. Intet andet mærkede han nu til end en Nutid i Lykke og en Fremtid i lysende Perspektiv, og en Mands Gerning der laa for ham, og Evner der voxede ved deres Brug. Og Vaaren bruste med mægtige Vingeslag i hans Hjærte.

KAPITEL XVII.

Vaaren blev til Sommer; og ude i Villagade 47 kom der den Forandring, at Maleriet *Behind the leaves* blev taget ned fra Væggen og afløst af et dejligt Billede fra Florenz, som Henning havde foræret Obersten, idet han havde overtydet denne om, at det andet ikke var god Kunst. Under dette nye Maleri var det at Henning og Beatrice sagde det første frygtsomme »du« til hinanden, mens Obersten stod i det andet Værelse og strøg sine Moustacher; og da de saa alle

tre igen var forsamlede, saa tog Obersten en lille Vase med Blomster fra Bordet og satte den stille hen under sin Hustrus Billede; anden Festlighed var der ikke i Dagens Anledning.

Andet end at de unge fik Lov til deres første legitime Spadseretur sammen i Søndermarken. Og da de havde gaaet lidt, og ingen af dem endnu havde sagt noget videre, saa mærkede Henning at hendes Arm dirrede i hans, og da han skulde se, saa havde hun ogsaa grædt lidt. Men det var bare, sagde hun, fordi hun endnu ikke kunde taale al den Lykke, som Gud saadan overvældede hende med, men hun skulde nok blive helt stærk og rask. Naar hun blot vidste hvordan hun nogensinde rigtigt skulde faa takket Gud. Og saa vilde hun da ogsaa bede Henning, om han vilde nøjes med hende som hun var, for hun var meget, meget, uvidende og havde lært alt for lidt og sét alt for lidt og var en ubetydelig ung Pige i Forhold til ham, der kunde saa meget — jo hun var! —, men han vidste jo ogsaa nok, hvoraf det kom, og vilde jo ogsaa nok være hendes Lærer og Anviser til alt det gode og smukke som Verden er fuld af.

Og saa begyndte hun at smile og derpaa at nynne smaat, og alligevel vilde hun hele Tiden tale og aabne sit Hjærte; og for Henning var det saadan, som man kan tænke sig det er for en kunstnerisk Mand, som udefra ser ind i en aaben Kirke, og der er Gudstjeneste inde: han ser at Kirkerummet er skønt og stort og dets Prydelser herlige, han lytter med Lyst til Sangens og Orgelets Brusen, og fornemmer Prædikenens Ord at de er fulde af Højtid og genlyder med ædelt

Ekko under Hvælvingerne; da gribes han af en Stemning han kalder hellig, men han forstaar ikke hvad der virkeligt foregaar derinde.

Men hun vedblev at aabne sit Hjærte for ham og fortalte om den Tid hun havde ligget syg paa Hospitalet, og hvad Gud dengang havde gjort med hende og givet hende Vished om; og jo inderligere hun talte, desto mere elskelig og sød fandt han hende, men forstod ikke hvad hun i Virkeligheden talte om.

Elskede lille Beatrice, sagde han, nu har du talt dig helt varm og træt, nu vil vi sidde lidt paa Bænken her.

Aa nej, sagde hun, og saa gav hun sig til at le og formeligt hoppe i Vejret for at bevise, at hun ikke var træt; og hun fo'r hen til en vild Rosenbusk der stod med Blomster, en af dem brød hun og stak i hans Knaphul; men saa sank hun ogsaa med et Suk (et glad Suk!) ned paa Bænken ved hans Side. Og da der ingen Mennesker var i Nærheden, saa fik han hendes Hoved lagt paa sin Skulder; saadan sad hun lidt og smaanynnede.

Og da han skulde se, saa havde hun igen Taarer i de store brune Øjne, og hun hviskede til ham, om han nu ogsaa, han som vidste saa meget smukt og havde faaet saadanne Evner til det gode, om han nu ogsaa takkede Gud rigtigt derfor?

Hvortil Henning svarede jo. Og da han saa' hendes lille hvide Haand ligge saa sødt hen over den mørke Kjole, saa kom han til at tænke paa, at der jo nu paa den Haand burde sidde en Guldring, og da han jo havde en, som ovenikøbet havde været hans Mors,

og som han plejede at bære ved sin Uhrsnor, og der stod *A mon coeur* i den, — saa løsnede han den og tog hendes Haand og vilde sætte Ringen paa; men enten det nu var fordi han bar sig ubehændigt ad, eller hun maaske kom til at gøre en stærkere Bevægelse med Haanden: Ringen gled fra ham og smuttede ned paa Jorden; dér laa den mellem Blade og Mos og glimtede op med sine to blodrøde Stene. Da kom han til at tænke paa, hvor han sidst havde set denne Ring ligge og blinke gylden-rødt ..... det var uhyggeligt at tænke paa; godt, saa vil man ikke tænke derpaa .....

Men nu mærkede han, at Beatrice ogsaa sad og stirrede ned, med et forskrækket Udtryk, ligesom hypnotiseret .....

Elskede lille Beatrice, sagde han, du er blevet nervøs, du fryser og ryster jo! jamen det er ogsaa blevet køligt nu, kom lad os gaa hjem.

Jeg véd ikke, hvad der gik af mig, sagde hun og smilede, men jeg bildte mig ind ..... det var ligesom det stirrede paa mig op fra Græsset som en Slange med røde onde Øjne ..... Aa min Ven, du maa bære over med mig, jeg er jo ikke rigtig rask endnu — men jeg skal nok komme mig helt .....

— Og saaledes blev det ikke den Ring, hun fik til Forlovelsesring.

KAPITEL XVIII.

Sommeren blev varmere og stærkere og rigere, og Beatrices Kræfter voxede med den. Hen i August sagde Lægen, at naar hun nu kunde narre sig fra det danske Efteraar og fra Vinteren og tilbringe hele den Tid i Syden, saa vilde hun nok blive fuldstændigt rask. Næppe havde Henning hørt dette, før han foreslog, at de alle tre skulde tage Bolig i Italien i otte ni Maaneder, om han maatte afholde Udgifterne. Obersten blev meget rørt, men holdt sig bravt og vilde da ialtfald betale sin Part. Og hvordan det vilde gaa med Torrevillas Bog? Jo, han vilde da meget godt kunne arbejde i Italien, ja bedre, hvis de for Exempel opholdt sig en Del af Tiden i Florenz og i Rom.

— Derpaa aflagde Henning et Besøg hos sin Velynder den store Mæcén. Og da han med nogen Forlegenhed havde frasagt sig den lovede Stilling ved Kunstinstitutionen, — saa, inden han kunde faa tilføjet et Ord til Forklaring, begyndte Mæcenas at kluklé; og om Torrevilla nu bare vilde spise til Middag hos ham paa Fredag med sin smukke Forlovede, for han vidste Besked med det hele fra Museumsinspektør Smith, og der kom da en Del Kunstmennesker . . . . . Og Lægen gav Beatrice Lov til at være med, fordi hun selv havde saadan Lyst, og Henning skulde nok passe, at de kom tidligt derfra.

Saa sad da Beatrice og lyste i beskeden hvid Kjole og overstraalede de andre Damers brogede Kunstnerpragt og var ikke en Smule bange men blot glad, og lyttede til megen kunstforstandig Tale og beskuede

megen ædel Kunst; og hvad der hist og her kunde komme frem af Overdristighed eller Frivolitet, det dæmpedes af sig selv i hendes Nærhed eller døde hen, for der udgik fra hende en Renhedens Aand, som de fleste af disse begavede Mennesker kunde goutére rent kunstnerisk; og den store Mæcén selv var enthusiastisk og sagde til Henning, at Frøken Beatrice Weiss var det levende Bevis, han hidtil havde savnet, paa det han i sit Hjærte altid havde troet men ikke kunde faa andre til at gaa ind paa: nemlig at det skønne og det gode i Grunden er ét og det samme.

Men de maatte jo tidligt hjem fra Selskabet. Og da de var kommet ind i den lækre lukkede Kareth som Henning havde sørget for, saa hviskede hun til ham, at det hun havde været allermest glad over, det var, at hun rigtigt havde mærket, hvor ansét og afholdt han var mellem alle disse kloge Mennesker. Men han kunde jo nok se paa hende, at hun alligevel var træt og noget bedøvet af alt det i Aften, derfor fik han hende lænet rigtigt godt og tæt ind i Vognhjørnet; og kort efter skete det at hun faldt hen i Søvn, og hvergang de kom forbi en Gaslygte, saa kunde han se paa hendes Ansigt, at det var en sød og glad Søvn. Og da Vognen holdt udenfor Villagade 47, saa kom Obersten ilsomt ud til dem og var ængstelig for hvordan det hele var gaaet og hvordan hun havde det, men Henning tyssede paa ham; saa saa' de to Mænd paa hinanden og hviskede lidt sammen og nikkede og lo smaat: derpaa gik Henning ind i Vognen igen og prøvede lempeligt at løfte hende og fik hende ogsaa halvt baaret ud, det var mærkeligt hvor fast hun sov,

saa skyndte Obersten sig at hjælpe til, for det var en kraftfuld gammel Herre; og nu sad hun sovende i Guldstol og blev baaren op ad Trapperne af sin Far og sin Elskede; men midt paa Trappen mærkede Henning, at det kluklo i hende: for hun havde da slet ikke sovet siden Vognen holdt, bekendte hun, men bare narret dem begge to. Og hun havde det saa godt, saa godt; ja hun havde da aldrig nogensinde før troet det muligt, at et Menneske kunde have det saa godt som hun nu havde det. — Saa blev det til et lille Kys og Godnat og Tak for denne dejlige Dag.

— Men Henning gik hjem og i Seng og faldt i en kunstnerisk Drøm. Han drømte at han stod foran et Maleri i et af Gallerierne i Evropa, han kendte det godt, det forestillede en ung Pige, en ung Helgeninde, hun skrider frem ad en smal Sti med bratte Nedstyrtninger paa Siderne, og der er mørkt for hendes Fødder, og lurende Væsener rundt omkring som vil hende ilde, dog hun ser intet af dette, men skrider glad og tryg frem som om der ingen Fare er; thi tæt om hendes Hoved og Skikkelse svæver en lysende Vagt af mange Engle, for hvem Mørket og de onde Væsener viger. Men det skete i hans Drøm, at Helgenindens Ansigt antog Beatrices Træk, og hvad der havde været Maleri, syntes ham Virkelighed: han kom i heftig Angst for Beatrice, om nu ogsaa Skytsvagten passede rigtigt paa; et Par Skridt endnu og hun vilde styrte ned; det gjaldt at raabe til de vingede Væsener, at paakalde dem, men han kunde ikke, og dog var det nødvendigt, men det var ham umuligt at finde

den rigtige Benævnelse paa dem; »Engle« troede han jo ikke paa.

Hen i September kunde den store Rejse endelig gaa for sig. Lægen havde sagt, at nu maatte de ikke jage med Beatrice, men se at finde nogle rolige Steder hvor der var naturskønt, og saa blive længe hvert Sted og flytte langsomt frem mod Syd efter Aarstiderne, og vælge lutter rolige Steder. Saadan talte Lægen.

Jamen jeg vil til Florenz, sagde Beatrice.

Jajáda, sagde Doktoren.

Og jeg vil til Rom!

Jajáda, sagde den gode Doktor igen.

Og nu er der ikke mere at fortælle inden Rejsen. Det skulde da være det lille Tilfælde ved Telefonen:

Det ringede paa Telefonen i Hennings Lejlighed, og der lød en Stemme til ham, Stemmen var ham ukær og vakte ukære Erindringer. Henning svarer:

Ja det er mig. Ah — ja saa. Doktor Bryde. Ja saa.

(Stemmen taler.)

Jo, svarer Henning, jeg rejser imorgen. Mange Tak.

(Stemmen igen.)

Graven? siger Henning. Kranse? — Aa nu forstaar jeg. Tak, det var smukt af Dem.

(Stemmen.)

Fødselsdag? — Jah — aah — naturligvis var det igaar Justas Fødselsdag, naturligvis.

(Stemmen.)

Ogsaa paa mine Vegne? Naa saa det gjorde De? Hm. Jasaa. Tusind Tak, det var smukt af Dem, tak. — Hvadbehager?

(Stemmen.)

Hilsen hvorfra? De taler saa stilfærdigt . . . . .

(Stemmen.)

Fra Graven? . . . . . Hvordan? . . . . . Naah! . . . . . Ja . . . . . Tak . . . . .

— Der ringedes af. Hm, sagde Henning og stod lidt og saa' frem for sig. Saa stampede han ærgerligt i Gulvet og fortsatte sine Indpakninger.

KAPITEL XIX.

Lige fra Rejsens Begyndelse syntes Glæde og Sundhed i lige Maal at strømme ned over Beatrice. Der var i hende en stor Higen efter at skue — og forstaa — og lære — og tale derom; ligesom en Livshunger, Reaktionen efter de mange syge Aars aandelige Faste.

Allerede ved Comosøen, hvor de gjorde deres første længere Ophold, havde hun faaet solbrændte brune Kinder, og hendes Latter en friskere Klang; og da hun i *Villa Carlottas* Have maatte slaa Hænderne sammmen i Forbavselse over denne eventyrlige Forening af Kunst og Natur, og derpaa, efter sin Vane, pludselig blev ganske stille og ligesom bedrøvet, saa sagde hun til de andre, at det skulde de ikke bryde sig om, det var af lutter Lyksalighed.

I Florenz var det Meningen at blive en rum Tid. Henning var selvfølgelig en ypperlig Fører gennem de store Gallerier, og Beatrice blev hurtigt en ypperlig Spørger. Men Voldsomheden i hendes Higen efter at skue og forstaa og tale derom, den blev tilsidst næsten ængstende for de to andre, saa de mindedes den gode Doktors Raad og traf den Ordning — meget mod Beatrices Vilje —, at de lejede en yndigt beliggende Bolig et Par Mil udenfor Florenz; dér skulde Obersten og hun leve i landlig Ro mellem Haver og Lunde og Høje, mens Henning for sine Studiers Skyld blev i Byen og kun om Aftenerne kom ud til dem med Jærnbanen.

— En Eftermiddag kom han tidligere end sædvanligt, for — sagde han spøgende til Obersten — at gaa sin Tur i Søndermarken med Beatrice. Saa efterlod de da gamle Far herligt installeret i Vinløvsloggiens Kurvestol med sin *Café nero* og sine danske Aviser, og begav sig ud over Markerne.

Hvor yndigt er ikke Toscanas Land, naar den første Høstregn er faldet i Septembermaaneds Slutning, da kommer Italiens andet Foraar over disse Marker og Lunde og blødt svungne Høje, og de store Anemoner blomstrer igen i Engene.

De to unge rettede deres Gang mod en Lund paa den anden Side af Engen, ligesom et lille Klippeparti at se til; og hvor Lunden begyndte, var der en bugnende Væxtmasse af Tjørne og Ranker og blomstrende Urter. De var kommet en lille Smule fra hinanden, men da de igen vilde samles, saa standsede de paa

én Gang, overraskede og ikke langt fra at blive forfærdede —

Nej det havde ingen af dem ventet!

Altsaa havde denne bugnende Væxtmasse af Ranker og skønne blomstrende Urter, den havde dækket over en Klippespalte, en dyb dødbringende Kløft, lige til at styrte ned i. Dér havde de nu gaaet hele Tiden uden at ane noget, og plukket Blomster hver paa sin Side af Spalten, og deres Hænder havde ofte berørt hinanden tværs over den, og det var et Under at den lille rindende Bæk imellem dem saa pludseligt var blevet til en tom gabende Afgrund .....

Først havde der ingenting været andet end den yndige Eng, helt hjemlig, næsten som i Danmark, kun med lidt andre Blomster; saa dukkede der tilfældigt ligesom en lille Sølv-Arm af rindende Vand op fra den blomstrende Grønhed, Armen blev borte igen, dukkede frem igen, og det netop hvergang de vilde have hinanden i Haanden, eller hvad det nu kunde være de vilde hinanden; men hver Gang kom den lille drilske Sølv-Arm imellem dem og gjorde dem vaade om Fødderne og var dem fjendskere end man skulde tro, saa de tilsidst blev gaaende hver paa sin Side af Bækken og saa' tidt paa hinanden og lo sommetider ad hinanden, og plukkede Anemoner og kyssede dem og var spøgefuldt rørte, men hele Tiden var de visse paa at de nok kunde komme over til hinanden — — før altsaa nu lige paa én Gang den dækkende Væxtmasse holdt op og viste at der var kommet en Afgrund imellem dem.

Hun bredte uvilkaarligt Armene ud og tabte alle

sine Blomster ned i Spalten. Han maalte Afstanden og tænkte paa at springe over, men saa' nok at det lod sig ikke gøre .....

Naturligvis — det hele betød jo ikke noget videre; de kunde bare gaa tilbage samme Vej — — det kan man jo fordetmeste gøre naar Talen ikke er om andet end saadan en lille Spadseretur.

— Bagefter, hjemme i den lille Loggia, dér gjorde Henning en Blyantstegning af deres Situation ved Afgrundsspalten, Situationen sat i spøgende Overdrivelse. Dér var Kløften, over den strakte sig Ranker og blomstrende Urter, i Baggrunden saas Kuplen af Florenz's Domkirke, sig selv havde han tegnet som han skuede ned i Kløften, og han havde gjort sit Ansigt fuldt af Rædsel og Gru, han havde ment en komisk Virkning dermed, men det var faldet ud til et Udtryk, som den maa have der véd sig hjemfalden til den visse Undergang; — hun derimod, med udbredte Arme, saa' paa ham med et Udtryk af en blid og højtidelig Kummer — Kummer for hans Skyld — just saadan havde hun set paa ham, paastod han.

Da Beatrice fik denne Tegning at se, blev hun mærkværdigt bevæget, men sagde ikke noget den Aften. Dog næste Morgen, da Henning som sædvanligt skulde ind til Florenz, saa kom hun til ham og bad indstændigt, om han vilde tilintetgøre det Billede.

Hvorfor dog det?

Jo hun havde da sovet saa daarligt i Nat for det Billedes Skyld; om han ikke nok kunde forstaa det?

Nej det kunde han rigtignok ikke, men Tegningen

skulde nok blive revet itu — men dér kom Toget henne, og nu maatte han løbe.

Saa blev Tegningen altsaa liggende i Mappen mellem andre Tegninger og Rejseerindringer, og Henning glemte den Historie.

— Men en Gang skulde han komme til at huske den, en Gang skulde han komme til at se Billedet igen, og da forstaa hvad han nu ikke forstod.

KAPITEL XX.

De havde staaet i Apollosalen i *Galleria Pitti*, det var foran Murillos Hellige Jomfru med Jesusbarnet, og mens hun med Øje og Sjæl inddrak dette Billedes rige Strøm af Liv og Ynde, lyttede hun tillige til hans vejledende Ord: for Exempel hvordan Barnets fremstræbende Overkrop, Hovedets udad- og fremadvendte Opmærksomhed, og højre Arms kraftige Puf bort fra Moderens Bryst, hvordan alt dette viser det energiske og livfulde i Barnet, »en rigtig Dreng«, sagde Henning.

»Ja,« tilføjede hun, »og det kan ogsaa betyde, at Jesus fik sin Gerning ude i Verden og for alle Mennesker og ikke for sin Mor alene; tror du ikke Murillo ogsaa har tænkt paa det?«

»Hm,« sagde Henning. Og hun:

»Det kommer altsaa an paa, hvordan Murillo selv var. Fortæl mig lidt om Murillo.«

Saa fortalte Henning, hvad han saadan havde paa

rede Haand om Murillos Liv og vigtigste Arbejder. Hun lyttede med Interesse, men sagde tilsidst: »Ja det var nu egentlig ikke det.«

»Stort mere véd man egentlig ikke om hans Person; men læg nu Mærke til, Beatrice, hvordan Moderen lægger Hovedet en lille bitte Smule tilhøjre, det er for at afbalancere Barnet, der ved sin Vægt vilde drage hende lidt til venstre; vær vis paa, at Murillo har regnet det nøje ud, saa Hovedets Vinkel er rigtig. Er det ikke morsomt?«

»Hm,« sagde nu Beatrice.

»Du maa ikke sige »hm« til det,« spøgede Henning, »for det er da ikke ligegyldigt ved et Kunstværk, om Tegningen er rigtig.«

»Nej naturligvis,« svarede hun, men temmelig langsomt, som om der var fuldt i hende af Tanker, som imens arbejdede og vilde lave Modsigelse, men blot ikke kunde finde deres Udtryk.

— De havde den gode Vane (som Henning havde indført), at de paa Kunstsamlingerne ikke prøvede ved hvert Besøg at faa set saa mange Ting som muligt, men udvalgte nogle, som de saa dvælede desto længere ved. De gik ind i Saturnsalen og strax hen til Rafaels *Madonna della sedia;* Henning tog en Stol til Beatrice.

De var tavse en Stund, han stod ved Siden af hende og glædede sig over hendes Profil, Madonna havde han jo set saa tidt. »Nyder du det?« hviskede han, men mærkede strax paa en lille Bevægelse af hendes Skulder, at Ordet »nyder« havde stødt

hende, og tilføjede derfor: »Hja — hvad andet Ord kan man bruge?«

Hun svarede ikke, men saa' et Øjeblik op paa ham; og havde han haft den Samlivets Erfaring, som Tiden først senere gav ham, saa havde han allerede nu ved dette Udtryk i hendes Ansigt faaet Besked om den Sjælekløft der i Virkeligheden skilte dem, men som ingen af dem endnu kendte. Men nu: den eneste Følelse der vaktes hos ham, det var forøget Forelskelse, og dertil en kunstnerisk Erindring om hin anden opadskuende Beatrice, Beatrice i Scheffers Maleri.

Lidt efter begyndte han — da det virkeligt var ham om at gøre at udvikle hendes kunstneriske Forstaaelse:

»Lægger du Mærke til, hvordan Bøjningen af hendes Hals og Hoved svarer til Rundingen i hele Malerets Form, og .....«

Hun afbrød ham blidt: »Aa Henning, vent med alt det ..... det kan komme senere .....« — og saa maatte han jo tie, skønt han mente at initiere hende bedst paa den Maade. Og saa sad hun en Stund foran Billedet og vilde hverken tale eller høre.

— De havde en anden god Vane, ogsaa indført paa Forslag af Henning, den at de ikke absolut fulgtes ad til hvert enkelt Billede, men tidt skiltes og betragtede hver for sig, for saa en Gang imellem at faa hinanden hen til samlet Beskuelse og Samtale. Beatrice rejste sig pludseligt op og gik tilbage til Murillo i Apollosalen.

Da Henning lidt efter kom hen til hende, sagde

hun: »Jeg er dig alligevel taknemlig for det du viste mig her paa Billedet; her er det ikke Synd, synes jeg.«

Det forstod han nu ikke hvad hun mente med. Men hun begyndte at berømme Billedet; foran Rafael havde hun tiet helt stille. Det fornøjede Henning; ogsaa han deltog i Lovtalen og sluttede med at sige: »..... og saa er det saa dejligt menneskeligt.«

»Ja det er menneskeligt, og altsaa ogsaa dejligt. Men — nu maa du ikke le ad mig — jeg kan alligevel ikke lide den Maade du siger det paa, at det er »saa dejligt menneskeligt.«

»Hvorfor ikke det?«

»Jeg kan ikke selv forklare det, jeg er jo endnu saa dum til at udtrykke mig, det skal du først lære mig. Men det kan jeg sige dig for ganske vist, at der er mange Ting som jeg véd og føler er rigtige, men derfor kan jeg ikke altid udtrykke dem rigtigt — det er kedeligt Henning, at du har saadan en Kæreste.«

»Jamen hør nu her, Beatrice. Naar du véd og føler, at det er dejligt og menneskeligt, hvorfor maa jeg saa ikke sige det?«

»Jah — saadan var det nu heller ikke du sagde det.« Hun grundede lidt: »Jo. Nu tror jeg, jeg har det: du sagde det, som om du var glad over at det kun var menneskeligt og ikke guddommeligt.«

»Guddommeligt«, »guddommeligt« — han trak lidt paa Skuldrene, det kunde han ikke lade være, men dæmpede dog i en Fart baade Gestus og det tilsva-

rende Tonefald saadan, at de vel nok undgik hendes Bevidsthed. I alt Fald svarede hun ikke. Ogsaa han tav en Tid, og de saa' ikke paa hinanden.

Han fortsatte belærende: »Menneskeligt« og ikke »Guddommeligt«, sagde du. Men Beatrice, naar vi siger »guddommeligt«, saa mener vi netop kun det menneskelige i sin fulde Udvikling.«

»Ja,« svarede hun, for det lød smukt, og hun syntes ogsaa der var noget om det, paa en vis Maade noget om det. Og strax efter gentog hun sit »Ja« — men da kom det tøvende.

Thi hans Ord var kun udkastet som en Frase til at dække med, dække over Kløften mellem to Sjæle.

»Jeg vilde ønske,« sagde hun lidt efter, »at Murillo havde kaldt sit Billede for »En ung Moder med sin Dreng« og ikke »Den hellige Jomfru med Jesusbarnet«.

»Saadan brugte alle Renæssancemalerne,« sagde han i en Tone, som om dermed var Sagen afgjort.

»Det spørger jeg ikke om — — men var det rigtigt, var det ikke Bedrageri?«

»Bedrageri?!«

»Ja,« vedblev hun og saa' djærvt op. »Ja, og en Synd ovenikøbet?«

»En Synd« — »en Synd«, gentog han. »Lille Beatrice, nu skal jeg sige dig noget: i Kunsten er der ikke noget som hedder »Synd«, undtagen det er Synd mod Kunsten selv.«

Det tav hun stille til, men han saa' at hun rødmede, og han var ikke vis paa, om ikke denne Rødmen var af Vrede.

»I alt Fald gaar jeg nu ind til Rafael igen; hans Madonna véd jeg og føler er ikke Bedrageri! ..... aa nej Henning, jeg vil netop saa gerne være lidt alene dér.«

KAPITEL XXI.

En anden Gang var hun kommet til *Pitti* før ham. Han traf hende i Mars-Salen foran Guido Renis Sankt Peter: »Og Hanen galede anden Gang. Men Herren vendte sig og saa' paa Peter«.

Beatrice mærkede ikke Henning, han kom bagfra og vilde overraske. Da hun saa vendte sig, havde hun store Taarer i Øjnene: »Se hvor han lider,« sagde hun og pegede paa Maleriet.

Den Maade at blive modtaget paa syntes Henning nu ikke om, naar han kom fuld af Spøg og Længsel og Forelskelse. »Ja,« sagde han, »Lidelsen er udtrykt med stor Bravour,« og det var Skuffelsen der lagde ham just de Ord i Munden, det var en lille Hævn han tog. At den havde virket, mærkede han paa den Tavshed der fulgte. Saa fortrød han og rettede:

»Ja det er et skønt og mægtigt Billede, Guido Reni var en stor Kunstner i det pathetiske.«

»Jamen det er hverken Guido Reni eller Maleriet jeg mener; jeg tænkte paa Apostelen Peter selv; hvad han maa have lidt i sin Samvittighed, dengang Herren vendte sig og saa' paa ham, og han havde for-

raadt Herren tre Gange. Det maa da enhver tænke paa, og saa maa da enhver lide med.«

»Men, kære Beatrice, saa har du jo slet ikke nydt Kunstværket selv — undskyld jeg kom til at sige »nydt« — »beundret« da.

»Jo, jo, jo, beundret har jeg ogsaa. Men det er da ikke det det kommer an paa — ved saadan et Billede.«

»Kæreste Pige, hvad kommer det da an paa ved Kunst, naar det ikke er at beundre — nej vent lidt, beundre, ja og glædes, ja og nyde; netop, for nu vil jeg sige det: nyde.«

»Henning, Henning, hvor kan man glædes og nyde, naar det er Lidelse som fremstilles . . . . .«

»Stop Beatrice, nu rører du ved Kunstens inderste Væsen: dens egentlige Mening er netop: at forvandle Lidelse til Glæde og Nydelse. Derfor er Kunsten Menneskehedens allerstørste Velsignelse, for den kan forvandle Smerte til Glæde og Nydelse« — gentog han.

Saa tav hun, for han havde talt med Kraft og Overbevisning, Ordene klang godt i hans Mund, og selv var han saa smuk at se paa.

Længe tav hun dog ikke. Hun stod lidt og bevægede Foden svagt stampende mod Gulvet, saa udbrød hun til hans Forundring:

»Det tror jeg ikke!«

»Hvad tror du ikke? At Kunsten er en Velsignelse for Menneskene, tror du ikke det?«

»Jo. Nok det. Men ikke, at Glæde og Nydelse altid er en Velsignelse.«

Saa lo han. Ikke just spottende, nej, men han lo dog:

»Hvad skulde Glæde og Nydelse da være?«

Dertil tav hun igen; og han med; han fortrød at have let. Hun saa' sig uvis om, som den gør der søger Støtte eller Hjælp udefra for sine egne Tanker; hendes Blik strejfede ogsaa hans Ansigt, men drog sig strax bort derfra, som om hun dér kun havde fundet Svigten; dog var denne Sjælebevægelse hende selv ubevidst, eller ogsaa kæmpede hun imod den og overvandt den hurtigt. Thi i det næste Blik hun sendte ham, var der atter kun Kærlighed. Dette mærkede han, og saa tog de hinanden under Armen og gik til andre Billeder.

Fra den Tid af, naar de var sammen paa Gallerierne, undgik de begge saa meget som muligt at se samtidigt paa Malerier af stærkt religiøst Indhold, undgik i alt Fald at tale meget sammen om saadanne. Des mere søgte hun til den Slags, naar hun var alene.

Men denne Kløft mellem dem, som de saaledes i stiltiende Overenskomst søgte at overdække med Tavshed, den kunde vise sig uventet ogsaa andetsteds, og det hyppigere og hyppigere.

Thi der var den Egenhed hos hende, at hun ogsaa i Kunstfrembringelser, der for ham var ganske neutrale, gerne vilde søge en religiøs Baggrund. Helst vilde hun udstrække det religiøse til alt hvad der var skønt, ja endog til hvad der overhovedet var evnerigt og dygtigt og »godt« i den Betydning. Foran et skønt

Landskab for Exempel — og det var ogsaa ude i selve Naturen — kunde hun sommetider helt naivt bryde ud i Ord om Guds Godhed. Og foran et smukt Portræt — ligesom ogsaa ved Synet af et smukt Menneske i Virkeligheden — kunde hun glæde sig over at man saa' noget af Guds Billede i det Menneske, eller at saadan havde Guds Mening været med det Menneske, eller hvad hun nu kunde finde paa at sige. Og selv om der ikke var Tale om Skønhed i almindelig Forstand, men for Exempel blot om noget karaktérfuldt eller iøjnefaldende kunstnerisk dygtigt, saa skulde det — ligesom med alt hvad hun i selve Livet saa' og lærte af godt paa alle Omraader —, saa skulde det i sidste Instans henføres til Gud. Om ikke paa anden Maade, saa ved at alt godt og skønt var Gave fra Gud.

I alt dette forstod Henning hende slet ikke; dog, da hendes Tanker og Tale herom altid kom saa sødt og naivt og oprindeligt og saa frit for Doceren, saa virkede det paa hans æsthetiske Sjæl som en ny Tillokkelsens Kilde hos hende og forøgede hans Forelskelse. — Imidlertid, da han jo — ovenikøbet paa hendes egen Bøn — havde paataget sig hendes kunstneriske Opdragelse, saa maatte han jo som samvittighedsfuld Lærer søge at modarbejde disse uvedkommende Forestillinger, i alt Fald paa Kunstens Omraade. Dette gjorde han ved i sine Forklaringer at indvie hende saa meget som muligt i det artistiske eller tekniske: Tegningen — Perspektivet — Malemaaden — Stilen — Udførelsen: Kunsten er Udførelsen, sagde han.

Eller ogsaa, ved andre Lejligheder, lagde han Vægten paa det historiske: vedkommende Kunstners Liv, eller vedkommende Kunstarts Historie; eller det kulturhistoriske: Tids-Milieu'et, Dragterne, de arkitektoniske Baggrunde, den sceniske Tredeling og dens Oprindelse, den fremadskridende Handling indenfor samme Ramme, og mange andre Ejendommeligheder — der var jo tusinde interessante Ting at tale om.

I alt saadant var hun ham en taknemlig og videbegærlig Elev, men altid dog — mærkede han — med Forbehold af at der maatte være vigtigere Ting at kende, noget hun ventede af ham men ikke fik.

»Jamen hvad er nu egentlig Meningen, hvad har han villet lære os?« kunde hun ivrigt sige om det og det Kunstværk, efter at Henning havde forklaret det for hende paa sin omhyggelige Maade.

»Lære os«, »lære os,« svarede saa Henning, »han har ingenting villet lære os.«

»Saa fortælle os da, eller hvad man skal kalde det; noget maa han da ville os med sit Maleri?«

»Han vil vise os sin Kunst.«

»Vise os sin Kunst, Henning,« fortsatte hun med største Ivrighed, »vise os sin Kunst. Jamen nu med den som skriver en Bog, der maa da staa noget i den, den maa da handle om noget, noget han vil have vi skal vide, man kan da ikke skrive Bøger om ingenting.«

»Jo man kan,« smilede Henning, ret fornøjet over at vise hende af med en Spøg. Men det fandt hun sig ikke i:

»Nu gør du Nar, Henning. Jeg vilde gerne vide,

om et Maleri kan være godt, naar det ikke handler om noget godt, noget der er værd at bryde sig om.«

»Et Maleri er godt, naar det er godt malet.«

»Jamen, jamen — naar det han har malet, ikke betyder noget . . . . . hvorfor malede han det da?«

»Den ægte Kunstner, Beatrice, arbejder kun for Kunstens Skyld.« Hun saa' paa ham som for at faa fat paa Meningen, for en Mening maatte der dog være i noget der blev sagt saa smukt og varmt; eller gjorde han blot Nar; eller var hun selv virkelig saa dum; for forstaa det gjorde hun ikke.

»Ja, Beatrice,« gentog han med samme Højhed i Stemmen, »Kunsten er til for Kunstens Skyld — synes du det er for lidt?«

Dertil kunde hun godt finde paa at sige: »Ja — det er meget for lidt.«

— Eller hun kunde ved en Lejlighed paastaa, at den som havde malet et saa ophøjet og rent Emne, selv maatte være et ædelt og rent Menneske. Saa maatte han jo til at berigtige denne Anskuelse ved at anføre Træk af vedkommendes Liv, men det førte gerne til at hun blev bedrøvet, eller ogsaa kom hun med sit: »Det tror jeg ikke!«

Og naar hun for sine Øjne saa', at samme Kunstner i nogle af sine Værker havde gengivet de helligste Følelser, og i andre Raahed eller Sanselighed, saa blev hun undertiden ganske forvirret og nedslaaet; hun kunde da komme med en saadan Bemærkning som at vedkommende havde misbrugt de herlige Evner, Gud havde givet ham. — Det var ved en saadan Lejlighed, da hendes Nedslagenhed havde varet temmelig

længe, ja mange Dage, at Henning blev enig med hendes Fader om, at de skulde leje en Bolig paa Landet, for at hun i nogen Tid kunde hvile ud fra Kunst.

KAPITEL XXII.

»Far,« sagde hun en Dag — de to sad paa Loggien derude paa Landet, men Henning var i Florenz — »Far, Henning og jeg er slet ikke enige om hvad Kunst er. Jeg mener« — skyndte hun sig — »at jeg slet ikke forstaar hvad Kunst er. Sommetider, Far, det er forfærdeligt at sige det, men sommetider synes jeg, at Kunsten ligefrem er ond.«

»Bevares vel,« sagde Obersten.

»Du kan tænke dig, Far, jeg har faaet noget imod Rubens.«

»Bevares vel, noget imod Rubens. Det maa du da ikke sige til Henning.«

»Det har jeg sagt.«

»Det har du da vel ikke. Saa blev han da vred.«

»Nej, men han tav stille, og det gjorde jeg med.«

Obersten sad lidt og strøg sine Moustacher. Han havde i den seneste Tid faaet den Vane at stryge dem nedad, før strøg han dem altid til Siderne. »Hør nu skal jeg sige Jer noget, Børn: saa kan I lade være at se paa Rubens sammen.«

»Det gør vi heller ikke mere.«

»I kan jo se paa Madonnaerne.«

»Jamen det gør vi heller ikke.«

»Saa se paa Landskaberne da . . . . . Naa Beatrice, nu maa du ikke se saa bedrøvet ud. Det med Kunsten, dér har du jo Uret. Han er jo saa meget klogere paa det, end du.«

»Det er han ogsaa, men det er netop det tunge, at jeg ikke kan faa det ene til at passe med det andet. For jeg véd nok, at han maa have Ret . . . . ., men jeg véd ogsaa, at jeg har Ret!«

»Ja det er jo et mærkeligt Tilfælde,« sagde Obersten spagfærdigt og nippede til sin Kaffe. »Hør engang Beatrice, du skulde bede ham om du maatte læse noget af hans Afhandling, den Bog han arbejder paa om Kunstens Væsen. Bed ham læse lidt højt af den, for Exempel. Dér kunde du vist lære noget.«

»Jeg vilde vist ikke forstaa meget deraf — endnu.«

»Det skal du ikke sige, der maa jo ogsaa være populære Partier deri, det siger han da.«

»Jeg tør ikke,« sagde Beatrice efter en Pavse.

»Hvad for noget? Tør ikke? Han som er saa god og føjelig, du kan jo vikle ham om en Finger. »Tør ikke«, sikke Snak.«

»Nej,« sagde Beatrice.

»Vil du nu sige det, hvorfor »tør« du ikke?«

Hun kæmpede med sig selv. »Skal jeg sige det, Far. Jo: jeg er bange for, at jeg saa vilde . . . . . komme til . . . . . at holde mindre af ham . . . . . «

»Saa saa saa saa. Hør Beatrice, nu skal jeg sige dig noget. Du har det med Anskuelser. Ligesom din Mor, Gud velsigne hende i sin Himmel. Kan du ikke

lade Folk beholde deres Anskuelser. Anskuelserne er jo dog ikke Mennesket.«

»Jo det er!« sagde Beatrice næsten iltert.

»Saa saa saa. Saadan sagde din Mor ogsaa, at Anskuelserne var Mennesket; det er ligesom jeg kunde høre hende.« Han sukkede lidt og saa' ned i sin Kaffekop. Men Beatrice vedblev ivrigt:

»Sagde Mor det?« — Og efter en Pavse:

»Netop derfor er jeg saa bange, saa bange, for at komme til at læse hans Bog . . . . . For jeg holder saa ubeskrivelig meget af ham . . . . . « — saa bøjede hun Hovedet lidt og vilde til at skjule Ansigtet i sine Hænder, men han tog om hendes Arm og holdt Haanden tilbage med et kraftigt Tag og kyssede begge hendes Øjne . . . . . »Saa du holder saa ubeskrivelig meget af ham?« — og saa begyndte han at stryge sine Moustacher, denne Gang lidt mere til Siderne.

»Men der har vi Hr. Svigersønnen!« udraabte han pludseligt, for i det samme kom Henning. Han kom fra Jærnbanen, glad, længselsfuld, forelsket, og vilde overraske. »Min Hr. Svigersøn,« sagde Obersten med Munterhed, »jeg sidder her med Deres Forlovede, og denne Dame har i dette Øjeblik erklæret, at hun holder saa ubeskrivelig meget af Dem.« Dette sagde han med munter spøgende Stemme; men det Blik han i det samme tilkastede Henning, i det var der snarere noget ængsteligt bønfaldende, eller dog noget appellerende. Saa vendte han sig og raabte ind i Huset en Ordre om Aftensmaden; dette Øjeblik benyttede Henning, han var rødmende af Glæde:

»Er det sandt, Elskede, at du sagde det?«

»Ja,« svarede hun og lukkede Øjnene og lagde Armen om hans Hals. Obersten kom tilbage og saa' det og mumlede: »Han ser i alt Fald ud som en Gentleman.«

— Og senere, efter Maaltidet, saa' han igen paa dem og smilede:

»Søndermarken??«

»Ja Far,« svarede hun, »men allerhelst vil vi dog have dig med i Dag. Og da Henning stemmede i med, saa gik de sammen ud ad yndige Stier og Veje mellem de blomstrende Enge og blødt svungne Høje og blaanende Olivenlunde; de gik lige mod Aftensolen, og den forgyldte dem alle tre.

Det kom saadan, at de to Mænd havde hinanden under Armen, de talte godt og fornuftigt med hinanden, Beatrice gik lidt foran. Saa kaldte Obersten paa hende:

»Beatrice, vi to Mænd har besluttet, at vi en af Dagene allesammen bryder op fra Florenz og rejser til Rom.«

»Det vil jeg gerne,« sagde Beatrice.

KAPITEL XXIII.

Rom blev en mageløs Oplevelse for Beatrice. De indrettede det saadan, at den romerske Fred kunde

komme over hende. Der er noget, som hedder den romerske Uro, men der er for de fornuftige Rejsende ogsaa noget, som hedder den romerske Fred, *pax Romana* i moderne Forstand.

Den kommer ikke til den almindelige Turist, der i Rom jager rastløs fra Seværdighed til Seværdighed og søger at faa alting med, hvilket dog er umuligt; han vil blive overvældet af Tingenes Masse og udtrættet, »Rom ist furchtbar« endnu den Dag idag. Men til den beredte, ham der véd at kun i Sjælens Ro og Stilhed undfanges Aandens store Indtryk, til ham kommer Stedets Genius og aabenbarer sig i sin rolige Vælde.

Det er ikke saa meget ved møjsommeligt at beskue Massen af Enkeltheder, som ved i stille Ærefrygt at erkende den samlede Storhed, at den rette Romerstemning opstaar; megen Lærdom og Viden om mange Fakta er ikke synderlig værd, naar Ens Sjæl mangler Sans for Storhed; og, naar du paa Capitol stod hensunken i drømmeagtig Erindren, hvis du saa ikke følte, at denne Drømmen og denne Erindren, den var ikke d i n alene, men den var Menneslægtens Fælleserindren som rørte sig i dig; hvis du aldrig blev gennembævet af Stedets universelle Majestæt, aldrig her fornam Verdenshistoriens fulde Vingeslag, — saa gik du glip af Roms Genius, om du end kendte Navnene paa alle Busterne i det capitolinske Museum.

De nærmede sig Rom fra Nord, Toget vilde snart være ved det Sted, hvor man første Gang kan øjne St. Peters Kuppel. »Skal jeg vække hende?« hviskede

Henning til Obersten, »jeg lovede det.« »Jeg synes ikke,« svarede denne og saa' kærligt til Datteren, der hvilede blødt i Kupéens Hjørne.

De to stod ved Vinduet og spejdede. Pludseligt kom Kuplens blaanende Bjærg tilsyne i Horizonten. Henning fik en Følelse af, hvor meget han maatte have forandret sig fra den Gang han for en halv Snes Aar tilbage første Gang øjnede Peters Kuppel fra dette samme Sted; den Gang: sværmerisk højtbrusende Begejstring; nu — højst — en lidt blaseret Genkendelsestilfredshed; det var en ærgerlig Selviagttagelse, og han spurgte sig: er det Følgen af megen Viden, meget Studium, megen Kunst? Gaar Glæden tabt eftersom Kundskaben voxer? Han vendte sig uvilkaarligt fra Vinduet, for idetmindste ved Synet af Beatrice at bestyrkes i at han virkelig var glad og lykkelig — — Se! ubemærket havde hun rejst sig, hun havde slet ikke sovet, bare »narret« dem, og stod nu tæt bag dem, stille stirrende ud efter samme Maal som de, samme Maal som de andre Passagerer i hele Toget, efter Roms blaatblinkende Vartegn —, og se, i hendes Øjne var det at Henning genkendte sin Begejstrings Ild fra fordums Dage; han greb efter hendes Haand, og hun ogsaa efter hans; saadan stod de, hun i stille Begejstring stirrende paa det skønne Syn, han atter seende i hendes Øjne; da mindedes han — kunstnerisk — hin anden Beatrice, hvordan Dante kun i det rene Spejl af hendes Blik formaar at skue Tilværelsens højeste Skønhed. »Elskede«, hviskede Henning. Og da Synet i det samme forsvandt, vendte Beatrice sit Blik

mod hans og gav hviskende Ordet tilbage, og nægtede ham ikke en yndig Bekræftelse derpaa.

Men Obersten saa' paa dem fra sin Krog og strøg sine Moustacher ret lige ud, mens han for sig selv mumlede de gaadefulde Ord: »Endnu altsaa!«

KAPITEL XXIV.

Men allerede næste Dag, efter deres første Besøg i Peterskirken, saa' Oberstens Ansigt lidt mindre tilfreds ud. Han havde Samtale med Henning:

. . . . . »De maa huske paa, kære Svigersøn, at hendes Mor var Katholik. Deraf kommer det, at Beatrice stadigt ser alting fra det religiøse Standpunkt . . . . .«

»Ih«, afbrød Henning, »det har jeg ikke det mindste imod; det kunstneriske Synspunkt er saa neutralt som vel muligt, men . . . . .«

»Da forekommer det mig dog, bedste Torrevilla,« afbrød atter Obersten, »at Udtrykket »Exaltation«, som slap Dem af Munden, da De saa' hendes dybe Bevægelse ved Apostelens Grav . . . . .«

»Kære Svigerfar,« sagde Henning — de afbrød hele Tiden hinanden, dog under venskabelig Form — »kære Svigerfar, jeg tænkte derved kun paa hendes Helbred; og hvis . . . . .«

»Jeg tror det gerne, kære Svigersøn, jeg tror det gerne, men . . . . . kunde De ikke s e l v . . . . . trods Deres overvejende kunstneriske Synspunkt . . . . . jeg mener

. . . . . for Beatrices Skyld . . . . . De er jo dog selv . . . . . (Obersten rødmede her, og overfaldtes af Hoste mellem Ordene) . . . . . De er jo dog selv . . . . . saadan . . . . . døbt Kristen . . . . . eller i alt Fald . . . . . (Hosten fik her helt Magten, saa det denne Gang ikke var Henning der afbrød ham).

»Bedste Oberst, jeg tror jeg tør sige, at jeg ikke med Bevidsthed nogensinde har stødt an mod Beatrices religiøse Følelse, og . . . . .«

»Kære Torrevilla, »stødt an«, »stødt an« — — men kunde De ikke, i foreliggende Tilfælde, med Tanken paa at glæde Beatrice . . . . .« (han standsede atter, rød i Hovedet).

»Endvidere«, fortsatte Henning, »endvidere bestræber jeg mig altid for den yderste Hensyntagen, ja endog Ærbødighed, Hr. Oberst, for andres religiøse Forestillinger . . . . .«

»Ærbødighed«, hm hm, hm hm«, sagde Obersten, som om Ordet ikke tilfredsstillede ham.

»Hr. Oberst, undskyld, men det forekommer mig, at De for Øjeblikket viser mindre Liberalitet end Deres Datter; Beatrice har aldrig ønsket at gøre Propaganda hos mig . . . . .«

Obersten tav, for han selv kendte altsaa Beatrices Tanker bedre end Henning.

Da denne Tavshed havde varet lidt, saa sagde Henning, og han havde nu et smukt og varmt Smil:

»Dertil kommer, forsikrer jeg Dem, at jeg betragter Beatrices egen Religiøsitet som noget saa skønt og rent, at den i mine Øjne føjer en ny Ynde til hende,

ja forøger hendes Værd for mig — hvis hendes Værd overhovedet kunde forøges, kære Svigerfar.«

Saa saa' de lidt paa hinanden: Obersten rakte Haanden frem, Henning greb den; saa talte de om andre Ting.

Obersten havde ogsaa Samtale med Beatrice:

. . . . . »Som jeg siger dig, han er den mest liberale og tolerante Mand der er til, du skulde hørt hvor smukt han talte om Tolerance — og Liberalitet — og neutrale Synspunkter.«

»Jeg tror det gerne, Far.«

»Du tror det gerne, men du siger det som om det ikke var noget. Hvor mange Mænd er saadan. Vilde du maaske hellere have, at han skulde rase og fare op og give sig til at prygle dig, naar Jeres Anskuelser ikke var ens.«

Beatrice lo lidt.

»Hvad, vilde du hellere det?« fremturede Obersten og lo ogsaa, akkurat saadan som hun havde let. »Hvad? vilde du?«

»Naar jeg undtager Pryglene«, svarede hun, og det med en vis Alvor midt i Latteren, »saa tror jeg næsten jeg hellere saa' ham rase en Smule og fare op, naar det var for sin Livsanskuelses Skyld, Far.«

»Der har vi det, Beatrice. Du med din »Livsanskuelse.« Det er jo dog ikke Anskuelserne, det kommer an paa.«

»Det mente dog Mor. Sagde hun ikke, at Anskuelserne, det var Manden.«

»Jo, det sagde hun. Og netop derfor skal du lade ham beholde sine Anskuelser, for at han kan blive ved at være en Mand.« Det sagde Obersten, og saa blinkede han lidt og gned sine Hænder i Smug, for han syntes han havde fanget Beatrice med den Logik.

Hun smilede en lille Smule. Men saa paa én Gang forsvandt al Smilen, Ordene kom langsomt og lavmælt:

»Beholde sine Anskuelser«, siger du, Far . . . . . Ja hvis jeg . . . . . blot var sikker paa . . . . . om han *har* nogen;« — men ilsomt og fortrydende tilføjede hun: »udenfor sin Kunst og Videnskab, mener jeg naturligvis.«

Ogsaa fra Obersten forsvandt alt Smil: »Det du dér siger, gør mig rigtig ondt, Beatrice.«

Hun nikkede langsomt og bedrøvet, som om hun nok vidste det, men det kunde ikke blive anderledes.

»Der *er* dog Ægteskaber,« sagde han forsigtigt, »hvor den ene er kristen og den anden ikke, og de kan holde meget af hinanden dérfor.«

»Ja,« sagde Beatrice.

»Det kan blive et meget lykkeligt Ægteskab.«

Dertil svarede Beatrice ikke, og Obersten rettede:

»Et meget ordentligt Ægteskab.«

»Ja,« svarede hun med en ubetydelig Trækning ved Munden.

Efter en Pavse siger han: »I har jo dog saa mange Interesser fælles.«

Og atter efter en temmelig lang Pavse siger han, meget sagte og blødt og ligesom overtalende:

»Du véd jo ikke Beatrice, om han ikke maaske

er Kristen inderst inde« — og mens hun vedblev at sidde tavs og af og til nikke ganske langsomt, som om det var til sine egne Tanker hun nikkede, fortsatte han med afbrudte Bemærkninger:

»Man kan jo godt være Kristen uden at tale derom.« Og:

»Mange Mennesker har det man kalder aandelig Blufærdighed.« Og:

»Han hører maaske til de søgende.« Men til Slut:

»Du skulde tale med ham om det, maaske du kunde vinde ham« —

Da løftede hun sit oprigtige sanddru Ansigt: »Jeg tror ikke han vilde forstaa mig, Far. Nej jeg tror det ikke. Naar han endda var imod. Men det er han jo heller ikke. Det er ligesom der ingenting er . . . . . undtagen Kunst . . . . . « — Men saa var det igen som om hun blev bange for sine egne Ord og gjorde en Gestus som for at kalde dem tilbage.

»Du gør ham megen Uret, Barn,« sagde Obersten alvorlig.

»Der er kun ét« — hun havde igen sænket Hovedet og undgik Faderens Blik — »der er kun ét jeg kan gøre, og det gør jeg ogsaa baade Nat og Dag, for os begge to, ... og det kan du ogsaa gøre, Far, for os begge to, Far . . . . . for ham og mig, for vi hører jo sammen . . . . . jeg gør det altid, Nat og Dag . . . . . « — her tabte hendes Stemme sig, ligesom bukkende under i de brusende Følelsers Dyb.

— Obersten fo'r med Haanden ikke blot over sit Skæg, men over hele Ansigtet:

»Saa saa saa saa, min lille Pige.« Han klappede hende paa Haaret:

»Saa elsker du ham stadig?«

»Ja. Ja. Ja!« svarede hun. »For jeg vil elske ham.«

KAPITEL XXV.

Henning ønskede, at hans Bog skulde udkomme samtidig i København og Wien, begge Steder havde han med Lethed fundet Forlæggere; han forfattede den samtidig paa dansk og tysk; det hele kunde gaa baade grundigt og temmelig hurtigt fra Haanden, fordi Massen af Forarbejder allerede forelaa: Bogen var jo mest en Sammenarbejden af Forstudier, han havde syslet med gennem hele sit Liv som voxen.

Mens han nu i Rom med Kraft og Fremgang fortsatte Arbejdet, førte Beatrice et stille og hvilende Liv, fartede ikke meget om til Museernes og Kirkernes talløse Seværdigheder, men modtog med des mere opladt Sind de store og simple Indtryk af hvad hun dagligt havde for Øje.

Gerne spadserede hun sin Morgentur paa *Janiculums* slyngede Stier, i den vidunderlig rene Luft, med hele Rom udbredt under sine Øjne; gerne dvælede hun om Aftenerne paa *Monte Pincio's* Terrasse, naar Klokkerne fra Byens Hundreder af Kirker ringede Solen ned og St. Peters Kuppel hylledes i et Lysslør af usigelige Farver; eller hun kunde sidde i Middags-

stunden paa en overskygget Bænk i *Palatiums* stille Haver og læse i en lille Verdenshistorie hun havde medbragt fra Danmark — hun gav sig selv Lektier for og lærte med Lethed og Glæde — selve Stedet var hende jo ofte som en Illustration dertil; — eller, var det en maanelys Aften, saa kunde hun med de andre gaa en eventyrlig Spadseretur under *Colosseums* halvdunkle Murmasser: hvor dybe Stemningsbølger, hvor stærke, hvor rolige, gik der da ikke gennem hendes Sjæl! — En og anden Gang var hun ogsaa udenfor Murene til *Tibur*vandenes brusende Kaadhed og *Villa d' Estes* henrivende Vemod, eller i *St. Paulus'* Basilica, det ædleste Kirkerum i Verden. Paa disse og andre Steder ledsagedes hun gerne af sin Far, sjeldnere af den arbejdsomme Henning, men ofte var hun ogsaa alene, thi Ensomheden var hende kær; i den romerske Ensomhed udvidedes hendes Sjæl, hendes Personlighed syntes at blive større og rigere og dybere.

— Etsteds i *Thermemuseets* Have, omgiven af Korsgangens søjlebaarne Buer, er der en yndig Plet, et Hvilested i Nærheden af Michel Angelos gamle Cypres, en lille Stenbænk dannet som et ionisk Kapitæl, rundt om er der Rosenbuske og Buxbomhække og Bede med alskens Blomster og skøntformede Marmorvaser, og smaa antike Statuer der titter frem gennem Løvet, mens et lille Springvand plasker med sød Ensformighed i sit stenindfattede Bassin.

Her sad Beatrice en Middagsstund, hun havde siddet længe og læst, men Bogen var nu sunket ned i hendes Skød, og hun var faldet i Søvn. Solskinnet

gød sig over hende, dog ikke brændende, blot mildt kærtegnende, for det var ud paa Efteraaret; en Sommerfugl — en af Aarets sidste — havde sat sig paa hendes Skulder; dér sad den og klippede med Vingerne, den troede vel hun var en af Havens Statuer. Foran hende stod Henning, han var lige kommet og havde fundet hende paa dette Sted, nu stod han med et Sjal udbredt for at lægge det over hende, men, med sin Kunstsans, nænnede han ikke at forstyrre det yndige Billede, saa længe Sommerfuglen sad paa hendes Skulder, dog nu fløj den, og han berørte hende let med det hyllende Sjal. Da slog hun Øjnene op, og hun saa' paa ham med de store brune Øjne, hvori en sød Drøms Lykke endnu syntes at dvæle.

Han talte Kærligheds Ord til hende, og mens han talte, og hun blot tiende saa' paa ham, saa forekom det ham, eftersom Drømmelivets Fata Morgana henvejredes og Virkelighedssansen kraftigt vaagnede i hendes Blik, saa forekom det ham, at Blikket antog et Udtryk af noget — ikke ukærligt, heller ikke just strengt, men dog alvorsfuldt prøvende, vurderende, bedømmende; noget han ligesom krympede sig for, noget som at han var under en Vejen og Finden for let, — aldrig før havde han lagt Mærke til det Udtryk hos hende, det maatte være kommet i Rom — ligesom ud af en større Sjæl — noget der med det Større Ret, og det Reneres og Helligeres, dømte det lavere liggende og indskrumpede og mindre rene — — saadan syntes han et Øjeblik at hun saa' paa ham, men ogsaa kun et Øjeblik, for Tanken var jo urimelig, han reagerede strax — hun, den saa unge,

endnu saa lidet udviklede Pige; hun den lærvillige Elev, den nye Begynder — og saa han, den ældre, den kyndigere, han hvis Aand var mættet med den hellige Kunstforstand —

Og dog havde han et Øjeblik slaaet sit Blik ned for hendes.

Men da han igen saa' paa hende — og i hans Blik var der en hastig Forundring og en lille Spørgen og maaske ogsaa en elskovsfuld Bebrejden —, men da han igen begyndte at tale til hende, og Ordene var om Skønheden af Stedet hvor de var, og kyndige Forklaringer om de smaa Statuer og Korsgangens søjlebaarne Buer, og Michel Angelos store Gerning ved denne Bygning, og Thermernes fordums Udseende og Brug — —, da skiftede atter Udtrykket i hendes Øjne, de fik den samme lyttende Glæde som de plejede at have i tidligere Dage, denne lyttende Glæde som han elskede. Og mens han talte og saa' saa smuk ud, da tænkte hun paa hvad hun egentlig skyldte ham af god og smuk Viden; og nu selve denne Rejse, den var jo en Gave fra ham; og nu selve det at han elskede hende; og nu selve det at han stod dér og vidste saa meget og var saa smuk og en Gang skulde blive hendes Husbond —

Han svøbte Sjalet tættere om hende, for Solen varmede ikke længer meget, og han fik indrømmet Plads hos hende paa den lille Kapitælbænk, og Sommerfuglen kom tilbage og svirrede om deres Hoveder.

Havens Opsynsmand nærmede sig til dem for at melde Lukningstid. Det var en venlig Mand, han kendte dem begge godt (og for hende nærede han maaske

desuden i sit Bryst en lille særlig Beundring), — og da han nu saa' det smukke unge Par sidde saa fortroligt sammen imellem Blomster og Buxbom og smilende smaa Eroter; saa svulmede hans for al Skønhed modtagelige Italienerhjærte, han brød to Roser af en Busk og rakte dem hver en med et gratiøst Smil og Buk »*in ricordo di questo luogo, bel signore! bella signorina!*«

»Grazie, Grazie, Signor Custode!« —

— Men da de havde rejst sig og var kommet ind under Korsgangens Skygge, saa mærkede han, at hun begyndte at smaaryste. »Jeg tror jeg fryser lidt,« sagde hun.

»Det er ogsaa sent paa Aaret nu,« svarede han, »det er paa høje Tid vi rejser mere syd paa.«

»Til Neapel!« sagde hun.

»Nej nej. Lige til Sicilien,« svarede han hurtigt.

Hun saa' et Øjeblik paa ham, lidt forundret over Svarets Pludselighed, men da havde han vendt Ansigtet bort.

KAPITEL XXVI.

Der blev holdt Rejseraad af de tre.

Det var nemlig saadan, forklarede Henning, at Gangen i hans Bog krævede at han nu tog til Palermo; dér fandtes jo Typerne paa den normannisk-arabiske Kunst; dér var ogsaa et vigtigt Museum; han havde aldrig været i Palermo, hvorimod han kendte Neapel ud og ind.

Obersten indrømmede, at det anførte maatte blive Hovedhensynet, men da de dog skulde over Neapel (Dampskibet til Palermo gaar fra Neapel), og da Ordsproget lyder: *vedere Napoli e poi morire* og saa videre, saa vilde han spørge, om man ikke burde anvende nogen Tid dér, om ikke Henning burde unde sig denne lille Ferie, saa arbejdsom han havde været? Ogsaa tilstod Obersten, at han selv personligt havde glædet sig til Neapel, ikke at tale om Beatrice, for hvem det sikkert vilde være en Skuffelse ikke at have været der.

Beatrice skyndte sig at modsige: saa utaknemlig var hun rigtignok ikke! alt det gode hun havde modtaget! nu længtes hun mest efter Sicilien, hun vilde da bede om at de alle tre strax tog til Palermo.

Henning, som hele Tiden havde søgt at skjule en vis Uro, kom da frem med det Mellemforslag, at de to skulde blive en Tid i Neapel, mens han selv tog direkte til Palermo, dér vilde de saa alle igen mødes og tilbringe Vintermaanederne sammen. Denne Plan blev sluttelig vedtaget.

Saa tog de altsaa alle paa Jærnbane til Neapel, men Henning indrettede det saadan, at han endnu samme Dag kunde afsejle til Palermo.

Han havde kun været et Par Dage i Palermo, da det første Brev fra Beatrice laa til ham paa Posthuset. Det var fuldt af Begejstring over hvad hun allerede havde set af Neapel. Ligesaa det næste Brev, men

deri skrev hun ogsaa, at hendes Fader fra en vis bestemt Dag havde følt sig mindre tilpas, det var vist Malaria, de vilde nu tage over Bugten og bo i Sorrent istedenfor.

Men allerede næste Dag kom der Brev fra Obersten selv. Det første, Henning saa' efter, var Steds-Angivelsen over Brevets Linier, han blev da meget uhyggelig tilmode ved at læse »Hotel Europe« — Navnet paa det Hotel, hvor han havde boet med Lady Northborn, Brevet selv lød saadan:

Hotel Europe, den .....

Hr. Torrevilla!

Mit Helbred fejler intet, Malaria kender jeg ikke noget til, heller ikke agter vi at flytte til Sorrento. Da jeg desuagtet — af Grunde som maa være Samtale forbeholdt — anser det for nødvendigt, at vor B. uopholdeligt unddrages Neapel, beder jeg Dem vente os i Palermo med Dampskib [Tidsangivelse], og skal endnu kun tilføje, at B. Gud være lovet befinder sig fortræffeligt saa vel paa Legeme som paa Sjæl.

Deres P. B. Weiss.

»At Beatrice uopholdeligt unddrages Neapel« og: »Samtale forbeholdt,« gentog Henning; saa saa' han igen paa Hotelnavnet over Brevet og følte sig ilde tilmode.

Henning tilbragte en ubehagelig Nat og en ubehagelig Dag, saa rustede han sin Aand til »Samtalen«

og gik ned til Havnen for at tage imod. Dér stod Beatrice paa Skibets Forstavn, nu vinkede hun, hun saa' glad ud, Henning trak Vejret lettet: det værste var der altsaa ingen Frygt for.

Saa hilste han og Obersten paa hinanden, dér var heller ikke meget at mærke; saa fulgtes de ad op i Byen, og der blev sørget for foreløbigt Logis paa Hotel for de to tilrejsende. De spiste alle tre til Aften sammen, dér skete heller ikke noget særdeles; saa traf de Aftaler for næste Dag, sagde Godnat og gik hver til sit.

KAPITEL XXVII.

Næste Morgen tidlig, efter nok en ubehagelig Nat, vilde Henning have »Samtalen« overstaaet; han rustede sin Aand til Tænderne og begav sig hen til de andres Hotel. Men lige udenfor sin egen Gadeport traf han allerede Obersten, denne førte sig afmaalt, stivere end igaar.

Begge Herrerne standsede forundret.

»Jeg søgte netop Dem,« sagde Henning.

»De? — mig?« svarede Obersten. Henning lagde Mærke til, at han saa' bekymret og forvaaget ud.

De gik hen ad Gaden sammen, de saa' begge ned for deres Fødder.

»Her er meget smukt i *Palermo la Felice*,« bemærkede Henning.

»Meget smukt,« svarede Obersten.

»*Monte Pellegrino!*« sagde Henning og slog ud med Haanden i Retning af denne stolte Udsigt.

»Henrivende,« svarede Obersten uden at se op.

Saa var det, at de begge paa én Gang standsede, ligesom med et fælles Ryk. Uden ydre Anledning gjorde de begge Holdt paa én Gang, en sjælelig Bevægelse maa i et Nu have forplantet sig fra den ene til den anden.

»Naa, kære Svigerfar, lad mig da faa det,« sagde Henning i en Tone der endnu skulde forestille Spøgefuldhed.

Det varede lidt, saa sagde Obersten, det kom langsomt:

»»Saa lad mig da faa det« — det siger De saa rask, unge Mand. For mig er Rollen sværere. — Formoder De, hvad Talen er om?«

»Formode kan man jo altid«, henkastede Henning let. Men det tilkommer uden Tvivl Dem, som Militær, at begynde Attaquen.« Endnu stadig spøgefuld Tone.

Obersten rystede bekymret paa Hovedet. »Min Hensigt var just ikke ..... Attaque, som De spøgende udtrykker Dem ..... skønt De ser, at jeg ikke spøger .....«

Henning mistede øjeblikkelig al Lyst til at fortsætte i den spøgefulde Maner, men kunde dog ikke finde nogen anden Tone der passede; Obersten fortsatte:

»Næh — men jeg vilde give Dem Lejlighed til at ..... ytre Dem ..... eventuelt benægte ..... visse

pinlige Meddelelser . . . . . Anledningen var tilfældig . . . . . Nævnelsen af Deres Navn i Hotel Europe . . . .«

Henning afbrød: »Jeg forstaar. Man har i Hotel Europe sværtet mig for Dem.«

»Hm. Man har nedsat Dem i mine Øjne, ja. Man har forringet Deres Ære. Ære, Torrevilla.« Den gamle Militær rankede sig. I samme Øjeblik rettede ogsaa Henning sig op; det var en nogen kunstig Retten sig op. Obersten vedblev:

»De kan jo benægte det. Gid De kunde. Maaske kan De. Men jeg maatte høre, ja jeg maatte høre, at en Signor Torrevilla, der blev beskrevet med Deres Ydre, havde taget Tjeneste . . . . . som Tjener . . . . . og samtidig som Elsker . . . . . samtidig som Elsker . . . . . hos en . . . . .« — Her svigtede Stemmen ham, men han holdt sig rank og saa' Henning fast ind i Øjnene.

Henning var forberedt paa dette, han havde rustet sig og vidste hvordan han vilde tage imod det. Med megen Ro begyndte han:

»Jeg var fattig, ved at dø af Sult, Oberst Weiss, derfor tog jeg Plads som Tjener, er det uhæderligt?«

»Aldeles ikke,« svarede Obersten efter en kort Betænkning, »det vil sige . . . . . nej, aldeles ikke. — Men Tjener og Elsker paa samme Tid, var De det? var De i hendes Brød, var De en »holdt« Elsker, var De det?«

Henning smilede let, det hørte med til hans Krigsplan at smile let ved saadanne Udfald, som han jo

vidste vilde komme. — Og nu maatte det beskyttende Skjold bruges, det magiske, alt diskulperende Ord:

»De vil forstaa min Handlemaade, naar De hører, og hvis De vil tro mig, at dette Forhold var den eneste Mulighed jeg havde for at komme til Athen! — — De forstaar mig endnu ikke? — — At faa studeret Athens Monumenter ved Selvsyn, det var Grundlaget for hele min kunstneriske, min videnskabelige Udvikling — forstaar De ikke det? — Ikke at have været i Athen, det var at reduceres til at forblive en andenrangs Størrelse i mit Fag — forstaar De ikke nok det, Oberst Weiss?«

Det var jo indtrængende Tale; man skulde tro, den Forklaring maatte rense ham i Oberstens Øjne, ligesom den forlængst havde renset ham i hans egne. »Naa, og saa kom De til Athen,« sagde Obersten mekanisk, et Øjeblik forrykket fra sin Tankegang.

»Jeg kom der senere,« svarede Henning, idet han gjorde en Gestus med Haanden, der skulde betyde, at lidt tidligere eller senere gjorde lidet til Sagen.

Obersten havde genfundet sig selv. »Athen, naa. Men enten det nu er saadan eller saadan med Deres Athen — det forstaar jeg mig ikke meget paa —, men en fattig Fyr, med Æren uplettet, Torrevilla, er i mine Tanker mere værd end Verdens største Kunstner og Kunstkender, naar man ikke fuldt kan agte ham som Mand!«

Henning trak paa Skulderen, forbavset over i Nutiden og hos et dannet Menneske at møde en Tankegang saa barbarisk og ukunstnerisk. Han følte sig nu som den absolut overlegne og spurgte let satirisk:

»Blev der rettet flere Anker mod mig fra det dydige Personale i Hotel Europe?«

»Torrevilla,« sagde Obersten, og det mærkedes paa hans Blik og Tonefald, hvor levende han kæmpede med sig selv for dog at genopvække og redde hos sig noget af den gamle Velvilje overfor sin Datters Brudgom, »Torrevilla, De var meget ung dengang, det undskylder og forklarer meget ..... men ..... man talte med Spot om ..... et Liv mellem Mænd og Kvinder som ..... et smudsigt tilsølet Liv, Torrevilla ..... mellem ryggesløse Mænd og Kvinder ja ....., men De var meget meget ung, De havde ingen Moder ..... eller Ven eller god Raadgiver — — eller, endnu bedre, det hele er Bagvaskelse, De kan benægte det, ikke sandt? — — eller endnu bedre, De har fortrudt det, ikke sandt? De forstaar jo Torrevilla hvorfor det er mig saa magtpaaliggende, jeg er jo Beatrices Far, jeg giver Dem jo mit Barn, jeg bønfalder Dem om et Ord, De har angret det, ikke sandt?«

»Angret?« gentog Henning, han var nok forberedt ogsaa paa dette Angreb, men ikke paa dets sorgfulde Dybde, som han ikke forstod.

Han smilede, dog ikke længere satirisk:

»Kære Svigerfar. Hvad jeg kan love, og det med største Lethed, er at et Liv som De her saa drastisk har skildret — det skal ikke blive gentaget af mig: jeg føler ingensomhelst Tilbøjelighed dertil.«

»De angrer det, Torrevilla?«

»Angrer«? Hm Det var en Kreds af unge kunst-

begejstrede Mennesker — Bohêmenaturer — løsslupne — forlang ikke Moral af Kunstens frie Fugle . . . . .«

»Dog vel Mennesker, Torrevilla!«

»Mennesker? Ja det skulde jeg mene. Der var imellem dem en af Nutidens første Kunstkendere, BUK, kære Oberst! — Saa »angre« kan jeg virkelig ikke; tværtimod er jeg overbevist om at dette Liv har været et nødvendigt Gennemgangsled i min Udvikling.«

Obersten udstødte et Suk. Der blev en Pavse, saa saa' Henning op med et elskværdigt Smil:

»Ungdommen, Oberst Weiss!«

»Ungdommen«, gentog Obersten, »der er ogsaa en anden Ungdom end denne, det tror jeg — det haaber jeg — ja.«

»Muligvis, jeg véd det ikke. — Men, kære Oberst, De har taget for tungt paa den Ting. — — »Apropos,« tilføjede han og dæmpede Stemmen lidt, »jeg kan vel gaa ud fra, at Beatrice er holdt udenfor alt dette?«

»Ganske vist,« svarede Obersten, og han rødmede idet han tilføjede: »Intet af dette Smuds har Gudskelov berørt Beatrice.«

»Tak!« udbrød Henning uvilkaarligt. Obersten vedblev:

»Derfor forlod vi Neapel saa hurtigt. Jeg brugte et Paaskud.«

»Og—e, skønt jeg er fuldstændig sikker paa Beatrices Kærlighed, saa« — vedblev Henning med et hurtigt Sideblik — »saa har De vel ikke ladet Deres

..... Deres lille Misstemning virke paa hende til Skade for mig?«

»Hvor kunde jeg det? Jeg vidste jo ingenting — før nu.«

»Og nu? heller ikke nu vil De?«

«Umuligt! Hun holder jo af Dem!« — den gamle kæmpede med en frembrydende Bevægelse, han løftede sin Haand som til en Tale, men der kom ikke andet ud deraf end de Ord: »Vær god mod hende.«

»Jeg elsker Deres Datter, det tror De vel paa?«

»Torrevilla, Torrevilla« — og man saa' paa den gamles Blik, hvordan han kæmpede for at redde, hvad der kunde reddes, af hans Tillid og hans Velvilje.

De stod som Mennesker der for Øjeblikket ikke har mere at sige hinanden. De saa' ned ad den sollyse Gade; Morgenbrisen strøg ind fra Havet og fejede Blomsterduft fra Villahaverne foran sig.

— De saa' Beatrice komme dér henne, ud af Hotelporten.

Hun kom som et Solskin efter Graavejrshimmel, som frisk Luftning efter Malariavejr, en dejlig Opvaagnen efter tunge Drømme, eller som man fra et beklumret Værelse træder ud i en Rosenhave.

Da hun fik Øje paa dem, gjorde hun en Bevægelse af glad Overraskelse, saa gav hun sig til at løbe dem imøde — der var jo ikke mange Folk paa Gaden endnu —

»Der sér I, hvor rask jeg er blevet!«

— Og endnu en Gang lignede det lille Selskab et

lykkeligt ungt Par og en fornøjet Fader der nyder de unges Lykke.

KAPITEL XXVIII.

Capella Palatina og Kongegravene og Museet og *la Zisa* og *Monte Pellegrino* — saadan gik nogle dejlige Uger. Beatrice trivedes i Sydens Luft og Sol ligesom *Conca d' Oros* Blomster. Fuld af Iver og Videlyst, som paa Rejsens første Tid, og modtagelig for alt det nye og forunderlige og skønne, kunde hun med sin Begejstring smitte baade sin gamle Fader og sin kunstmættede Forlovede. Atter var det Henning en ublandet Glæde at vejlede hende i Kunstens Verden, hun gjorde sig mere Umage end før for at se Tingene ogsaa paa hans Maade, og trættede ham ikke længer med Synsmaader som han fandt ukunstneriske. Rigtignok var han saa ikke Vidne til hvad der foregik i hendes Sjæl ved enhver stor Kunstglæde. Rigtignok anede han saa kun lidet om hendes egentlige og virkelige Liv, om hvad hun tænkte og følte naar hun var alene, hendes Sjæl var lukket for hans Forstaaelse.

Men denne Udelukkelse vidste han ikke, han savnede intet. Hun vidste den, men for sin Kærligheds Skyld vilde hun ikke vide den, det lykkedes hendes Kærlighed at trænge Bevidstheden derom i Baggrunden; og Sorgen derover, den fik ikke Tid til at

trænge dybt ind i hende — det voldte hendes opblomstrende frodige Sundhed og Livsglæde, og saa Ungdommens Eros, som altid helst vil smile og se lutter Smil om sig.

— Naar de nu i Syden har narret sig fra den danske Vinter, saa er det Meningen at de vil gense den danske Vaar; og naar Henning saa i Danmark har lagt sidste Haand paa sin Bog, saa er det Meningen at de vil holde Bryllup.

Og Ungdommens Eros glæder sig ved at iagttage hendes drømmende Udtryk naar hun tænker paa den nære Fremtid, og hendes glade Nynnen under de huslige Smaabeskæftigelser, og den yndefulde Hast hvormed hun iler til sin elskede ved deres daglige Møde; den unge Gud mærker sig hendes Stemmes bløde Tonefald naar hun taler til ham, og hendes Miners glade Lytten ved at høre paa ham, og det hastige Blik hvormed hun ser op paa ham, og Øjets Glans ved hans ømme Hvisken, og Kindens Rødme ved hans Kys.

Men en Gang imellem, især naar hun er ene, da kommer ligesom en Skygge og lejrer sig paa hendes Pande og slører Blikket og gør hendes Miner urolige og spørgende og hjælpeløse — da er det at hun grubler paa den Kløft der kan være mellem Menneskers Sjæle. Men da er det ogsaa, at Eros faar travlt med at dække og kaste Bro og fylde ud med alle sine slyngende Ranker og alle de yndigste Blomster han ejer; og se! let paa sin lette Bro sværer Guden atter sejrrig fra Sjæl til Sjæl.

De dejlige sicilianske Dage! De syntes at bestaa af Sol og Sang og Blomster og Drømme og yndefuld Kunst, de føjede sig sammen som Blomsterguirlander og blev til Uger, og Uger til Maaneder — — saa var det den Tid, da Vaaren kommer til Danmark.

KAPITEL XXIX.

En af de sidste Aftener de var i Palermo, gik de til stor Vokalkoncert i Theatret. Der var først en verdensberømt Sanger, bred og mægtig af Krop, fed og tom i Ansigtet. Men da han opløftede sin Røst, dirrede hele Theaterbygningen af Velklang, hans Speciale var det pathetiske og det religiøse, der var især en Passions-Arie (Jesu Lidelse besungen i Selskabskjole og Glacéhandsker!), en Passions-Arie altsaa, hvor Publikum aldeles hensmeltede i Taarer og Religion, saadanne Toner vred han ud af sin Strube og saadan dirrede Nodebladet i hans Handskefingre. Da han var færdig, bedækkedes han af Kranse og Buketter og Vivaraab; saa bukkede han selvglad og rullede med sine Theaterøjne og gav Lidelsen da capo og var bred og fed og god og vædderagtig og ganske selvfølgelig.

»Jeg vilde helst bort,« sagde Beatrice.

»Hvorfor nu det?« sagde Henning, hans Kunst var dog god. Der var Velklang, og der var Fore-

drag. Mere forlanger man ikke af Sangkunsten. — Naa hvad savnede du du da?«

Hun saa' op med funklende Øjne, men vendte dem strax til Siden, ligesom træt opgivende.

»Jamen hvad manglede der egentlig?«

»Der manglede det han sang om: Jesu Lidelse« — hviskede hun hen for sig.

Henning trak uvilkaarligt paa Skuldrene, meget godmodigt, slet ikke haanende. Men ved dette lille Skuldertræk gik der gennem Beatrices Sjæl ligesom en isnende Gysen, eller det var for hende som om et Jærntæppe blev draget for imellem hende og den hun elskede.

Men nu kom anden Del af Koncerten. En lille Sangerinde traadte frem med energiske Bevægelser og spillende Ansigtstræk, ogsaa hun havde et berømt Navn og blev hilst med Jubel. Hendes Felt var det karakteriserende og pointerende, og hun syntes lige fuldkommen i alle Genrer. Først elektricerede hun ved aktuelle fædrelandske Sange, saa gik hun over til det sværmersk romantiske, derpaa kom en lille yndefuld Sang om en ung Sicilianerinde, hvis uskyldige Renhed fandt et saa rørende simpelt Udtryk, at Folk sad med store gode Taarer i Øjnene, — umiddelbart derefter kom Sange af glødende Erotik, og endeligt nogle mesterligt foredragne Viser af tilsløret Frivolitet — saa Theatret rystede af Latter og Bifald.

— Henning fulgte de to hjem, han gik lidt foran med Beatrice.

»Jeg er ikke meget musikalsk,« siger han, »det er du; hvordan syntes du i det hele om Koncerten?«

»Den var afskyelig!«

»Afskyelig? det kan du ikke mene. Var det da ikke god Kunst?«

»Jo,« svarer hun kort. Men strax derefter udbryder hun med Lidenskab: »Nej. Nej. Nej. Det var ond Kunst.«

»Det Udtryk existerer ikke,« siger Henning, og hun svarer:

»Det kan være at Udtrykket ikke existerer, men Tingen existerer, det véd jeg nu ..... og har vidst det i nogen Tid,« tilføjede hun dæmpet, men stadig med Lidenskab.

Og saa var der ikke mere at faa ud af hende, skønt Henning gik og forklarede, at det var netop Kunstens Storhed at befinde sig hinsides godt og ondt, hinsides og over. Og naar blot Udtrykket, Formen, svarede fuldkommet til Indholdet, saa var Kunsten fuldkommen, Indholdet kunde saa være hvad det vilde .....

Hertil svarede hun slet ikke. Og da Maanen just steg op bag *Monte Pellegrino*, og Stjernerne kastede spillende Skær langt ude paa Havet, og der lød Sang fra en fjern Fiskerbaad — saa kom Obersten tæt hen til dem og sagde, at nu skulde de tænke paa andet end at disputere om Kunst. Henning nikkede med Smil og sagde: »Beatrice, nu springer Bøgen ud hjemme i Danmark!« — og det var jo baade sandt og blev sagt saa smukt, at Obersten mente atter at kunne trække sig diskret lidt i Baggrunden .....

Men Beatrice begyndte, og talte underlig tungt:

»Maa jeg sige noget alvorligt, Henning, jeg kommer maaske aldrig til at sige det mere . . . . .

Henning svarede at hun var den underligste og mest henrivende Pige paa Jorden.

Hun rystede tungsindigt paa Hovedet: »Hør dog hvad jeg siger nu, og tænk derover, vil du?«

Han saa' i hendes Øjne og nød Genskinnet deri af Himlens Stjerner, mens hun talte med en sær Højtidelighed:

»Tænk hvor forfærdeligt, hvis Mennesker som holder af hinanden, skal skilles evigt — evigt!«

»Elskede dog, hvorfor tale om Døden nu — nu da vort Liv først skal begynde?«

» . . . . . Jo for naar de gaar forskellige Veje her i Livet, saa er de ogsaa skilte for Evigheden . . . . . hørte du hvad jeg sagde, for Evigheden« — hun havde grebet med Haanden fast om hans Arm, krampagtigt fast, og hun arbejdede med Fingrene, som En gør, der med Fortvivlelse vil fastholde noget . . . . . »hører du Henning, det er maaske sidste Gang, Evigheden . . . . .«

»Evigheden? — aa den véd vi ikke noget om,« sagde Henning, det skulde være beroligende, for hun maatte jo være overtræt og nervøs, — men ved den Tone hvori han sagde det ene lille Ord, følte Beatrice igen hin Gysen, kun endnu mere isnende end før; Jærntæppet droges mere sluttende til; Kløften afdækkedes og viste et bundløst Gab . . . . .

Hun slappede sin Haands Greb om hans Arm og sukkede dybt og lydløst.

De var nu ved det Hotel, hvor hun og Faderen boede. Da Henning kyssede hende til Godnat, var hendes Læber helt kolde.

De var oppe i deres Lejlighed, Fader og Datter, de havde sagt Godnat til hinanden, han troede hun var i Seng nu. Deres Værelser stødte til hinanden, hvert Værelse havde en lille Balkon, udenfor straalede alt i Maaneskin, Obersten traadte ud paa sin Balkon. Han saa op paa Maanen, den gamle Mand, og sukkede og tænkte paa sin elskede afdøde Hustru. Men i det samme gaar ogsaa den anden Balkondør op, han ser Beatrice træde udenfor sit Kammer. Hun er i lang hvid Natdragt og staar ligesom han og ser op mod Himlen. »Maaske tænker ogsaa hun paa Mor nu,« sukker han. »Maaske Mor kan se os begge og forstaa os,« tænker han, »man véd jo ingenting om saadan noget; det var dejligt, om hun kunde.« Og Beatrice har Blikket mod den natlyse Himmel og alle Stjernerne, og paa en Gang bøjer hun sig langsomt og knæler ned med foldede Hænder. Og hendes Fader, som fra gammel Tid, lige fra de tunge Dage i Wien, har for Vane at ville følge hendes Sjæl og alle hendes Tanker og Handlinger, han bøjer ogsaa Knæ, den gamle Mand. Og da hun har rejst sig, saa vender hun sig om og kommer til at se ham, hun smiler over til ham og nikker, og det forekommer ham, at hendes Ansigt er sørgmodigt, men det forekommer ham ogsaa, at det har Udtryk af noget ophøjet og ubeskriveligt og af en stor og skøn Fred. Men det er blegt; og han taler

over til hende og beder hende gaa i Seng, for Natten er dog kølig, og hun har for lidt Tøj paa — og hvad en Fader saadan kan sige, naar han er stærkt bevæget og gerne vil skjule det. — Men hun er allerede inde hos ham og kysser ham og siger han skal være rolig, for hun har da lettet sit Hjærte og tror ogsaa nok hun har faaet Svar, for hun har faaet Kraft til en Beslutning, som han ikke maa spørge hende om før de er hjemme i Danmark, nej det maa han ikke gøre, for det vilde være Synd for andre.

Saa favner han hende og kalder hende sit elskede Barn, sin eneste paa Jorden, og han beder hende tænke paa Mor, for hvad Mor vilde have raadet hende til, det var det bedste. Og han mumler bedrøvet hen for sig, at han jo nok har anet det.

Saadan stod de sammen — længere end vist Mor vilde have raadet til, i den kølige Nat og for aaben Balkondør.

Men den næste Dag var der ikke andet end at pakke sammen til Rejsen og sige Farvel til de Mennesker, som de ogsaa her var kommet til at holde af; og den næste Dag igen tog de alle afsted til Norden: de kørte og sejlede og kørte, og da de kom til Danmark, var Bøgen sprunget ud.

KAPITEL XXX.

Den Jacobsenske Familiebegravelse var anselig nok, der var Gitter med forgyldte Spidser, og en brudt Marmorsøjle med en Due paa, og Navnetræk i Guld, og saa videre, men god Smag var der ikke, og selve Gravene var daarligt holdte.

Der sad en gammel skrøbelig Dame i en Rullestol udenfor Gitteret og saa' ind, hun smaagræd og gjorde smaa iltre Bevægelser med Hænderne, bag Rullestolen stod en anden Dame med et træt og misfornøjet Ansigt.

»Nu ligger de ogsaa snart mig med derned — hva' Francisca.«

Francisca gjorde et lille Ryk i Stolen, det var den eneste Maade hun kunde svare paa, naar hun var ude at køre med sin Frøken; det betød efter Omstændighederne ja og nej; her betød det sandsynligvis ja.

»Jeg vil ligge op ad lille Annette, men saa skal de ta' Morderen op, jeg vil ikke ligge ved Siden af Morderen.«

Francisca rykkede, det betød at dette Arrangement vist ikke lod sig udføre.

»Dér ligger stakkels Justa,« klynkede Grandtante Louise, »hun var en Helgen. Hvorfor har de ikke lagt Krans til hende, hun har ingen Krans, Francisca.«

— Der kom gaaende to Mennesker op ad samme Gang, en statelig ældre Herre og en ung Dame, begge bar Blomsterkors og Kranse. De gik forbi bag om Rullestolen og hen til en Grav tæt ved, et lille venligt Gravsted, ikke prangende uden med frisk Græs

og et Rosentræ. Her stod de og saa' vemodigt paa deres Grav.

»Ja nu er vi hjemme igen,« sagde den gamle Herre. Den unge Pige havde sin Haand i hans, hun trykkede hans Haand til Svar. Den gamle vedblev:

»Bare Mor havde levet, saa havde hun raadet dig, bedre end jeg kan.«

Jeg har faaet det allerbedste Raad, Far, og jeg véd hvad jeg bør gøre.«

»Hvorfor siger du det da ikke til ham, Beatrice, det er jo Synd!«

»Det er mere Synd at sige det før han er færdig med sin Bog, det vilde forstyrre hans Arbejde.«

»Jamen hvor kan du selv holde det ud imens?« Obersten saa' bekymret paa Datteren; hun var ikke kommet saa stærk hjem, som de havde haabet.

»Han mener at være færdig med Manuskriptet om en Ugestid, og jeg sagde til ham igaar da vi kom, at han ikke skulde besøge os i den Tid. Det forstod han godt, at det var for hans Skyld.«

Obersten gik ind til Graven og lagde sine Kranse, Beatrice stod endnu med sine, hensunken i Tanker.

— Henne ved det større Gravsted sagde Grandtante Louise: »Francisca, hvem var de kønne Mennesker?«

Francisca rykkede ærgerligt i Stolen, det betød at det kunde hun jo ikke vide.

»Au, det gør ondt,« sagde den gamle Dame; og lidt efter:

»Gaa hen og sig til den søde Pige, at hun kommer lidt hen til mig.«

»Gud« sagde Francisca og rørte sig ikke.

»De er trodsig, Francisca. Vil De nu strax gaa hen til den søde Pige, vil De!«

Der var kun nogle faa Skridt til det andet Gravsted. Francisca forebragte sit Ærinde med alle Tegn paa den største Forlegenhed, Obersten smilede imødekommende og tog Hatten dybt af, Beatrice gik strax hen til den gamle Dame og nejede for hende.

»De er den sødeste Pige jeg har set,« sagde Grandtante Louise, »kan De tage mig i Haanden. Saadan. Sikken god lille Haand.«

Francisca, der var meget forfærdet, gjorde Tegn til Beatrice om at den gamle Dame var noget sær i Hovedet. Dette Tegn foregik bag Rullestolen, men Skyggen faldt i Solskinnet foran, og den gamle løftede sig forbitret lidt op i Sædet:

»Hvad skal de Fagter betyde, Francisca — jeg véd nok hvad jeg gør. Dem er der ingen der vil kalde paa, ialtfald ikke for Skønheds Skyld — De gamle Gaas!«

Beatrice skyndte sig at nikke med Smil til Francisca og gjorde derved det hele til Spøg. Grandtante Louise havde ikke Øjnene fra Beatrices Ansigt, hun fik et blidt Udtryk:

»Lille Barn, De ser ud som De havde svære Tanker at bære paa.« Og lidt efter: »Barn, Barn, det er over Deres Alder, det De gaar og bær paa.« Og igen, indtrængende: »Jeg siger Dem: Gift Dem aldrig med nogen, uden han er god. Ja, ja, ja. *Un bon Chré-*

tien. Ingen af disse Kunstnere. Men En som kan sin Relijon. Ja, ja, ja.« — Saa sukkede den gamle og vendte Blikket til Gravene, hun glemte det andet og begyndte igen at smaagræde:

»Aa lille Justa dér. Som trængte saa meget til Kærlighed. Og nu er der ikke engang nogen som har lagt Krans til dig. Francisca gaa hen og køb en!«

Men Beatrice, som stod med to Kranse paa Armen, løsnede den ene og gik hurtigt ind og lagde den med kærlig Omhu paa Justas Grav.

— »Hvem var det du gav Kransen?« sagde Obersten, da Rullestolen med den gamle Dame var trillet bort.

»En som vist trængte til det,« sagde Beatrice stille; saa skjulte hun sit Ansigt med den anden Krans, inden hun gav den til sin Moder.

KAPITEL XXXI.

I den følgende Uge foregik der ikke andet mellem de Forlovede end nogen Telefoneren en Gang imellem. Saa kom Henning en Dag uformodet op i Villagaden ved Søndermarken:

»Renskrivningen er færdig, Beatrice, baade det danske og det tyske Manuskript!« — Og den store Mæcén véd det og er forlods helt begejstret! — Det tyske er allerede afsendt igaar, det danske gaar i Trykken

imorgen . . . . . Men hvordan er det du ser ud, Elskede? Du bliver paa én Gang ganske bleg?« . . . . .

»De maa undskylde hende Torrevilla, hun er desværre slet ikke rask,« sagde Obersten.

»Jeg skal nok blive bedre,« sagde Beatrice, det svimlede for hende. Hun bekæmpede sig alligevel: »Til Lykke, ja til Lykke! . . . . . Nu skal Bogen altsaa trykkes . . . . . Hvor længe kan det vare inden den er trykt færdig, helt færdig?«

»Aa — den bliver mægtigt fremskyndet — den er jo ikke saa omfangsrig — men altsaa den dobbelte Korrekturlæsning — aa jeg har et stort Stykke Arbejde endnu . . . . . «

»Hvor længe endnu?«

»Aa — godt en tre fire Ugers Tid tænker jeg . . . . . Men se nu faar du jo røde Kinder igen. —«

»De maa alligevel undskylde hende i Aften,« sagde Obersten igen, »hun er slet ikke stærk.«

»Det var ærgerligt,« sagde Henning.

»Lægen har sagt hun skal i Seng.«

»Hm. — Ja saa maa jeg altsaa hjem til mine Korrekturark . . . . . «

Han fik ikke engang et Kys; for hvordan det gik eller ikke, saa havde Obersten faaet ham manøvreret ud i Forstuen forinden.

Beatrice kastede sig om sin Faders Hals:

»Fire Uger endnu!« Det var ligesom en Domfældts Udsættelse.

»Du burde have talt,« sagde Faderen og søgte at gøre sig streng.

»Nej. Han maa have alle sine Tanker samlede til Korrekturen, kan du vel forstaa.«

»Men du, hvordan skal du holde det ud.«

»Fire Uger, Far, fire Uger har jeg til at samle Kræfter i.«

Men hun samlede ikke Kræfter i de Uger. Tværtimod blev hun ringere.

En Dag sagde Faderen: »Jeg mærker, det er bedre at jeg gør det istedetfor dig.« »Ja,« svarede hun mat.

Men et Par Dage efter sagde hun: »Nej det er ærligere og rigtigere, at det bliver mig selv.«

Dog i de samme Tider var det, at Ungdommens Eros, som aldrig uden fortvivlet Kamp lader sig drive ud at den Kvindes Hjærte, hvor han en Gang har fæstet Bo, i de Tider var det at Eros endnu en Gang rejste sig i sin Vælde og begyndte en Alvorsdyst, en Tvekamp med hendes Vilje. Alle sine Vaaben tog Eros frem, alle sine Hjælpetropper kaldte han hid. Selve Sanserne, det unge varmtrullende Blod, den kvindelige Svaghed, Tanker hun ikke havde tænkt, Følelser hun ikke havde kendt, Længsler der var hende fremmede — alt det tog han i Brug. Ogsaa hendes Taknemlighed gik i samme Tjeneste: hele den dejlige Rejse, Kunstens og Naturens Skønhed, al den gode Lærdom hun skyldte Henning, den kyndige Mand. Og fra Mindernes kostelige Juvelskrin hentede Gud Eros til sit Formaal de fineste Klenodier: genkaldte for hendes Fantasi hint første Møde i Søndermarken under Vaarens unge Vingers Brus, og — modsat — fremmanede et Fremtidshjems solide Hygge med Rigdom og husmo-

derlig Anseelse; undsaa' sig ikke for at fremvise for den unge Jomfru et Billede af en sød Børnegruppe omkring hende som Moder, og — modsat — et andet Billede af stakkels barnløs Goldhed. Men først og sidst og altid tryllede han Billedet frem af Henning selv i al hans elskværdige Skønhed; hviskede i hendes Øre med hans Elskovshvisken, strejfede hendes Læber med hans Kys.

Saa at hun en Dag sagde: »Far, jeg tror alligevel ikke jeg kan.«

Men saa igen — det var efter en Nat hun havde sovet fast og drømmefrit og længe —, saa kaldte hun sin Fader ind til Sengen, de talte sammen og hun sagde:

»Far, nu véd jeg at jeg baade kan og skal.«

De fire Uger var endnu ikke forløbet, saa kom Henning en Dag, mod Sædvane var det om Formiddagen.

»Frøkenen er endnu ikke staaet op,« sagde Pigen; og Obersten tilføjede det sædvanlige: »De maa undskylde hende, hun er slet ikke rask.« Men saa ringede det inde fra hendes Kammer: de kunde godt komme ind til hende.

Hun sad op i Sengen, da de kom. Og førend Henning havde sagt sit: »Nu er Bogen trykt færdig i Korrektur!« — var hun pludselig blegnet. Det mærkede Faderen, men ikke Henning, han blev ved med sit, og var lutter Forhaabning og Forelskelse og Glæde: » ..... og nu maa du se at blive rask, for nu — endelig! — skal vi tænke paa Brylluppet, og ikke paa andet end Brylluppet!«

»Torrevilla,« sagde Obersten og saa' paa Beatrice, hans Stemme lød tilkæmpet, »vil De ikke komme med mig ind i den anden Stue, jeg har en Meddelelse at gøre Dem.«

Men Beatrice berørte hurtigt Faderens Arm: »Nej tværtimod, jeg vil bede dig gaa og lade os være alene.«

Obersten betænkte sig lidt, saa gik han hen og stoppede Puderne fastere om hende og hviskede: »Mod!« — saa forlod han Kammeret.

»Min Ven,« begyndte Beatrice roligt, »sæt dig dér og tag mig i Haanden — nej det er ikke værd du kysser mig, for om lidt maa jeg bedrøve dig, du vil faa Grund til at blive vred paa mig . . . . .«

»Hvor kan jeg blive vred paa dig, du kan jo ikke gøre for at du ikke er rask endnu — skønt jeg længes saa uhyre . . . . .«

»Tag nu min Haand,« afbrød hun, »det Haandtryk jeg giver dig, det betyder en stor Tak for alt, Tak for alt . . . . . aa at jeg skal bedrøve dig netop nu . . . . . Nej min Ven« (hun gjorde en afværgende Bevægelse) »du vil nok tie stille lidt, tie ganske stille lidt, mens jeg tænker mig om . . . . .«

For paa en Gang følte hun sig forvirret i sin Tanke og kunde ikke faa Ordene frem, men det var underligt saa rolig hun alligevel saa' ud, som hun laa dér og pinte sig med de Ord hun skulde sige. De Ord var dog overvejede gennem Nætter og Dage, forlængst besluttede hvordan de bedst og rigtigst skulde falde, de afgørende Ord — for det var af Vig-

tighed at være retfærdig, være taknemlig, ikke saare ham, men dog tale Sandhed —, men nu glippede de for hende, og hun var forvirret i sin Tanke.

Han anede endnu ingenting, tænkte nærmest at nu skulde Brylluppet nok udsættes, ærgrede sig over at saadan noget skulde komme netop nu, og var samtidigt betagen af hendes Skønhed .....

»Aa min Ven, du maa tie stille lidt endnu, mens jeg tænker mig om .....« — men nu mærkede hun at hendes Pande blev fugtig, at hun begyndte at blive svimmel ..... da løsnede hun, uden Ord, sin Forlovelsesring fra Fingeren og lagde den i hans Haand ..... men da hun havde gjort det, svigtede al Vilje hende: uvilkaarligt og pludseligt og med et lille sukkende Skrig kastede hun begge Armene om hans Hals og kyssede hans Mund ..... og i det samme svigtede ogsaa Bevidstheden hende: hun sank tilbage i Puderne og var besvimet.

KAPITEL XXXII.

— Pigen var nu alene inde hos Beatrice, det hed sig at der ikke længere var noget videre i Vejen. Henning og Obersten var i Dagligstuen, de gik tavse frem og tilbage, det forekom Henning at Obersten var forlegen og hans Tavshed underlig, eller ogsaa at han

ligesom ventede noget fra Hennings Side; dette forøgede hans egen Uforstaaen af det passerede . . . . . , saa opdagede han pludseligt, at han uden at lægge Mærke dertil hele Tiden gik med Beatrices Ring i i sin lukkede Haand.

»Det var dog underligt« — han lo (lidt kunstlet) og viste Ringen til Obersten — »hun tog den af — vidste knap af sig selv dengang — vil De altsaa give hende den tilbage, hvis jeg ikke selv maa komme ind til hende . . . . .«

»Nej Torrevilla,« sagde Obersten alvorligt, »det kan jeg ikke.«

»De har Ret, Svigerfar, De mener det tilkommer ingen uden mig.«

»Nej Torrevilla,« sagde Obersten igen og standsede sin Gang, »hun ønsker den ikke tilbage«.

»Hvadbehager,« siger Henning og standser ogsaa sin Gang, han mener at have hørt fejl.

De staar og ser paa hinanden, og først under disse Sekunder begynder en Anelse om Sandheden at gaa op for Henning, ligesom et pludseligt skarpt Lys, der gør ondt . . . . .

»Har hun da ikke selv talt til Dem, Torrevilla?«

Han svarer ikke, men staar og drejer Ringen med Fingrene. Han samler sig omsider, opbyder Vrede og Værdighed:

»Skal dette være Spøg — saa finder jeg den daarlig . . . . .«

Han venter paa Svar, men Obersten staar og ser paa sin Hustrus Billede over Skrivebordet.

»Og er det blot en Misforstaaelse — saa er den latterlig og maa bortryddes . . . . .«

Der kommer stadig intet Svar; Henning vedbliver:

»Men — men skal det forestille Alvor, saa . . . . . saa . . . . .« — Henning gør igen en forgæves Pavse — »ja saa er dette Deres Værk, Oberst Weiss — De har altsaa talt ilde om mig — De har brudt Deres . . . .

Men i det samme han siger dette, føler han ved at se paa Obersten, at det er en Umulighed at denne Mand kan bryde et Æresløfte. Han skifter da Tone og Væsen:

»Jamen Deres Datter elsker mig, jeg véd det!«

»Torrevilla,« siger Obersten, og der er Blødhed i hans Stemme, »det er ikke let for en gammel Soldat at ydmyge sig for en ung Mand, ovenikøbet naar man skylder ham Tak, nej det er ikke let . . . . . Men Ære og Ret byder mig tilstaa, at De . . . . . unægtelig . . . . . har god Grund . . . . . tilsyneladende ialtfald . . . . . ja, god Grund til at beklage Dem . . . . . Men det maatte ske, ja det maatte! Hun kan ikke være Deres Hustru, hun ønsker det ikke, hendes Beslutning er længe betænkt . . . . . smertefuldt overvejet . . . . .«

Der bliver Pavse, saa siger Henning: »Men denne Pludselighed! . . . . . Jeg burde i alt Fald være forberedet . . . . . Jeg burde dog have anet det . . . . .«

»Maaske De burde have anet det, ja,« sagde Obersten langsomt. »Det maa De ogsaa vide: naar min Datter ikke tidligere har udført sin Beslutning, saa

var det for Deres Skyld ..... jo sandelig, for Deres Skyld! for ikke at tage Deres Ro fra Dem mens De arbejdede paa Deres Bog ..... skøn paa det Hensyn, Torrevilla! ..... tro mig, hun har lidt under Opsættelsen ..... hun er blevet syg derunder ..... en heroisk Handling, og hende værdig, Torrevilla!«

»Jeg takker!!« svarede Henning med bitter Betoning. »Men hvorfor bryder hun med mig? Grunden! Grunden! den har jeg vel Ret til at kende?«

»De har den Ret, det indrømmer jeg. Men desværre, jeg er ikke godt skaaren for Tungebaandet ..... maaske hun senere selv ..... Men, Torrevilla, I stemmer jo ikke overens! Har De da ikke selv mærket det, Mand?«

»Stemmer ikke overens? Hja — næh — i nogle kunstneriske Anskuelser — hvori hun tilmed er ganske uudviklet — som let lader sig berigtige — er det noget at slaa op med sin Forlovede for?«

»Desværre, som sagt, jeg er ikke kompetent i Kunstspørgsmaal, men Tingen gaar dybere ..... det er Livsanskuelsen det gælder, siger hun ..... det er Personligheden ..... Hun mener ..... hun siger ..... hun kan ikke finde Deres Person for lutter Kunst ..... De selv bliver borte for hende, siger hun ..... hun véd ikke hvad De er, eller hvor De er, eller om De er ..... hun har i sin Fortvivlelse brugt Ord som »hul« og »tom« — ikke for at nedsætte Dem for mig nej nej nej, men i Fortvivlelse det stakkels Barn ..... Men har De da aldrig selv mærket det hos hende, Mand?«

»Jeg har mærket,« svarede Torrevilla med en Værdighed, som ikke var uægte, »at hun elsker mig.«

Da tav Obersten, for han stod overfor Gaader, han selv ikke kunde løse. Og lidt efter, med sagtere Stemme:

»Ja, Torrevilla, hun beder Dem nu om Tilgivelse gennem mig, jeg beder Dem selv om Tilgivelse for mit eget Vedkommende, men — hun — vil ikke kunne blive Deres Hustru.«

»Hun elsker mig! jeg véd det!«

»Men vil aldrig blive Deres Hustru.«

»Men det er jo Vanvid — ikke blive dens Hustru, som hun elsker! — Det vil jeg først høre af hendes egen Mund!«

»Jeg nægter ikke Deres Ret dertil — siden Ringen ikke er Dem nok —, men skaan hende idetmindste idag.....«

Men den ellers saa selvbeherskede Henning gik oprørt forbi Obersten, og, næsten uden at banke, lukkede han op til Beatrices Kammer.

— Bevidst og vaagen, men for mat til Ord, mødte hun hans heftige Bevægelse med et blidt og roligt Blik, eller snarere en Betragten, som dæmpede og forvirrede og bragte ham i en ejendommelig Uro. Det var, som om hans Sjæl blev beskuet af en anden Sjæl, og denne anden Sjæl var større, fordi den var renere og helligere; og hans egen Sjæl maatte ligesom krympe sig og ydmyges i en ubehagelig Følelse af indskrumpen Underlegenhed, i en pinlig Anerkendelse af at være under Dom, og at Dommen var retfærdig. Og dog var denne blide rolige Betragten

ikke haard, ikke ukærlig, tværtimod var den fuld af Kærlighed, en smertelig Kærlighed; og dette kærlige smeltede sammen med hint dømmende til en stor og blid og højtidelig og hellig Kummer — Kummer for hans Skyld og paa hans Vegne.

Han forstod da, at det var Alvor, at det var forbi. Det forstod han allerede før hun havde rystet paa Hovedet ad Ringen, han vilde række hende. Ak denne smertefulde, langsomme, Rysten paa Hovedet. Ak dette uigenkaldelige Nej. Ak Kløften som nu omsider afdækkedes ogsaa for h a m.

Der faldt ingen Ord imellem dem. Han gik langsomt ud af Døren igen — ramt, ydmyget.

KAPITEL XXXIII.

Der var i Hennings Naturel nogle lykkelige og stærke Træk, som plejede forholdsvis hurtigt at hjælpe ham over personlig Modgang.

For det første var han aldrig megen bunden i sin Fortid. Ubehagelige Minder fik sjældent Lov til ret længe at saare ham, han formaaede at stryge dem væk. Forhold som var forbi, Mennesker som var døde — de var forbi, de var døde.

Naar hans Erindring alligevel — modvilligt og flygtigt — strejfede Gangen i hans Livsførelse, saa

mødte den jo først Barndomstiden og det mørke Hus i Vingaardsstræde og den ildesete »Fader« og den triste Søster og alt det, — men alt det havde han forlængst skubbet fra sig som tung og unødvendig Erindringsballast, omtrent saadan som i Skolen den viderekomne kan se paa sin Historiebogs tidligere Afsnit: noget man har lært engang, men heldigvis ikke behøver at huske mere.

Saa fulgte Oplevelserne i Italien: Trangen og Elendigheden, men godmodige Kammerater, et frigjort Sanseliv, Annina, og Førerhunden BUK's mægtige Beskyttelse — denne Periode tog han Afstand fra ved at gøre den til Æsthetik for sig: en ganske pikant Roman at læse i, en Bog hvis Helt han selv ikke længer var, og hvis andre Personers Liv var forbi med Bogens sidste Side.

Og i Flugt med denne Periode kom Episoden Lady Northborn. Denne Episode var det vanskeligere at faa forflygtiget, her var noget hvis Minde nagede — men det var i alt Fald forbi, og uden Følger.

Nu dukkede noget meget ærgerligt frem: Villa Justa paa Strandvejen og et Stykke ækelt Fortid fremmanet, og stakkels Søster Justa igen og en hel Hob Selvbebrejdelse og Fru Franzén og Doktor Bryde — men kunde man ikke regne sig for kvit nu, netop ved Selvbebrejdelsen? I alt Fald var det en Lykke at det hele stod saa kort paa, og en Lykke for stakkels Søster at hun døde.

Men saa kom endeligt dette sidste. Beatrice. Umuligt at glemme; svært, svært at undvære. Endnu ser Henning ikke hvorledes han skal komme over det. —

Men ogsaa det vil nok gaa: »Tiden, den store Læge«, og saa videre. Hvad der er Nutid nu, bliver Fortid engang.

— Et andet modstandskraftigt Træk i Hennings Natur var den Aandens ligevægtige Nøgternhed, som han efterhaanden fik sig lært op til. Under Paavirkning af de mange forskelligartede Livsformer han efterhaanden blev sat i, og af den uophørligt tilstrømmende Flod af Kunstindtryk, havde han erhvervet sig det, som man med lastende Navn kalder Blaserthed, men med rosende: Sindets Ligevægt. Det drengeagtige Følelsesliv, hvormed han engang havde tiltraadt sin første Rejse, havde givet Plads for Mandens koldblodigt praktiske Sans; var han ikke længere let til at begejstres, saa var han til Gengæld heller ikke nem til at saares eller vredes; nød han end færre »store« Glæder, saa var han ogsaa fri for langt flere Ærgrelser; en Beregning som, rigtigt opstillet, giver til Facit: større Tilfredshed.

— Og saa var Henning fra Vuggen af i Besiddelse af den uvurderlige Egenskab, som kaldes »Elskværdighed« d. v. s. Anførselstegnet inklusive, denne udefinérlige Forening i én Person af ydre legemlige Aktiva med visse indre Passiva, en Kombination af hvad der behager Menneskenes Øjne og ikke forurolige deres Sjæle, thi ydre Skønhed er kun kær for alle, naar den ikke forplumres ved Ytringer af en altfor original Sjæl d. v. s. en Sjæl med egne Meninger; hvorimod Meningstomhed plejer at virke paa Omgivelserne som et Surrogat for Samstemning, billigere end denne og lige saa beroligende. Personer der er saa

lykkelige at besidde denne Elskværdighed, har derved Frikort til Verdens forbeholdte Theaterloger og Saddelpladser, dertil ogsaa Partoutkort til Menneskehedens store fælles Dyrskue-Festplads med alle folkelige Forlystelser — samt forvist ogsaa reserveret Plads i mangen stakkels lille Kvindes Hjærte.

— Endelig havde Henning jo under alle Tingenes Omskiftelser haft sin Flid og energiske Arbejdslyst og faglige Dygtighed at falde tilbage paa. Arbejdet for Arbejdets Skyld — det er sundt. Kunsten for Kunstens Skyld — det er velklingende.

KAPITEL XXXIV.

Og nu var altsaa hans store Bog færdig. Den havde formet sig som en Slags Kunsthistorie, egentlig: Kunstteknikens Historie i Evropa, efter de nyeste og mest moderne Principer: Teknik og Faglighed. Paa Titelbladet stod Motto: *l'art pour l'art.* »I ædel Simpelhed,« som en af Anmelderne senere skrev. »Lovene for Linier og Flader og Farver til kunstnerisk Anvendelse; hvorledes disse Love, fra den græske Kunsts Begyndelse, efterhaanden spores, fremkommer, følges eller ikke følges, med paaviselig Bevidsthed følges, eller kun med famlende Instinkt følges, men dog efterhaanden fæstnes, udvikles, fuldkommengøres . . . . . « o. s. v. I denne Bog fandtes ikke megen »Begejstring«, ikke

meget med »Aand« eller Aandrigheder, — hvad Henning i Førstningen havde haft i Bogen af den Slags, var ved senere Gennemgange strøget —, men her fandtes mange nye Synspunkter, mange træffende Sammenstillinger, og overalt en solid Viden og Selvsyn af Tingene. — En god Bog, sagde Fagmændene af den moderneste Retning. Og den store Kunstmæcén blev enthusiatisk, før han havde læst den, og gjorde Selskab for Henning og tvang ham til at tage imod den smukke Stilling ved hans Kunstinstitution, ikke sandt Fædrelandet skylder man alt hvad man kan udrette; og der blev nye Venskaber med nye Kunstmennesker, og fornyede Venskaber med gamle, og Invitationerne begyndte igen, og Spørgsmaal om hans smukke Forlovede som de jo godt huskede, og velopdragen Deltagelse da man hørte det var forbi, og Ytringer om at en Mand som han jo altid, og saa videre.

Saa begyndte Anmeldelserne, baade danske og tyske; især de danske havde alle Færten af, i hvad Retning Tidsaanden gik ogsaa i kunstnerisk Henseende, Torrevilla fandtes at være »i Kontakt med Tidsaanden«, Torrevilla havde »følt Tiden paa Pulsen«, Torrevilla var i »Føling med det nye og det som groede og det som vilde frem i Tiden«; det var altsammen brillant. Det bedste var en Artikel underskreven BUK i et stort tysk Blad.

Vedkommende Nummer af det tyske Blad blev sendt Henning fra Neapel. Indeni laa en egenhændig Billet fra Artiklens Forfatter, store uregulære henslængte Bogstaver:

Torrevilla forhen Innocens, du er glemsom overfor Venner, dog det er dig tilgivet for dine Liniers og Fladers og Farvers Skyld. Dit Motto er ogsaa rigtigt nok, husker du hvor arrige vi blev da vor naive Kammerat *Va bene* sagde at Kunsten var til for Livets Skyld. Som om Livet var værdt at noget existerede for dets Skyld. Det er en meget stor Ulejlighed, den at existere, jeg véd ikke hvad Livet har at byde til Gengæld. Internazionale bestaar endnu, Personalet er (paa mig nær) et andet, dog Gott sei gelobt ikke mere moralsk end det var i din Tid. Jordloppen — hvis det interesserer dig — forlod os kort efter din Afrejse, hun forsøgte sig en kort Tid som ærbar Pige i et eller andet ærbart Erhverv, det gik jo ikke; nu er hun indskreven som *bagascia* i Santa Luciakvarteret, men med den Alder kan hun jo umuligt klare sig i Konkurrencen, saa du maa sende hende nogle Penge om du kan, lad det gaa gennem mig, men det haster en Smule, for min Adresse vil snart være hvor man ikke kan benytte Postvæsenet. Jeg vil nemlig som din gamle Ven og Beskytter forud betro dig, hvad du en Dag vil læse i Aviserne, at den store Kunstkritiker BUK ved et Ulykkestilfælde er gledet ned i det nye Krater paa Vesuv eller er forlist ude paa Golfen. Bei Gott im Himmel, som vi dybt religiøse Tyskere siger, det vil du faa at læse, og det snart. Kun har jeg endnu ikke truffet mit Valg: Vesuv tiltaler mig med sin kraftige Brutalitet, men Golfen lokker med denne ublufærdige Gnistren, jeg kunde lide at favnes ret bundløst af den og saa

med det samme gaa fortabt med Sjæl og Krop, det vilde være en Lindring at faa en anden og mindre besværlig Existensform end den de kalder Livet. For Exempel opstaa igen i Helvede som en sær Zikzaklinie, eller en barok forvreden Flade, eller som en uhørt Schattering af mørk og dyster Kulør. — Ideen fik jeg fra din Bog —, det kunde more mig at forarge Satans Farvesans og stifte nye Kunstretninger mellem de yngre Djævle. — Det haster altsaa en Smule med Pengene. Ja saa er der ikke mere. Husk fremdeles at forsage Moralen og alle dens Gerninger og alt dens Væsen, saa at jeg kan slutte med et *A rivederci* i Helvede eller hvor det nu bliver.

Førerhunden.

Henning havde Besvær med at finde Tonen hvori han skulde svare paa dette ejendommelige Brev. Men, for Sikkerheds Skyld, Pengene sendte han strax, efter Adressen.

KAPITEL XXXV.

Den danske Vaar var længst forbi, Højsommeren med. Ude i det brede Bondeland hujer Efteraaret allerede og svinger med store bladløse Grene: et Signal til Mennesker og Dyr og al Naturen om at holde sig rede til Vinteren. Efteraarets kolde Aande farer hvæsende ind fra Landet og stønner i den store Bys

Udkanter, den stryger ogsaa op ad Villagaden langs Søndermarken og puster ind ad Havegitrenes Tremmer paa Asters og Georginer og Aarets sidste forsvarsløse Roser, hver eneste en. Visne Blade og Støv og Avispapir og alt andet som er let og grimt, det hvirvles sammen i Bunker og splittes igen og ryger i Vejret og lægger sig igen, og klamrer sig tilsidst paatrængende fast til Søndermarkens Plankeværk og gør den grønne Jordskraaning til en bar hæslig Grøftekant med smudsigt Vand i Bunden. Heller ikke inde i Søndermarken findes noget opmuntrende for Blik eller Følelse: de sidste Blade løsner sig fra Kvistene og falder i sørgelig Drejning langsomt ned gennem Luften og forøger Skovbundens graa Tristhed, Naturen er død eller ved at dø, dens Død er uden Trøst og uden Højhed, og Efteraaret blæser hjærteløst en hæs *Funebre* over dens Lig.

O du hjærteløse hældende Aar! vilde du endda nøjes med at hærge Skov og Mark og være tilfreds med al Aarstidens Bytte — din Herredom varer dog kun kort. Vilde din kolde Aande kun ikke snige sig ind ogsaa i Menneskenes Hjærter, naar vort Livs Efteraar kommer, og ikke gøre vore Hjærter klamme og golde og visne og glemsomme overfor vor egen Ungdom og vantro overfor andres, og magtesløse til fremdeles at tro og haabe og elske.

I nogle Maaneder havde Henning ikke sat sin Ben i den ham før saa kære Villagade. Det var med triste og urolige Følelser, han endnu en Gang søgte

ud til Nummer 47, og Efteraarets Hærgning gjorde ham Sammenligningen mellem før og nu endnu bitrere.

Men Turen forekom ham nødvendig; Obersten havde nemlig for et Par Dage siden indfundet sig i hans Bolig og ikke truffet ham hjemme, han havde efterladt et meget venligformet Brev med Motivering af hvorfor han tillige lod Brevet ledsage af en Check lydende paa den Sum, som Beatrices Andel af Rejseu antagelig kunde udgøre.

Medens altsaa Obersten mente som Gentleman at burde handle saaledes, saa mente Henning paa sin Side som Gentleman ikke paa nogen Maade at kunne tage derimod, ogsaa da han jo begreb at Obersten kun med stort Offer havde kunnet tilvejebringe denne Sum. At sende den tilbage med Posten fandt Henning ikke svarende til Oberstens aabne Adfærd, tilmed havde Brudet jo ikke været ledsaget af egentligt Uvenskab . . . . .

Nu gik han altsaa her og tænkte paa hvor svært det vilde være ham at gense Beatrice, og fortrød at han ikke ved Brev havde anmeldt sit Komme . . . . . Men her var altsaa Nummer 47 . . . . . og her var første Sal . . . . . han sukkede og betænkte sig og rørte ved den elektriske Knap og tog Haanden bort igen og rørte ved den igen . . . . .

— Ak den Forstue — og Dagligstuen og Oberstens Værelse — og den gamle Herre selv. Han saa' ældet og bekymret ud, syntes ogsaa forlegen. Strax da Henning begyndte at tale, betydede Obersten ham med en pinlig Gestus, at deres Stemmer burde dæm-

pes. »Bea .... Min Datter er syg, meget syg .....« — han pegede i Retning af hendes Værelse.

»Ikke rask endnu? — Jeg havde dog haabet .....«

»Torrevilla, Torrevilla,« sagde den gamle Herre og strøg sig over Ansigtet; og Henning gentog: »Ikke rask endnu? Jeg havde dog haabet .....«

»Det er hendes gamle Sygdom ..... ja hun fik jo Tilbagefald ..... tilsés nu af en Specialist .....«

Der blev en lang Pavse, trykkende for dem begge. Henning begyndte saa at forklare, mest med Bevægelser og Halvhvisken, hvorfor han var kommet. Obersten forstod hans Grunde og anerkendte dem tildels; de to Herrer kom hurtigt til en fornuftig Ordning. Da det var sket, rejste Obersten sig, det samme gjorde Henning, de stod og saa' underligt hensigtsløst ud i Luften og sagde ingenting. Saa spurgte Henning — det kom tankeløst og i Forlegenhedens Pine —, om det maaske var muligt at faa Beatrice at se? Obersten kastede blot et kort Blik paa ham og saa' derpaa andetsteds hen. For saa at retfærdiggøre sig sagde Henning, at de kunde jo godt være Venner ikke sandt? Om de ikke var Venner alle tre ikke sandt? Og Obersten gjorde langsomme Bevægelser med Hovedet og saa' ud af Vinduet. Saa stod Henning igen en lille Tid, tilsidst rakte han Haand til Farvel .....

»Hør!« udbrød Obersten pludseligt og løftede sin Haand.

Der lød en lille svag Sang eller Nynnen etsteds i Huset ..... ak saa afbrudt, saa lidende .....

Obersten glemte sin Gæst og listede paa Taaspidserne hurtigt ind efter Lyden, Henning af gammel

Vane bagefter; et Par Værelser igennem, og de stod ved hendes lukkede Dør . . . . .

»Hør!«

»Ich achte kein Leiden, so gross es auch sei,
Wenn nur die Hand Gottes arbeitet dabei . . . . .
Er schlägt mich, Er stickt mich,
doch fällt's nicht schwer . . . . .
Willst wissen, warum wohl? Ich halte dafür:
Gott schnitzte so gern einen Engel aus mir . . . . .
einen Engel aus mir . . . . .«

Ak . . . . . hin lille rørende Melodi . . . . . ak hin søde Stemme, afbrudt af Smertesuk . . . . . svagt nynnende, dog ikke, som forhen, et Barns Røst, nej rigere, dybere, al Smerte overvindende, længselsfuldt forventende og forvisset og sejrrig og Opfyldelsen nær . . . . .

Og Obersten den nedbrudte gamle Mand — udenfor, men i Kærlighed indenfor — følgende sit Barn i hendes Smerte, men ogsaa i hendes Forventning og Forvisning, og selv sin egen Opfyldelse nær, den kærlige gamle Mand . . . . .

Og Henning i sin fysiske Sundhed og Styrke, langt mere udenfor — helt fjern — ikke forstaaende eller dog kun æsthetisk forstaaende; rørt paa sin Maade, i en æsthetisk Grebethed; ogsaa i sin Sorg, men i en æsthetisk Sorg der ikke var langt fra Nyden; i kunstnerisk Erindren af et rørende Billede: hint skøntlokkede blege Pigehoved med store brune Øjne der tittede frem mellem hvide Puder — ved Sengen det lille Bord med hvid Dug, paa Dugen lidt Blomster, lidt Grønt, et lille Sølv-Crucifix . . . . .

— — Henning forlod stille dette Hjem, det sidste var et mekanisk Haandtryk mellem ham og Obersten . . . . .

I selve Entrédøren træffer han sammen med en lille hastig Mand der vilde ind. Specialisten, tænker Henning uden Interesse. De giver Plads for hinanden med en let Hilsen — Henning faar et vagt Indtryk af noget han synes han skal kunne huske, og det noget ubehageligt . . . . . Fra den andens Øjne kommer der bag Brillerne et skarpt livligt Blik. Og idet Henning gaar ned ad Trapperne, og endnu, mod sin Vilje, har Billedet af dette Blik i sin Bevidsthed, vaagner Erindringen om Doktor Bryde — — og strax synes Henning at have læst i de skarpe blaagraa Øjne en ubehagelig ironisk Genkendelse, som om de sagde: Ah — *Dem* altsaa igen, Hr. Æsthetiker!«

SLUTNINGSKAPITEL

Der er gaaet en halv Snes Aar, i hvilke Henning fremdeles har udviklet sig: han er nu *dr. phil.* og Docent ved Kunstakademiet, ansét Forfatter og Foredragsholder og Kunstkritiker, rig, vennesæl, smuk, fører smagfuldt Hus, har aldrig været syg, lægges stadigt an paa af Familiemødre, samler paa Kunstsager — rejser (med Alverdens Comfort) — nyder (med epikuræisk klogt Maadehold) — er ogsaa lidt af en Mæcén overfor unge Forfattere og Kunstnere . . . . .

Det var da ikke saa underligt, at Studenterforenin-

gens Seniorat til dette Aars Rusgilde lod sit Valg falde paa dr. Torrevilla og anmodede ham om at holde den officielle Festtale.

Studenterforeningens smukke Festsal — det var den nye Foreningsbygning paa Vesterbulevard — var fyldt af unge Studenter og Studiner, ogsaa mange ældre Akademikere var kommet. Det var underligt for Henning at tænke paa den Aften for tyve Aar siden, da han selv var ung Student og hørte andægtig paa Rustalen; nu skulde han altsaa holde den. — Den skulde jo handle om Livets Idealer og bærende Kræfter; og, siden man havde henvendt sig til ham, var der jo ingen Tvivl om Arten af de Idealer, man ventede fremførte, — men dog kunde han ikke gribe Tingen an som hin store Æsthetiker og Ungdomsbegejstrer, der for en Menneskealder siden var paa Mode; Tidsaanden var nu en anden, Henning mente endog at kunne se det paa de unge Ansigter som var vendte imod ham: her luede ikke megen naiv Begejstring, her sporedes ingen større Forventningens Fanatisme, her fandtes næppe nogen Modtagelighed for Frasen, for Appellen, for Ordklangens Fanfare; nøgterne og køligt interesserede syntes ham de fleste Ansigtsudtryk . . . . .

» . . . . . Og naar I unge derfor kommer til os ældre og spørger, hvad der da er Livets bærende Kraft, og I da, som rimeligt, vender tilbage, skuffede og forvirrede over Svarenes Mangfoldighed og indbyrdes Modsigelse: — »Religionen«, sagde Præsten — »Pligten«, gentog eders Lærere — »Moralen«, vedbliver Forældre og Onkler og Tanter og Slægtninge; — naar

I altsaa skuffede og foruroligede vender tilbage til eder selv —, se, da vil I en skøn Dag gøre den Opdagelse, at Svaret slet ikke laa hos andre, men hos eder selv, og da vil eders egen Ungdom hurtigt give det rette Svar: Glæden, selvfølgelig, Nydelsen, er Livets virkelige Ideal, hvad skulde Livet ellers være til for? — »Glæden«, »Nydelsen«, sagde jeg — dog misforstaa nu ikke disse Ord, kære unge Venner, læg intet uædelt i dem .....«

Derpaa fulgte nogle vel gennemtænkte restringerende Sætninger om den rette Nydelse, som betinges af klog Begrænsning, og om den rette Glæde, som bestaar i klar Erkendelse .....

Derfra kom Talen, meget logisk, til Videnskaben og Æsthetiken som de egentlige Felter for Erkendelse og for Nydelse, især da Æsthetiken, Kunsten, hvor begge disse paa det mest fuldkomne er smeltet sammen til ét: fordi man i Kunsten ikke kan nyde uden Erkenden, eller erkende uden Nyden .....

Her hævede Henning sit Glas og saa' ind i Sherryvinens gyldne Flod:

»Saa fyld da eders Sjæle med hin kølige Klarhed, Kunstens nydende Erkenden og erkendende Nyden, og — tro mig, for jeg har selv erfaret det — Livets bærende Kraft er for Kulturmennesket intet andet end den hellige Kunst, den æsthetiske Nyden, den som har baaret ogsaa mig, ja baaret mig gennem hele mit Liv, saa at ..... saa at .....«

Han blev pludselig tavs, det varede underligt længe — — han stod som han saa' Syner i Sherryens gyldne Flod —

Alle de unge Ansigter var vendte op imod ham, gennem deres Sind maatte den Tanke gaa: ja han har Ret, ham har Kunsten baaret gennem Livet, se hvilken fuldkommen Mand, se hvor smuk og sikker og mandig og i Sandhed æsthetisk og lykkelig . . . . .

— og som de saadan stirrede paa ham, saa forandredes og slappedes hans Træk for deres Øjne, hans Ansigt blev graablegt, han vaklede, tabte sit Glas og sank tilbage i Stolen . . . . . Den ledende Senior raabte efter Vand.

. . . . . Aa tak — nu er det ovre — det var ellers mærkeligt — jo det kom over mig som en Smerte — eller som en stærk Modbydelighed (saadan sagde han) eller et pludseligt skarpt Lys, der gjorde ondt i Sjælen, nej i Hjærtet (rettede han sig, og atter rettede han:) nej i Brystet . . . . . Jo det var noget jeg sommetider har haft i min Ungdom, men nu i mange Aar har jeg ikke følt det — det var ellers mærkeligt, ligesom den Aften i Studenterforeningen for tyve Aar siden — og paa samme Sted i Talen, nej paa samme Tid paa Aftenen (rettede han sig) —

De syntes det var lidt forvirret Tale, og fik ham ind i Senioratsværelset og lagt paa en Sofa, og der var nogen som gik og nogen som kom, og En sagde: »det var da heldigt der var en Læge hos os i Aften, og ovenikøbet D e m« . . . . . saa mærkede han ikke mere . . . . . og da han igen kom til Bevidsthed, saa' han den ledende Senior og en lille bebrillet Mand sidde nok saa hyggeligt og passiare dæmpet sammen og drikke Vin.

»Næ,« sagde Doktor Bryde, da Henning rørte paa

sig, han gik hen og følte hans Puls og rettede paa Hovedpuden, og talte imens til den ledende Senior — »næ Hr. Larsen, det vi kom fra, det med Livsanskuelserne; hvis den Slags Folk har Moral« — han satte sig igen til Rette i Lænestolen og konverserede videre, med en blid og behagelig Stemme — »hvis de har Moral, saa er det blot fordi de er ukonsekvente. Skal de definere godt og ondt, saa definerer de: behageligt og ubehageligt. Skal de nævne Rettesnoren for Livet, saa nævner de: god Smag. Kan De huske Arkhilokhos, Hr. Larsen? Naa ikke. Det var en stor Slyngel, og ogsaa en stor Digter, han blev altsaa meget hædret. Siden hans Dage, Hr. Larsen, har der været mellem de store Kunstnere forholdsvis mange store Slyngler« — han udtalte de kraftigere Ord med en egen Sagtmodighed — »store Slyngler, Hr. Larsen, De kan jo se efter i Litteraturhistorien og Kunsthistorien« — her afbrød han sig for at se til Henning, der laa og hørte som gennem en Taage og var for mat til at sige noget.

Doktor Bryde satte sig igen til Rette, smækkede det ene Ben over det andet, tog Brillerne af og gned iltert paa dem. Det han sagde, kom ikke flydende, men i smaa douce Fremstød.

»Det er mærkeligt, Hr. Larsen, hvor den Livsanskuelse demoraliserer. Man skulde næsten tro, at jo mere et Menneske fylder sig med Æsthetik, des mere bliver han til en Attrap. Artistiske Menneske-Attraper ja. Litterære Vindbeutler. Forløjede Smaalyrikere. Store tomme Digterblærer. Kender De Prosper Randoce, Hr. Larsen. Naa ikke. Men den Slags

Folk kræver Livets lækreste Retter for deres Mund. Forlanger at blive ført tilbords, under Skrabud, til Honoratiores-Enden af Taffelet. Regner sig for Menneskehedens Elite, for dem gælder Morallovene ikke, de har Lov til at bringe Sorg og Ulykke over andre Mennesker, de mener at gøre rigelig Gengæld med deres Kunst, og hvad er det saa for Kunst, gør den Folk bedre, gør den Folk klogere, gør den Folk gladere?« — Saa tilsaa' han Henning og forbød ham at tale, og sagde til den ledende Senior at der ikke var noget i Vejen med deres Ven i fysisk Henseende.

»Næ, Hr. Larsen, og naar de saa ikke bliver honorerede af Verden, skønt de desværre fordetmeste bliver det, saa anser de sig for dybt forurettede, ja de gør. Græder lyriske Medynkstaarer over sig selv. Eller hævner sig paa Verden ved at prikke i dens sejge Skind med kritiske Smaapenne. Eller de bortforagter den totalt med en heltemæssig Theaterfnysen ..... Og foruden Fagmenneskene er der ogsaa privatiserende Skønhedsegoister, kender De Harold Skimpole, naa det gør De da, disse passive Nydere, de stiller saamæn ogsaa Fordringer, de mener at gøre rigelig Gengæld blot ved at være til og tjene som Type og belære Borgerskabet om hvad Nydelse og Egoisme er .....«

»Puh, saa!« sluttede Doktor Bryde og rejste sig. Og idet han puslede med Henning, henvendte han sig endnu stadig til Hr. Larsen: »Næ, man kan saamæn udmærket blive en hul Menneske-Attrap uden at være udøvende Artist, Hr. Larsen; det er Livsanskuelsen som gør det; er Livsanskuelsen tilgavns artistisk, saa

skal den nok producere forbandede Egoister; vil De saa om en halv Time sætte Hr. Torrevilla i et Automobil og køre ham hjem . . . . .«

— »Det var en typisk Barbar,« sagde Henning senere, han sad i Autobilet med et Par af Seniorerne og kunde nu baade le og spøge igen; »Hjah — en Original er han,« svarede Hr. Larsen, som var valgt paa Studenternes »neutrale« Seniorliste; saa kørte de Henning hjem til hans smukke Bolig ude ad Østerkanten og forlod ham ikke før de saa' ham i Hænderne paa Tjeneren og Husbestyrerinden, som blev vækkede mod hans Vilje.

— »Nej tak — jo dog, maaske en Kop The inden jeg gaar i Seng.« Hans Jærnhelbred reagerede muntert; efter Theen følte han sig ikke oplagt til at gaa i Seng ligestrax; han sad i Gyngestolen og hyggede sig med Lampe og en let fin Cigar og søgte at vifte Doktor Bryde langt bort fra sine Tanker.

Dette her Tilfælde under Talen, det er dog det værste jeg har haft af den Art! men saa hyggede han sig dobbelt og lukkede Øjnene og lod sit Livs Begivenheder passere Revue d. v. s. de sidste ti Aars Begivenheder, for de havde været lutter Behagelighed omtrent og lutter Fremgang. — Selv blev jeg aldrig udøvende Kunstner, tænkte han, og dog troede jeg det en Tid. Saa fandt han en Mappe frem, det var Rejseminder, mellem dem en Del Blyantstegninger af ham selv. Næh — tænkte han selvkritisk, idet han saa' disse gamle Ting igennem. Men hvad er dette her? — Aa, det! ja saa!

Det var Tegningen fra Kløften ved Florenz. »Hvor

var hun dog dejlig! — aak ja, aak ja! — og det Udtryk kunde hun have ..... Men hvordan har jeg dog baaret mig ad med mig selv? Saadan et Ansigt — det er jo fuldt af Gru og Rædsel, som En der er hjemfalden til den visse Undergang ..... aah det var jo Spøg, nu husker jeg .....

Halvt for Morskab hentede han et lille Haandspejl inde fra Sovekammeret. Lad os nu konferere Billed og Original! — saa betragtede han sig nøje i Spejlet, saadan som han plejede at se paa Kunstværker, med ærlig Kunstforstand, uhildet.

En smuk Mand, tænkte han, en glad og lykkelig Mand ..... Han saa' igen paa Tegningen, derfra igen i Spejlet. Saadan lykkelig; aa — ja — saamæn. Man kan ikke sige det er rigtig Glæde. — Fy, det ligner jo Tegningen mer og mer. Der er de Træk ved Munden ..... en vis epikuræisk Slaphed ..... ja Glæde er det ikke ..... fy, fy, det kunde nok ligne Fortvivlelse. Og Øjnene, hvad er det for et Udtryk, hvad er det for en Tomhed, det er dog grueligt .....

Han begyndte at blive angst, og jo mere han stirrede paa sit Ansigt, desto mere angst og uhyggelig følte han sig ..... Saadan ser jeg altsaa ud! Saadan!

Hans Angst naaede pludselig en ukendt og for ham selv uforstaaelig Højde, den blev til vild Skræk. Han kastede Spejlet hen ad Gulvet, han sønderrev ogsaa Tegningen, den Del af den som forestillede ham selv. Beatrice stod der nu alene. En blid og

højtidelig Kummer. En mægtig himmelstigende Bøn. Kummer for hans Skyld — Bøn for hans Skyld!

— Da den ængstede Husbestyrerinde lidt efter listede sig ind, fandt hun sin Herre saadan som hun aldrig kunde have tænkt sig denne raske Mand: i Hulken bøjet over et Billede . . . . .

Men denne Historie maa nu slutte, for den er ført op til Dato, og dens Helt er vist endnu imellem os. Den maa slutte problematisk, for — som Doktor Bryde den Gang bemærkede i Anledning af Søster Justa — »Hvordan var Karakteren af den Graad?«

AF

K. G. BRØNDSTED

ER TIDLIGERE UDKOMMET:

I BØLGEGANG. FORTÆLLING AF VETULUS. 1878.

CURTIUS, ET ROMERSK SAGN, DRAMATISK DIGTNING. 1881.

JUNKEREN FRA VARNÆS. DIGTNING. 1891.

FRIHED! NUTIDSFORTÆLLING. 1893. (2. OPLAG 1900).

DIALOGUS. 1894.

FÆDRENES SYND —. NUTIDSFORTÆLLING. 1895. (2. OPLAG S. A.).

SMAA DANSKE SNOBBER. 1896.

BORRETAARN. ROMAN. 1898. (3. OPLAG 1912).

BLADET FRA MUNDEN! PJECE. 1899. (2. OPLAG S. A.).

ET TILBAGEBLIK. PJECE. 1899.

KONG GELOS. SARKASTISK KOMEDIE. 1900.

NIELS GLAMBÆK. ROMAN. 1902.

DIGTEREN OG DØDEN. ET DIGT. 1903.

FUNK'ERNE. FAMILIEROMAN. 1906.

EN SMUGLE SANDHED IND I LØGNEN. PJECE. 1908.

TOLV HISTORIER FRA ITALIEN. 1909.

TOLV DANSKE HISTORIER. 1910.

FRA DET FJERNE. 1911.

SOMMERFERIE-HISTORIER. 1912.

© CARL PETERSENS ENKE

